

VIHDIN KUNNAN
TALOUSARVIO
2026

V/HT\

Talousarvio 2026 ja Taloussuunnitelma 2027-2028

Julkaisija: Vihdin kunta

Valokuvaaja: Kalle Lahtinen

Kansi ja taitto: Vihdin kunta

1 YLEISOSA	5
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	5
1.2 Kuntastrategia 2026-2034	7
1.3 Taloudelliset lähtökohdat ja toimintaympäristö	10
1.3.1 Yleinen talouskehitys	10
1.3.2 Kuntatalouden kehitys ja taloudellinen kehitys Vihdissä	12
1.3.3 Työllisyys ja elinkeino	17
1.3.4 Väestö ja asuntotuotanto	20
1.3.5 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	22
1.4 Vihdin kunnan organisaatio	24
1.5 Henkilöstö	25
1.6 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	34
2 TALOUSARVIOESITYS	38
2.1. Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne, sitovuus ja seuranta	38
2.2 Tilivelvollisen valvontavastuu	39
2.3 Talousarvion ulkopuoliset talouteen vaikuttavat tekijät	40
2.4 Talousarvioehdotuksen yhteenveto	42
2.4.1 Toimintatuotot	42
2.4.2 Toimintakulut	43
2.4.3 Verotulot	45
2.4.4 Valtionosuudet	48
2.4.5 Investoinnit	50
2.4.6 Rahoitustarpeet	51
2.5 Ilmastobudjetti	52
2.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	56
3 KÄYTTÖTALOUSOSA	58
3.1 Keskusvaalilautakunta	58
3.2 Tarkastuslautakunta	59
3.3 Kunnanhallitus	60
3.3.1 Konsernipalveluiden tulosalue	61
3.4 Sivistyslautakunta	63
3.4.1 Opetuspalvelut	64
3.4.2 Varhaiskasvatuspalvelut	69
3.5 Hyvinvointilautakunta	70
3.5.1 Hyvinvointi- ja nuorisopalveluiden tulosalue	71
3.5.2 Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tulosalue	73

3.6. Tekninen lautakunta.....	75
3.6.1 Kuntaympäristön tukipalvelut	77
3.6.2 Yhdyskuntatekniikan palvelut	77
3.6.3 Tilapalvelut	78
3.6.4 Ateria- ja puhdistuspalvelut	79
3.6.5 Vihdin Vesi	80
3.7 Elinvoimalautakunta	83
3.7.1 Kuntakehityspalvelut	84
3.7.2 Liikuntapalvelut	87
3.7.3 Elinkeino- ja työllisyyspalvelut.....	88
3.8 Rakentamis- ja ympäristölautakunta.....	89
3.8.1 Rakentamis- ja ympäristöpalvelut	90
4 INVESTOINTIOSA.....	92
5 KONSERNIYHTEISÖT JA TAVOITTEET	115
5.1 Tytäryhteisöt.....	115
5.1.1 Nummelan Aluelämpö Oy	115
5.1.2 Vihdin Toimitilat Oy.....	116
5.1.3 Nummelanharjun Energia Oy	117
5.2 Tytäryhteisöjen seuranta.....	118
6 LASKELMAT.....	119
6.1 Laskennallisesti eriytetty tilapalvelujen taseyksikkö	119
6.2 Kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö Vihdin Vesi	121
6.3 Tuloslaskelmaosa	123
6.4 Rahoitusosa	124

1 YLEISOSA

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

”Uskalletaan nähdä Vihti sellaisena kuin se voi olla”

Vuoden 2026 talousarvio on ensimmäinen talousarvio, mikä on valmisteltu huomioiden uuden Vihti 2033-kuntastrategian suuntaviivat. Päätöksentekoon etenevä kuntastrategia viitoittaa polun tulevien vuosien Vihdille ja raottaa meille näkyä Vihdistä vuonna 2033.

Ensimmäiset askeleet strategian kahdeksan vuoden matkasta eivät tule olemaan helpoimpia, sillä kuntien toimintaympäristö on suuressa muutoksessa. Maailmalla kiristynyt geopoliittinen tilanne heijastuu globaaliin talouskasvuun ja samalla Suomen julkinen talous ”kyntää” historiallisesti tarkastettunakin poikkeuksellisen syvissä vesissä. Julkista keskustelua värittää Suomen hallituksen leikkaukset, jotka tulevat parlamentaarisesti valmistellun velkajarrun sekä kasvavien puolustusvelvoitteiden takia kasvamaan tulevina vuosina entisestään. Heikko talouskasvu ja tulevat leikkaukset heijastuvat suoraan kuntien merkittävimpiin tulonlähteisiin eli verotuloihin ja valtionosuuksiin – samanaikaisesti kasvava työttömyys, järjestöjen leikkaukset sekä poikkeuksellisen suuret palkkaratkaisut kasvattavat kuntien menoja. Muutosten ennakoitavuutta heikentävät toisaalta myös jatkuvat valtiohallinnon ajamat uudistukset, joista ajankohtaisimpia ovat pian päätettävä hankintalaki ja kuntiin lausunnoille tuleva valtionosuusuudistus. Toimintaympäristöämme muuttaa myös koko Suomea läpileikkaava demografinen muutos, jossa lasten määrä jatkaa edelleen vähenemistä ja ikääntyneiden määrä kasvaa. Lopulta 2040-luvulle edetessä myös työikäisten määrä tulee vähenemään. Kaiken tämän turbulenttisen toimintaympäristön keskellä meillä on kuntana vastuu viitoittaa tie kohti valoisampaa tulevaisuutta Vihdille ja kaikille vihtiläisille. Tässä työssä meitä auttavat Vihdin sijainnin, luonnonläheisyyden ja saatavuuden mukana tuomat kiistattomat vahvuudet sekä viime vuosina tehty pitkäjänteinen työ kunnan taloudellisen pohjan vahvistamiseksi ja kunnan elinkeinoelämän kehittämiseksi.

Vihti 2033-kuntastrategian valmistelu rakentui laajan osallistamisen kautta. Strategian tietopohjaa kerättiin henkilöstö- ja kuntalaiskyselyillä, esihenkilötilaisuuksissa, valtuustoseminaareissa sekä vaikuttajaneuvostojen ja järjestöjen kanssa tehdyllä valmistelulla. Strategiavalmistelun tueksi järjestettiin myös kuntalaiskierrros joulukaisessa Vihdin taajamassa. Varsinaiset päämäärät strategialle alkoivat piirtymään elokuun lopussa järjestetyssä valtuustoseminaarissa, jossa esille nousivat päämäärinä erityisesti panostaminen vihtiläisten hyvinvointiin sekä kunnan kasvuun.

Osana vuoden 2026 talousarviota tullaan strategisena tekona vihtiläisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi muun muassa uudistamaan kunnan avustussääntö ja kehittämään kunnan tilavuokrausta. Lisäksi kuntapalveluita uudistetaan vastaamaan yhä paremmin tulevien vuosien tarvetta, edistetään arjen turvallisuutta kevyenliikenteen väyliä kehittämällä ja panostetaan sisäisen varautumisen kehittämiseen. Vihdin kasvun tukemiseksi kehitetään asuinmahdollisuuksia kunnan alueella sekä varaudutaan kunnan uusien yritysalueiden laajentamiseen. Asumisen vetovoimaa lisätään mahdollistamalla monipuolista rakentamista ja varautumalla tonttitarjonnan moninkertaistumiseen Ridalin metsän, Helmiharjun sekä Kuikun asuinalueiden kautta. Taajamien elinvoimaisuutta edistetään valikoitujen kehityshankkeiden kautta. Kunnan tonttiluovutuksien kasvattamiseksi jatketaan kunnan haja-asutusalueiden rakennuspaikkojen myyntiä, edistetään kerrostalorakentamista ja markkinoidaan Helmiharjun uusia asuinmahdollisuuksia. Uudet yritysalueet keskittyvät lähivuosina erityisesti Rostin yrityspuiston laajenemiseen sekä Hiidenlaakson, Palojärven ja Hiekan yritysalueen kehittämiseen. Länsiradan ja Nummelan asemanseudun kehityshankkeet tulevat olemaan kuntakehittämisen kohteita koko strategiakauden ajan.

Vihdin kunnan vuoden 2026 talousarvion valmistelussa on keskitetty erillisten kehittämishankkeiden lisäksi

varmistamaan käyttötalouden pysyminen kestävällä pohjalla – erityinen huomio on kiinnittynyt kunnan toimintakulujen kasvuun. Vuonna 2024 Vihdissä asukaskohtaiset toimintakulut kasvoivat Myrskylän, Raaseporin ja Siuntion jälkeen neljänneksi nopeiten Uudellamaalla. Vastaaviin kasvuprosentteihin Vihdin kunnalla ei ole enää varaa vuonna 2025 tai 2026, joten toimintakulujen kehitykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Vuoden 2026 talousarvioesitys on poistoerojen sekä varausten jälkeen 3,075 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kunnan vuoden 2026 bruttoinvestoinnit ovat 22,3 miljoonaa euroa ja investointitaso on taloussuunnittelu-kaudella keskimäärin 26,8 miljoonaa euroa per vuosi. Investointitaso edellyttää arvioimaan jatkuvasti uusia taloutta tasapainottavia toimenpiteitä, jotta kunnan lainakannan kasvua saataisiin hidastettua ja velkaantuminen voitaisiin pysäyttää. Taloussuunnittelukaudella suurimmat investoinnit liittyvät Länsirataan, liikenne- ja yritysalueiden investointeihin sekä kunnan jätevesiratkaisuihin. Kunta on varautunut tulevien vuosien korkeaan investointitasoon tekemällä edellisvuosina merkittäviä lainalyhennyksiä, talletuksia raiderahastoon sekä investointivaroja.

Vuoden 2026 talousarvio sekä päätöksentekoon lähikuukausina tulevat asiat vaativat meiltä kauaskantoista viisautta ja rohkeutta - päätösten vaikutusten ulottuessa kauas tuleville sukupolville. Uskalletaan siis nähdä Vihti sellaisena kuin se voi olla.

Kiitos kaikille kuntalaisille, henkilökunnalle ja luottamushenkilöille kuluneesta vuodesta. Edetään luottavaisin mielin ja yhteistyötä rakentaen kohti tulevia vuosia!

Vihdissä 20.10.2025

Kunnanjohtaja
Erkki Eerola

1.2 Kuntastrategia 2026-2034

Ohessa on kuntastrategian osittainen luonnos, joka tulee päätöksentekoon valtuustoon todennäköisesti joulukuussa. Talousarvion strategiset tavoitteet on johdettu tulevasta kuntastrategiasta ja sen kahdesta päämäärästä: Hyvän elämän mahdollistaja ja Kasvun uusi suunta.

PÄÄMÄÄRÄ 2: KASVUN UUSI SUUNTA

Muutoksessa on aina mahdollisuus - ja voittajia ovat ne,
keillä on halua ja rohkeutta tarttua kiinni tulevaan.

PÄÄMÄÄRÄ : HYVÄN ELÄMÄN MAHDOLLISTAJA

Lautakunta	Tavoite	Toimenpide	Mittari
Kunnanhallitus	Sisäisen varautumisen kehittäminen	Kriittisten sopimusten läpikäynti Varavoimaratkaisujen edistäminen kunnan kiinteistöissä Väestönsuojien käyttöönottoharjoittelu	Kyllä/ei
Tekninen lautakunta	Kevyen liikenteen liikkumisen turvallisuuden lisääminen	Maantie 110 kevyen liikenteen väylän rakentamissuunnittelun käynnistyminen (VT2-Veikkola) ja rakennustöiden valmistelu	Kyllä/ei
Sivistyslautakunta	Sivistyspalvelujen kehittäminen toimintaympäristön muutokset huomioiden	Selvitys valmistunut ja valtuusto päättänyt toimenpiteistä sivistyspalveluiden kehittämiseksi	Kyllä/ei
	Lapsiystävällinen kuntatyön edistäminen	Toimenpidesuunnitelman edistäminen	Toteutetut toimenpiteet
Kunnanhallitus	Järjestöjen elinvoiman parantaminen	Avustussääntö ja tilavuokrat on päivitetty	kyllä/ei
Tekninen lautakunta	Luonnonläheisyyden vaaliminen	Nuukio portti valmis ja otettu käyttöön	kyllä/ei

PÄÄMÄÄRÄ : KASVUN UUSI SUUNTA

Lautakunta	Tavoite	Toimenpide	Mittari
Elinvoimalautakunta	Asemanseudun rakentaminen	Asemakaavoituksen käynnistyminen	Kyllä/ei
Elinvoimalautakunta, Tekninen lautakunta	Taajamien elinvoimaisuus	Helmiharjun tontit myynnissä ja tontteja on saatu myytyä/vuokrattua	Tontteja myyty/vuokrattu 4 kpl
		Kirkonkylän liikekeskuksen asemakaavan hyväksyminen	Kyllä/ei
		Ojakalan itäosan asemakaavoituksen käynnistyminen	Kyllä/ei
		Kuikun asuinalueen kunnallistekniikan rakentaminen käynnistynyt	Kyllä/ei
		Ridalinkallion asuinalueen kunnallistekniikan suunnittelu valmistunut	Kyllä/ei
Elinvoimalautakunta, Tekninen lautakunta	Nummelan keskustan kehitys	Rakentamistoiminnan aktivointi	1-2 kerrostalohanketta Nummelaan
		Palman asemakaavamuutos hyväksytty	Kyllä/ei

		Kehitetään Nummelan keskustan viihtyvyyttä	Tehdyt toimenpiteet
Elinvoimalautakunta	Monipuoliset asumismahdollisuudet	Tonttimyynnin ja -markkinoinnin kehittäminen	Kunnan omistamien haja-asutusalueiden rakennuspaikkoja myyty 5 kpl
Elinvoimalautakunta	Yrityksiä kiinnostava kunta	Proaktiivinen yrityshoukuttelu	Vähintään 50 uutta työpaikkaa
Elinvoimalautakunta	Yritysalueiden kaavoittaminen	N202A kaava hyväksytty	Kyllä/ei
		N202B oas käsitelty ja luonnos valmisteilla	Kyllä/ei
Elinvoimalautakunta	Raakamaan hankinta tulevien vuosien kasvun mahdollistamiseksi	Raakamaan hankinta (ha)	Raakamaata hankittu 70ha
Kunnanhallitus	Datakeskuksen hukkalämmön käytön edistäminen	Hukkalämmön hyödyntämisen mahdollistamat sopimukset allekirjoitettu ja toteuttamissuunnitelma valmistunut	Kyllä/ei

1.3 Taloudelliset lähtökohdat ja toimintaympäristö

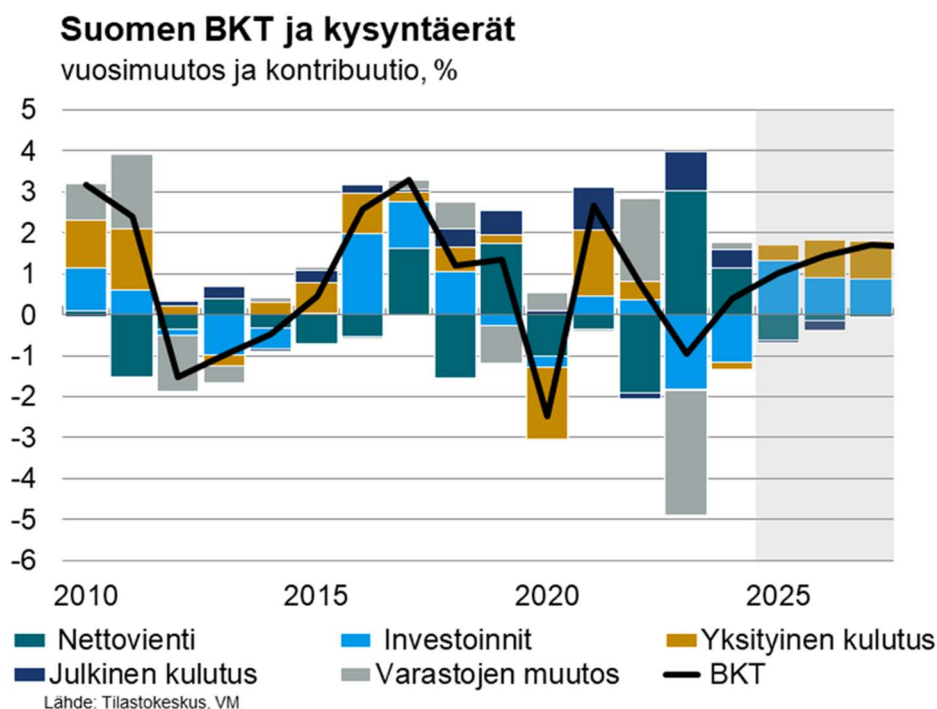
1.3.1 Yleinen talouskehitys

Suomen talous on siirtymässä hitaaseen elpymisvaiheeseen usean haastavan vuoden jälkeen. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen (BKT) ennustetaan kasvavan 1,0 prosenttia, vuonna 2026 1,4 prosenttia ja vuonna 2027 1,7 prosenttia. Kasvua tukevat inflaation hidastuminen, korkojen lasku sekä tuloveronalennukset, jotka vahvistavat kotitalouksien ostovoimaa. Investoinnit energiasiirtymään, rakentamisen elpyminen ja puolustushankinnat tukevat talouden aktiviteettia, vaikka maailmantalouden epävarmuus ja kauppapoliittiset jännitteet rajoittavat viennin kasvua.

Työllisyystilanne on edelleen haasteellinen, mutta sen odotetaan paranevan vuodesta 2026 alkaen, kun tuotanto kasvaa ja hallituksen työllisyystoimet alkavat tuottaa tulosta. Työttömyysasteen ennustetaan laskevan vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuoteen 2027 mennessä. Työmarkkinoiden elpyminen on kuitenkin hidasta, ja työvoiman saatavuusongelmat jatkuvat erityisesti hoiva- ja rakennusallalla. Maahanmuuton rooli työvoiman täydentäjänä korostuu tulevana vuosina.

Inflaatio on hidastunut selvästi ja pysyy alle kahden prosentin lähivuosina. Kuluttajahintojen nousua hillitsevät korkojen lasku ja energian hintojen maltillinen kehitys. Palkankorotukset ja veronalennukset tukevat kotitalouksien ostovoimaa, mutta sosiaalietuuksien leikkaukset ja kulutusverojen korotukset rajoittavat kulutuksen kasvua. Kotitalouksien kulutus kasvaa maltillisesti, mutta epävarmuus tulevasta kehityksestä hillitsee investointihalukkuutta.

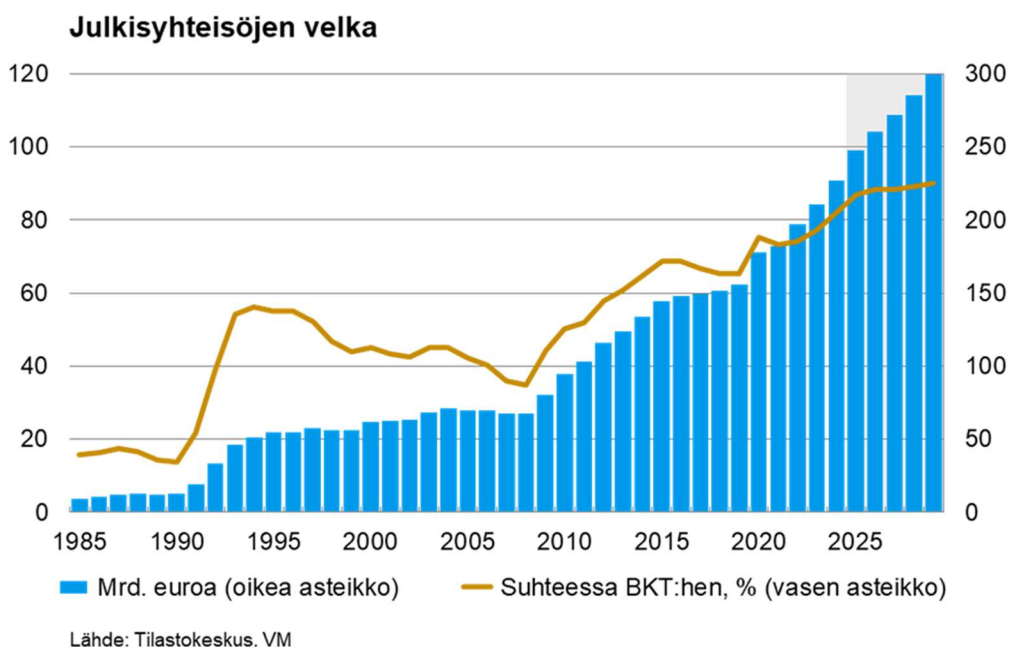
Viennin näkymät ovat kaksijakoiset. Vaikka teknologiateollisuuden ja metsäteollisuuden vienti on elpymässä, kansainvälisen kaupan epävarmuus ja tullien korotukset hidastavat viennin kasvua. Suomen Pankin mukaan vienti piristyy vähitellen vuodesta 2025 alkaen, mutta kasvu jää vaimeaksi erityisesti euroalueen heikon talouskehityksen vuoksi.

Julkisen talouden tila on edelleen heikko. Vuonna 2025 julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 4,3 pro-

senttia suhteessa BKT:hen, ja se pienenee vain maltillisesti lähivuosina. Vuonna 2026 alijäämä on 3,6 prosenttia ja vuonna 2027 noin kolme prosenttia. Velkasuhde vakiintuu hetkellisesti vuonna 2027, mutta kääntyy sen jälkeen uudelleen kasvuun ja ylittää 90 prosenttia vuonna 2029. Suomen Pankin mukaan julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä koko ennustejakson ajan, ja velkasuhteen kasvu jatkuu, vaikka hallitus on käynnistänyt mittavia sopeutustoimia.

Julkisyhteisöjen velka kasvaa edelleen, vaikka sen kasvuvauhti hidastuu. Vuonna 2024 velkasuhde ylittää 80 prosenttia ja vuonna 2025 sen arvioidaan olevan noin 87 prosenttia. Velan kasvu johtuu erityisesti valtion puolustusmenojen lisääntymisestä, hoivapalveluiden kustannuksista ja korkomenojen noususta. Kuntien osalta velkaantuminen on ollut maltillisempaa, mutta investointitarpeet infrastruktuuriin, koulutukseen ja energiatehokkuuteen voivat lisätä painetta tulevana vuosina. Kuntatalouden näkymät ovat hieman vakaamat, ja verotulojen sekä valtionosuuksien kasvu tukee kuntien taloutta. Menojen kasvu erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä väestön ikääntymisen vaikutukset asettavat kuitenkin paineita julkiselle taloudelle.

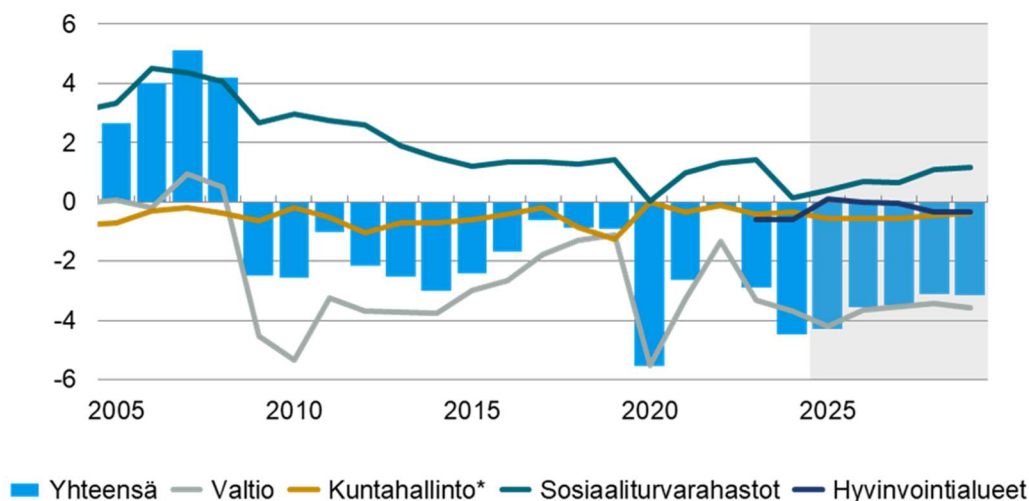

Tulevien vuosien talouskehitys edellyttää kunnalliselta ja valtiolliselta tasolta aktiivista varautumista ja sopeutumista. Julkisen talouden vahvistaminen vaatii rakenteellisia uudistuksia, jotka parantavat tuottavuutta ja hillitsevät menojen kasvua. Työllisyyden parantaminen edellyttää elinkeinoelämän tukemista, osaamisen kehittämistä ja työvoiman liikkuvuuden edistämistä. Kuntien tulee varautua geopoliittisiin riskeihin, ilmastomuutoksen vaikutuksiin ja talouden suhdannevaihteluihin vahvistamalla kriisivalmiutta ja taloudellisia puskureita. Veropohjan turvaaminen on keskeistä, sillä talouden rakennemuutokset heikentävät verotulojen kasvua. Kuntien tulee seurata verotulojen kehitystä tarkasti ja arvioida mahdollisuuksia uusien tulonlähteiden hyödyntämiseen, kuten kiinteistöveron tai palvelumaksujen uudistamiseen.

Suomen talous on siirtymässä hitaaseen mutta vakaaseen kasvuun, joka on kuitenkin haavoittuvaista kansainvälisen epävarmuuden, väestön ikääntymisen ja julkisen talouden rakenteellisten haasteiden vuoksi. Tämä korostaa tarvetta pitkäjänteiselle ja vaikuttavalle talouspolitiikalle niin valtakunnallisesti kuin kunnallisella tasolla.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema

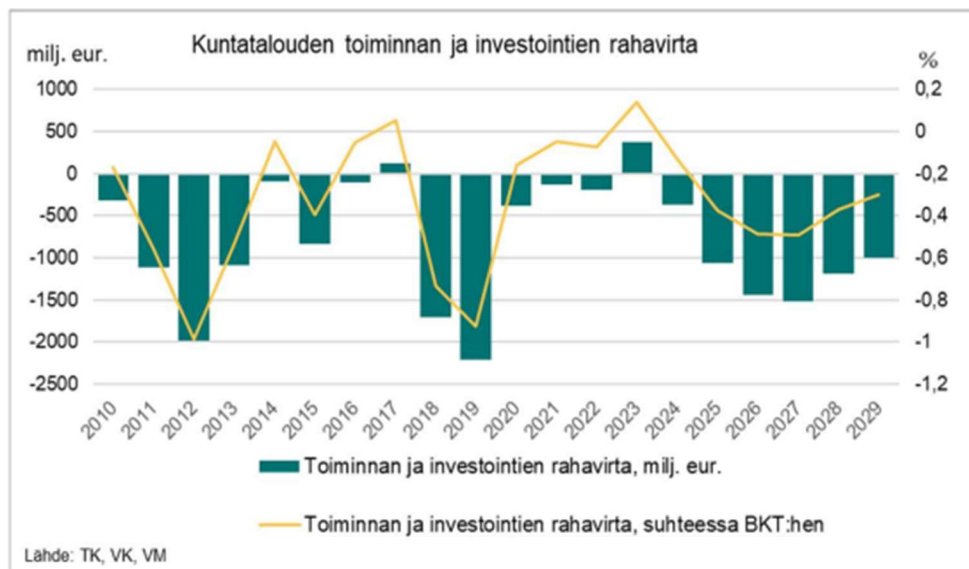
suhteessa BKT:hen, %

*Ml. hyvinvointialuehallinto vuodelle 2022 loppuun saakka
Lähde: Tilastokeskus, VM

1.3.2 Kuntatalouden kehitys ja taloudellinen kehitys Vihdissä

Kuntatalouden tila heikkenee vuonna 2025 selvästi, kun toiminnan ja investointien rahavirta pienenee noin miljardilla eurolla edellisvuodesta. Tämä negatiivinen kehitys jatkuu lähivuosina, ja rahavirta pysyy noin -1,6 miljardin euron tasolla vuoteen 2027 saakka. Vasta kehyskauden lopussa, vuosina 2028–2029, rahavirta alkaa vahvistua määräaikaisten valtionosuusleikkausten väistyessä. Kuntatalouden vuosikate ei riitä kattamaan nettoinvestointeja koko tarkastelujaksolla, mikä lisää painetta lainanottoon ja velkaantumiseen.

Kuntien verotulojen kasvu on maltillista. Vuonna 2025 kunnallisveron tuoton arvioidaan kasvavan 2,3 prosenttia, kun taas yhteisöveron tuotto laskee 5 prosenttia ja kiinteistöveron tuotto kasvaa 2,4 prosenttia. Verotulojen kokonaiskasvu jää 1,4 prosenttiin vuonna 2025, mutta kiihtyy vuosina 2026–2029 noin 3,5–4 prosentin vuosivauhtiin. Kunnallisveroprosentin korotuspaine kasvaa erityisesti väestöään menettävissä ja

ikäntyvässä kunnissa, joihin Vihti ei suoranaisesti kuulu, mutta väestörakenteen muutokset voivat silti aiheuttaa paineita palvelurakenteen uudistamiseen.

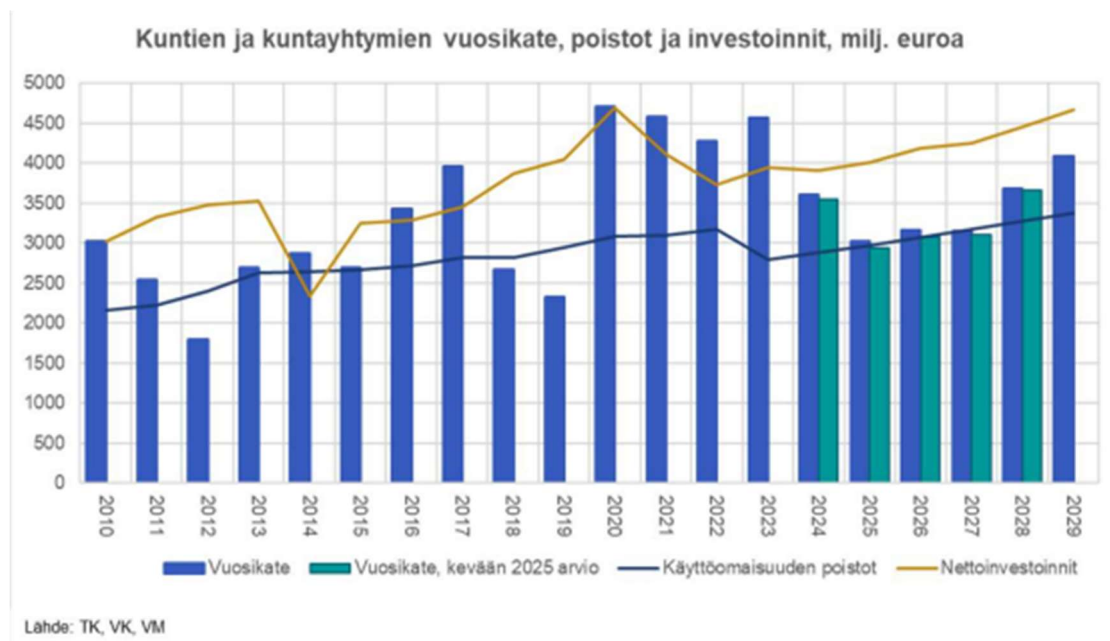
Valtionosuuksiin kohdistuu sekä lisäyksiä että leikkauksia. Vuonna 2026 valtionosuudet kasvavat 3 prosenttia, mutta hallituksen päätösten yhteisvaikutus heikentää kuntataloutta noin 170 miljoonalla eurolla. Kuntien valtionrahoitus muodostaa noin 11 prosenttia kuntien tuloista, ja sen merkitys vaihtelee suuresti kuntakokoryhmittäin. Vihdin kokoluokan kunnissa valtionosuuksien osuus on keskimääräistä pienempi, mutta niiden muutokset vaikuttavat silti merkittävästi talouden tasapainoon. Kehyskauden lopulla määräaikaisten valtionosuusvähennysten päätyminen vahvistaa kuntataloutta, mutta vaikutus on maltillinen etenkin suuremmissa kunnissa.

Päätösperäisten toimenpiteiden vaikutukset kuntatalouteen, sektoreittain, milj. euroa

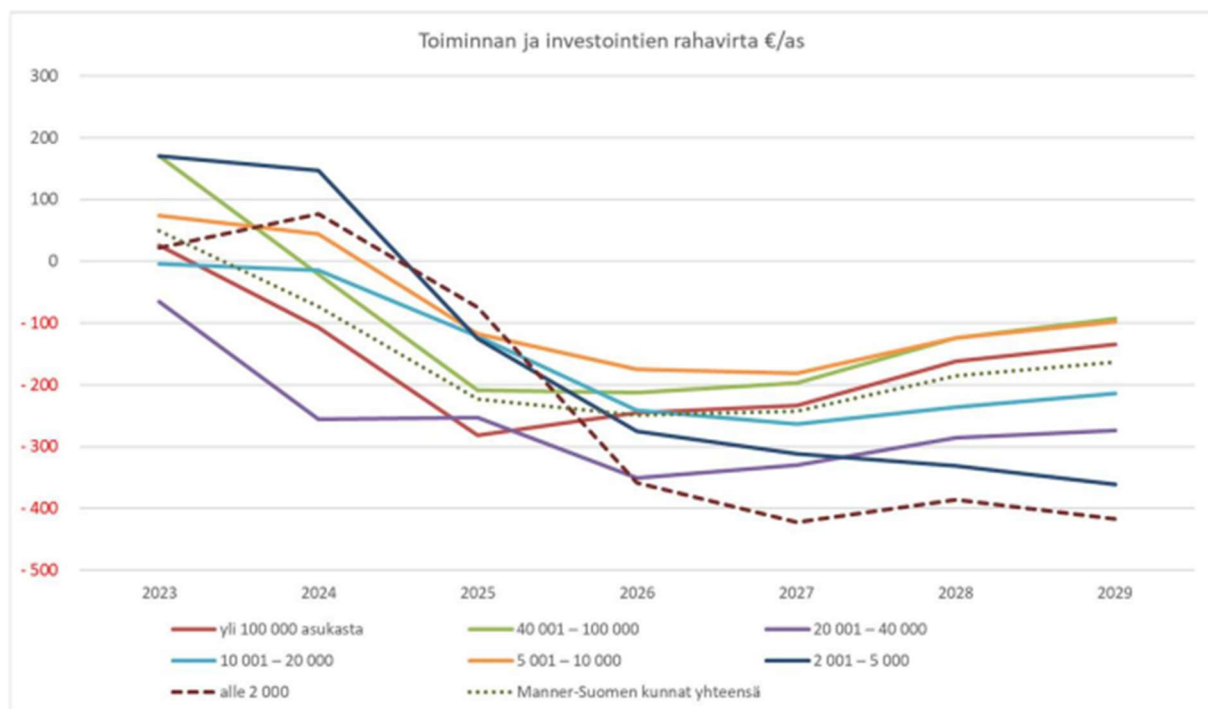
	Vaikutus tuloihin	Vaikutus menoihin	Nettovaikutus
Verotulot	28	0	28
Verotulomenetysten kompensatiot	-30	0	-30
VM*	-37	65	-102
OKM	15	12	3
LVM	48	48	0
TEM	4	-2	6
STM**	-23	52	-75
YM	1	1	0
Muut	4	4	0
Yhteensä	10	180	-170
* Ilman verotulomenetysten kompensatiota			
** Sisältäen etuusmuutokset verotuottovaikutuksineen			

Vuosina 2025–2029 kuntien toimintamenojen kasvu johtuu erityisesti henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen lisääntymisestä. Vuonna 2025 toimintamenojen arvioidaan kasvavan 5,7 prosenttia ja palkkamenojen 4,3 prosenttia. Menopaineita lisäävät erityisesti kunta-alan palkkaratkaisut, jotka ylittävät yleisen palkkatason kehityksen. Ennusteiden mukaan kunta-alan ansiokehitys on vuosina 2026–2027 muuta sektoria nopeampaa, mikä johtuu aiemmin sovitusta palkkausjärjestelmien kehittämisohjelmista. Tämä kasvattaa kustannuksia erityisesti peruspalveluissa. Vihdin kaltaisissa kasvukunnissa, joissa väestö kasvaa ja alueellinen veto-voima lisää palvelutarvetta, korostuu tarve tehostaa toimintaa ja uudistaa palvelurakennetta. Investointipaineet kohdistuvat erityisesti infrastruktuuriin, koulutukseen ja varhaiskasvatukseen. Lisäksi TE-palvelu-uudistus tekee kuntataloudesta aiempaa herkemman suhdannevaihteluille, ja pitkittynyt työttömyys voi kasvattaa kuntien rahoitusosuutta työttömyysetuuksista.

Kuntatalouden vuosikate riittää tarkastelukaudella niukasti kattamaan käyttöomaisuuden poistot, mutta ei nettoinvestointeja, mikä tarkoittaa, että investointeja joudutaan rahoittamaan velalla. Tämä kasvattaa kuntien lainakantaa myös Vihdin kokoluokan kunnissa. Valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset ja verotulojen vaimea kehitys heikentävät kuntien tulo-rahoitusta, mikä korostaa tarvetta tiukkaan taloudenpitoon, menojen sopeuttamiseen ja mahdollisiin veroprosentin korotuksiin tulevana vuosina.

Kuntien lainakanta kasvaa koko tarkastelujaksolla. Vuonna 2025 kuntien ja kuntayhtymien lainakanta on 22,4 miljardia euroa, ja sen arvioidaan nousevan vuoteen 2029 mennessä 28,5 miljardiin euroon. Samalla kuntien rahavarat pysyvät lähes ennallaan, mikä kertoo siitä, että investointeja rahoitetaan yhä enemmän velalla. Vihdin kunnassa velkaantumisen hallinta edellyttää tarkkaa investointisuunnittelua ja vuosikatteen vahvistamista, jotta talouden tasapaino säilyy. Kuntatalousohjelman mukaan toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena koko tarkastelujakson ajan myös Vihdin kokoluokan kunnissa, mikä lisää tarvetta menojen sopeutustoimenpiteille ja mahdollisille veronkorotuksille.

Kuntatalouden näkymät ovat eriytymässä. Eri kuntien taloudellinen kantokyky vaihtelee voimakkaasti, ja erityisesti pienissä ja väestöään menettävissä kunnissa negatiivisten vuosikatteen määrä kasvaa. Vihdin kokoluokan kunnissa tilanne on keskimääräistä vakaampi, mutta talouden sopeuttamistarve on silti olemassa.

Kuntatalousohjelman mukaan laskennallinen kunnallisveroprosentin korotuspaine Vihdin kokoluokan kunnissa (20 001–40 000 asukasta) on vuonna 2025 noin 1,1 prosenttiyksikköä, ja se kasvaa vuoteen 2026 mennessä 1,4 prosenttiyksikköön. Vuosina 2027–2029 korotuspaine pysyy 1,4 prosenttiyksikössä ja laskee 1,2 prosenttiyksikköön vuonna 2028 sekä 1,1 prosenttiyksikköön vuonna 2029. Tämä tarkoittaa, että Vihdin kaltaisissa kunnissa veroprosentin korotuspaine on suurempi kuin suurimmissa kaupungeissa, mutta pienempi kuin pienemmissä kunnissa, joissa paine on korkein.

Laskennallinen paine veroprosentin korotukseen (%-yks.)	2025	2026	2027	2028	2029
yli 100 000 asukasta	1,1	0,9	0,8	0,5	0,4
40 001 – 100 000	0,9	0,8	0,7	0,4	0,3
20 001 – 40 000	1,1	1,4	1,4	1,2	1,1
10 001 – 20 000	0,6	1,2	1,2	1,0	0,9
5 001 – 10 000	0,6	0,9	0,9	0,6	0,5
2 001 – 5 000	0,6	1,3	1,5	1,5	1,5
alle 2 000	0,3	1,6	1,7	1,5	1,6
Manner-Suomen kunnat yhteensä	0,9	1,0	0,9	0,7	0,6

Kuntatalouden kehitys vuosina 2025–2029 edellyttää kunnilta aktiivista talouden hallintaa, rakenteellisia uudistuksia ja kykyä sopeutua muuttuvaan toimintaympäristöön. Vihdin kunnassa tämä tarkoittaa muun muassa investointien priorisointia, palveluiden tuottavuuden parantamista ja veropohjan vahvistamista. Talousarviosuunnittelussa on tärkeää varautua kustannuspaineisiin, arvioida realistisesti tulokehitystä ja huolehtia siitä, että vuosikate riittää kattamaan vähintään poistot ja osa investoinneista. Samalla on tärkeää panostaa palveluiden tuottavuuden parantamiseen ja talouden sopeuttamistoimiin, jotta veronkorotusten tarvetta voidaan hillitä ja talouden tasapaino turvata myös tulevinä vuosina. Lähde: Kuntatalousohjelma 2026–2029, kevät 2025, Valtiovarainministeriö.

Tuloksen muodostuminen	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1. Toimintakate	-14,3	-15,4	-16,2	-16,6	-17,1	-17,5
2. Verotulot	14,1	14,1	14,8	15,4	16,0	16,6
3. Valtionosuudet, käyttötalous	3,4	4,1	4,2	4,2	4,5	4,7
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
5. Vuosikate	3,6	3,0	3,2	3,1	3,7	4,1
6. Poistot	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3	-3,4
7. Satunnaiset erät, netto	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Tilikauden tulos	1,1	0,4	0,1	0,0	0,4	0,7
Rahoitus						
9. Vuosikate	3,6	3,0	3,2	3,1	3,7	4,1
10. Satunnaiset erät	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
12. Tulorahoitus, netto	3,5	3,0	2,7	2,7	3,3	3,7
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-4,8	-4,9	-5,1	-5,2	-5,4	-5,6
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
15. Investoinnit, netto	-3,9	-4,0	-4,2	-4,2	-4,5	-4,7
16. Toiminnan ja investointien rahavirta	-0,4	-1,1	-1,4	-1,5	-1,2	-1,0
17. Lainakanta	20,5	21,5	22,9	24,4	25,6	26,5
18. Kassavarat	6,5	6,3	6,1	5,9	5,6	5,4
19. Nettovelka (lainat - kassavarat)	14,0	15,2	16,9	18,6	19,9	21,1

Kuva: Kuntatalouden tuloksen muodostuminen: Lähde: Kuntatalousohjelma 2026–2029, kevät 2025, Valtiovarainministeriö.

Vihdin kunnan taloudellinen kehitys

Vihdin kunnan talous on kehittynyt myönteisesti vuosina 2020–2024, ja tilikaudet ovat olleet ylijäämäisiä. Vuoden 2025 tilinpäätösnäyte osoittaa edelleen ylijäämää. Taloudelliseen tulokseen ovat vaikuttaneet merkittävästi kertaluonteiset erät, kuten valtion koronatuett, verotuksen ajoituserät sekä poikkeuksellisen suuret maan- ja kiinteistömyyntitulot. Ilman näitä erikoiseriä kuntatalouden peruskehitys olisi ollut selvästi haastavampaa. Ennen koronapandemiaa kunnan talous oli alijäämäinen ja vuosikate negatiivinen.

Vuodesta 2025 alkaen kuntatalouden toimintaympäristö on muuttunut entistä epävarmemmaksi. Kuntien tulopohjaan kohdistuu paineita sekä verotulojen että valtionosuuksien kehityksen kautta. Vihdin verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2026 noin 74,2 milj. euroa. Kasvu perustuu ansiotulojen ja työllisyyden maltilliseen paranemiseen olettaen suhdanteiden vahvistumista. Suunnitelmavuosille 2027–2028 liittyy merkittäviä epävarmuuksia, ja verotuloennusteisiin tulee suhtautua varovaisuuden periaatteen mukaisesti.

Valtionosuuksien arvioidaan laskevan vuonna 2026 noin 17,6 milj. euroon, mikä on 1,4 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2025. Leikkaukset ja järjestelmämuutokset lisäävät epävarmuutta tulevina vuosina.

Kunnan toimintakatteen kehitys osoittaa käyttötalouden menojen kasvua. Vuonna 2026 toimintakate on -77,5 milj. euroa, ja suunnitelmavuosina 2027–2028 se heikkenee edelleen (-83,3 ja -85,1 milj. euroa). Menojen kasvu kohdistuu erityisesti henkilöstökuluihin ja palvelujen ostoihin. Henkilöstökulut nousevat vuoden 2026 talousarviossa 60,8 milj. euroon (+4,1 % vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna). Palvelujen ostot pysyvät korkealla tasolla, ja avustusten kasvu liittyy erityisesti työllisyydenhoidon kustannuksiin.

Investointitaso säilyy korkeana. Vuonna 2026 nettoinvestoinnit ovat noin 21,7 milj. euroa, ja vuonna 2027 ne nousevat jopa 33,4 milj. euroon. Suurimpia investointikohteita ovat Länsirata, liikenne- ja yritysalueiden kehittäminen sekä jätevesiratkaisut.

Korkea investointitaso kasvattaa kunnan lainakantaa, joka vuoden 2026 lopussa on arviolta 117 milj. euroa ja nousee vuoteen 2028 mennessä jopa 151 milj. euroon. Lainaa asukasta kohden on vuonna 2026 noin 4 061 euroa ja vuonna 2028 yli 5 200 euroa. Investointien priorisointi ja riittävä tulorahoitus ovat keskeisiä lainakannan kasvun hillitsemiseksi.

Vuonna 2026 vuosikate on noin 13,7 milj. euroa, mikä riittää kattamaan poistot mutta ei investointimenoja. Investointien tulorahoitusosuus jää 62 prosenttiin, ja loppuosa rahoitetaan velalla. Suunnitelmavuosina 2027–2028 vuosikate ei riitä kattamaan poistoja, jolloin tilikauden tulos on negatiivinen. Aikaisempina vuosina tehdyt investointivaraukset ja poistoeron muutokset parantavat kuitenkin tilikauden tulosta.

Vuoden 2026 talousarvio on ylijäämäinen (tilikauden ylijäämä 3,1 milj. euroa), mutta ylijäämä selittyy 3,4 milj. euron kertaluonteisella vesiliittymämaksulla. Ilman tätä erää tilikausi olisi alijäämäinen noin 0,3 milj. euroa.

Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää, joka vuoden 2026 lopussa on arviolta 44,9 milj. euroa. Tämä tuo turvaa tuleville vuosille. Rahoituksen tasapaino kuitenkin heikkenee, kun vuosikate ei riitä kattamaan investointien omahankintamenoa, joka on vahvasti negatiivinen.

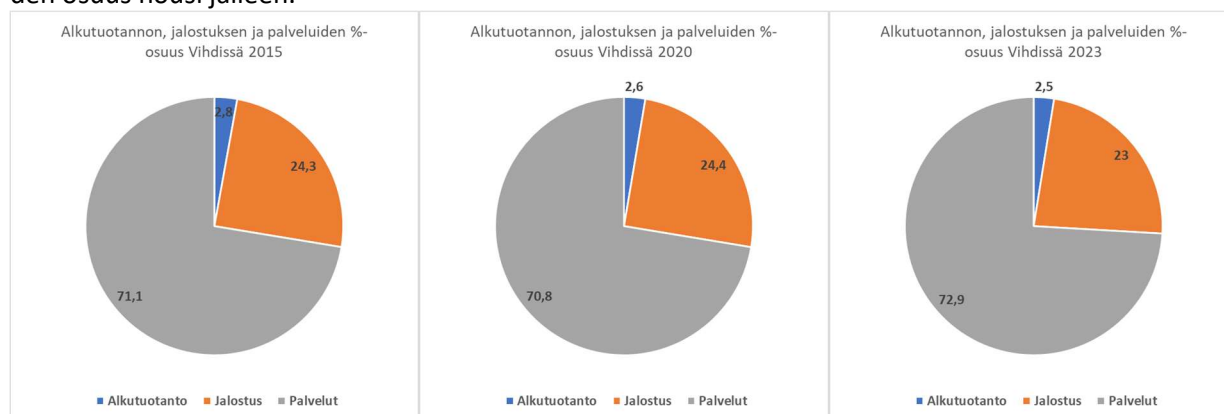
Vihdin kunnan taloudellinen pohja on edelleen kohtuullisen vahva. Korkea investointitaso ja käyttötalouden menojen kasvu lisäävät kuitenkin riskejä. Talouden tasapainon säilyttäminen määrätietoisia sopeutustoimia,

investointien huolellista suunnittelua, käyttötalouden menojen sopeuttamista kunnan tulopohjaan sekä palveluprosessien ja palveluverkon rakenteellista tarkastelua.

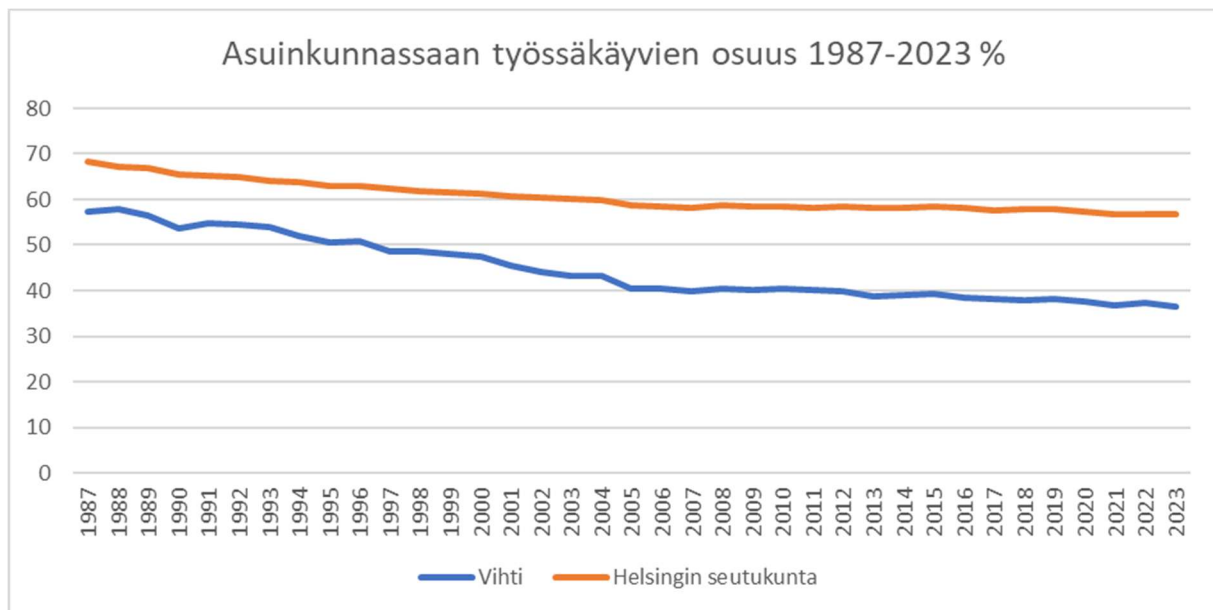
Kunnan talouden kehittyminen (1000)	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TPE 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate	-151 547	-157 911	-57 157	-71 764	-72 610	-77 650	-83 276	-85 137
Verotulot	136 971	141 382	74 052	69 764	71 025	74 234	77 294	79 936
Valtionosuudet	40 109	36 050	20 163	18 069	19 070	17 639	17 992	18 352
Rahoituserät, netto	-193	32	-923	-626	-1 472	-612	-553	-431
Vuosikate	18 213	19 554	36 135	15 514	16 014	13 610	11 456	12 719
Poistot ja arvonalentumiset	-13 239	-11 080	-10 141	-10 989	-11 870	-12 047	-12 689	-12 874
Tilikauden yli- ja alijäämä	2 843	3 783	16 210	3 451	5 251	2 955	-21	975
Investointien omahankintameno	-15 013	-22 220	-23 305	-28 856	-24 307	-22 725	-33 997	-26 377
Nettoinvestoinnit	-13 237	-20 828	-3 230	-28 006	-18 327	-22 145	-33 417	-25 797
Taseeseen kertynyt ylijäämä	12 933	16 704	33 103	36 555	41 806	44 761	44 740	45 715
Lainakanta vuoden lopussa	105 646	112 895	99 957	97 670	109 450	116 990	139 097	150 910
Toimintakatteen muutos, %	1,92 %	4,20 %	-63,80 %	25,56 %	1,18 %	6,94 %	7,24 %	2,24 %
Vuosikate poistoista, %	152,1	176,5	356,3	-141,2	-134,9	-113,0	-90,3	-98,8
Investointien tulorahoitus, %	121,3	88,0	155,1	53,8	65,9	59,9	33,7	48,2

1.3.3 Työllisyys ja elinkeino

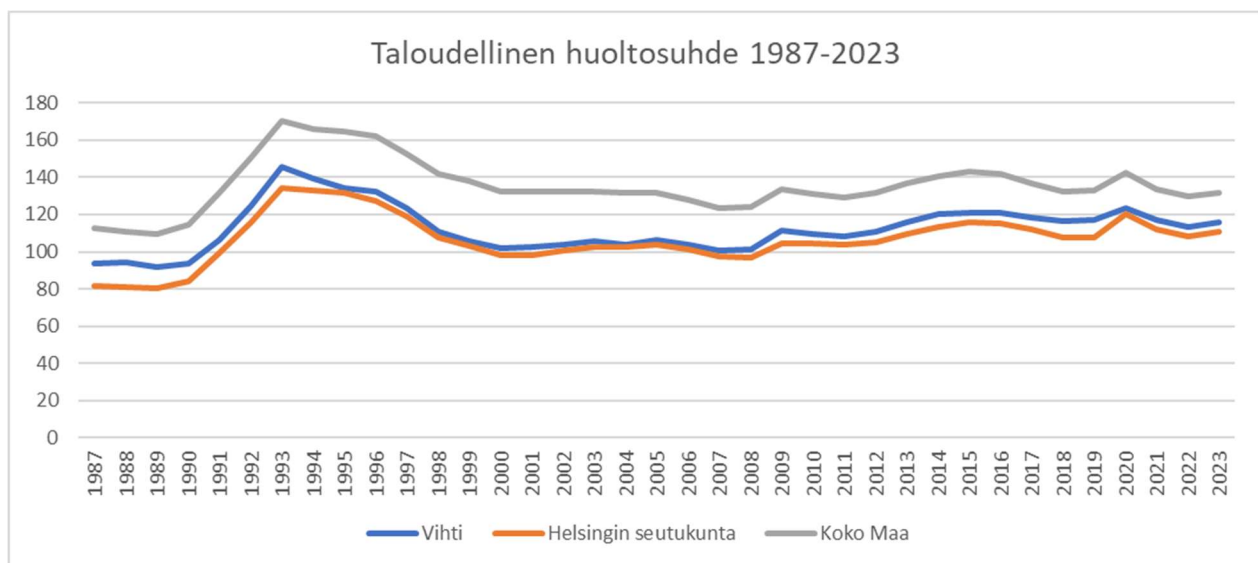
Palvelutyöpaikkojen osuus on Vihdissä korkein. Palvelutyöpaikat on prosentuaalisesti kasvanut 2010-luvulla eniten ja alkutuotannon määrä vähentynyt. Näissä on kuitenkin ollut vuosivaihtelua ja tietojen perusteella jalostuksessa olevien työpaikkojen määrä on hienoisessa kasvussa 2020 luvulla, mutta vuonna 2023 palveluiden osuus nousi jälleen.

Vihdissä työssäkäyvien osuus väestöstä on laskenut voimakkaasti 1990 ja 2000 - luvun välillä ja tasaantunut 2010-luvulla. Viime vuosina asuinkunnassa työssäkäyvien osuus on hieman laskenut. Samanlainen trendi on ollut nähtävissä Helsingin seutukunnassa.

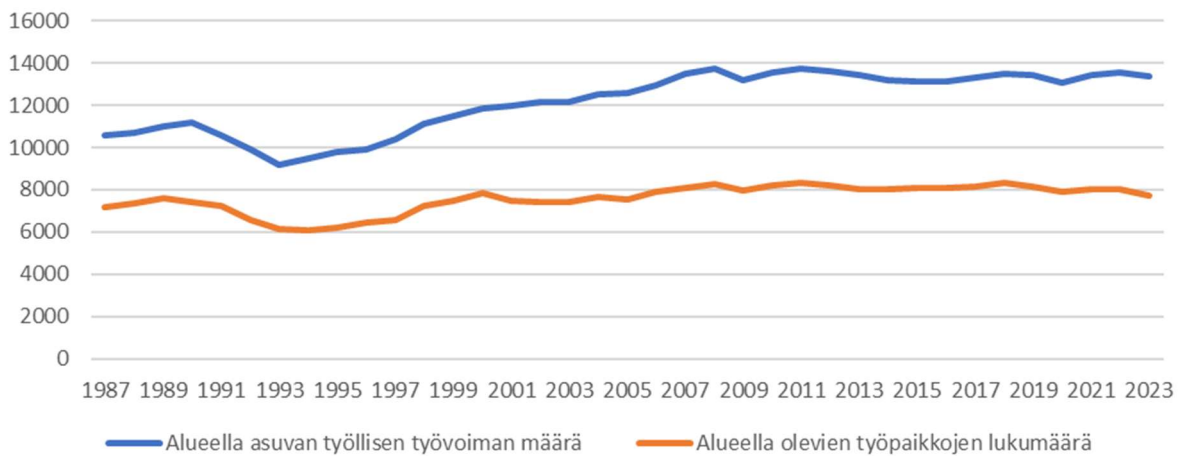

Taloudellisella huoltosuhteella tarkoitetaan työllisten lukumäärän suhdetta työttömiin ja työvoiman ulkopuolella oleviin. Työvoiman ulkopuolisiksi lasketaan 0–14-vuotiaat, opiskelijat ja koululaiset, varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat henkilöt. Vihtin kunnan huoltosuhde vuonna 2023 oli 115,6, Helsingin seutukunnan 110,8 ja koko maan 131,1.

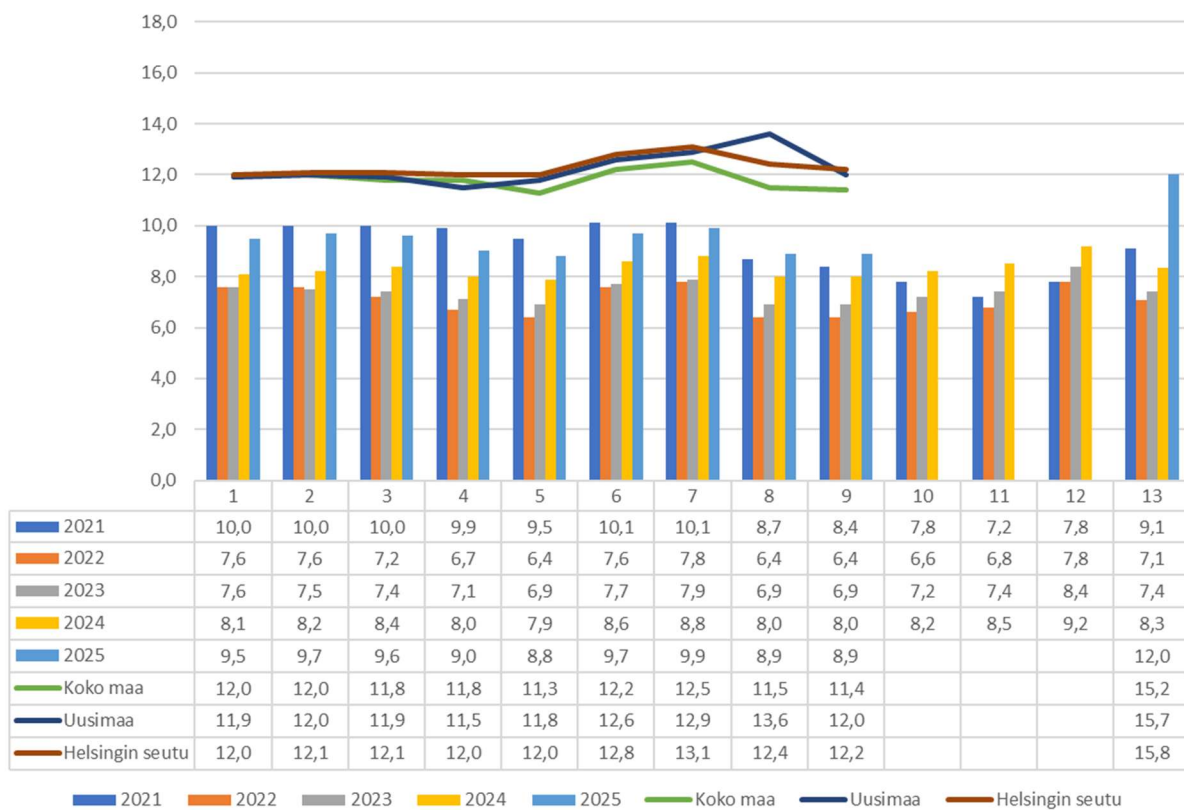
Työpaikkojen lukumäärä on ajallisesti kasvanut 1990-luvun puolista välin 2010 luvulle asti. Tämän jälkeen työpaikkojen lukumäärä on ollut loivassa laskussa. Väkiluvun kasvaessa myös työvoiman määrä on kasvanut.

Vihdin työvoiman ja Vihdissä olevien työpaikkojen lukumäärä (KPL)

Työttömänä työnhakijana oli syyskuussa 2025 Vihdissä 1174 henkilöä. Prosentuaalisesti työttömyysaste on 8,9% Helsingin seudun keskiarvon ollessa 12,2% ja Uudenmaan 12,0%. Pitkäaikaistyöttömien määrä on Vihdissä ollut syyskuussa 603 henkilöä. Avoimien työpaikkojen määrä Vihdissä oli elokuun lopulla 76 avointa työpaikkaa.

Työttömyysasteen kehitys 2021-2025

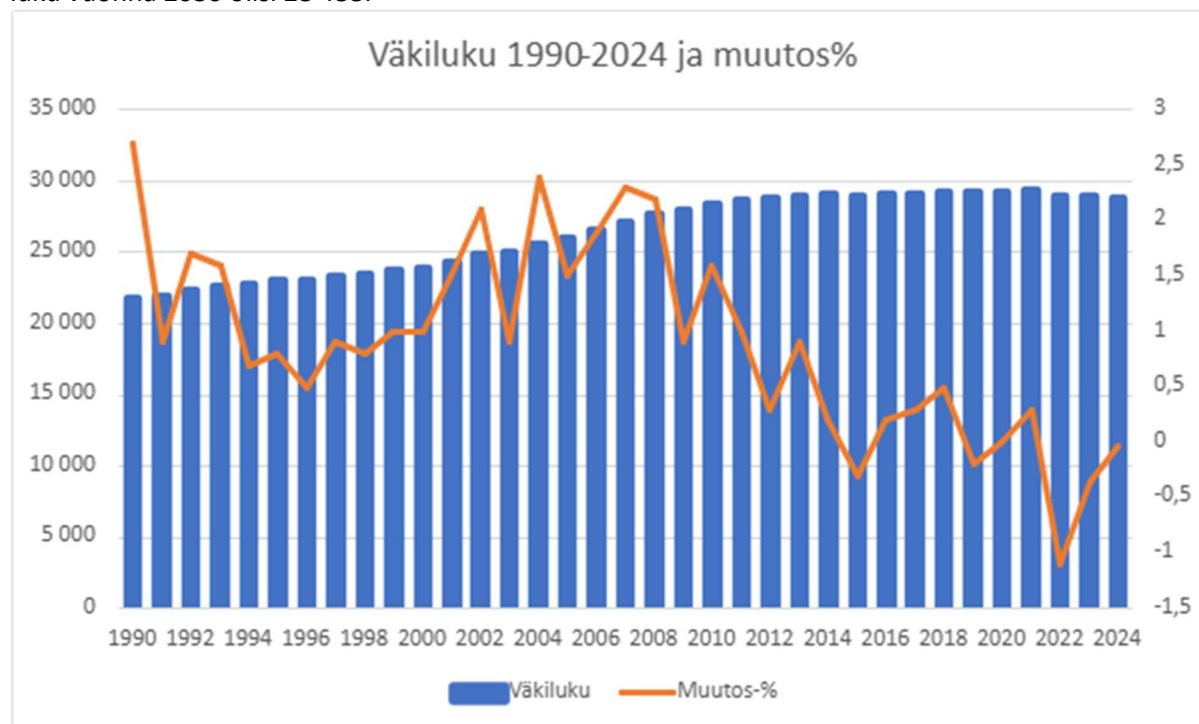

Vuoden 2025 alusta alkaen julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Vihdin kunta kuuluu Kirkkonummen, Vihdin ja Siuntion muodostamaan työllisyysalueeseen, jossa Kirkkonummi toimii vastuukuntana. Uudistus on osa valtakunnallista TE-palveluiden uudelleenorganisointia, jonka tavoitteena on vahvistaa paikallista elinvoimaa ja parantaa palveluiden saavutettavuutta.

Työllisyysalueella toimii kolme lähipalvelupistettä, yksi kussakin kunnassa. Palveluiden kehittämisessä painotetaan asiakaslähtöisyyttä, henkilökohtaista kohtaamista ja matalan kynnyksen neuvontaa. Vihdin kunta osallistuu aktiivisesti alueen palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen, erityisesti nuorten, vieraskielisten ja pitkäaikaistyöttömien palveluiden kehittämisessä. Vuonna 2026 Vihdin tavoitteena on vahvistaa työnantajayhteistyötä, edistää työttömien työllistymistä sekä hyödyntää Navigaattori-hankkeen tarjoamia mahdollisuuksia joustaviin palveluihin ja koulutuksiin. Kunta seuraa aktiivisesti palveluiden vaikuttavuutta ja osallistuu työllisyysalueen yhteiseen kehittämistyöhön.

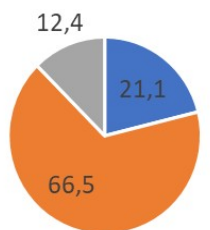
1.3.4 Väestö ja asuntotuotanto

Vihdin asukasluvun kehitys on ollut voimakasta 1990-luvulta lähtien aina 2010-luvulle asti. Vuodesta 2012 asukaslukukehitys on ollut alle prosentin kasvussa. Vuonna 2024 asukasluvun kehitys oli 0,0 prosenttia. Asukasluku 31.12.2024 oli 28 799 henkilöä. Elokuun 2025 tilanteen mukaan asukasluku oli 28 832 asukasta. Vuoden 2024 tilanteen osalta kuntien välinen nettomuutto on ollut - 34 asukasta ja luonnollinen väestön lisäys - 46. Nettomaahanmuutto on positiivinen 74. Tilastokeskuksen väestöennusteen 2024 mukaan Vihdin väkiluku vuonna 2030 olisi 28 488.

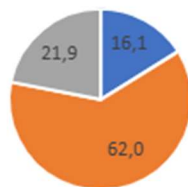
Ikäryhmittäin tarkasteltuna prosentuaalisesti 15-64 vuotiaiden määrä on suurin. 0-14 vuotiaiden määrä tulee vähenemään ja yli 65-vuotiaiden määrä tulee kasvamaan. Vuonna 2030 yli 65-vuotiaiden osuus on kaksi kertaa korkeampi kuin 2010-luvulla. Ikäryhmässä tapahtuvat muutokset tulevat myös näkymään palvelutarpeiden muutoksina, jotka tulevat vaikuttamaan myös kunnan palveluverkkoon.

Väestö ikäryhmittäin 2010
(Lähde Tilastokeskus)

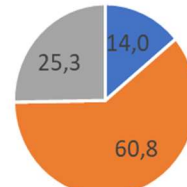
■ 0-14 vuotiaat
■ 15-64 vuotiaat
■ 65 vuotta täyttäneet

Väestö ikäryhmittäin
2024 (Lähde
Tilastokeskus)

■ 0-14 vuotiaat
■ 15-64 vuotiaat
■ 65 vuotta täyttäneet

Väestö ikäryhmittäin
2030 (Lähde
Tilastokeskus)

■ 0-14 vuotiaat
■ 15-64 vuotiaat
■ 65 vuotta täyttäneet

Vihdissä oli vuoden 2024 lopussa asutokuntia yhteensä 13 295. Yksin asuvien talouksia oli 5 027, mikä on 37,8 % kaikista asutokunnista (vuoden 2023 vastaava 5 017 / 38,9 %). Kahden henkilön talouksia oli yhteensä 4 661, mikä on 35,1 % asutokunnista (vuoden 2023 vastaavat 4 594 / 34,7 %). Kolmen tai useamman henkilön talouksia oli yhteensä 3 607, mikä on 27,1 % asutokunnista (vuoden 2023 vastaava 3 637/27,5 %). Koko maahan verrattessa Vihti poikkeaa hieman asutokuntien vertailussa. Yhden hengen talouksia koko maassa on 46,7 % asutokunnista, kahden hengen talouksia 31,9 % ja kolmen tai useamman henkilön talouksia 21,4 %.

Talotyyppi	Kaikki asutokunnat	1 henkilö	2 henkilöä	3+ henkilöä
Yhteensä	13 295	5 027	4 661	3 607
Kerrostalot	3 173	2 124	758	291
Rivitalot	3 134	1 390	1 034	710
Oma- ja paritalot	6 794	1 403	2 820	2 571
Muut rakennukset	194	110	49	35

Vihdin asutokuntien talotyyppien ja kokoluokan mukaan 202 (Lähde: Tilastokeskus)

1.3.5 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä, johon velvoittavat mm. Kuntalaki (410/2015, § 1 & § 37) sekä Järjestämislaki (612/2021, § 6). Kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistetään eri palvelukeskusten yhteistyönä, jota koordinoidaan sivistys- ja hyvinvointipalveluista käsin. Vuonna 2026 hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ajankohtaista on uuden laajan hyvinvointisuunnitelman sekä tuoreen Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelman toimeenpanon aloittaminen. Lisäksi yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa kehitetään jatkuvasti ja erityisesti yhteisen tiedolla johtamisen saralla tapahtuu kehitystä HyteData 2.0 -hankkeen sekä kunnan ja hyvinvointialueen HYTE-indikaattoreiden yhteisten intressien myötä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnan palveluissa

Vuonna 2026 voimaan astuu hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2026–2030. Suunnitelman hyväksymisestä päättää valtuusto. Suunnitelma sisältää neljä painopistettä:

1. Terveiden elintapojen tukeminen (ml. ehkäisevä päihdetyö)
2. Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen (ml. yhteisöllisyyden/osallisuuden teemat)
3. Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen (ml. esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen)
4. Turvallisuuden edistäminen

Lisäksi suunnitelmassa on tavoitteita hyvinvointityön rakenteiden ja hyvinvointijohtamisen kehittämiseksi. Suunnitelma sisältää eri ikäkausien hyvinvointisuunnitelmat ja niiden lisäksi ehkäisevän päihdetyön suunnitelman sekä päivitetyn liikkumishjelman. Suunnitelma julkaistaan uudelleenlaiselle, julkiselle verkkoalustalle, josta se on helposti saavutettavissa. Suunnitelman toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vuosittain. Raportointia kehitetään vuonna 2026 luottamushenkilöitä osallistaen.

Järjestöyhteistyön kehittäminen

Järjestöillä on tärkeä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Ne toimivat paitsi hyvinvointia ja terveyttä edistävien palvelujen ja toimintojen tarjoajina, myös kuntalaisten aktiivista ja vapaaehtoista toimijuutta edistävinä tahoina. Kunnan on lain mukaan edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia (Järjestämislaki 612/2021, § 6).

Hyvinvointisuunnitelman päivityksen yhteydessä voimaan astuu 2026 uusi järjestöohjelma, joka luo suuntaa-aviiviat tavoitteelliselle yhteistyölle kunnan ja kolmannen sektorin välillä. Järjestöohjelma on rakennettu paikallisia järjestöjä osallistaen. Ohjelman tavoitteena on tukea kuntalaisten hyvinvointia edistämällä kolmannen sektorin toimintaedellytyksiä ja tiivistämällä kunnan ja järjestöjen välistä yhteistyötä.

Tällä hetkellä kunnan ja järjestöjen välinen yhteistyö on pirstaloitunut eri toimialoille, eikä kunnassa ole selkeää vastuutahoa kokonaisuuden koordinoimille. Tämä heikentää järjestöyhteistyön ja sen tuomien hyötyjen vaikuttavuutta. Myös järjestöt itse ovat toivoneet kuntaan nimettyä yhteyshenkilöä, jonka kanssa he voisivat asioida ja tehdä yhteistyötä. Vihdin kuntaan ehdotetaan perustettavaksi uusi vakanssi, jonka sisältöihin lukeutuu jatkossa muun muassa järjestöyhteistyön koordinoimista osana kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa

Järjestämislaki (612/2021, § 6) velvoittaa kuntaa ja hyvinvointialuetta tekemään yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävissä. Vuosittaiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteiset neuvottelut pidetään syksyisin. Keväisin kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijajohto tapaavat keskustellakseen keskinäisestä yhteistyöstä. Molemmat tapaamiset kutsuu koolle hyvinvointialue. Lisäksi hyvinvointialueelta on nimetty edustaja kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmään.

Vuonna 2026 yhteistyötä tapahtuu myös HyteData 2.0 -hankkeen tiimoilta. Hankkeessa on mukana hyvinvointialueen lisäksi kaikki alueen kunnat, ja sitä koordinoidaan Espoosta käsin. Hankkeessa kehitetään kuntien ja hyvinvointialueen tiedolla johtamisen kyvykkyksiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen saralla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen talouslukuja

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. HYTE-kertoimen suuruuteen vaikuttavat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevat indikaattorit, kunnan asukasluku sekä koko maan HYTE-kerroin.

Vihdin HYTE-kerroin vertautuu alueen kuntiin ja koko maan tasoon noin keskitasolle. Vuonna 2026 HYTE-kertoimen perusteella saatava valtionosuus on n. 5,9 miljoonaa euroa. Tutkihallintoa.fi -palvelun [HYTE-raportin](#) mukaan Vihdin käyttämä summa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kuntalaista kohden on 443 €/asukas. Koko maan keskiarvo on 673 €/asukas ja Länsi-Uudenmaan kuntien 701 €/asukas.

Kunta	Asukasluku	Kunnan HYTE-kerroin	Valtionosuus, €
Siuntio	6182	0,71	141 804
Kauniainen	10253	0,70	231 444
Espoo	320931	0,68	7 035 675
Kirkkonummi	41635	0,64	859 461
Inkoo	5402	0,64	111 236
Vihti	28799	0,64	591 626
Karkkila	8440	0,59	159 653
Lohja	45687	0,59	863 552
Hanko	7702	0,54	133 784
Raasepori	27036	0,54	469 009

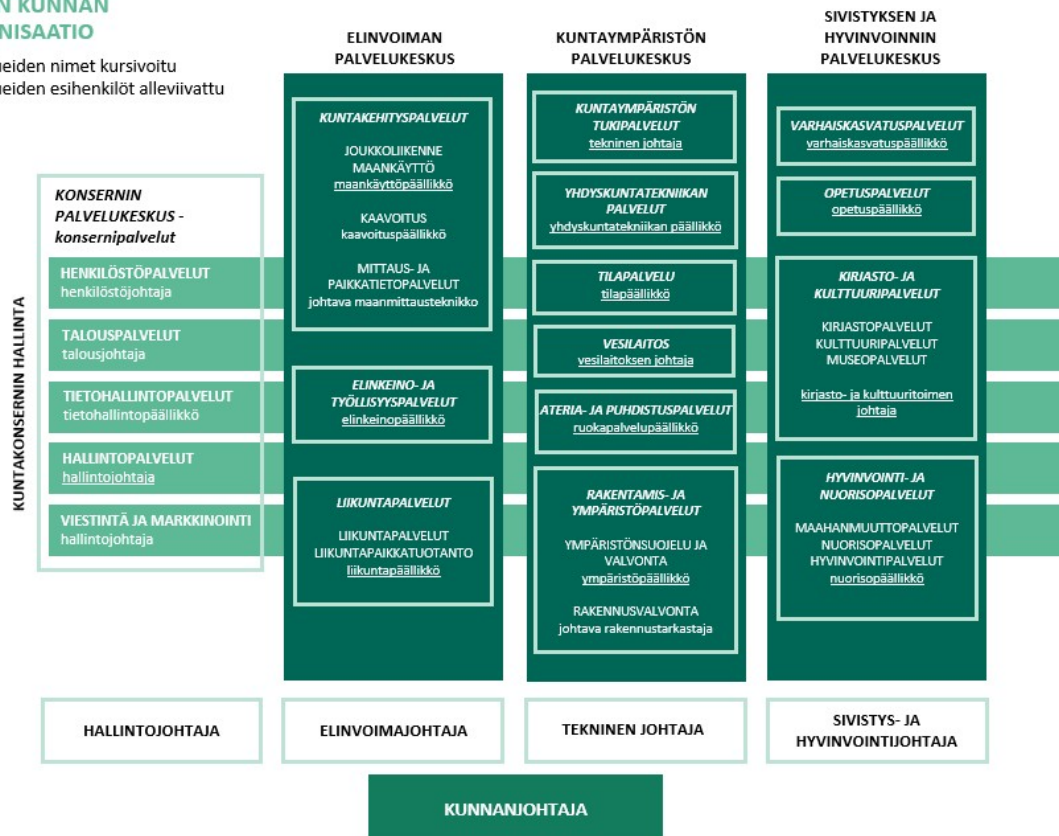
Vihdin HYTE-kerroin ja sen perusteella saadun valtionosuuden suuruus. Lähde: Kuntamaisema-palvelun HYTE-raportti.

1.4 Vihdin kunnan organisaatio

Palveluorganisaatio

VIHDIN KUNNAN ORGANISAATIO

Tulosalueiden nimet kursivoitu
Tulosalueiden esihenkilöt alleviivattu

Toimielinorganisaatio

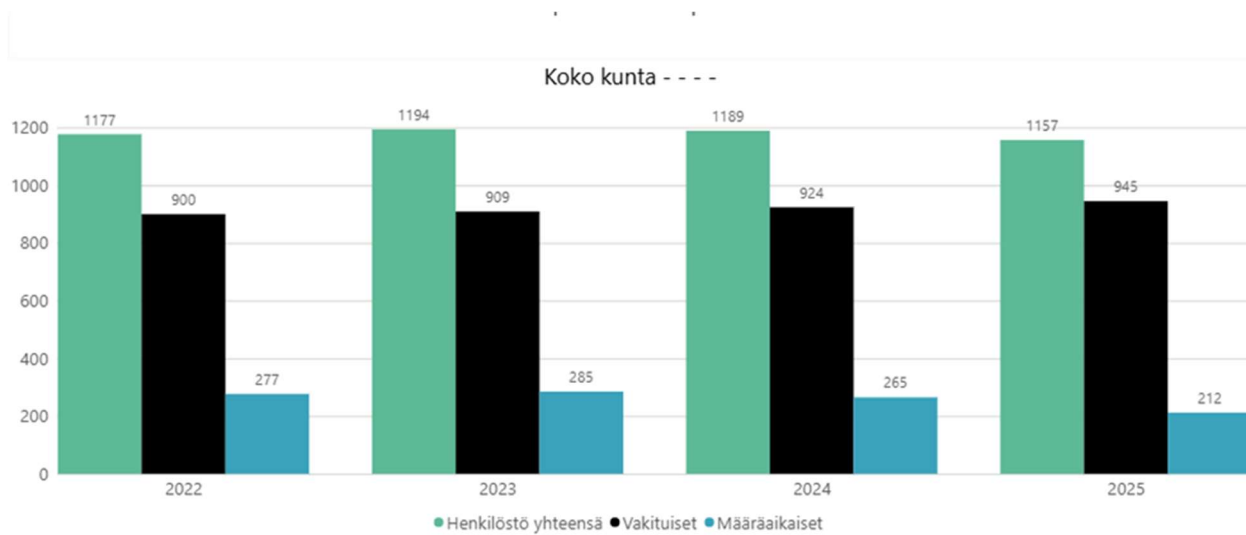
TOIMIELIN JA TULOSALUE

Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Kunnanvaltuusto
Kunnanhallitus
Konsernipalvelut
Sivistyslautakunta
Opetuspalvelut
Varhaiskasvatuspalvelut
Hyvinvointilautakunta
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut
Hyvinvointi- ja nuorisopalvelut
Elinvoimalautakunta
Kuntakehityspalvelut
Liikuntapalvelut
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut
Tekninen lautakunta
Kuntaympäristön tukipalvelut
Yhdyskuntatekniikan palvelut
Tilapalvelu
Vesilaitos
Ateria- ja puhdistuspalvelut
Rakentamis- ja ympäristölautakunta
Rakentamis- ja ympäristöpalvelut

1.5 Henkilöstö

Henkilöstön määrä

Henkilöstömäärä on vaihdellut vuosien 2022-2025 1157 ja 1194 työntekijän välillä. Huomionarvoisin ja myös tavoiteltu muutos on systemaattinen trendi vakinaisen henkilöstön määrän lisääntymisessä.

(Taulukossa vuodet 2022-2024 ovat toteutuneen mukaisia, vuosi 2025 tämän hetkisten palvelussuhteiden mukainen, loppuvuoden muutokset saattavat tuoda muutoksia lukuihin.)

Henkilöstötyön strategiset tavoitteet

Vihdissä kunnan henkilöstötyön strategiset linjaukset sisältyvät kunnan strategiaan: ”Kunnan vahvojen, strategian mukaisten peruspalveluiden ja hyvinvoivan yhteisön kulmakivenä on osaava, hyvinvoiva ja arvostettu henkilöstö, joka tuntee työnsä merkityksellisyyden kuntalaisille. Henkilöstötyötä tuetaan arvo- ja strategialähtöisellä johtamisella. Kunnassa edistetään myönteistä ilmapiiriä ja yhteishenkeä. Toimintaa kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteella.”

Yhteisenä keskeisenä tavoitteena vuoden 2026 aikana on henkilöstöohjelman päivittäminen uuden valmistuvan kuntastrategian mukaiseksi. Toisena strategisena tavoitteena on saada aikaan strateginen henkilöstösuunnitelma, jossa huomioidaan mm. palvelutarpeen mukanaan tuomat muutokset mm. syntyvyyden vähenemisen myötä.

Kunkin palvelukeskuksen strategiset teot on kuvattu tarkemmin tämän talousarvion palvelukeskusten tulostulokorteilla. Omien strategisten tavoitteiden ohella henkilöstöpalvelut pyrkii tukemaan palvelukeskusten työtä kehittämällä yhä parempia ja ajantasaisempia työkaluja esihenkilö- ja johtamistyön tueksi.

Henkilöstökustannukset

Käyttötalouden henkilöstökustannusten kokonaismäärä vuoden 2026 talousarviossa on 60,8 milj. € (v. 2025 MTA 59,0 milj. €, v. 2024 TP 56,8 milj. €).

Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimusten voimassa oleva kausi on 1.5.2025–29.2.2028, eli kolme vuotta ja kymmenen kuukautta. Pitkä sopimuskausi helpottaa henkilöstökustannusten ennakointia. Alla olevassa taulukossa on kuvattu korotusten ajankohta ja korotusten suuruus koko sopimuskauden aikana.

Vuonna 2026 kunta-alan palkkoihin tulee 1.8.2026 yleiskorotus (2,27 %), sekä 1.10. paikallinen järjestelyerä (0,20 %) ja paikallinen palkkauksen kehittämisohjelmaerä (0,40 %). KVTES:n osalta paikalliset korotuserät tullaan kohdistamaan vuonna 2025 käyttöön otetun tasopalkkakäytäntöjärjestelmän hiomiseen ja loppuun saattamiseen.

		KVTES	OVTES pl. osio G	OVTES osio G	TS	TTES
1.6.2025	Kehittämisohjelmaerä (paikallinen erä)	0,45 % (Liite 15 0,80 %)	0,40 %	0,25 %	0,50 % + 0,15 %	0,40 %
1.6.2025	Kehittämisohjelmaerä (keskitetty erä)**	-	-	-	0,15 %	0,40 %
1.10.2025	Yleiskorotus	2,50 % / 53 €	2,50 %		2,50 % / 53 €	2,50 %
1.8.2026	Yleiskorotus	2,27 %	2,27 %		2,27 %	2,27 %
1.10.2026	Paikallinen järjestelyerä	0,20 %	0,20 %		0,20 %*	0,20 %*
1.10.2026	Kehittämisohjelmaerä (paikallinen erä)	0,40 %	0,40 %***	0,40 %***	0,40 %*	0,40 %*
1.4.2027	Yleiskorotus****	2,00 %	2,00 %		2,00 %	2,00 %
1.4.2027	Paikallinen järjestelyerä****	0,40 %	0,40 %		0,40 %*	0,40 %*
1.4.2027	Kehittämisohjelmaerä (paikallinen erä)	0,40 %	0,40 %*****	0,40 %*****	0,40 %*	0,40 %*
1.2.2028	Kehittämisohjelmaerä (paikallinen erä)	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %*	1,00 %*

Jonkin verran henkilöstökustannuksia tulee nostamaan henkilöstölisäykset, jotka on esitelty tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Sivistyspalvelukeskuksen resurssilisäykset

Sivistyskeskuksen opetuspalveluiden tulosalueen resurssilisäykset sisältävät erityisopetuksen tuntiopettajan viran ja oppilaanohjaajan viran perustamista 1.8.2026 lukien, sekä määräaikaisen Primus/Wilma-pääkäyttäjän työsuhteen ajalle 1.12.2026 - 31.7.2027. Erityisopettajan tuntiopettaja sijoittuu Nummelanharjun yläkouluun, jossa on riittämätön erityisopetuksen resurssi suhteessa koulun oppilasmäärään. Oppilaanohjaajien nykyresurssi ei riitä kunnilta edellytettävään ennakoihaan ohjaukseen. Määräaikaista (1.1.2026-31.7.2027) Primus/Wilma-pääkäyttäjän tehtävänä tulee olemaan tuen uudistuksen vaatimia lomakkeita ja käytäntöjä.

Sivistyskeskuksen kirjasto ja kulttuuripalvelujen resurssilisäys liittyy kulttuuriassistentin vakinaistamiseen ja ammattinimikkeen muuttamiseen kulttuurituottajaksi. Kulttuurituottajan tehtävänä on mm. kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen ja yleinen lasten- ja nuorten kulttuurin edistäminen.

Muina henkilöstömuutoksina sivistyskeskuksen hyvinvointi- ja nuoripalvelut tulosalue esittää työllistä-

misvastaavan ammattinimikettä muutettavaksi yhteisöasiantuntijaksi. Rakenteelliset ja lainsäädännölliset muutokset (TE-uudistus, nuorten työpajan siirtyminen Luksiaan) ovat vieneet pohjan työllistämistä vastaavan tehtävältä. Uuden nimikkeen ja uuden tehtävänkuvan keskeisimmät sisällöt ovat järjestöyhteistyön koordinointi, Lapsiystävällinen kunta -toiminnan koordinointi sekä viestintä.

Kuntaympäristön resurssilisäykset

Kuntaympäristön rakentamis- ja ympäristöpalveluiden tulosalueen resursseihin esitetään rakennustarkastajan viran perustamista 1.1.2026 lukien poikkeuslupien, sijoituslupien ja maisematyölupien käsittelyyn.

Yhdyskuntatekniikan tulosalueen suunnitteluinsinöörin resurssilisäyksellä pyritään samaan aikaan kustannussäästöjä kotiuttamalla pienten kohteiden suunnittelu omaksi työksi.

Tilapalvelujen kalusteasentaja työsuhde liittyy nykyisen asentajan eläköitymiseen. Päällekkäisellä ajalla pyritään varmistamaan töiden haltuunotto.

Konsernipalveluiden resurssilisäykset

Konsernipalvelut palvelukeskuksen konsernipalveluiden tulosalueen resurssilisäykset liittyvät pääosin kunnan päätökseen palauttaa talous- ja henkilöstöpalvelut kunnan omaksi toiminnaksi. Konsernipalveluiden tulosalueen henkilöstöpalvelujen resursseihin esitetään määräaikaisen projektipäällikön työsuhteen jatkamista 30.6.2025 saakka. Henkilöstöpalveluiden kotiuttamiseen liittyy kiinteästi myös henkilöstö- ja esihenkilötyön kannalta merkittävä järjestelmän kehittämistyö, joka tehdään alkuvuodesta 2026 ja otetaan käyttöön maaliskuussa. Kehittämistyö käsittää HR-työpöydän, työhyvinvointi-, kehityskeskustelut-, tehtäväkuva- ja koulutuksen hallintaosioiden käyttöönoton ja käyttöönoton tukemisen. Projektipäällikön tehtävänä on johtaa uusien osioiden teknistä ja sisällöllistä käyttöönottoa, sekä tukea järjestelmän käyttöönottoa koko organisaatiossa. Tehtävä on osa-aikainen (60 %).

Konsernipalveluiden tulosalueen talouspalveluiden resursseihin esitetään vakituisen kirjanpitäjän työsuhteen perustamista tukemaan Tahe-projektin jatkotavoitteita, erityisesti kunnan konserniyhtiöiden taloushallinnon kotiuttamista kunnan omaksi toiminnaksi. Tavoitteena on keskittää tytäryhtiöiden kirjanpito kunnan talouspalveluihin, mikä tehostaa toimintaa, parantaa tiedon laatua ja mahdollistaa konsernitason taloudenhallinnan kehittämisen. Uusi kirjanpitäjäresurssi vastaa tytäryhtiöiden kirjanpidosta ja toimii samalla kunnan kirjanpitäjän sijaisena. Tämä vahvistaa taloushallinnon jatkuvuutta ja varautumista henkilöriskeihin. Vakanssi mahdollistaa myös työnjaon selkeyttämisen ja resurssien kohdentamisen tehokkaammin muuttuvassa toimintaympäristössä. Vakanssi tukee kunnan strategista tavoitetta konsernirakenteen hallitusta kehittämisestä ja taloushallinnon laadun varmistamisesta.

Talouspalveluihin perustettavaa taloussihteerin määräaikaista työsuhdetta ajalle 1.1.2026 - 31.12.2026 esitetään perustettavaksi tukemaan Tahe-projektin jälkeistä vakinaista toimintamallia. Projektin aikana on tunnistettu kriittisiä sisäisen valvonnan näkökulmasta vaarallisia työyhdistelmiä, erityisesti maksuliikenteen ja ostoreskontran hoidon osalta. Näiden tehtävien eriyttäminen on välttämättömyyden hyvän hallinnon ja taloudellisen turvallisuuden varmistamiseksi. Perustaminen mahdollistaa tehtävien selkeän jaon sekä riskienhallinnan parantamisen. Uusi resurssi varmistaa, että maksuliikenteen ja ostoreskontran tehtävät voidaan hoitaa toisistaan riippumattomasti, mikä tukee sisäisen valvonnan periaatteita ja vähentää väärinkäytösriskkejä. Vakanssi on osa Tahe-projektin kotiutusta ja sen tavoitteena on varmistaa toiminnan jatkuvuus, laatu ja turvallisuus projektin päättymisen ja uuden toimintatavan vakiintumisen varmistamiseksi. Vakanssin tarvetta tarkastellaan vuoden aikana.

Konsernipalveluiden tulosalueen tietohallintoon esitetään vakinaistettavaksi suunnittelijan työsuhde 1.1.2026 alkaen vastaamaan In-House lainsäädäntöön ja palvelutuotantoon liittyviin lisätehtäviin. Tavoitteena on saada vakanssin myötä säästöä ICT-ulkoistuspalveluista. Lisäksi tietohallinto esittää määräaikaisen suunnittelijan työsuhteen jatkamista ajalle 1.1.2026 – 30.6.2026 TAHE-projektiin liittyvien tietohallinnon töiden loppuun saattamiseksi. Tehtävä on osa-aikainen (40 %).

Konsernipalveluiden konsernihallinnon tulosalue esittää vakituisen toimitusjohtajan vakanssin perustamista 1.1.2026 alkaen kunnan omistamien tytäryhtiöiden käyttöön. Malli mahdollistaa hallinnon ja johtamisen keskittämisen, osaamisen hyödyntämisen laajemmin sekä hallinnon kustannustehokkuuden parantamisen konsernitasolla. Vakanssi on kustannusneutraali, sillä toimitusjohtajan työresurssin kustannukset katetaan täysimääräisesti tytäryhtiöiltä perittävillä palvelumaksuilla. Järjestely tukee kunnan omistajaohjausta, vahvistaa konserniohjausta ja mahdollistaa strategisesti johdetun yhteistyön tytäryhtiöiden kanssa. Vakanssin perustaminen ei lisää kunnan nettomenoja, mutta tuo rakenteellista selkeyttä ja mahdollistaa resurssien tehokkaamman käytön konsernitasolla.

Konsernipalveluiden tulosalueen hallintopalvelut esittää hallinnon erityisasiantuntijan määräaikaisen työsuhteen perustamista ajalle 1.1.2026 - 30.6.2026 valmiusasioiden ja hankintojen asiantuntijapalveluiden tukemiseen.

Elinvoimapalveluiden resurssilisäykset

Elinvoimapalveluiden kuntakehityspalveluiden tulosalueen resurssilisäykset sisältävät maanmittausinsinöörin, kartoittajan ja maankäyttösihteerin uudet työsuhteet. Mittauspalveluissa lisääntyneiden pohjakarttojen työstämiseen, tarkastamiseen ja hyväksymiseen tarvitaan maanmittausinsinöörin lisääntyvää työpanosta, jotta kaavat saadaan etenemään. Myös neljännen kartoittajan työsuhteen perustaminen liittyy lisääntyneeseen maastomittaustarpeeseen pohjakarttojen lisääntyessä. Kun kartoittajia on tällä hetkellä vain kolme ja työ tehdään parityöskentelynä, saadaan maastomittauksia merkittävästi tehostettua lisäresurssin turvin. Maankäyttösihteerin työsuhteen myötä maankäyttöpäällikkö ja maankäyttöasiantuntijat voisivat kohdentaa työajan perustehtäviinsä, kun juoksevat tehtävät kuten postitus, laskutus, kopiointi, taulukoiden ja rekistereiden ylläpito ym. hoituisi uuden maankäyttösihteerin toimesta.

Liikuntapalveluiden tulosalueen vakituisen uinninvalvojan/uimaopettajan palvelussuhteen tarve liittyy koululaisten uinninopetuksen vahvistamiseen. Vakituisen uimahallityöntekijän uusi työsuhde perustuu uimahallin aukioloaikojen laajennukseen. Resurssilisäyksellä on mahdollista vähentää lyhytaikaisten sijaisten palkkaamista. Tehtävä on osa-aikainen (60 %).

Henkilöstöjohtaminen, työhyvinvointi, työkykyjohtaminen

Vaikka työhyvinvointi kiteytyy työpaikoilla koettuun työhyvinvointiin ja lähiesihenkilöiden työhyvinvointijohtamiseen, jatketaan kunnassa myös kuntasoisten pito- ja vetovoimatekijöiden tunnistamista ja edistämistä. Työyksikkötasolla henkilöstötutkimuksessa saatuja tuloksia hyödynnetään osana työyksiköiden kehittämistä.

Vuoden 2026 aikana käyttöön otettavalla Hr-työpöydällä ja siihen sisältyvillä HRD-osioilla (koulutusten hallinta, kehityskeskustelut, tehtäväkuvien dokumentointi, varhainen tuki) kehitetään esihenkilö- ja johtamistyökaluja koko organisaation käyttöön. Yksi merkittävä etu em. osioiden käyttöön otossa on työyksiköissä käytyjen keskustelujen ja tehtyjen päätösten entistä systemaattisempi dokumentointi. Koulutusten hallinta tuo merkittävä lisänäkyvyyttä osaamisen johtamiseen ja sen kehittämiseen.

Työkykyjohtaminen on keskeinen osa henkilöstöjohtamista ja kestävää menestystä. Sen tavoitteena on ylläpitää ja edistää työntekijöiden työkykyä koko työuran ajan, mikä vaikuttaa positiivisesti tuottavuuteen ja koettuun työhyvinvointiin ja vähentää vaihtuvuutta ja sairauspoissaoloja.

Työturvallisuusjohtamisen keskeisenä työkaluna Vihdissä on Wpro-ohjelmistokokonaisuus, jonka avulla voidaan dokumentoida ja analysoida riskien tunnistaminen, vaara- ja uhkatilanteiden esiintymisen sekä toimenpiteet niiden parantamiseen.

Tärkeimmät henkilöstö- ja työhyvinvointijohtamisen tavoitteet ja mittarit, joilla onnistumista seurataan, tullaan kirjaamaan päivitettävään henkilöstöohjelmaan.

	TP 2023	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	MTA 2026	MTA2025 / TA2026%
HENKILÖSTÖKULUT	-51 314 275	-56 789 457	-59 044 396	-58 349 059	-60 825 371	3,0 %
PALKAT JA PALKKIOT	-40 802 354	-46 303 528	-48 009 687	-47 383 893	-49 519 014	3,1 %
HENKILÖSIVUKULUT	-10 511 921	-10 485 929	-11 034 709	-10 965 166	-11 306 357	2,5 %

Henkilöstökulut	TP 2023	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	TA 2026	MTA2025 / TA2026%
Vihdin kunta	-51 314 275	-56 789 457	-59 044 396	-58 349 059	-60 825 371	3,0 %
Keskusvaalilautakunta	-39 939	-136 938	-93 488	-101 892	0	-100,0 %
Tarkastuslautakunta	-5 876	-10 412	-9 259	-10 263	-10 596	14,4 %
Kunnanhallitus	-3 914 550	-2 410 508	-4 133 769	-4 042 860	-4 575 733	10,7 %
Konsernipalvelut	-2 788 350	-2 410 508	-4 133 769	-4 042 860	-4 575 733	10,7 %
Sivistyslautakunta	-38 032 752	-40 780 780	-41 419 995	-41 394 502	-42 146 007	1,8 %
Opetuspalvelut	-23 378 642	-26 143 929	-26 719 493	-26 699 517	-26 779 544	0,2 %
Varhaiskasvatuspalvelut	-13 145 696	-14 636 851	-14 700 502	-14 694 985	-15 366 463	4,5 %
Hyvinvointilautakunta	-1 499 040	-2 029 745	-1 945 908	-1 992 378	-1 990 608	2,3 %
Hyvinvointi- ja nuorisopalvelu	-589 621	-1 045 728	-972 956	-1 028 199	-1 001 950	3 %
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	-902 235	-984 017	-972 952	-964 179	-988 658	1,6 %
Kuntaympäristön tukipalvelut	-247 104	-586 116	-20 852	-110 106	-21 679	4 %
Yhdyskuntatekniikan palvelut	-1 010 399	-1 083 601	-1 054 908	-957 440	-1 197 355	13,5 %
Tilapalvelut	-1 121 939	-1 428 625	-1 646 080	-1 555 821	-1 684 633	2,3 %
Ateria- ja puhdistuspalvelut	-3 599 764	-3 786 025	-4 008 069	-3 967 640	-4 108 806	2,5 %
Vesihuoltolaitos	-742 543	-898 622	-860 745	-837 760	-864 800	0,5 %
Elinvoimalautakunta	-8 557 173	-10 680 405	-3 010 957	-2 595 234	-3 279 099	8,9 %
Kuntakehityspalvelut	0	-1 478 522	-1 600 635	-1 218 987	-1 867 020	16,6 %
Liikuntapalveluiden tulosalue	-458 660	-880 457	-930 892	-907 549	-1 013 191	8,8 %
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	-1 817 565	-2 897 417	-479 430	-468 698	-398 888	-16,8 %
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	-694 343	-740 670	-840 366	-783 163	-946 055	12,6 %
Rakentamis- ja ympäristöpalvelut	-686 560	-740 670	-840 366	-783 163	-946 055	12,6 %

Uudet vakanssit vuonna 2026

PAVLELUKESKUS JA TULOSALUE	NIMIKE	VIRKA/ TOIMI	VAKINAINEN/ MÄÄRÄIKAINEN AJALLE	ALKAMIS- PVÄ	KUSTANNUS/ VUOSI 2026	VAKANSSIN PERUSTELUT
SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN PALVELUKESKUKSEN UUDET TEHTÄVÄT						
Opetus	Erityisopetuksen tuntiopettaja toistaiseksi	VIRKA	Vakinainen	1.8.2026	22 000	Nummelanharjun yläkoulussa on riittämättömästi resursseja erityisopetukseen suhteessa koulun oppilasmäärään, joka tulee vielä useita vuosia pysymään samalla tasolla.
Opetus	Oppilaanohjaaja	VIRKA	Vakinainen	1.8.2026	25 000	Oppilaanohjaajilta edellytetään tuen uudistuksen myötä entistä enemmän ennakoivaa ohjausta, jota ei nykyisellä resurssilla pystytä hoitamaan.
Opetus	Primus-pääkäyttäjä	Toimi	Määräaikainen	1.1.2026- 31.7.2027	55 000	Määräaikainen (1.1.2026-31.7.2027) Primus/wilma-pääkäyttäjä toteuttamaan tuen uudistuksen vaatimia lomakkeita ja käytäntöjä.
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	Kulttuurituottaja	Toimi	Vakinainen	1.1.2026	48 000	Kulttuuriassistentin vakinaistaminen ja nimikkeen muutos kulttuurituottajaksi. Palkkarahat ovat olleet talousarviossa 2025, ei lisäkustannuksia vuodelle 2026. Tehtävänkuvaan kuuluu mm. kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen ja yleinen lasten- ja nuorten kulttuurin edistäminen.
KUNTAYMPÄRISTÖN PALVELUKESKUKSEN UUDET TEHTÄVÄT						
Rakennusvalvonta	Rakennustarkastaja	Virka	Vakituinen	1.1.2026	70 000	Rakennustarkastaja: lisäys johtuen kiinteistöveroselvityksestä. Lisäksi poikkeusluvut, sijoitusluvut ja maisematyöluvut
Rakennusvalvonta	Skannaaja	Toimi	Määräaikainen	1.1.2026 - 31.12.26	38 000	Rakennusvalvonnan paperiarkiston digitointityön ja vanhojen rakennustietojen tarkistuksen määräaikaisen tehtävän jatkaminen kahdella vuodella on taroituksenmukaista. Digitointityön edetessä paperiarkiston käyttö vähenee merkittävästi, ja sähköinen piirustusarkisto parantaa rakennuslupien käsittelyn tehokkuutta sekä nopeuttaa vanhojen lupapiirustusten toimittamista. Tehtävä tukee rakennusvalvonnan palveluiden sujuvuutta ja tiedonhallinnan nykyaikaistamista.
Yhdyskuntatekniikka	Suunnitteluinsinööri	Toimi	Vakituinen	1.1.2026	75 000	Oman suunnittelutyön aloittaminen pienissä kohteissa, kustannussäästöpotentiali 100000 e
Tilapalvelu	Kalusteasentaja	toimi	Vakituinen	1.1.2026	43 000	Kalustoasentajan eläköitymisen vuoksi tehtävään esitetään uuden henkilön rekrytointia, jotta tehtävien siirto ja perehdytys voidaan toteuttaa hallitusti.
KONSERNIN PALVELUKESKUKSEN UUDET TEHTÄVÄT						

Konsernipalvelut/henkilöstöpalvelut	Projektipäällikkö	Toimi	Määräaikainen, 60 % työ-aika	1.1.2026 - 30.6.2026	25 000	Palkkahallinnon kotiutukseen ja HRD-osion ja HR-työpöydän käyttöönottoon (käyttöönotto 1.3.2026) liittyvän projektin loppuunsaattaminen
Konsernipalvelut/talous	Kirjanpitäjä	Toimi	Vakituinen	1.10.2026 -	55 000	Kirjanpitäjän vakanssia esitetään perustettavaksi tukemaan Tahe-projektin jatkotavoitteita, erityisesti kunnan konserniyhtiöiden taloushallinnon kotiuttamista kunnan omaksi toiminnaksi. Tavoitteena on keskittää tytäryhtiöiden kirjanpito kunnan talouspalveluihin, mikä tehostaa toimintaa, parantaa tiedon laatua ja mahdollistaa konsernitason taloudenhallinnan kehittämisen. Uusi kirjanpitäjä-resurssi vastaa tytäryhtiöiden kirjanpidosta ja toimii samalla kunnan kirjanpitäjän sijaisena. Tämä vahvistaa taloushallinnon jatkuvuutta ja varautumista henkilöriskkeihin. Vakanssi mahdollistaa myös työnjaon selkeyttämisen ja resurssien kohdentamisen tehokkaammin muuttuvassa toimintaympäristössä. Vakanssi tukee kunnan strategista tavoitetta konsernirakenteen hallitusta kehittämisestä ja taloushallinnon laadun varmistamisesta.
Konsernipalvelut/talous	Taloussihteeri	Toimi	Määräaikainen	1.1.2026 - 31.12.2026	45 000	Määräaikaista vakanssia esitetään perustettavaksi tukemaan Tahe-projektin jälkeistä vakiinaista toimintamallia. Projektin aikana on tunnistettu kriittisiä sisäisen valvonnan näkökulmasta vaarallisia työyhdistelmiä, erityisesti maksuliikenteen ja ostoreskontran hoidon osalta. Näiden tehtävien eriyttäminen on välttämätöntä hyvän hallinnon ja taloudellisen turvallisuuden varmistamiseksi. Perustaminen mahdollistaa tehtävien selkeän jaon sekä riskienhallinnan parantamisen. Uusi resurssi varmistaa, että maksuliikenteen ja ostoreskontran tehtävät voidaan hoitaa toisistaan riippumattomasti, mikä tukee sisäisen valvonnan periaatteita ja vähentää väärinkäytösriskkejä. Vakanssi on osa Tahe-projektin kotiutusta ja sen tavoitteena on varmistaa toiminnan jatkuvuus, laatu ja turvallisuus projektin päättymisen ja uuden toimintatavan vakiintumisen varmistamiseksi. Vakanssin tarvetta tarkastellaan vuoden aikana.
Konsernipalvelut/hallintopalvelut	Hallinnon erityisasiantuntija	Toimi	Määräaikainen	1.1.2026 - 30.6.2026	40 000	Valmiusasioiden ja hankintojen asiantuntijapalveluiden turvaaminen ja varmistaminen

Konsernipalvelut/tietohallinto	Suunnittelija	Toimi	Määräaikainen, 40 % työaika	1.1.2026 - 30.6.2026	10 000	TAHE-projektiin liittyvät tietohallinnon työt
Konsernipalvelut/tietohallinto	Suunnittelija	Toimi	Vakituinen	1.1.2026 alkaen	50 000	In-House lainsäädäntöön ja palvelutuotantoon liittyvien muutosten pysyvät lisätyöt. Tavoitteena säästö ICT-ulkoistuspalveluista
Konsernipalvelut/konsernihallinto	Toimitusjohtaja	Toimi	Vakituinen	1.1.2026 alkaen	87 000	Vakanssi esitetään perustettavaksi kunnan organisaatioon toimitusjohtajaresurssiksi, jota kunta myy edelleen omistamiansa tytäryhtiöiden käyttöön. Malli mahdollistaa hallinnon ja johtamisen keskittämisen, osaamisen hyödyntämisen laajemmin sekä hallinnon kustannustehokkuuden parantamisen konsernitasolla. Vakanssi on kustannusneutraali, sillä toimitusjohtajatyöresurssin kustannukset katetaan täysimääräisesti tytäryhtiöiltä perittävillä palvelumaksuilla. Järjestely tukee kunnan omistajaohjausta, vahvistaa konserniohjausta ja mahdollistaa strategisesti johdetun yhteistyön tytäryhtiöiden kanssa. Vakanssin perustaminen ei lisää kunnan nettomenoja, mutta tuorakenteellista selkeyttä ja mahdollistaa resurssien tehokkaamman käytön konsernitasolla.
ELINVOIMAN PALVELUKESKUKSEN UUDET TEHTÄVÄT						
Liikuntapalvelut	Uimahallityöntekijä	Toimi	Vakituinen 60 %	1.1.2026	22000	Uimahallin aukioloaikoja laajennettiin keväällä 2025 siten, että uimahallin kassapalvelut ovat avoinna myös maanantaisin. Maanantain aukioloaika on ollut toistuva ja voimakas toive käyttäjiltä. Uimahallin pääkassa tekee 80 % työaikaa ja käyttää siitä 60 % kassapalvelutyöhön sekä 20 % pääkassalle kuuluviin kirjanpidollisiin yms. tehtäviin. Tästä syystä liikuntapalvelut on palkannut sijaisia jo nykyisellään sekä pe iltan että lauantain koko päivän vuoroon. Mikäli liikuntapalvelut saa palkattua 60 % työajalla kassahenkilön, voidaan sijaisten palkkaamisesta pääsääntöisesti luopua.
Liikuntapalvelut	Uinninvalvoja/uimaopettaja	Toimi	Vakituinen 60 %	1.1.2026	25000	Koulujen uinninopetuksen varmistamiseksi liikuntapalveluihin tarvitaan vahvistusta uinnin opetukseen.
Mittaus- ja paikkatietopalvelut	Maanmittausinsinööri	Toimi	Vakituinen 100 %	1.1.2026	62 000	Lisääntynyt tarve pohjakarttojen työstämisessä, tarkastuksessa sekä hyväksymisissä. Tarve on suoraan verrannollinen kaavoituksen lisääntyneisiin resursseihin nähden, poikkeamislupien, sijoittamislupien ja maisematyölupien siirtyessä rakennusvalvonnalle kaavoitus on tehostunut ja pohjakarttoja

						tulee saada valmiiksi, jotta kaavat etenevät. Yleisten alueiden lohkominen tehdään urakalla, samoin haltuunottoja vielä kun voidaan hyödyntää ilmaislouputusvelvollisuutta.
Mittaus- ja paikkatietopalvelut	Kartoittaja	Toimi	Vakinainen 100 %	1.1.2026	35 000	Pohjakarttojen lisääntyneen tarpeen edellyttää maastomittauksia huomattavasti aikaisempaan verraten. Kiinteistötoimitusten maastotyöt ovat lisääntyneet yleisten alueiden lohkomisen systemaattisen työstämisen vuoksi. Maastossa on tällä hetkellä kolme kartoittajaa. Työtä tehdään työpareittain. Meillä on ongelmana yhden vaje, jolloin ei saada työpareja kasaan. Aina joku toimii yksin. Tämä on myös työturvallisuuskysymys.
Maankäyttö	Maankäyttösihteeri	Toimi	Vakinainen 100 %	1.1.2026	48 000	Vireillä olevien ja vireille tulevien hankkeiden määrä on lisääntynyt ja tulee lisääntymään myös jatkossa. Tehtävien sujuvan hoitamisen vuoksi olisi tarkoituksenmukaista täydentää vastuualuetta maankäyttösihteerin resursseilla. Tällöin maankäyttöpäällikkö ja maankäyttöasiantuntijat voisivat kohdentaa työajan päätehtäviin ja juoksevat tehtävät kuten postitus, laskutus, kopiointi, taulukoiden ja rekistereiden ylläpito ym. hoituisi uuden resurssin toimesta.

Virkanimikemuutokset vuonna 2026

PALVELUKESKUS JA TULOSALUE	NYKYINEN NIMIKE	UUSI NIMIKE	ALKAMIS-PVÄ	KUSTANNUS TA-VUODELLE	PERUSTELUT
SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN PALVELUKESKUKSEN NIMIKEMUUTOKSET					
Hyvinvointi- ja nuorisopalvelut	Työllistämisvastaa	Yhteisöasiantuntija	1.1.2026	Työllistämisvastavan palkkakulut ovat sisältyneet vuoden 2025 talousarvioon. Nimikkeenmuutoksen myötä palkkakulut nousevat 125€/kk eli noin 1.600€/vuosi.	Rakenteelliset ja lainsäädännölliset muutokset (TE-uudistus, nuorten työpajan siirtyminen Luksiaan) ovat vieneet pohjan työllistämisvastavan tehtävältä. Uuden nimikkeen + tehtävänkuvan keskeisimmät sisällöt ovat järjestöyhteistyön koordinointi, Lapsiystävällinen kunta -toiminnan koordinointi sekä viestintä.

Muita henkilöstömäärään ja tai henkilöstökustannuksiin vaikuttavia asioita vuonna 2026 ei ole.

Henkilöstöresurssointiin liittyviä - ei talousarvioon vaikuttavia muutoksia/tehostamistoimenpiteitä, joita on suunnitteilla/tulossa vuonna 2026 ei ole tiedossa.

1.6 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Tämä tarkoittaa, että päätöksenteon perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, ja että kunnan omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat olennainen osa kunnan ja kuntakonsernin strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua, päätöksentekoa, seuranta- ja arviointia.

Vastuut ja velvollisuudet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan työnjaosta ja vastuista säädetään sekä kuntalaissa että kunnan hallinto- ja toimintasäännössä. Vihdin kunnanvaltuusto 24.2.2025 § 16 on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja ohjeiden periaatteet, jotka koskevat kaikkia kunnan toimielimiä, kunnan johtoa eri organisaatiotasolla ja kaikkia esihenkilöasemassa olevia. Sisäisen valvonnan periaatteiden tarkoituksena on varmistaa, että kaikki toimijat noudattavat yhteisesti sovittuja ja hyväksyttyjä toimintatapoja. Kunnan toiminnot on järjestettävä ja toimintaa johdettava niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikessa toiminnassa on riittävä sisäinen valvonta. Sisäistä valvontaa, sisäistä tarkastusta ja riskienhallintaa voidaan täydentää erilaisilla muilla kunnanhallituksen ohjeilla ja periaatteilla, joita voidaan täydentää vuosittain esimerkiksi talousarvion täytäntöönpano-ohjeen hyväksymisen yhteydessä.

Valvontajärjestelmä

Kunnan omaehtoinen valvontajärjestelmä koostuu luottamushenkilöelinten, viranhaltijaorganisaation sekä tilintarkastusyhteisön suorittamasta valvonnasta. Muuta kuin kunnan omaehtoista valvontaa suorittavat kuntalaiset sekä valtion että EU:n viranomaiset. Kunnan omaehtoinen valvontajärjestelmä voidaan jakaa edelleen sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan. Ulkoisella valvonnalla tarkoitetaan valtuuston alaisuudessa tapahtuvaa tilivelvollisesta hallinnosta riippumatonta valvontaa. Sisäisellä valvonnalla taas tarkoitetaan hallituksen ja toimivan johdon järjestämää valvontaa (Kuntalaki 39§). Kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta, asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista päättäminen kuuluu kuitenkin kuntalain 14 §:n mukaan valtuustolle. Ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Tavoitteena on, että ohjaus- ja valvontajärjestelmät tuottavat johtaville viranhaltijoille ja luottamustoimielimille oikeat ja riittävät tiedot päätöksenteon ja toiminnan arvioinnin pohjaksi. Valvonnan riittävyyden varmistamiseksi johto suunnittelee ja järjestää toiminnot tavalla, joka antaa kohtuullisen varmuuden siitä, että riskit hallitaan tarkoituksenmukaisesti ja organisaation päämäärät ja tavoitteet saavutetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.

Konsernivalvonta

Konsernivalvonnalla varmistetaan, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, ja että päätösten perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa. Lisäksi varmistetaan, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Konsernivalvonnasta vastaa hallintosäännössä määritelty konsernijohto. Konserniohjeella ja omistajapoliittisilla linjauksilla tuetaan kuntakonsernin omistajapoliittista ohjausta, kuntastrategian toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista sekä tytäryhteisöjen toimintaa. Konserniohjeella yhtenäistetään tytäryhteisöjen ohjausta, toimintakulttuuria ja käytäntöjä sekä emon ja tytäryhteisöjen välillä että tytäryhteisöjen

kesken.

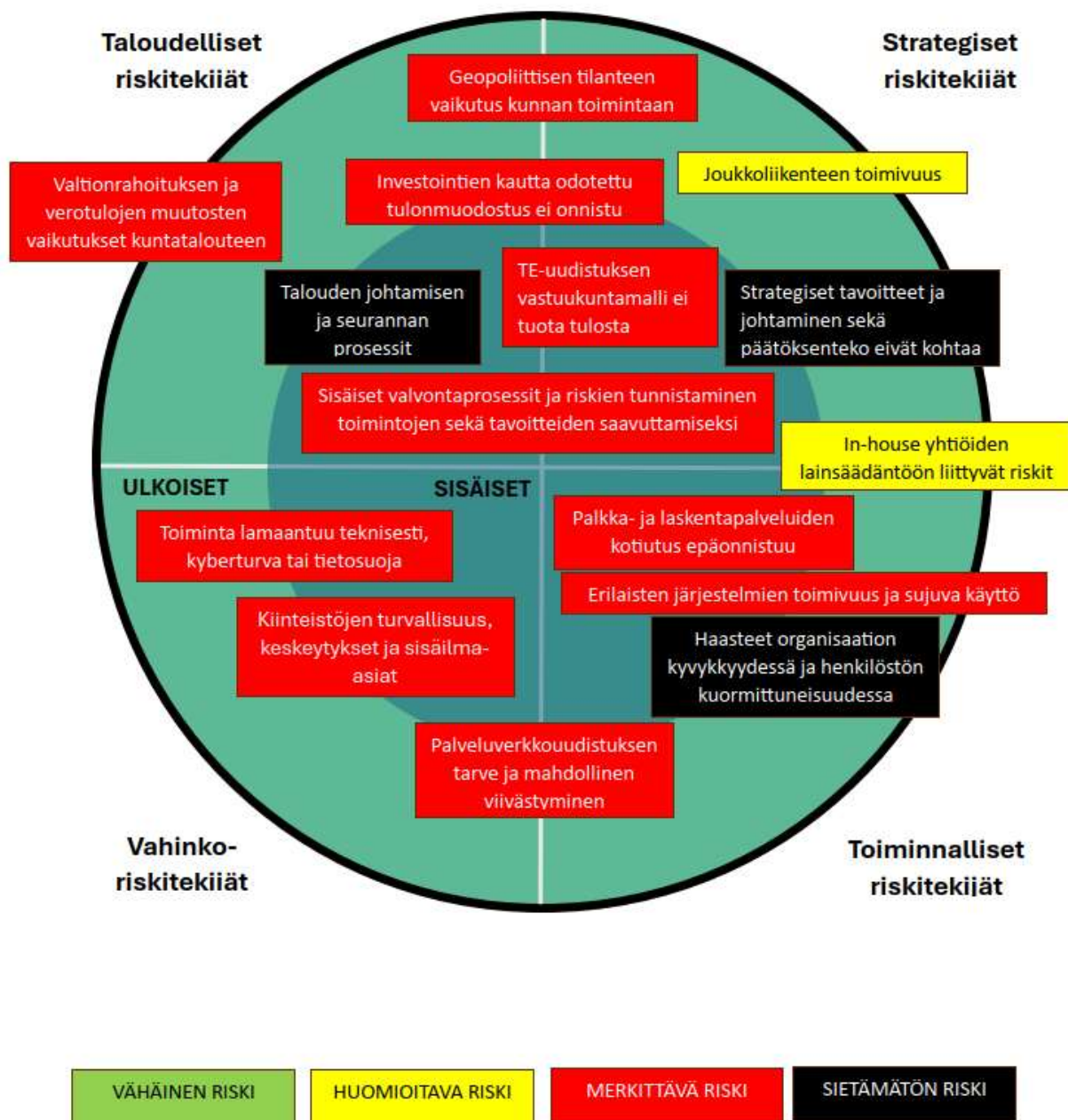
Sisäiseen valvontaan, riskienhallintaa ja konsernivalvontaan liittyvät keskeiset ohjeet:

- kunnanvaltuuston hyväksymä hallinto- ja toimintasääntö, johon on sisällytetty sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja tehtävät ja vastuut
- Vuosittainen talousarvion täytäntöönpano-ohje
- Konserniohje
- omistajapoliittiset linjaukset
- Palvelukeskusten omat ohjeet
- muu sisäiseen valvontaan liittyvä ohjeistus on koottu Vihdin kunnan intranettiin ja/tai julkaistu kaupungin www-sivuilla

Riskienhallinta ja riskien kartoitus

Vuonna 2024 on aloitettu päivittää sisäisen valvonnan prosesseja ja riskikartoitusta kohti kokonaisvaltaisempaa riskienhallintaa. Tavoitteena on integroida ja keskittää prosessit vahvasti tukemaan johtamisen ja toiminnan prosesseja. Kunnassa määrätään vuosittainen riskienhallinnan prosessi, joka noudattaa kunnan muuta toiminnan raportointisykliä. Näin merkittävimmät riskit tunnistetaan, niiden merkitys arvioidaan ja tarvittavat riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan päätöksenteon, prosessien hallinnan ja toiminnan organisoinnin yhteydessä. Riskienhallinta kytketään organisaation strategiaan, toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin, jotta kunnan toimintaan mahdollisesti vaikuttavat tapahtumat tunnistetaan ja niiden riskit saatetaan organisaation hyväksymälle tasolle. Riskienhallinnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta, parantaa raportoinnin luotettavuutta, varmistaa lakien ja ohjeiden noudattaminen sekä turvata voimavarojen kohdentaminen. Riskikartoituksen tuloksista annetaan kerran vuodessa selonteko kunnanhallitukselle ja talousarviossa 2026 kuvataan tiiviskuvaus kuntakonsernin merkittävistä riskeistä ja hallintakeinoista, josta päivitetty kuvaus vuoden 2025 osalta on alla.

Kuva: Kunnan riskikartoitus 2025

Lyhyesti avattuna riskeistä ja niiden hallintakeinoista, niin strategisella tasolla suurimmat epävarmuudet liittyvät sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä TE-palveluiden uudistusten jälkeiseen aikaan, valtiontalouden sopeutustoimiin ja suhdannevaihteluihin. Näiden vaikutukset näkyvät kunnan tehtävien kasvuna, rahoitusmallien epävarmuutena ja yhteistyön rakentumisen haasteina. Lisäksi investointien tuotto-odotusten epävarmuus ja geopoliittiset jännitteet voivat vaikuttaa kunnan talouteen. Hallintakeinoina käytetään talouden tasapainotusohjelmia, elinkeinopolitiikan ja työllisyyspalveluiden kehittämistä sekä investointien suunnittelua riskeihin huomioiden.

Toiminnallisissa riskeissä korostuvat henkilöstön saatavuus, jaksaminen ja osaaminen, tietojärjestelmien toimivuus, väestörakenteen muutokset ja toimitilojen kunto. Kunta pyrkii varmistamaan osaavan henkilöstön saatavuuden hyvällä työnantajakuvalla, rekrytoinnilla ja perehdytyksellä. Tietoturvaan ja järjestelmien ylläpitoon panostetaan, ja kiinteistökannan osalta suunnitellaan pitkän aikavälin korjaustoimia. Lainsäädännön muutoksiin varaudutaan aktiivisella seurannalla ja lausuntomenettelyllä.

Vahinkoriskit liittyvät henkilö- ja omaisuusvahinkoihin sekä vanhan rakennuskannan ylläpitoriskeihin. Kunta on varautunut näihin kattavalla vakuutusturvalla, joka kattaa lakisääteiset vakuutukset sekä omaisuus-, keskeytys- ja vastuuvakuutukset. Vakuutusten hallinnassa käytetään vakuutusmeklaria ja rakennuskannan ylläpitoon on kiinnitetty suunnitelmallista huomiota.

Taloudelliset riskit liittyvät valtionosuuksien ja verotulojen muutoksiin, takausvastuisiin sekä rahoitus-, korko-, valuutta- ja maksuvalmiusriskeihin. Kunta hallitsee näitä riskejä aktiivisella talouden seurannalla, tiedolla johtamisen keinoin, päivittämällä ohjeita ja tehokkaalla lainasalkun hallinnalla. Kassavarojen seurantaa tehdään päivittäin, ja tarvittaessa käytetään lyhytaikaista rahoitusta maksuvalmiuden turvaamiseksi.

2 TALOUSARVIOESITYS

2.1. Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne, sitovuus ja seuranta

Kuntalain 110 §:ssä on talousarvioperiaatteita koskevat säännökset. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että kuntastrategia toteutuu ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvion käyttötalousosassa perustelut, tavoitteet, tunnusluvut, määrärahat ja tuloarviot esitetään toimielimittäin. Talousarviossa esiintyvät tunnusluvut ja perustelut ovat ohjeellisia ja niiden oleellisista poikkeamista on raportoitava toimielimille. Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista hyväksymillään käyttösunnitelmilla. Mikäli lautakunta ei hyväksy erillistä käyttösunnitelmaa talousarvion hyväksymisen jälkeen, käyttösunnitelma muodostuu lautakuntaehdotuksesta ja siihen tehdyistä mahdollisista kunnanvaltuuston tekemistä muutoksista.

Talousarvio on käyttötalouden osalta sitova valtuustoon nähden toimielimittäin, kunnanhallitukseen nähden tulosalueittain, viranhaltijoihin sekä tulosalueen johtoon nähden yksiköittäin. Sitova määräraha on toimintakate ja sitovina tavoitteina yleisosassa esitetyt strategiset teot. Toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon käyttöomaisuuden myynnistä kertyviä myyntivoittoja tai myyntitappioita. Myyntivoittoja ei siten voi käyttää tulosalueen tai toimielimen menojen katteeksi, eikä myyntitappioita tarvitse kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä.

Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut, verotuotot, valtionosuudet ja suunnitelman mukaiset poistot. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menojen, rahoitusmenojen ja käyttöomaisuuden kulumista kuvaavien suunnitelman mukaisten poistojen kattamiseen. Rahoitukseen merkityt tulot ja menot ovat sitovia kunnanvaltuustoon nähden tuloslaskelmalajeittain.

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja taloussuunnitelmavuosille. Investointisuunnitelma on muusta talousarviosta poiketen viiden vuoden mittainen. Investointiosassa ovat koottuna kunnan investointimenot ja tulot. Käyttöomaisuushankinnat, jotka ovat 10 000 euroa tai suurempia tai kuuluvat ensikertaiseen kalustamiseen, käsitellään investointiosassa. Jos hankkeen toteutuminen siirtyy talousarviossa arvioidusta aikataulusta, jaksotetaan investoinnin rahoitustarve uudelleen suunnitteluvuosille. Automaattisesti siirtyvää määrärahaa ei ole. Investointitoiminnan rahoitusosuuksina talousarviossa esitetään muun muassa arvioidut valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet. Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden projekteittain. Tähän tekee poikkeuksen aineettoman käyttöomaisuuden myynti, joka on sitova menoperusteisesti sekä investointiosassa yksilöity maanhankinta on sitova menoperusteisesti, mutta sitovan menoperusteisen määrärahan laskennassa ei huomioida maankäyttösopimuksella hankittua omaisuutta.

Rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen. Rahoitusosa on jaettu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kuvataan varsinaisen toiminnan ja investointitoiminnan kassavirtaa. Tästä nähdään, miten tuloslaskelmaosan vuosikate ja muu tulorahoitus riittävät investointimenojen kattamiseen.

Toisessa osassa arvioidaan rahoitustoiminnan kassavirta. Rahoitusosassa siis kootaan tulorahoituksen ja investointien sekä anto- ja ottolainauksen kassavirrat yhteen laskelmaan. Jos tulorahoitus ei riitä menoihin, on rahoitusosassa osoitettava tarvittava rahoitus. Rahoitusosassa esitetään talousarviovuodelle valtuudet talousarviolainojen ja lyhytaikaisten lainojen enimmäismääriin.

Vihdin kunnan tilapalvelut on laskennallisesti eriytetty taseyksikkö. Kunnanvaltuusto päättää tilapalvelun toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tilapalveluita sitoo edellä esitettyjen sitovuustasojen lisäksi jäännöspääoman korko.

Vihdin vesihuoltolaitos on 1.1.2018 alkaen toiminut kirjanpidollisesti eriytettynä taseyksikkönä. Kunnanvaltuusto päättää vesihuoltolaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vesilaitoksen sitovia eria valtuustoon nähden ovat peruspääomalle perittävä korko, tilikauden tulos ja investoinnit toiminnoittain. Vesihuoltolaitoksen talousarvio- ja suunnitelma liitetään osaksi kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa, jonka valtuusto hyväksyy.

2.2 Tilivelvollisen valvontavastuu

Kuntalain 125 §:n mukaisesti tilivelvollinen on kunnan toimitilien jäsen ja kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnan johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavissa vastuullisessa tehtävässä. Valtuudet eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat.

Tilivelvollisten määrittäminen liittyy sisäisen valvonnan ketjun varmistamiseen. Tilivelvolliset on määriteltävä mm. siksi, että valtuuston vastuuvapauslausunto tilinpäätöksestä kohdistuu tilivelvollisiin. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi. Näin ollen tilivelvolliseen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja tilivelvolliselle voidaan myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisuus ei tuo esimerkiksi viranhaltijalle mitään sellaista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle hänen asemansa perusteella muutoinkin - esimiehenä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana. Vaikka päätöksentekovaltaa delegoidaan organisaation alemmille tasoille, tilivelvolliset viranhaltijat eivät vapaudu alaistensa toimintaa koskevasta valvontavastuusta. Valvontavastuu koskee sekä toimintaa että taloutta.

Edellisen kerran tarkastuslautakunta on määritellyt tilivelvolliset viranhaltijat (22.10.2025 §38), sillä tarkastuslautakunnan lakisääteisenä tehtävänä on valmistella valtuustoon päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat (Kuntalaki § 2021). Vihdin kunnan organisaatiouudistus astui voimaan 1.5.2024 alkaen. Mikäli merkittävää organisaatiomuutosta ei ole tapahtunut tai valtuustokausi ei ole vaihtunut, tilivelvolliset määritellään kunkin vuoden talousarvion yhteydessä vuodeksi kerrallaan. Kuntalain tulkintateoksen (Harjula-Prättälä 2015 s. 821) mukaan tilivelvollisten luettelon hyväksyminen kuuluu valtuustolle.

Tilivelvollisia ovat toimialallaan seuraavat toimielimet ja sen jäsenet:		
Kunnanhallitus	Keskusvaalilautakunta	Sivistyslautakunta
Hyvinvointilautakunta	Elinvoimalautakunta	Rakentamis- ja ympäristölautakunta
Tekninen lautakunta		

Tilivelvollisia ovat seuraavat esittelijät ja viranhaltijat:			
Kunnanjohtaja			
Elinvoiman palvelukeskus			
Elinvoimajohtaja	Liikuntapäällikkö	Elinkeinopäällikkö	Maankäyttöpäällikkö
Kuntaympäristön palvelukeskus			
Tekninen johtaja	Yhdyskuntatekniikan päällikkö	Tilapäällikkö	Vesilaitoksen johtaja
Ruokapalvelupäällikkö	Johtava rakennustarkastaja	Ympäristöpäällikkö	
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelukeskus			

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja	Varhaiskasvatuspäällikkö	Opetuspäällikkö	Nuorisopäällikkö
Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja			
Konsernin palvelukeskus			
Hallintojohtaja	Talousjohtaja	Henkilöstöjohtaja	Tietohallintopäällikkö
Hallintopäällikkö (keskusvaalilautakunnan sihteeri)			

2.3 Talousarvion ulkopuoliset talouteen vaikuttavat tekijät

Valtionosuusuudistus

Valtionosuusuudistus on edelleen merkittävä rakenteellinen muutos, joka tulee vaikuttamaan kuntien rahoitusasemaan ja talouden suunnitteluun tulevina vuosina. Uudistuksen tavoitteena on ajanmukaistaa kuntien valtionosuusjärjestelmä vastaamaan muuttunutta kuntakenttää erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä työvoimapaalveluiden uudelleenjärjestelyjen jälkeen. Uudistuksessa pyritään varmistamaan, että kunnilla on yhdenvertaiset edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut koko maassa.

Uudistuksen keskeisenä sisältönä on valtionosuuksien laskentaperusteiden uudistaminen. Tämä voi johtaa valtionosuuksien uudelleenjakoon kuntien välillä siten, että osa kunnista saa nykyistä enemmän ja osa vähemmän valtionosuuksia. Tavoitteena on kuitenkin turvata peruspalvelujen saatavuus kohtuullisella vero- ja maksurasitteella kaikissa kunnissa. Lisäksi uudistuksella pyritään yksinkertaistamaan järjestelmää ja vähentämään päällekkäisyyksiä, mikä parantaa sen läpinäkyvyyttä, oikeudenmukaisuutta ja hallinnollista tehokkuutta.

Alkuperäisen aikataulun mukaan uudistuksen oli määrä tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Valtiovarainministeriö ilmoitti kuitenkin 22.10.2024, että uudistuksen voimaantulo siirtyy vuodelle eteenpäin. Syksyllä 2025 on käynyt ilmi, että valmistelutyö on edelleen kesken, ja uudistuksen voimaantuloa on nyt kaavailtu vuoden 2027 alkuun. Valmistelun viivästyminen lisää epävarmuutta kuntien pitkän aikavälin taloussuunnittelussa.

Kunnat joutuvat laatimaan talousarvionsa vuoden 2026 osalta nykyisten laskentaperusteiden ja ennakkolaskelmien pohjalta, vaikka järjestelmä on muutoksen alla. Vuoden 2026 ja taloussuunnitelmavuodet 2027 ja 2028 valtionosuudet määräytyvät nykyisen järjestelmän mukaisesti. Valtionosuudet kasvavat valtakunnallisesti noin 177 miljoonalla eurolla (4,4 %) verrattuna vuoteen 2025, mutta 159 kunnalla valtionosuudet alenevat. Tähän vaikuttavat muun muassa verotuloihin perustuvan tasaosasuuden pieneneminen, lapsi-ikäluokkien väheneminen sekä sote-uudistuksen tasausten heikentyminen. Lisäksi vuoden 2026 valtionosuuksiin kohdistuu 75 miljoonan euron leikkaus hallituksen kehysriihipäätösten mukaisesti. Leikkaus toteutetaan prosenttiperusteisesti ja kohdistuu yleiskatteelliseen valtionosuusrahoitukseen.

Samanaikaisesti kuntien tehtäväkenttä on laajentunut muun muassa TE-palveluiden siirron ja oppimisen tuen uudistuksen myötä, mikä kasvattaa kuntien kustannuksia ilman täysimääräistä valtion kompensatiota. Näiden muutosten yhteisvaikutus lisää painetta kuntataloudelle ja korostaa tarvetta huolelliselle talouden suunnittelulle ja sopeuttamistoimille.

Kiinteistöverouudistus

Kiinteistöverouudistus on merkittävä rakenteellinen muutos, joka vaikuttaa kuntien veropohjaan ja verotulosten kehitykseen tulevina vuosina. Uudistuksen tavoitteena on ajanmukaistaa kiinteistöverotuksen arvostamisperusteet siten, että verotusarvot vastaavat paremmin kiinteistöjen käyppiä arvoja, alueellista hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Nykyinen järjestelmä on jäänyt jälkeen markkinakehityksestä, mikä on aiheuttanut epäyhdensuuruutta verotuksen kohdentumisessa.

Uudistus on tarkoitus tuoda myös hallinnollista tehokkuutta. Verotusarvojen päivitys digitalisoidaan ja automatisoidaan, mikä vähentää hallinnollisia kustannuksia ja parantaa verotuksen läpinäkyvyyttä. Tämä tekee verotuksesta selkeämpää ja helpommin ymmärrettävää sekä kuntalaisille että viranomaisille. Uudistuksen on tarkoitus astua voimaan vuoden 2026 alusta.

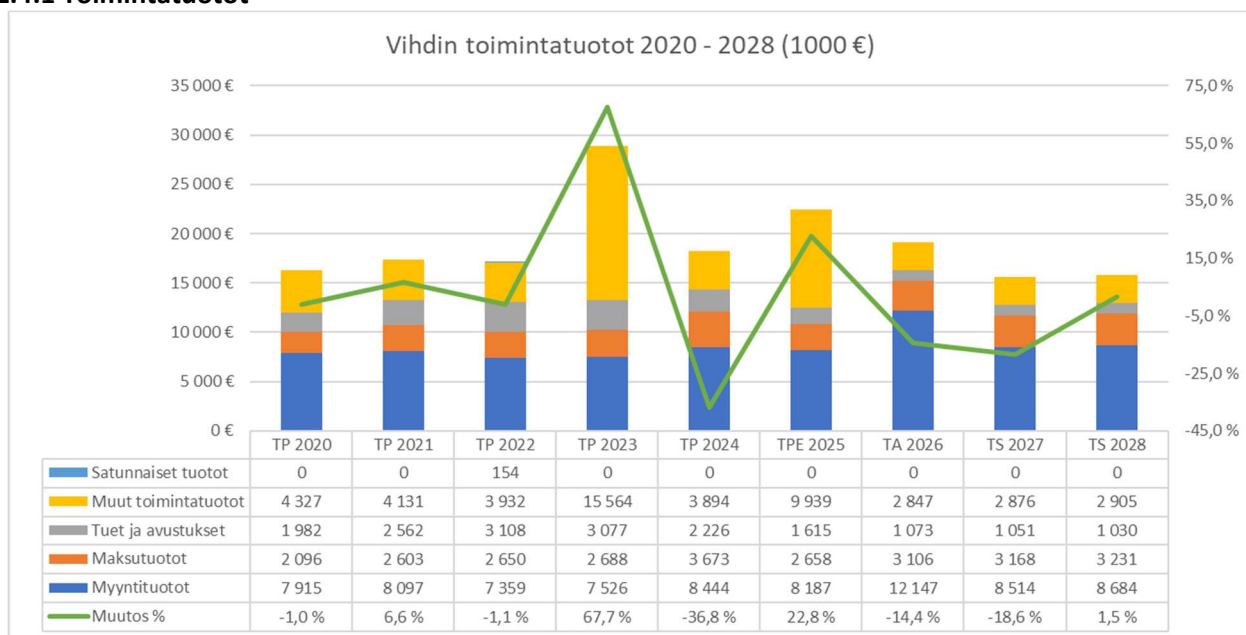
Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on oikeudenmukaisempi ja läpinäkyvämpi verotus. Verotusarvojen päivitys toteutetaan hyödyntämällä laajaa markkinadataa ja automatisoituja arvostamismenetelmiä, mikä parantaa hallinnollista tehokkuutta ja vähentää kuntien ja verovelvollisten hallinnollista taakkaa. Uudistuksen yhteydessä kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajoja on tarkoitus tarkistaa, jotta verorasitus pysyy kohtuullisena ja kokonaisverokertymä kunnille säilyy tuottoneutraalina.

Alkuperäisen aikataulun mukaan uudistuksen oli määrä tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Valtiovarainministeriö on kuitenkin ilmoittanut, että uudistuksen voimaantulo siirtyy, ja sen käyttöönotto tapahtuu aikaisintaan vuoden 2027 aikana. Uudistuksen valmistelu on edelleen kesken, ja sen eteneminen on kohdannut viivästyksiä muun muassa lainsäädännön valmistelun ja lausuntopalautteiden käsittelyn vuoksi.

Talousarviovuodelle 2026 ja taloussuunnitelmavuosille 2027 ja 2028 kiinteistöverotus perustuu edelleen nykyiseen arvostamisjärjestelmään. Kiinteistöverouudistus tarjoaa pitkällä aikavälillä mahdollisuuksia verotuksen oikeudenmukaisuuden ja tehokkuuden parantamiseen. Samalla se edellyttää kunnissa huolellista varautumista ja vaikutusten arviointia, erityisesti niissä tapauksissa, joissa verotusarvojen muutokset voivat johtaa merkittäviin muutoksiin yksittäisten kiinteistöjen verotuksessa. Uudistus toteutetaan pitkällä siirtymäajalla, ja sen vaikutuksia tullaan seuraamaan tiiviisti osana kuntatalouden kehitystä.

2.4 Talousarvioehdotuksen yhteenveto

2.4.1 Toimintatuotot

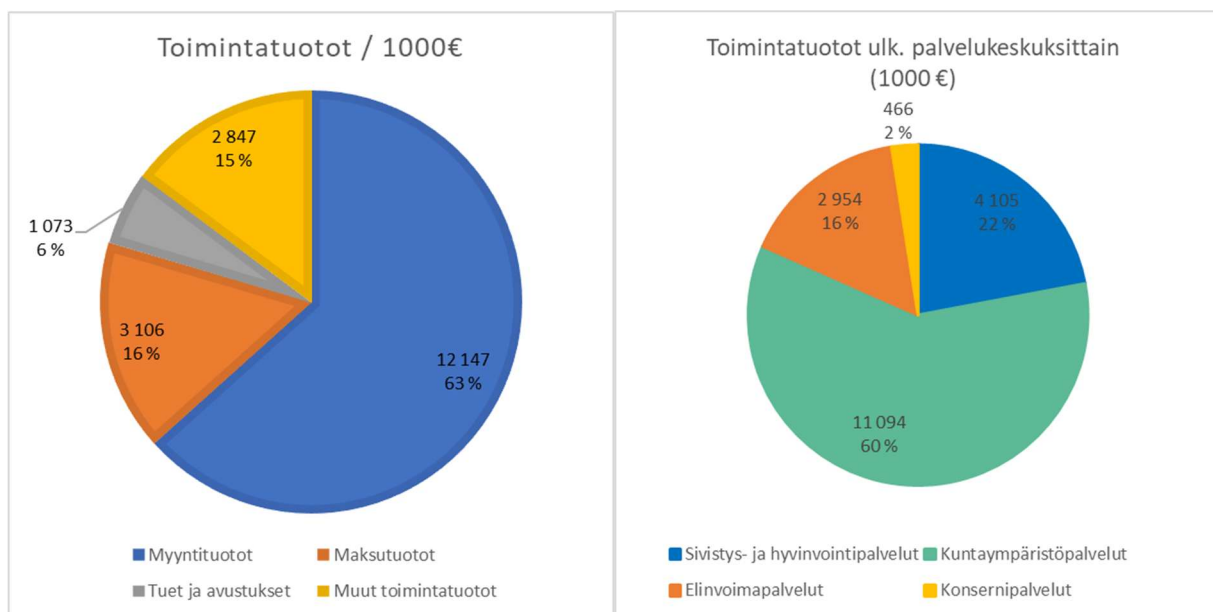
Vuoden 2026 ulkoisten toimintatuottojen kokonaismääräksi arvioidaan noin 19,2 miljoonaa euroa. Tämä on noin 3,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa, mutta noin 0,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä.

Toimintatuottojen laskua selittää merkittävimmin vuokratulojen väheneminen. Sote-uudistuksen myötä kunnat eivät enää vuodesta 2026 alkaen voi vuokrata sosiaali-, terveys- ja pelastuslaitosten kiinteistöjä hyvinvointialueille. Nämä kiinteistöt siirtyvät kunnan tytäryhtiön, Vihdin Toimitilat Oy:n, omistukseen. Siirron yhteydessä vuodelle 2025 kirjautuu kertaluonteisia myyntituloja, jotka näkyvät muissa toimintatuotoissa. Myyntituottoihin on lisäksi huomioitu arvio kiinteistöhoidon palveluista, joita kunnan Tilapalvelu myy Vihdin Toimitilat Oy:lle osana tilojen siirtoa.

Avustustulot vähenevät vuonna 2026, kun hallitusohjelman ja valtion budjetin mukaisesti sivistyksen avustuksia ja hankemäärärahoja on leikattu. Toisaalta myyntituotot kasvavat kertaluonteisesti noin 3,8 miljoonalla eurolla Microsoftin vesiliittymän toteutumisen myötä. Vuoden 2023 toimintatuottojen merkittävää kasvua selittää maakaupat Microsoftin kanssa.

Maksutuotoissa maankäyttö- ja kehittämiskorvauksia on korotettu 250 000 eurolla. Rakennusvalvonnan taksojen korotuksen arvioidaan tuovan noin 50 000 euroa lisää tuloja, kun suhdannetilanteen odotetaan paranevan. Lisäksi osana aiempaa VIHTA-toimea hulevesimaksujen päätös tulee tehdä viimeistään vuoden 2026 aikana, mikä kasvattaa myyntituloja arviolta 250 000 eurolla.

Taloussuunnitelmakaudella toimintatuottojen arvioidaan kasvavan noin 1,5 prosenttia vuosittain, kun kertaluonteinen vesiliittymämaksu vuodelta 2026 jätetään huomioimatta.

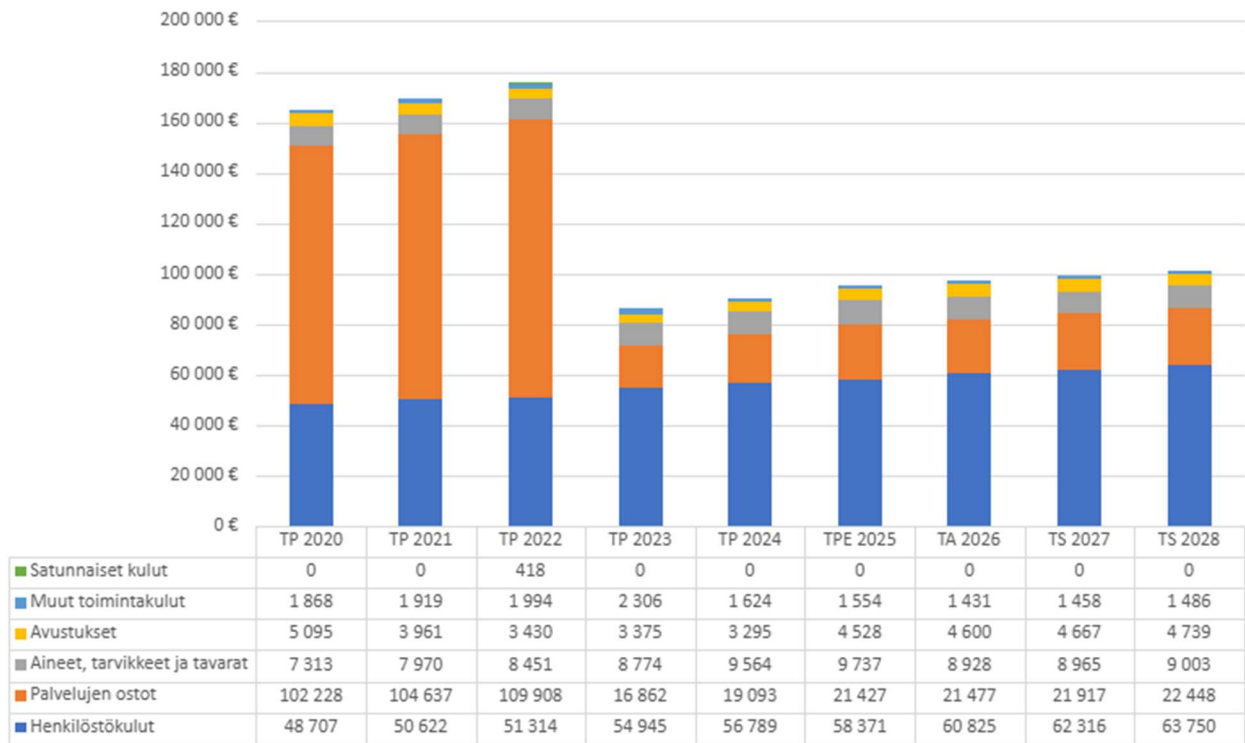
Ulkoisista toimintatuotoista merkittävä osa muodostuu myyntituotoista, jotka kohdistuvat pääosin Kuntaympäristöpalveluiden palvelukeskukseen. Kuntaympäristöpalvelut vastaavat noin 60 prosentista kunnan ulkoisista toimintatuotoista, yhteensä 11,1 miljoonaa euroa. Merkittävimmät tuotot muodostuvat vesimaksuista, tilavuokrista sekä rakennus- ja ympäristövalvonnan taksoista. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden osuus ulkoisista toimintatuotoista on 22 prosenttia eli noin 4,1 miljoonaa euroa. Keskeisiä tuottoja ovat hanketulot, varhaiskasvatusmaksut, kotikuntakorvausten tulot sekä erilaiset asiakasmaksut, kuten kirjaston ja kulttuuritoimen maksut. Elinvoimapalvelukeskuksen osuus on 16 prosenttia eli noin 3,0 miljoonaa euroa. Merkittävimmät tuotot muodostuvat maa-alueiden kehittämis- ja maankäyttökorvauksista sekä maa- ja vesialueiden vuokrista. Konsernipalveluiden osuus on 2 prosenttia eli noin 0,5 miljoonaa euroa.

2.4.2 Toimintakulut

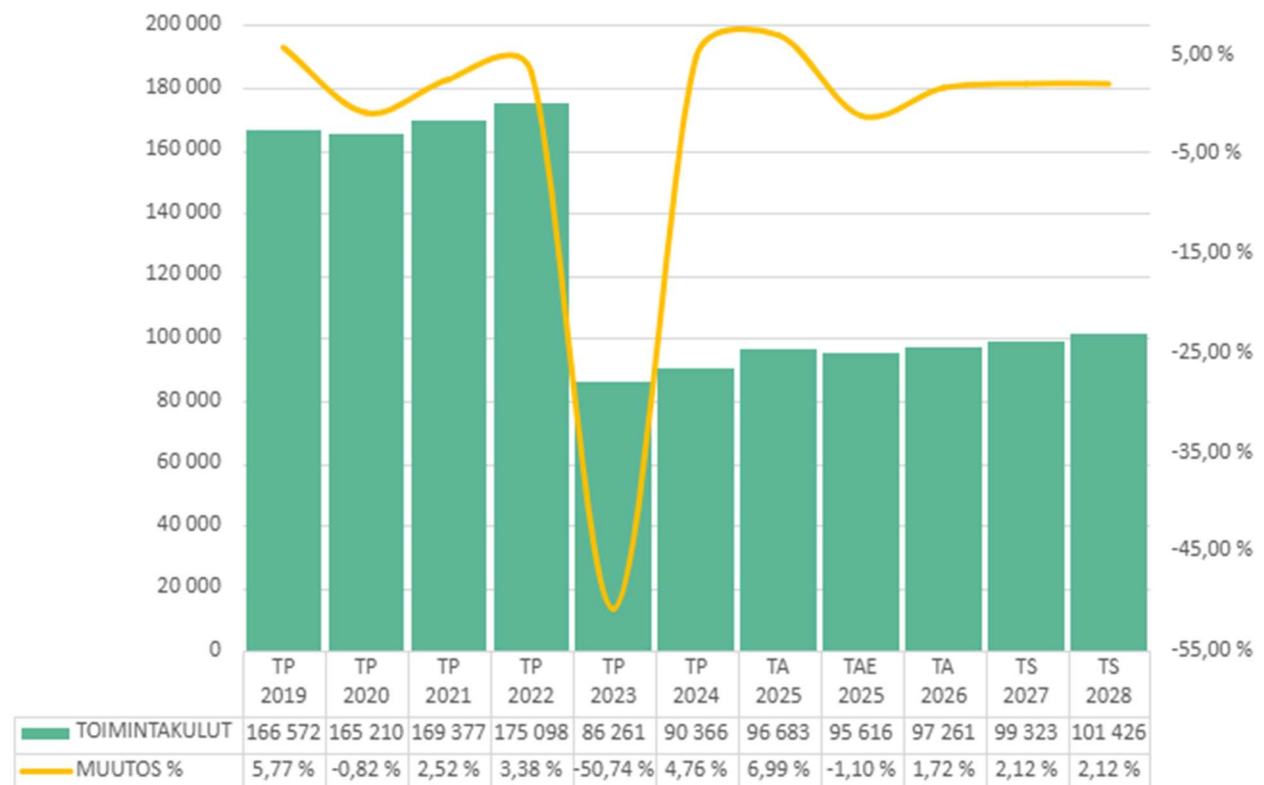
Vuoden 2026 ulkoiset toimintakulut nousevat vuoden 2025 ennusteeseen nähden 1,7 prosenttia eli 154 miljoonaan euroon. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna nousua on 6,9 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvavat vuoden 2025 ennusteeseen nähden 2,5 miljoonalla eurolla eli 4,2 prosenttia, ja vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden 4,0 miljoonaa euroa eli 7,0 prosenttia. Palvelujen ostot pysyvät vuoden 2025 ennusteen tasolla, 21,4 miljoonassa eurossa, mutta nousevat vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden 2,4 miljoonaa euroa eli 12,5 prosenttia. Aineiden ja tarvikkeiden kulut laskevat vuoden 2025 ennusteeseen nähden 0,8 miljoonaa euroa eli 8,3 prosenttia, ja vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden noin 0,6 miljoonaa euroa eli 6,6 prosenttia. Avustukset nousevat vuoden 2025 ennusteeseen nähden noin 73 000 euroa eli 1,6 prosenttia, ja vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden noin 1,3 miljoonaa euroa eli 39,6 prosenttia.

Vuoden 2026 talousarviossa on huomioitu palkkoihin kohdistuvat sopimuskorotukset sekä uudet vakanssi- ja henkilöstölisäykset. Merkittävän toiminnallinen muutos kunnan toiminnassa vuonna 2026 on talous- ja palkkapalveluiden kotiuttaminen Sarastiasta kunnan omaksi toiminnaksi. Tämä vähentää asiakaspalveluiden ostoa Sarastialta, mutta lisää henkilöstökuluja uusien henkilöiden aloittaessa kunnan talous- ja henkilöstöpalveluissa. Avustusten nousu vuoteen 2024 verrattuna johtuu kunnan työttömyyden osarahoituksen kustannusten kasvusta. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tilillä on huomioitu energiahintojen lasku sekä luovutettavien kiinteistöjen energiamaksujen poistuminen. Palvelujen ostot nousevat vuoden 2024 tasosta muun muassa Tieran maksuosuuden kasvun ja kuljetuskustannusten nousun vuoksi, mutta pysyvät vuoden 2025 ennusteen tasolla.

Toimintakulut 2020- 2028 (1 000€)

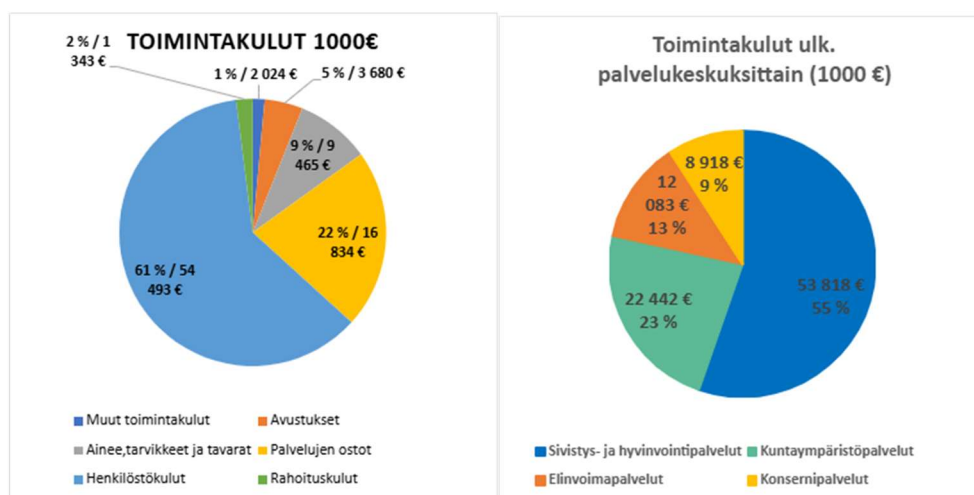

Toimintakulujen kehitys 2019- 2028

Historiallisessa tarkastelussa vuosina 2024 ja 2025 toimintakulut nousivat voimakkaasti palvelutasojen laajentumisen seurauksena. Kesällä 2023 ELY:n joukkoliikennetkaisu otettiin käyttöön, vuoden 2024 alussa Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskus aloitti toimintansa, ja syksyllä 2024 kulttuuritoiminnassa otettiin käyttöön uusi KULTSA-toimintayksikkö. Vuonna 2025 toteutettiin TE-uudistus, jonka myötä kunnat vastaavat työllisyydenhoidon kustannuksista työllisyysalueelle. Samalla työmarkkinatuen kuntaosuus laajeni, mikä lisäsi kuntien vastuuta työmarkkinatuen maksamisesta.

Taloussuunnitelmakaudelle odotetaan toimintakulujen maltillista, hieman yli kahden prosentin vuosittaista kasvua. On kuitenkin huomioitava, että Vihdin kunnan käyttötalous ei kestä vuosien 2024 ja 2025 kokoisia palvelutason laajentumisia ilman riittävää tulorahoituksen turvaamista.

Toimintakulujen rakenne vuonna 2026 on henkilöstöpainotteinen: 61 % kuluista muodostuu henkilöstömenoista ja 22 % palvelujen ostoista. Palvelukeskuksittain tarkasteltuna 55 % toimintakuluista kohdistuu sivistys- ja hyvinvointipalveluihin, jotka ovat työvoimavaltaisia. Kuntaympäristöpalveluihin kohdistuu 23 % kuluista, ja siellä korostuvat sekä henkilöstö että palvelu- ja hankintasopimukset. Elinvoima- ja konsernipalveluissa merkittävä osuus muodostuu palvelujen ostoista ja niihin liittyvistä sopimusketjuista. Elinvoiman alla on myös työllisyydenhoidon kustannukset mm. Kirkkonummelle maksettava kuntaosuus ja työmarkkinatuen kuntaosuus.

2.4.3 Verotulot

Vihdin kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, osuudesta yhteisöveron tuotosta sekä kiinteistövero- rosta. Verotulojen kehitykseen vaikuttavat ansiotulojen ja työllisyyden kehitys, kiinteistöjen arvostusmuutokset sekä yritystoiminnan tuloskehitys. Vuoden 2026 verotulojen kokonaiskertymäksi arvioidaan noin 74,2 milj. euroa.

Kunnan tulovero

Kunnallisvero on kunnalle maksettava tulovero, jonka kunnat vahvistavat vuosittain. Veromenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a § mukaan kunnan tulee ilmoittaa Verohallinnolle tuloveroprosentin suuruus viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin vuodelle 2023 12,64 prosenttiyksiköllä osana sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta.

Voimassa olevan kuntastrategian vastuullisen taloudenpidon tavoitteena on, ettei kuntaverotuksen taso

kasva. Strategian mukaisesti vuoden 2024 kunnallisveroprosentiksi esitettiin 7,80 %. Vuodelle 2025 esitetään myös 7,80 %. Ennakoitu kunnallisvero tuloveroprosentilla 7,80 vuodelle 2026 olisi 61,641 milj. euroa ja tuloveroprosentilla 7,90 ennakoitu kunnallisvero olisi 62,365 milj. euroa.

Kunnallisverotuloihin vaikuttavat ansiotulojen kasvu ja muu taloudellinen kehitys. Kunnallisverotuloa arvioidaan kertyvän vuonna 2026 noin 61,641 miljoonaa euroa, vuonna 2027 63,894 miljoonaa euroa ja vuonna 2028 66,503 miljoonaa euroa. Kasvu perustuu ennusteisiin ansiotulojen noususta ja työllisyyden parantumisesta, mutta siihen liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä.

Vuoden 2024 ja 2025 verotilityksiin vaikuttavat ns. verotuksen "häntävaikutus" sekä ryhmäosuuksien oikaisut, jotka aiheuttavat rytmihäiriöitä verotulojen ajoitukseen. Esimerkiksi vuoden 2024 lopussa kunnallisveron ryhmäosuutta oikaistiin virheellisesti noin +140 miljoonalla eurolla, ja toukokuussa 2025 tehtiin vastaava -150 miljoonan euron oikaisu. Tämä johti siihen, että kunnallisveroa kertyi kalenterivuonna 2024 ennustettua enemmän ja vastaavasti vuonna 2025 vähemmän. Oikaisujen vaikutus ulottuu osittain myös vuoteen 2026, heikentäen kertymäennusteita.

Kuntaliiton veroennustekehikon mukaan kunnallisveron veropohjan kasvu vuosina 2026–2029 on arvioitu heikentyvän elokuun 2025 ennusteista. Syyskuun päivitys osoitti edelleen heikompa näkymää, erityisesti työllisyyden ja palkkatulojen kehityksen osalta. Palkkatulojen arvioidaan kasvavan vuonna 2025 vain noin 2,5 %, vaikka ansiotaso nousee keskimäärin 3 %. Tämä heijastuu kunnallisveron kertymään myös tulevaisuudessa.

Vaikka yleisesti odotetaan suhdanteiden parantuvan, tämä positiivinen kehitys on siirtynyt ennusteissa tuleville vuosille, eikä näy vielä kyseisen vuoden kertymäarvioissa. Ennustemallien mukaan suhdanneparannus nostaa kunnallisverojen tilityksiä vasta myöhemmissä jaksoissa, mikä heikentää kuluvan vuoden ennustetta. Tämän vuoksi kunnallisverojen osalta talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosiin liittyy merkittäviä epävarmuuksia, ja ennusteita on syytä tarkastella varovaisuusperiaatteen mukaisesti.

Yhteisövero

Yhteisöveron tilitysperusteet määritellään Verontilityslain 3. kappaleessa. Verovuoden yhteisöverot tilitetään ensin veronsaajaryhmien kesken, ja toisin kuin kunnallisverossa, ryhmäjako-osuudet ovat kiinteitä ja otetaan käyttöön heti kalenterivuoden alussa. Ryhmäosuudet muuttuvat vain lainsäädännön kautta. Kuntaryhmän osuudesta tilitetään kuntakohtaiset osuudet, joiden laskenta perustuu Verontilityslain 13 §:ään. Kunnan jako-osuus määräytyy kahden viimeksi valmistuneen verotuksen keskiarvotietojen perusteella. Laskennassa huomioidaan kunnassa toimivien yritysten maksamat yhteisöverot (yrittäjätoimintaerä) sekä alueelliset puun kantorahatulot (metsäerä). Suurin osa yhteisöveron tuotosta ohjautuu valtiolle.

Vuonna 2023 osana hyvinvointialueuudistusta kuntien yhteisöveron osuutta alennettiin kolmanneksella. Samana vuonna kuntaryhmän jako-osuutta korotettiin 1,25 prosenttiyksiköllä varhaiskasvatusmaksujen alentumisen kompensaationa. Vuoden 2024 talouskasvun hidastuminen on vaikuttanut yhteisöveron kertymään negatiivisesti, ja Kuntaliiton syyskuun 2025 veroennustekehikon mukaan vuoden 2024 verotuksen valmistuminen heikentää yhteisöveron kertymää entisestään. Ennusteen mukaan yhteisöveron kertymä pienenee noin 10 miljoonalla eurolla valtakunnallisesti verrattuna elokuun arvioon.

Vuodelle 2026 yhteisöveron kertymäksi Vihdin kunnalle arvioidaan edelleen noin 3,4 miljoonaa euroa, mutta taloussuunnitelmavuosille ennakoitaan maltillista kasvua. Hallitusohjelman mukaiset yhteisöveron veropohjatuotokset vuodelle 2027 on jo huomioitu ennusteissa, ja niiden vaikutus kompensoidaan kunnille ryhmäosuuksia muuttamalla. Tämän vuoksi muutosten vaikutus kuntien rahoitusasemaan on neutraali.

Yhteisöveron kehitykseen liittyy kuitenkin edelleen merkittäviä epävarmuuksia. Talouskasvun orastava elpyminen ja mahdollinen vientimarkkinoiden piristyminen voivat näkyä korkeampina lisäennakoina jo vuoden 2026 aikana. Toisaalta globaalit riskit, kuten Yhdysvaltojen asettamat tullit ja maailmapolitiikan kiristyminen, voivat hidastaa kehitystä. Ennusteisiin sisältyy siten sekä mahdollisuuksia että riskejä.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kiinteistöveroprosenttien suuruuden vuosittain etukäteen, laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa, samalla kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin.

Vuodelle 2026 kiinteistöveron kertymäksi arvioidaan noin 9,1 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmavuosille ennakoidaan kasvua kunnan kiinteistöveroselvityksen edetessä ja rakennuskustannusindeksin päivittyessä sekä Microsoftin alueiden rakentuessa ja valmistuessa.

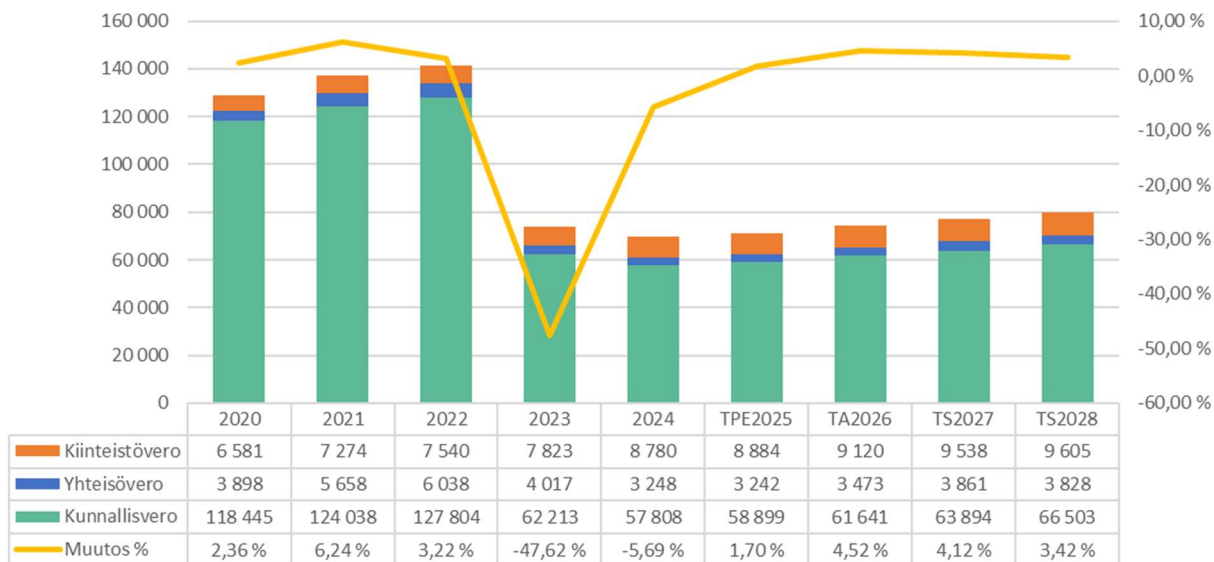
Merkittävä epävarmuustekijä kiinteistöveron osalta on kiinteistöverouudistus, jonka voimaantulo oli alun perin suunniteltu vuoden 2026 alkuun. Uudistus ei kuitenkaan toteudu tällä hallituskaudella, vaan siirtyy seuraavalle hallituskaudelle. Kiinteistöverouudistuksen tavoitteena on uudistaa kiinteistöverotuksen arvostamisperusteet vastaamaan nykypäivän kustannus- ja hintatasoa sekä alueellisia hintaeroja. Tavoitteena on parantaa verotuksen tasapuolisuutta ja neutraalisuutta.

Selvitysten mukaan rakennusten ja maapohjan verotusarvot ovat yleisesti jääneet jälkeen kustannus- ja hintakehityksestä. Lisäksi maapohjan hinnat ovat eriytyneet alueellisesti, ja rakennustyyppejä on tullut lisää sen jälkeen, kun nykyinen kiinteistöverojärjestelmä otettiin käyttöön. Uudistuksen myötä kiinteistöjen verotusarvot päivitetään vastaamaan nykyistä hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Koska verotusarvot valtaosin nousevat, kuntien kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajoja on tarkoitus vastaavasti alentaa, jotta verotus pysyy oikeudenmukaisena ja kohtuullisena kiinteistönomistajille.

Uudistus tullaan toteuttamaan pitkällä siirtymäajalla, mikä tarkoittaa, että suurimmat muutokset kiinteistöverotuksessa tulevat voimaan asteittain useiden vuosien kuluessa. Tavoitteena on poistaa nykyjärjestelmän epätasavertaisuuksia, joissa eri kiinteistöjen ja alueiden verotusarvot eivät ole olleet perustellussa suhteessa toisiinsa.

Vuodelle 2026 esitetään säilytettäväksi nykyiset veroprosentit, mutta varaudutaan mahdollisiin muutoksiin, kun uudistuksen vaikutukset konkretisoituvat.

Verotulojen kehitys 2020 - 2028 (1000€)/muutosprosentti

KIINTEISTÖVEROPROSENTIT		2026	2025	2024	2023
		%	%	%	%
vakituinen asunto	0,41 - 1,00	0,45	0,45	0,45	0,45
muu asuinrakennus	0,93 - 2,00	1,00	1,00	1,00	1,00
yleinen kiinteistövero	0,93 - 2,00	0,95	0,95	0,95	0,95
yleinen maapohja	1,30 - 2,00	1,30	1,30	1,30	-
rakentamaton rakennuspaikka	4,30 - 6,00*	4,30	4,30	4,30	4,00
yleishyöd. yhteisön kiinteistö	0,00 - 2,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voimalaitokset	Yläraja 3,1	2,50	2,50	2,50	-

*Pääkaupunkiseudun ja sen kehyskuntien (mukaan lukien Vihti) on vähintään sovellettava maapohjan kiinteistöveroprosentti + 3,0 prosenttiyksikköä, enintään kuitenkin 6,00 prosenttia.

2.4.4 Valtionosuudet

	TP 2023	TP 2024	TAE 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
VALTIONOSUUDET	20 162 551	18 068 737	19 070 285	17 638 900	17 991 678	18 351 513
Kunnan peruspalvelujen valtion	22 966 759	14 575 207	17 152 952	16 342 533	16 669 384	17 002 772
Verotuloihin perustuva valtion	-3 695 454	2 622 340	2 374 106	1 573 808	1 605 284	1 637 390
Opetus- ja kulttuuritoimen muu	-3 296 755	-3 156 992	-2 423 945	-2 423 945	-2 472 424	-2 521 872
Harkinnanvarainen valtionosuus	0	0	0	0	0	0
Verotulomenetysten kompensatio	4 188 001	4 028 182	2 237 273	2 146 504	2 189 434	2 233 223

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella veroasteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta

(1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtionosuuksista erillisenä eränä on veromene-
tysten kompensatio.

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu kunnan järjestämien peruspalveluiden rahoittamiseen. Li-
säksi järjestelmään sisältyy kuntien välisiä verotuloeroja tasaava mekanismi (ns. verotulojen tasausjärjes-
telmä). Kustannusten laskennallinen määrä perustuu järjestelmässä kunnan ikärakenteen ja sairastavuuden
lisäksi kunnan muihin ominaispiirteisiin, kuten muun muassa työttömyysasteeseen, vieraskielisyyteen ja asu-
kastiheyteen. Laskennallisia kustannuksia verrataan järjestelmässä kunnan omarahoitusosuuteen, kunnalle
maksettaviin valtionosuuden lisäosiin sekä verotulojen tasaukseen, joka tehdään valtionosuuksien yhtey-
dessä. Valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö tekevät lopullisen päätöksen vuoden 2026
maksettavista valtionosuuksista joulukuussa 2025.

Hyvinvointialueiden aloittaessa kuntien peruspalveluiden valtionosuudesta katosi sote-tehtäviin kuuluva osa
valtionosuusjärjestelmästä. Näin ollen suurin osa kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmästä mää-
räytyy alle 16-vuotiaiden ikäluokkien perustella. Koska kunnilla on muutoksen jälkeen edelleen tärkeä rooli
myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä sosiaali- ja terveystenonjen ennaltaehkäisyssä, valtion-
osuusjärjestelmään on lisätty vuodesta 2023 uutena kriteerinä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisä-
osa, joka Vihdin osalta vuodelle 2026 on noin 589 000 euroa (vuonna 2025 noin 583 000 euroa). Toinen uusi
kriteeri on asukasmäärän kasvuun perustuva lisä, jolla vastataan väestömäärän kasvun aiheuttamiin palvelu-
tarpeen lisäyksiin.

Vuonna 2025 peruspalvelujen valtionosuuden, verotulojen tasauksen ja verotulomenetysten kompensatioi-
den yhteismääräksi arvioidaan 20,061 milj. euroa (vuonna 2025 21,99 milj. euroa.) Opetuksen ja kulttuurin
valtionosuuden osalta Vihdin kunta on nettomaksaja, jonka valtionosuuden miinuseräksi arvioidaan -2,4 milj.
euroa (vuonna 2025 -3,1 milj. euroa). Näin ollen valtionosuuden netto 2026 on 17,6 milj. euroa (vuonna
2025 18,8 milj. euroa), joka on 1,4 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2025 ja 0,5 milj. euroa vähemmän
kuin 2024 tilinpäätöksessä.

Työvoimapolveluiden sekä eräiden kotoutumispalveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille vuodesta
2025 uudet valtionosuustehtävät. Uudistuksen yhteydessä kunnille siirtyy nykyistä laajempi vastuu työttö-
myysturvan rahoituksesta, joka korvataan kunnille pysyvällä valtionosuuden lisäyksellä. Korvaus ei kuiten-
kaan ole ollut täysimääräinen. Laskennallisesti valtionosuudesta työllisyyden hoitoon määritellään 2,8 milj.
euroa. Vihdin kunta maksaa Kirkkonummen kunnalle työllisyyspalveluiden hoidosta 2,4 milj. euroa ja kunnan
rahoitusosuus työttömyystuista on 2,8 milj. euroa.

Peruspalvelujen valtionosuuden hintaindeksi on valtiovarainministeriön laskelmien mukaan 3,5 prosenttia,
mikä kasvattaa kuntien valtionosuuksia valtakunnallisesti. Hallitusohjelman mukainen indeksijarru kuitenkin
vähentää indeksikorotuksen vaikutusta yhdellä prosenttiyksiköllä, mikä hillitsee valtionosuuksien kasvua.

Lisäksi valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistus lisää valtionosuutta koko maan tasolla noin 70
miljoonalla eurolla. Vastaavasti kehysriiressä päätetty 75 miljoonan euron pysyvä leikkaus pienentää kuntien
peruspalvelujen valtionosuusrahoitusta noin kahdella prosentilla.

Vuoden 2026 valtionosuuksien kokonaissumma on Kuntaliiton ja VM:n ennakollisten laskelmien mukaan
noin 4,0 miljardia euroa, mikä on noin 177 miljoonaa euroa (4,4 %) enemmän kuin vuonna 2025. Kuitenkin
159 kunnalla valtionosuudet laskevat edellisvuoteen verrattuna johtuen pääasiassa verotuloihin perustuvan
tasauksen pienenemisestä, väestörakenteen muutoksista tai sote-uudistuksen järjestelmämuutoksen tasaus-
ten heikentymisestä.

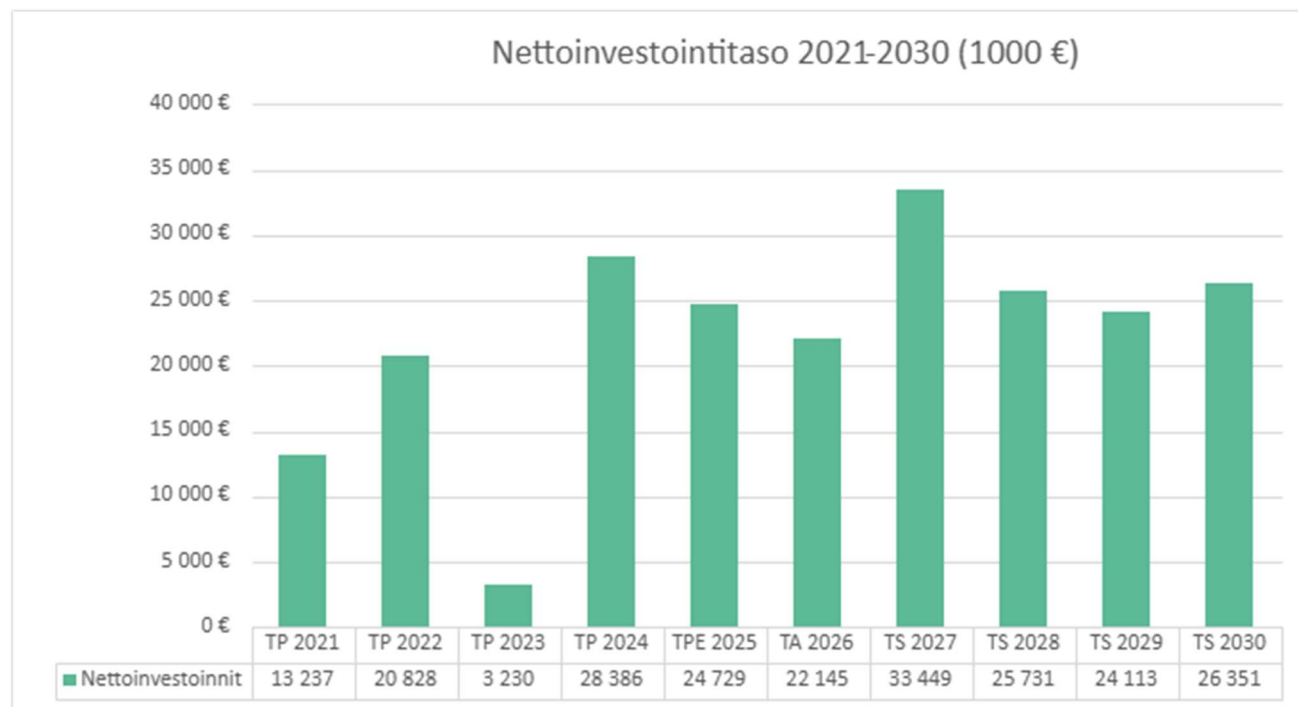
Valtionosuksiin sisältyvää verotuloihin perustuvaa tasausta on tarkennettu Verohallinnon 29.9.2025 ennakkotietojen mukaiseksi. Tasausta muutetaan lopullisesti vasta vuoden 2024 verotuksen valmistuttua, ja sen vaikutukset kuntakohtaisiin valtionosuuksiin voivat edelleen elää loppuvuoden aikana.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (OKM-vos) on laskettu budjettiesityksen 22.9.2025 mukaisilla yksikköhinnoilla. Uudistuksen myötä pienten lukioden automaattinen lisärahoitus poistuu, ja korotusta saa jatkossa vain syrjäiseksi määrittyvä kunta. Lisäksi lukiorahoitus muuttuu eräissä kuntaliitoskunnissa, joissa on ollut useampi pieni lukio. Toisen asteen ja perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskelijamäärät vaikuttavat merkittävästi kunnan saamaan rahoitukseen.

Valtionvarainministeriön valmisteleva kuntien valtionosuusuudistus, jonka oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta, on siirtynyt vuodelle eteenpäin. Uudistuksen tavoitteena on päivittää kuntien rahoitusjärjestelmä vastaamaan sote- ja TE-uudistusten jälkeistä tilannetta, ja se tulee muuttamaan valtionosuuksien jakautumista kuntien välillä.

Talousarvion valtionosuusarviot perustuvat valtiovarainministeriön 22.9.2025 julkaisemaan ennakkolliseen valtionosuuslaskelmaan sekä Kuntaliiton 9.10.2025 päivittämiin tasausta ja valtionosuuslaskelmiin, joissa on huomioitu tuoreimmat verotustiedot ja budjettiesityksen mukaiset laskentatekijät.

2.4.5 Investoinnit

Vihdin kunnan vuoden 2026 talousarviossa ja vuosien 2027–2030 taloussuunnitelmassa on merkittäviä investointeja, jotka tukevat kunnan kasvua, elinvoimaa ja palvelurakenteen kehittämistä. Investointiohjelma jatkaa pitkäjänteistä linjaa, jossa painopisteet kohdistuvat elinkeinoelämän edellytysten parantamiseen, liikenneinfrastruktuuriin, energiatehokkuuteen, palvelutiloihin sekä ympäristön ja yhdyskuntatekniikan kehittämiseen. Vuoden 2026 investointimenot ovat yhteensä noin 22,7 miljoonaa euroa, ja investointituloja arvioidaan kertyvän noin 0,58 miljoonaa euroa, jolloin nettoinvestoinnit ovat noin 22,1 miljoonaa euroa. Investointitaso on siten samalla tasolla kuin vuonna 2025, jolloin nettoinvestoinnit olivat noin 24,1 miljoonaa euroa.

Vuoden 2027 investointitaso on suunnitelmakauden korkein, minkä jälkeen taso vakiintuu noin 25–26 miljoonan euron vuositasolle. Suunnitelmavuosien investointikohteet jatkavat vuoden 2026 linjaa: infrastruktuurin rakentaminen ja parantaminen, liikenneyhteyksien kehittäminen, energia- ja ilmatoratkaisut, palvelu- ja oppimisympäristöjen modernisointi sekä maanhankinta ja kaavoitus.

Investointiohjelma tukee kunnan strategisia tavoitteita: elinvoiman vahvistamista, palveluiden saavutettavuutta, ympäristövastuullisuutta ja kuntalaisten hyvinvointia. Tarkempi erittely hankkeista, niiden perusteista ja aikatauluista löytyy talousarvion investointiosasta.

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MENOT	-18 344 142	-24 130 000	-22 290 612	-22 724 610	-34 028 916	-26 310 647	-24 692 760	-26 851 217
TULOT	112 695	5 780 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	500 000
NETTO	-18 231 447	-18 350 000	-21 710 612	-22 144 610	-33 448 916	-25 730 647	-24 112 760	-26 351 217

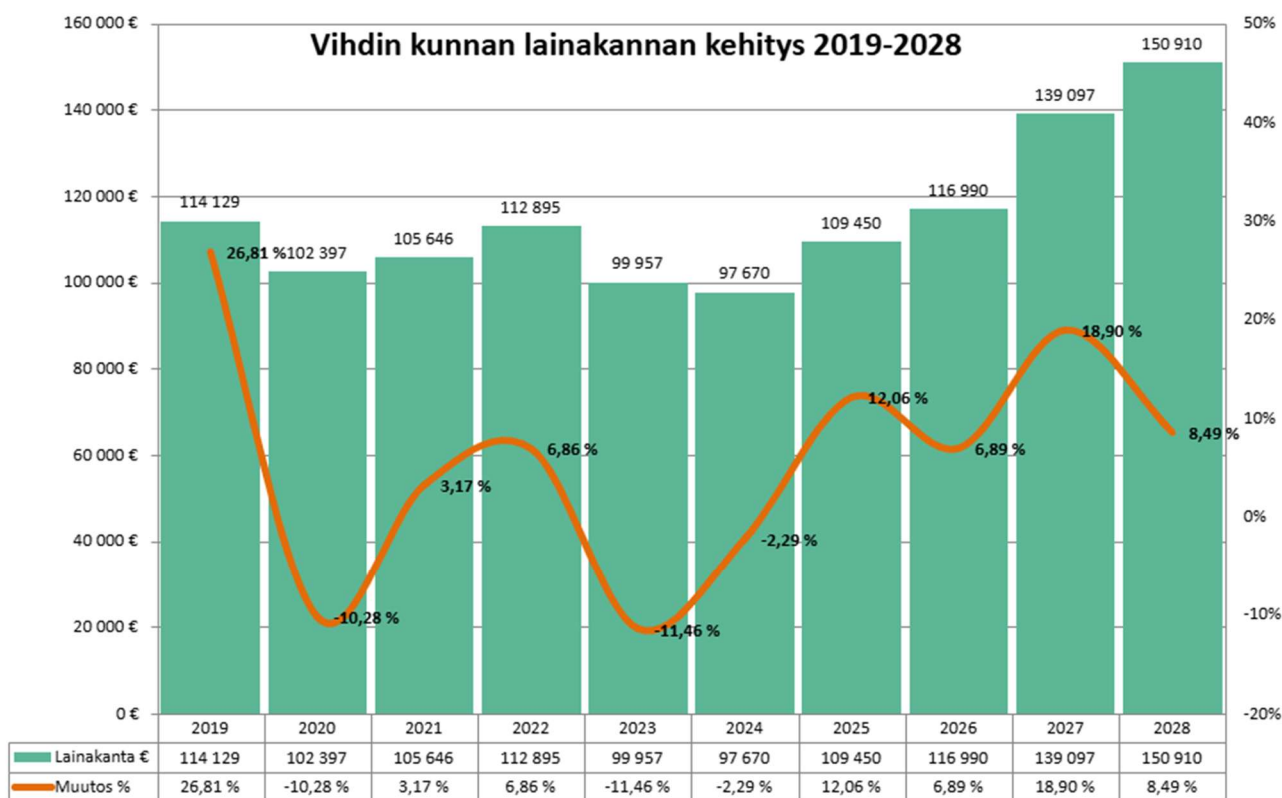
2.4.6 Rahoitustarpeet

Kunnan lainasalkun kehittyminen

Vihdin kunnan lainakanta on kasvussa merkittävien investointihankkeiden johdosta. Taloussuunnitelmavuosille on määritetty korkea investointitaso, mikä edellyttää huolellista rahoituksen suunnittelua. Mikäli tuloslaskelman vuosikate ei kata investointimenoja, syntyy rahoitusvajetta. Tätä voidaan arvioida vertaamalla vuosikatetta investointimenojen määrään: jos erotus (vuosikate – investointimenot) on negatiivinen, kunta joutuu kattamaan erotuksen kassavaroilla tai lisäämällä lainanottoa.

Vuonna 2026 investointimenot ovat arviolta noin 22,3 miljoonaa euroa. Ilman riittävää vuosikatetta tämä johtaa todennäköisesti lainakannan kasvuun. Tilanne korostaa investointien ajoituksen ja kokonaisuuden hallinnan merkitystä sekä tarvetta arvioida kunnan pitkän aikavälin rahoitusnäkymiä entistä tarkemmin. Kunnan talouden kestävyys kannalta on tärkeää löytää tasapaino palvelutarpeiden, taloudellisten resurssien ja velkaantumisen välillä.

Taloussuunnitelmavuosina kunnan talous pysyy sinänsä tulorahoituksen osalta tasapainossa, mutta rahoituksen tasapaino heikkenee vuodesta 2025 alkaen. Aiemmat positiiviset rahoitusjäämät on käytetty, eikä vuosikate enää riitä kattamaan investointimenoja. Vuonna 2024 kunnan rahoitusasema oli vielä tasapainossa, ja toiminnan ja investointien rahavirta oli positiivinen. Suunnitelmavuosina rahavirta kuitenkin kääntyy jälleen negatiiviseksi, mikä merkitsee kasvavaa lainanottotarvetta ja lisää painetta kunnan rahoitusasemalle.

Budjettilainojen määrän ja lyhytaikaisten lainojen limiitin vahvistaminen

Kunnanhallituksella on talousarviovuoden 2026 aikana oikeus ottaa uutta pitkäaikaista lainaa 20 miljoonaa euroa. Kunnanhallituksella on oikeus ottaa lyhytaikaista lainaa (laina-aika enintään vuosi) siten, että lyhytaikaista lainaa on samanaikaisesti käytettävissä enintään 80 miljoonaa euroa (Kunnanvaltuuston päätös 30.3.2020 §20).

Talousarvion rahoitusosassa osoitetaan tarkemmin, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääoma-rahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja kuinka rahoitustarve katetaan. Samoin ilmenee, kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se käytetään.

2.5 Ilmastobudjetti

Ilmastobudjetin toteutuminen

Ilmastobudjetti yhdistää kunnan ilmastotyön talousarviomenettelyyn ja raportointiin tilinpäätöksen yhteydessä. Ilmastobudjetoinnissa kootaan talousarviossa ja kunnan alastrategioissa olevat ilmastotoimenpiteet ja -tavoitteet yhteen. Tavoitteena on tuoda näkyväksi kunnan toimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi, sekä mahdollistaa avoin keskustelu ja seurata toimenpiteiden riittävyyttä. Ilmastobudjetti koostuu päästöbudjetista ja ilmastotyön toiminnallisista tavoitteista.

Vihdin kunnan tavoitteena on toimia ilmastokriisin hillitsemiseksi ja tehdä osansa Suomen kansallisten ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Vihti on sitoutunut vähentämään asukaskohtaisia päästöjä puolella vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Vihdin ilmastotyön toimenpiteet on kirjattu Kestävän energian ja ilmaston toimenpidesuunnitelmaan (SECAP). Toimenpiteiden edistymistä seurataan vuosittain SECAP-seurantaraportissa

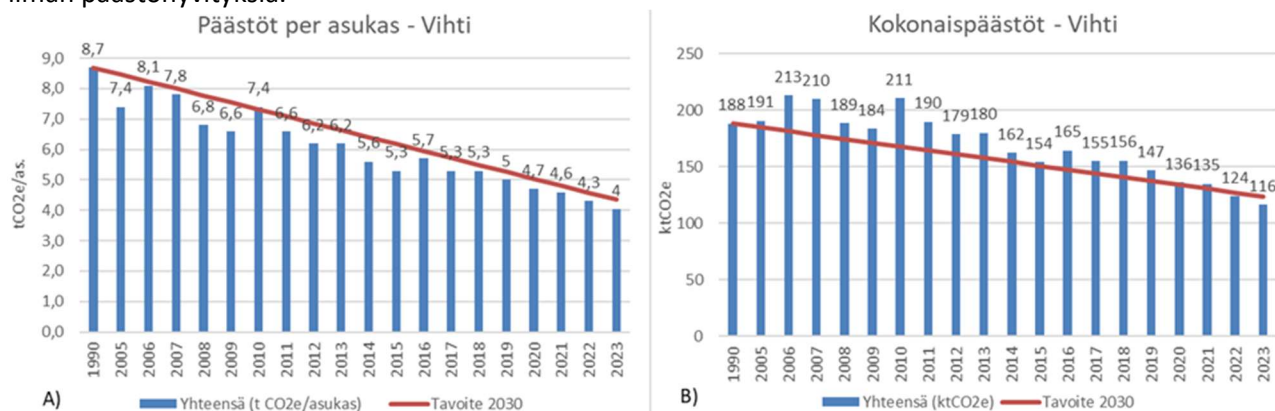
Päästöbudjetti

Vihdin päästöbudjetti on sidottu kunnanhallituksen päätökseen ja kuntastrategiassa 2022–2025 määriteltyyn päästövähennystavoitteeseen. Vuosittainen vähennystarve (0,04 t CO₂-ekv) perustuu päästövähennysmäärään vuoden 2020 tilaston ja 2030 tavoitteen välillä. Kuntastrategiaa ollaan päivittämässä vuosille 2026–2033. Kuntastrategia lähtee loppuvuodesta lausuntokierrokselle ja sen hyväksyntää käsitellään eri toimieli-
missä loppuvuodesta. Uusi kuntastrategia linjaa samalla myös Vihdin kunnan ilmastotavoitteista.

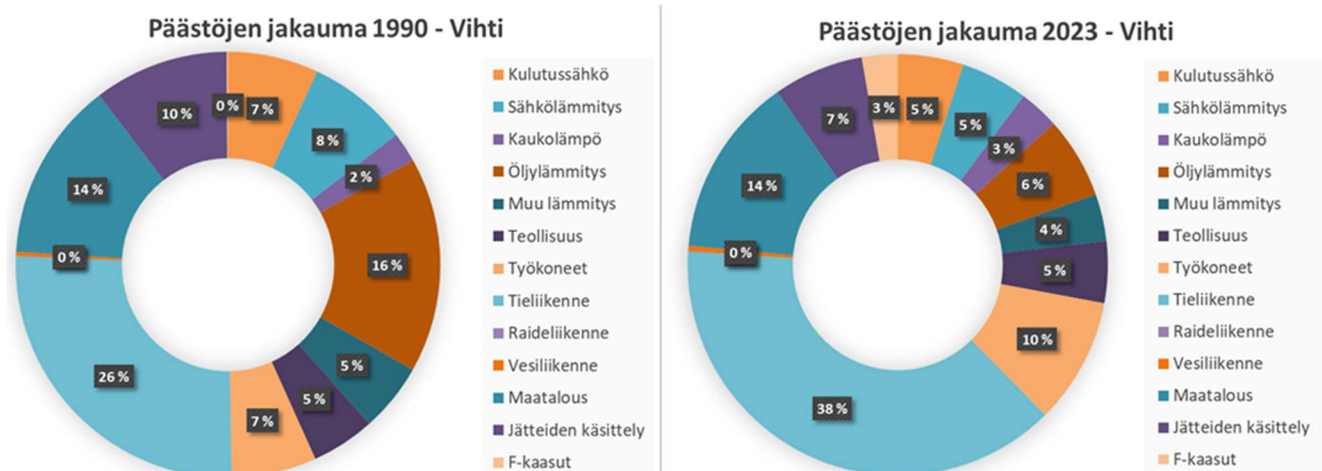
Vuonna 2024 Vihti siirtyi seuraamaan SYKE:n kasvihuonekaasupäästöjen laskennan lukuja (SYKE – Kuntien ja alueiden khk-päästöt). SYKE:n kasvihuonekaasupäästöjen laskenta ottaa liikenteen päästöt realistisemmin huomioon, laskenta perustuu Alas-laskentajärjestelmään ja Hinku-laskentasääntöihin. Lisäksi SYKE:n päästökehityksen (AlasSken) skenaariotyökalun avulla voidaan muodostaa kuntien kasvihuonekaasupäästöjen skenaarioita perustuen kunkin kunnan nykyhetken päästötilanteeseen sekä erilaisiin päästöihin vaikuttaviin tekijöihin ja toimenpiteisiin. Työkalua kehitetään kuntien ilmastosuunnitelmien laadinnan tueksi. SYKE:n viralliset kuntakohtaiset luvut tulevat hieman hitaammalla aikataululla (seuraavan vuoden lopussa raportointivuodesta) verrattuna aikaisemmin käytettyihin konsultin arviolukuihin. SYKE:n ennakkotiedot vuoden 2024 kasvihuonekaasupäästöjen laskennoista julkaistaan arviolta joulukuussa 2025.

Tavoite	Mittari	Lähtötaso 1990*	TP 2021*	TP 2022*	TP 2023*	Tavoite 2030
Hiilidioksidipäästöt vähenevät	Päästöt (t CO ₂ -ekv/asukas)	8,7	4,6	4,3	4	4,35

*Lähde: SYKE – Kuntien ja alueiden kasvihuonekaasupäästöt, 2024. Laskentamenetelmänä Hinku-laskenta ilman päästöhyvityksiä.

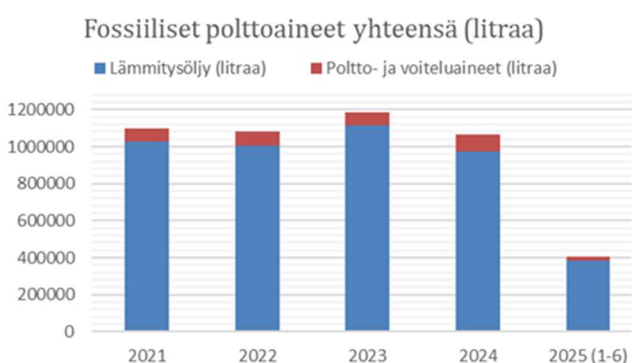
- A) Vuonna 2023 päästöjen määrä asukasta kohden on ollut 4.0 tCO₂e, mikä on alhaisempi kuin koko maan keskiarvo (4.9 tCO₂ekv / asukas). Vertailuvuodesta 1990 lähtien asukaskohtaiset päästöt ovat muuttuneet -53 %. Taajaan asuttujen kuntien keskiarvoon (-31 %) verrattuna päästökehitys vertailuvuodesta on ollut myönteisempää. (SYKE – Kuntien ja alueiden kasvihuonekaasupäästöt, 2024) Vihdin kunta on siis jo saavuttanut asettamansa sitoumuksen vähentää asukaskohtaisia päästöjä puolella vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Globaalisti kestävä taso päästöille olisi noin 2,5 hiilidioksidiekvivalenttitonnia (t CO₂ekv/asukas) vuonna 2030.
- B) Kunnan kokonaispäästöt ovat muuttuneet -6 % verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoteen 1990 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet -38 %. Kun verrataan kunnan päästökehitystä koko maan keskiarvoon (-40 %), kunnan päästökehitys on ollut heikompaa. Taajaan asuttujen kuntien keskiarvoon (-34 %) verrattuna kunnan päästökehitys on ollut myönteisempää.

Vuonna 2023, kolme suurinta päästösektoria kunnassa olivat (SYKE – Kuntien ja alueiden kasvihuonekaasupäästöt, 2024):

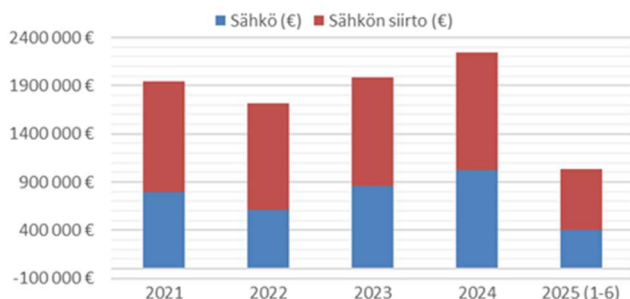
- Tieliikenne: 38 %
- Lämmitys (sis. sähkölämmitys, kaukolämpö, öljylämmitys ja muu lämmitys): 18 %
- Maatalous: 14 %
- Näiden sektorien päästöt ovat muuttuneet suhteellisesti seuraavasti:
- Tieliikenne: -8 % suhteessa vertailuvuoteen 1990, mikä tarkoittaa -4.1 ktCO₂e.
- Lämmitys: -64 % suhteessa vertailuvuoteen 1990, mikä tarkoittaa -38,2 ktCO₂e.
- Maatalous: -37 % suhteessa vertailuvuoteen 1990, mikä tarkoittaa -9.6 ktCO₂e.

Suoriteittareita kunnan käyttämästä energiasta	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 1–6/2025
Fossiiliset polttoaineet yhteensä	931 535 €/1 095 657 litraa	1 354 949 €/1 082 663 litraa	1 286 805 €/1 184 482 litraa	1 134 505 €/1 062 625 litraa	510 749 €/404 871 litraa
Lämmitysöljy	848 876 €/1 029 530 litraa	1 226 298 €/1 005 162 litraa	1 183 530 €/1 116 538 litraa	999 786 €/970 666 litraa	474 274 €/384 028 litraa
Poltto- ja voiteluaineet	82 659 €/66 127 litraa	128 651 €/77 501 litraa	103 275 €/67 944 litraa	134 719 €/91 959 litraa	36 475 €/20 843 litraa
Sähkö €	798 963 €	612 315 € / 1 109	859 307 €	1 025 747 €	400 150 €
Sähkön siirto €	1 142 808 €	381 €	1 126 321 €	1 216 749 €	638 669 €
Sähkö + siirto yhteensä	/ 1 941 771 €	/ 1 721 696 €	/1 985 628 €	/2 242 496 €	1 038 819 €

Fossiiliset polttoaineet yhteensä euroissa ja litroissa. Kaavat esittävät fossiilisten polttoaineiden kehityksen toteumaa vuodesta 2021 lähtien, sekä lämmitysöljyn ja poltto- ja voiteluaineiden suhdetta.

Sähkö (sähkö + siirto) €

Kaava esittää sähkön käytön kehityksen toteumaa vuodesta 2021 lähtien, sekä sähkön ja sähkön siirron suhdetta.

Ilmastotyön toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Ilmastotyön toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026 perustuvat Vihdin kunnan Kestävän energian ja ilmaston toimenpidesuunnitelmaan (SECAP). Ilmastotavoitteita on asetettu kaikille kunnan palvelualueille. Ilmastobudjettiin on nostettu päästövähennyksiltään sekä taloudellisilta vaikutuksiltaan merkittävimpiä toimenpiteitä. Toteutuessaan vuoden 2026 ilmastobudjetin toimenpiteiden odotetaan tuottavan kunnalle pitkällä aikavälillä säästöjä.

SECAP-toimenpide	Lähtötaso 2021*	2026	Tavoite 2030
Selvitetään korvaavien lämmitysratkaisujen käyttöönottoa ja tarvittavia korvausinvestointeja kunnan öljylämmitteissä kohteissa ja toteutetaan lämmitystapamuutoksia mahdollisuuksien mukaan	33 % kunnan kiinteistöistä on öljylämmitys. Lämmitysöljyn kulutus vuonna 2021**: - 1 029 530 litraa - 848 876 € ** kulutus on laskettu keskihintoja käyttäen	Kirkonkylän tilapäisen lämpölaitoksen korvaavan ratkaisu kilpailutetaan 2025 aikana niin, että toteutus alkaisi 2026. Energiankulutusten seurannan järjestelmää kiinteistöillä ollaan myös uusimassa 2025 ja 2026 aikana.	0 % kunnan kiinteistöistä on öljy- tai maakaasulämmitys
Harkitaan aurinkopaneelien hankintoja	Kunnan neljässä kiinteistössä on aurinkopaneelijärjestelmä. Niiden vuosituotannon määrä on 232 MWh.	Toteutussuunnitelman hyväksyminen aurinkovoimaloiden lisäämiseksi soveltuviin kunnan kiinteistöihin.	Aurinkovoiman tuotantoa kunnan kiinteistöissä lisätään. Niiden tavoiteltu vuotuinen tuotantomäärä on 500 MWh.
Siirrytään katuvalaistuksessa LED-valaisinten käyttöön	LED-valaistusta on lisätty, mutta tarkka määrä ei ole tiedossa. Selvitys käynnissä.	Katu- ja kiinteistöjen valaistuksen uudistamista LED-valaistukseen jatketaan.	Kunnan katuvalaistuksesta 100 % on LED- valaisimia

Ilmastotyön toiminnallisten tavoitteiden lisäksi vuonna 2026 toteutetaan ilmastotyöhön liittyviä ohjelmia ja kehityshankkeita, joiden puitteissa määritellyt tavoitteet voidaan tulevana vuosina kirjata ilmastobudjetin toiminnallisiin tavoitteisiin:

- Julkisen alan energiatehokkuussopimus (JETS), sopimuksen mukaisen toiminnan organisointi osaksi Vihdin toimintaa ja johtamisjärjestelmiä.
 - Vuonna 2026: Toimintasuunnitelmassa esitetään Vihdin energiatehokkuussopimuksen toimeenpanon organisointi. Energiatehokkuussopimuksen toimeenpanon on tarkoitus sisältyä Vihdin jatkuviin toimintoihin ja ohjelmiin eikä sen tulisi olla erillinen Vihdin muista toiminnoista. Toimintasuunnitelma on kuvaus siitä, miten keskeiset energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävät sopimustoiminnan velvoitteet on otettu huomioon ja liitetty Vihdin strategiaan, energia- ja ilmasto-ohjelmiin tai käytössä oleviin johtamis- tai laatuohjelmiin. Toimintasuunnitelman laadinnassa Vihti huomioi mahdollisuuksien mukaan myös sidosryhmien näkemyksiä.

- Uusiutuvan energian kuntakatselmus
 - Vuonna 2026: Uusiutuvan energian kuntakatselmus kartoittaa uusiutuvan energian kannattavat lisäämismahdollisuudet ja mahdollistaa tulevaisuuden toimenpiteiden suunnittelun. (Aurinkoenergia, tuulivoima, bioenergia, kaavoituksen keinot, lämpöpumput, kysyntäjousto/varastointi, energiapalvelut, elinkeinoelämä (esim. hukkalämpö).
- Julkisen sektorin energiatehokkuussuunnitelma
 - Vuonna 2026: Energiatehokkuussuunnitelman tavoitteena on ohjata organisaatio järjestelmälliseen energianhallintaan. Suunnitelman eri vaiheissa organisaatiossa mietitään, miten ja millä toimenpiteillä energiatehokkuutta parannetaan. Energiatehokkuussuunnitelma on otettava osaksi johtamisjärjestelmiä, ja se kannattaa sovittaa toimimaan käytössä olevien muiden järjestelmien kanssa. Osa-alueet: 1) kiinteistöjen energiankäyttö (lämpö, sähkö, vesi) 2) laitesähkö, 3) liikkuminen (työasia-, virka- ja työmatkat), 4) muu energiankäyttö (esimerkiksi koneet).
- SECAP-toimenpideohjelman mukaisesti kunta käynnistää valmistelun HINKU-verkoston liittymistä koskevan asian saattamiseksi kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.
 - Vuonna 2026: Tavoitteena on, että päätös asiasta tehdään vuoden 2026 aikana. Hinku sitoumus: Hinku-kunnat ovat sitoutuneet tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Päästöt lasketaan Hinku-laskentasäännön mukaan (mukaan lukien päästöhyvitykset). Kunnat pyrkivät vähentämään ilmastopäästöjään muun muassa lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä ja parantamalla energiatehokkuutta. Hinku-kuntia on tällä hetkellä yhteensä 99.
- Energia- ja ilmastotietoisuuden edistäminen
 - Vuonna 2026: Kunta jatkaa energia- ja ilmastotietoisuuden edistämistä kohdentamalla toimenpiteet Vihdin elinkeinoelämälle ja kuntalaisille. Toteutus suunnitellaan joustavasti hyödyntäen resurssitehokkaita ja vaikuttavia menetelmiä.

2.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Käyttötalousosa (euroa)			
Tarkastuslautakunta	-43 706		
Keskusvaalilautakunta	Ei vaaleja		
Kunnanhallitus	-8 679 950	Sitova toimintakate:*	-8 739 950
Sivistyslautakunta	-69 728 257		
Hyvinvointilautakunta	-4 142 370		
Elinvoimalautakunta	-9 317 830	Sitova toimintakate:*	-10 067 830
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	-1 226 811		
Tekninen lautakunta	15 488 495		
Toimintakate yhteensä	-77 650 429	Sitova toimintakate:*	-78 460 429
Verotulot	74 233 818		
Valtionosuudet	17 638 900		
Korkotulot	750 000		
Muut rahoitustulot	603 200		
Korkokulut	-1 568 900		
Muut rahoituskulut	-396 300		
Rahoitusosa (euroa)			

Investointiosa (netto)	-21 710 610	Sitova investointitaso (netto)**	-22 290 610
Investoinnit ovat sitovia toiminnoittain. Tarkempi erittely investointiosassa			
Antolainasaamisten vähennykset	160 000	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 460 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	300 000	Tulorahoituksen korjauserät	-810 000

* Sitova määräraha on toimintakate. Toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon käyttöomaisuuden myynnistä kertyviä myyntivoittoja tai myyntitappioita. Myyntivoittoja ei siten voi käyttää tulosalueen tai toimielimen menojen katteeksi, eikä myyntitappioita tarvitse kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä.

**Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden projekteittain. Tähän tekee poikkeuksen aineettoman käyttöomaisuuden myynti, joka on sitova menoperusteisesti sekä investointiosassa yksilöity maanhankinta on sitova menoperusteisesti, mutta sitovan menoperusteisen määrärahan laskennassa ei huomioida maankäyttösopimuksella hankittua omaisuutta.

3 KÄYTTÖTALOUSOSA

Vihdin kunnan tavoitteita, toimenpiteitä ja määrärahoja tarkastellaan, suunnitellaan, seurataan ja ohjataan kuntastrategiaan perustuvien toiminnallisten teiden. Kuntastrategian mukaiset päämäärät sekä niitä toteuttavat strategiset teot ovat esitelty talousarvion yleisessä. Käyttötalousoissa on esitelty toimielimien ja tulosalueiden sitovat toimintakatteet sekä kuvattu vähintään tulosalueittain palvelutarve 2026-2028, palvelujärjestelmä sekä palveluiden järjestämissuunnitelma. Lisäksi tulosalueen kuvauksessa on esitetty toimintaan vaikuttavat keskeiset tunnusluvut.

Käyttötalousojen taulukoiden lukuohje

TP 2024 = edellisvuoden tilinpäätös

MTA 2025 = vuoden 2025 muutettu talousarvio

TAE 2025 = vuoden 2025 talousarvioennuste

LTK 2026 = lautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2026

TA 2026 = valtuuston päättämä talousarvio 2026

TS 2027-2028 = taloussuunnitelmavuodet 2027-2028

3.1 Keskusvaalilautakunta

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	155 779	31 080	31 080						
MYYNITUOTOT	103 728								
MAKSUTUOTOT									
TUET JA AVUSTUKSET	52 051	31 080	31 080						
MUUT TOIMINTATUOTOT									
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-186 984	-152 488	-149 392						
HENKILÖSTÖKULUT	-136 938	-93 488	-101 892						
PALKAT JA PALKKIOT	-123 984	-83 585	-91 381						
HENKILÖSIVUKULUT	-12 954	-9 903	-10 511						
PALVELUJEN OSTOT	-29 479	-44 000	-35 500						
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-10 714	-9 200	-6 200						
AVUSTUKSET									
MUUT TOIMINTAKULUT	-9 853	-5 800	-5 800						
TOIMINTAKATE	-31 205	-121 408	-118 312						

(ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	KJ 2026	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	155 779	31 080	31 080				
TOIMINTAKULUT	-174 477	-146 988	-143 892				
TOIMINTAKATE	-18 698	-115 908	-112 812				

Toiminnan kuvaus

Kunnan keskusvaalilautakunta vastaa vaalilain mukaan sille kuuluvista tehtävistä. Vaalien käytännön toimintaa hoidetaan kunnanhallituksen alaisessa konsernipalvelujen palvelukeskuksessa. Vuoden 2026 aikana ei järjestetä vaaleja.

3.2 Tarkastuslautakunta

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT									
MYYNTITUOTOT									
MAKSUTUOTOT									
TUET JA AVUSTUKSET									
MUUT TOIMINTATUOTOT									
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-36 033	-37 038	-36 042	-43 702	-43 706	-43 706	-43 706	-44 673	-45 671
HENKILÖSTÖKULUT	-10 412	-9 259	-10 263	-10 592	-10 596	-10 596	-10 596	-10 596	-10 596
PALKAT JA PALKKIOT	-9 929	-8 875	-9 875	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
HENKILÖSIVUKULUT	-482	-384	-388	-592	-596	-596	-596	-596	-596
PALVELUJEN OSTOT	-25 622	-27 779	-25 779	-33 110	-33 110	-33 110	-33 110	-34 077	-35 075
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT									
AVUSTUKSET									
MUUT TOIMINTAKULUT									
TOIMINTAKATE	-36 033	-37 038	-36 042	-43 702	-43 706	-43 706	-43 706	-44 673	-45 671

(ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	KJ 2026	TA 2026
TOIMINTAKULUT	-35 057	-36 338	-35 342	-44 105	-43 002	-43 006	-43 006
TOIMINTAKATE	-35 057	-36 338	-35 342	-44 105	-43 002	-43 006	-43 006

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan sitova toimintakate on talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen -43 706 €. Ulkoinen kehys on -44 105 € ja talousarvioesitys -43 006 €, alitus kehykseen nähden 1 099 €.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta antaa kultakin vuodelta valtuustolle arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus pyytää lautakuntia antamaan vastineensa arviointikertomukseen, vastineet käsitellään syyskuun valtuustossa.

Tarkastuslautakunta toimii Kuntalain 84 §:n mukaisen sidonnaisuusrekisterin ylläpitäjänä ja valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Valtuuston valitseman tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Hallinnon ja talouden tarkastuksesta säädetään tarkemmin kuntalain 121–125 §:ssä. Kunnan tilintarkastusyhteisö kilpailutettiin vuonna 2025. Kilpailutuksen perusteella tehty tilintarkastuksen sopimus kattaa kalenterivuodet 2025–2028. Sopimuskauden jälkeen sopimusta on mahdollista jatkaa enintään 31.3.2031 asti. Uuden tilintarkastusyhteisön valinnan yhteydessä tilintarkastuspäivien määrä on nostettu.

3.3 Kunnanhallitus

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	475 562	380 053	407 672	465 894	465 894	465 894	465 895	462 579	459 432
MYYNITUOTOT	32 876	47 053	43 150	103 594	103 594	103 594	103 594	105 665	107 778
MAKSUTUOTOT									
TUET JA AVUSTUKSET	321 854	270 000	301 522	300 300	300 300	300 300	300 300	294 294	288 408
MUUT TOIMINTATUOTOT	120 831	63 000	63 000	62 000	62 000	62 000	62 000	62 620	63 246
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-7 051 913	-8 817 155	-8 721 431	-9 216 052	-9 140 844	-9 145 844	-9 145 844	-9 298 741	-9 461 155
HENKILÖSTÖKULUT	-2 410 508	-4 133 769	-4 042 860	-4 469 891	-4 575 733	-4 575 733	-4 575 733	-4 646 301	-4 718 708
PALKAT JA PALKKIOT	-1 891 275	-2 073 045	-1 984 601	-2 508 426	-2 594 293	-2 594 293	-2 594 293	-2 653 180	-2 713 599
HENKILÖSIVUKULUT	-519 234	-2 060 724	-2 058 259	-1 961 465	-1 981 440	-1 981 440	-1 981 440	-1 993 121	-2 005 109
PALVELUJEN OSTOT	-4 167 903	-4 138 021	-4 124 631	-4 174 881	-4 023 831	-4 023 831	-4 023 831	-4 109 242	-4 197 294
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-225 550	-177 500	-175 800	-236 600	-206 600	-206 600	-206 600	-206 646	-206 693
AVUSTUKSET	-34 480	-57 000	-77 250	-27 000	-27 000	-32 000	-32 000	-27 540	-28 091
MUUT TOIMINTAKULUT	-213 473	-310 865	-300 890	-307 680	-307 680	-307 680	-307 680	-309 012	-310 369
TOIMINTAKATE	-6 576 352	-8 437 102	-8 313 759	-8 750 158	-8 674 950	-8 679 950	-8 679 950	-8 836 162	-9 001 723

(ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	KJ 2026	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	475 562	380 053	407 672	421 313	465 894	465 894	465 894
TOIMINTAKULUT	-6 779 496	-8 558 621	-8 462 897	-8 930 502	-8 945 102	-8 869 894	-8 874 894
TOIMINTAKATE	-6 303 935	-8 178 568	-8 055 225	-8 509 189	-8 479 208	-8 404 000	-8 409 000

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallituksen toimintakate on talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen -8 679 950 €. Ulkoinen kehys on -8 509 189 € ja talousarvioesitys -8 409 000 €, alitus kehykseen nähden 100 189 €. Sitovuustaso kunnanvaltuustoon toimintakate – pysyvien vastaavien myyntivoitot = -8 679 950 € - 60 000 € = -8 739 950 €.

Kunnanhallitus vastaa Vihdin kunnan strategisesta suunnittelusta sekä talouden, toiminnan ja maankäytön suunnittelun ja seurannan koordinoinnista. Sen tehtäviin kuuluvat myös asuntopolitiikka, viestintä, tietohallinto, omistajapolitiikka, konserniohjaus, henkilöstöpolitiikka sekä valtuuston käsiteltävien asioiden valmistelu. Tietotekniset palvelut hankitaan tällä hetkellä Kuntien Tiera Oy:ltä. Organisatorisesti kunnanhallituksen alaiset viranhaltijat sijoittuvat konsernin palvelukeskukseen, joka toimii poikkihallinnollisena yksikkönä ja tukee kunnan muuta organisaatiota.

Kunnanhallituksen alaisessa toiminnassa merkittävimmät muutokset kohdistuvat talous-, henkilöstö- ja tietohallintopalveluihin. Talous- ja henkilöstöpalveluissa valmistellaan laskenta- ja palkanlaskentapalveluiden siirtämistä pois Sarastia Oy:ltä kunnan omaksi toiminnaksi vuoden 2026 alusta. Palveluiden tuottamiseen tarvittavat järjestelmät hankitaan CGI Oy:ltä. Tietohallintopalveluissa puolestaan valmistellaan tietoteknisten palveluiden kilpailutusta, sillä nykyinen in-house-hankintamalli Kuntien Tiera Oy:n kanssa ei ole enää mahdollinen hankintalain muutoksen vuoksi. Tämä edellyttää uuden toimintamallin ja palveluntuottajan etsimistä.

Taloudellisesti merkittävimmät vaikutukset näkyvät juuri talous- ja henkilöstöpalveluiden vastuualueilla. Kunnanhallituksen alaisessa toiminnassa tämä tarkoittaa palvelujen ostojen vähenemistä, kun Sarastian maksuosuus poistuu, ja vastaavasti henkilöstökulujen kasvua uusien työntekijöiden aloittaessa. Myyntituotoihin odotetaan lisäystä muun muassa konserniyhtiöiden yhteisen toimitusjohtajuuden laskutuksen myötä.

Taloussuunnitelmakaudella keskeisiä valmistelussa olevia muutoksia ovat tietoteknisten palveluiden kilpailutus, hankintojen ja viestinnän kehittäminen sekä konserniyhtiöiden taloushallinnon keskittäminen kunnan talouspalveluiden hoidettavaksi.

3.3.1 Konsernipalveluiden tulosalue

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	475 562	380 053	407 672	465 894	465 894	465 894	465 894	462 579	459 432
TOIMINTAKULUT	-7 051 913	-8 817 155	-8 721 431	-9 216 052	-9 140 844	-9 140 844	-9 145 844	-9 298 741	-9 461 155
TOIMINTAKATE	-6 576 352	-8 437 102	-8 313 759	-8 750 158	-8 674 950	-8 674 950	-8 679 950	-8 836 162	-9 001 723

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Konsernipalvelut huolehtivat koko kuntaa palvelevista tukipalveluista, joihin kuuluvat hallinnon, talouden, henkilöstön, tietohallinnon sekä viestinnän ja markkinoinnin palvelut, kehittäminen sekä investointien ja hankinta-asioiden koordinointi. Konsernipalvelut vastaavat myös kunnan maaseutu- ja asuntoasioiden hoidosta sekä viraston asiakaspalvelusta. Laskenta- ja palkanlaskentapalvelut siirtyvät vuoden 2026 alusta konsernipalveluiden omaksi toiminnoksi. Tietotekniset palvelut ostetaan pääosin Kuntien Tiera Oy:ltä. Konsernipalveluiden henkilöstö koostuu keskitettyjen yleishallinnon, hankintojen, talouspalveluiden, tietohallinnon ja kehittämisen sekä viestinnän tehtävissä työskentelevistä.

Hallintopalvelut huolehtivat keskitetysti kunnan yleishallinto- ja demokratiapalveluista, asianhallinnasta, kirjaamosta, arkistosta, kunnanviraston asiakaspalvelusta sekä osallisuuden kehittämisestä. Hallintopalvelut tukevat yksiköitä keskitetysti julkisiin hankintoihin liittyvissä kokonaisuuksissa ja vastaavat vaalien järjestämisestä. Vuoden 2025 aikana konsernipalveluissa on kilpailutettu laskenta- ja palkkahallinnon järjestelmätoimittaja.

Hallintopalvelut tukevat yksiköitä keskitetysti julkisiin hankintoihin liittyvissä kokonaisuuksissa ja vastaavat vaalien järjestämisestä. Vuoden 2026 aikana ei järjestetä vaaleja. Vuonna 2024 käynnistyneet kehittämistoimenpiteet kunnan hankintojen kehittämiseksi jatkuvat vuonna 2026. Hankintaosaaminen on lisääntynyt kunnan organisaatiossa ja kehittämistoimenpiteiden tarkoituksena ovat hankintojen kustannustehokkuuden ja palvelutason parantaminen.

Konsernipalveluihin esitetään perustettavaksi toimitusjohtajaresurssia, jota kunta myy edelleen omistamiensa tytäryhtiöiden käyttöön. Malli mahdollistaisi hallinnon ja johtamisen keskittämisen, osaamisen hyödyntämisen sekä hallinnon kustannustehokkuuden parantamisen konsernitasolla. Järjestely tukee kunnan omistajaohjausta, vahvistaa konserniohjausta ja mahdollistaa strategisesti johdetun yhteistyön tytäryhtiöiden kanssa. Toimitusjohtajaresurssi ei lisää kunnan nettomenoja.

Hallintopalveluiden osalta vuoden 2026 toteutuvia hankintoja ovat sähköisen arkistoinnin käyttöönottoon liittyvät kustannukset sekä sähköisen palvelun lainsäädännön myötä voimaan tuleva sähköisen asioinnin rajapinnan käyttöönotto.

Vuoden 2026 alusta Vihdin kunta siirtyy tuottamaan taloushallinnon palvelut omana toimintanaan, kotiutuen aiemmin Sarastia Oy:ltä ostetut palkanlaskenta-, kirjanpito- ja maksuliikepalvelut sekä ottaen käyttöön CGI:n toimittaman taloushallinnon järjestelmän. Uudistuksen tavoitteena on parantaa taloushallinnon laatua, kustannustehokkuutta ja prosessien hallittavuutta. Muutoksen tueksi talouspalveluihin on rekrytoitu uusia työntekijöitä, ja vuoden 2026 aikana painopiste on uuden toimintamallin käyttöönotossa, sen vakiinnuttamisessa ja jatkokehittämisessä. Taloussuunnitelmakaudella 2026–2028 valmistellaan myös kunnan ty-

täryhtiöiden taloushallinnon kotiuttamista osaksi kunnan omaa palvelutuotantoa, tavoitteena konserniohjauksen vahvistaminen ja synergiaetujen saavuttaminen. Kokonaisuudessaan talouspalveluiden uudelleenjärjestely tukee kunnan strategista tavoitetta vahvistaa talouden ohjausta ja varmistaa resurssien tehokas käyttö.

Henkilöstöpalveluiden tehtävä on tukea ja ohjata esihenkilöitä ja henkilöstöä henkilöstöhallinnon asioissa, kuten palvelussuhteen elinkaareen prosesseissa, sekä tuottaa henkilöstöpalveluita yhteistyössä palvelukeskuksien kanssa. Henkilöstöpalveluissa vuoden 2026 keskeisimpiä haasteita tulevat olemaan 1.1.2026 kotiutuneen palkanlaskennan vakiinnuttamisessa, prosessien kuvaamisessa ja asiakaspalvelun järjestämisessä sekä 1.3. 2026 käyttöön otettavan HR-työpöydän ja HRD-osion kehittämisessä ja esihenkilöiden ja henkilöstön kouluttamisessa uusien toimintojen käyttöönottamisessa. Uuden tasopalkkamallin hiomista jatketaan. Työ henkilöstön saatavuuteen, työnantajan vetovoimaisuuteen ja henkilöstön työhyvinvointiin panostamisessa jatkuu. Uuden henkilöstöjohtajan yhtenä keskeisempänä työtehtävänä tulee olemaan strategisen henkilöstöohjelman ja henkilöstösuunnitelman aikaansaaminen yhdessä kunnan operatiivisen ja poliittisen johdon kanssa ja suunnitelman käyttöönotto koko organisaatiossa. Oman leimansa työvuoteen tuo myös kuntatalouden haasteet ja niiden vaikutus henkilöstöresursseihin ja kunnan palveluihin.

Kuntastrategian uudistuessa päivitetään viestintäohjelma ja siinä määritellyt markkinoinnin kärjet. Kuntalaisviestintää kehitetään osallisuusohjelman ja kuntastrategian mukaisesti. Kasvuohjelman linjausta noudattaen laaditaan vuoden toimenpiteet määrittävä markkinointisuunnitelma. Vihdin asukasmäärän kasvuun tähtäävä asumisen markkinointi ja tonttimyynnin edistäminen ovat toimenpiteiden keskiössä. Olemme mukana tapahtumissa ja kohtaamme kuntalaisia muun muassa Nummela-päivässä ja Wuosisatama-markkinoilla. Markkinointi- ja viestintäpalveluja tuottaa kaksi henkilöä kokoaikaisesti ja yksi henkilö osa-aikaisesti.

Markkinoinnin ja viestinnän tehtävä on tukea kuntastrategian ja kunnan kehittämisen tueksi laaditun kasvuohjelman toteutumista. Lisäämme kunnan kiinnostavuutta matkailu- ja asuinpaikkakuntana, työmarkkinoilla sekä yrittäjien keskuudessa. Kuntalaisille suunnattu ajankohtaisviestintä vastaa asukkaiden tiedontarpeeseen: kerromme kunnan toiminnasta sekä luomme väyliä, joiden kautta vihtiläiset voivat osallistua ja vaikuttaa siihen, mitä kunnassa tapahtuu.

Tietohallinnon vastuulla on johtaa ja kehittää kunnan tietohallintoa, tietoteknisiä peruspalveluita sekä varmistaa organisaation tietoturvallisuus. Tietohallinto koordinoi yhteistyötä tietoteknisten palvelutoimittajien kanssa varmistuen palvelusopimusten ajantasaisuuden, palveluiden sopivan tason ja kustannustehokkuuden. Tiedonhallintamallin jatkuvaa kehittämistä tehdään yhteistyössä tiedonhallinnan asiantuntijan ja kunnan eri osa-alueiden ja toimintaprosessien vastuullisten kanssa.

Keskeinen tietohallinnon tehtävä on kunnan tietoteknisten palveluiden jatkuvuudenhallinta. Tietohallinto seuraa toimialaansa liittyviä uhkia ja riskejä yhdessä kunnan muun varautumisenhallinnan kanssa.

Kunnan tietohallinto toimii yhteistyössä valtakunnallisten toimijoiden kanssa, esimerkiksi Digi- ja väestötietoviraston, Kuntaliiton, Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin kyberturvallisuuskeskuksen sekä Tieran Oy:n ja muiden palveluntuottajien kanssa. Tietohallinto osallistuu kuntien ja muiden yhteistyötoimijoiden kanssa tehtävään kehittämiseen hankintojen, parhaiden käytäntöjen, palvelutuotannon ja tietohallinnon johtamismallien osalta.

Tietohallintopalvelut tuotetaan pääsääntöisesti ulkoisten palvelutarjoajien toimesta ja kunnan oma organisaatio on hyvin pieni, koostuen tietohallintopäälliköstä, kolmesta kokoaikaisesta ja yhdestä osa-aikaisesta asiantuntijasta. Kunnan tietohallinto keskittyy tietohallinnon strategiseen ja taktiseen johtamiseen sekä tietohallinnon palveluiden ja kokonaisarkkitehtuurin kehittämiseen tukeutuen palvelutoimittajien osaamiseen

ja palveluihin. Vuonna 2026 jatketaan ICT-palveluiden uudistamista hankintalain edellyttämällä tavalla. Samalla tullaan arvioimaan oman työn ja ulkoistuksen suhdetta.

3.4 Sivistyslautakunta

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	4 058 674	3 765 207	3 506 793	3 534 532	3 534 532	3 534 532	3 534 532	3 585 116	3 637 115
MYYNITUOTOT	1 672 567	1 452 150	1 452 150	1 671 900	1 671 900	1 671 900	1 671 900	1 705 338	1 739 445
MAKSUTUOTOT	1 330 853	1 427 600	1 354 600	1 360 000	1 360 000	1 360 000	1 360 000	1 387 200	1 414 943
TUET JA AVUSTUKSET	1 050 686	885 457	698 918	502 632	502 632	502 632	502 632	492 578	482 727
MUUT TOIMINTA- TUOTOT	4 567		1 125						
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-71 943 035	-72 295 446	-71 715 265	-73 512 047	-73 262 789	-73 262 789	-73 262 789	-74 521 202	-75 677 361
HENKILÖSTÖKULUT	-40 780 780	-41 419 995	-41 394 502	-42 336 315	-42 146 007	-42 146 007	-42 146 007	-43 250 671	-44 248 790
PALKAT JA PALKKIOT	-33 410 148	-34 627 937	-34 590 086	-35 309 606	-35 148 860	-35 148 860	-35 148 860	-36 070 653	-36 903 515
HENKILÖSIVUKULUT	-7 370 632	-6 792 058	-6 804 416	-7 026 709	-6 997 147	-6 997 147	-6 997 147	-7 180 018	-7 345 275
PALVELUJEN OSTOT	-13 338 419	-13 006 074	-12 575 386	-13 287 247	-13 228 297	-13 228 297	-13 228 297	-13 374 793	-13 525 438
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 256 794	-1 356 431	-1 355 731	-1 352 396	-1 352 396	-1 352 396	-1 352 396	-1 353 564	-1 354 753
AVUSTUKSET	-1 042 078	-1 162 500	-1 027 500	-1 052 500	-1 052 500	-1 052 500	-1 052 500	-1 052 950	-1 053 409
MUUT TOIMINTAKU- LUT	-15 524 964	-15 350 446	-15 362 146	-15 483 589	-15 483 589	-15 483 589	-15 483 589	-15 489 224	-15 494 971
TOIMINTAKATE	-67 884 362	-68 530 239	-68 208 472	-69 977 515	-69 728 257	-69 728 257	-69 728 257	-70 936 086	-72 040 246

(ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	KJ 2026	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	4 058 674	3 765 207	3 506 793	3 765 207	3 534 532	3 534 532	3 534 532
TOIMINTAKULUT	-49 419 848	-50 035 442	-49 455 261	-51 597 140	-50 906 520	-50 657 262	-50 657 262
TOIMINTAKATE	-45 361 174	-46 270 235	-45 948 468	-47 831 934	-47 371 988	-47 122 730	-47 122 730

Hankkeiden osuus

	TP 2024	TA 2025	Ennuste 2025	LTK TA 2026	TA 2026
Opetus					
Toimintatuotot	707 797	796 688	317 578	76 000	76 000
Toimintakulut	-1 216 155	-1 150 185	-442 929	-121 544	-121 544
Toimintakate	-508 358	-353 497	-125 351	-353 555	-353 555
Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	234 680	76 769	33 089	112 360	112 360
Toimintakulut	-328 241	-102 861	-42 806	-165 918	-165 918
Toimintakate	-93 561	-26 092	-9 717	-27 584	-27 584
Yhteensä					
Toimintatuotot	942 476	873 457	350 667	188 360	188 360
Toimintakulut	-1 544 396	-1 253 046	-485 735	-287 462	-287 462
Toimintakate	-601 920	-379 589	-135 068	-99 102	-99 102

Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunnan sitova toimintakate talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen -69 728 257€. Ulkoinen kehys on -47 831 934 € ja talousarvioesitys -47 122 730 €, alitus kehykseen nähden 709 204 €.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tuottavat sujuvia, tehokkaita sekä oikea-aikaisia peruspalveluja Vihdin kunnan asukkaille. Palvelukeskus jakautuu kahden lautakunnan alaistuuteen; sivistys- ja hyvinvointilautakuntaan. Väestöennusteet ja niiden vaikuttavuus peruspalvelujen tuottamisen palveluverkkoon sekä palveluiden sisältöön otetaan huomioon lautakunnan alaisessa toiminnassa.

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta ja opetuksesta. Varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut ovat kunnan peruspalveluja, jotka luovat toiminnallaan perustan hyvälle, tasapainoiselle ja aktiiviselle elämälle. Kasvukunnassa sivistyspalveluilla on merkittävä rooli peruspalvelujen tuottajana.

Opetuksen tulosalueen erityisenä strategisena tavoitteena on lasten erilaisten harrastusmahdollisuuksien lisääminen ja liittäminen joustavasti osaksi koulupäivää. Sivistyslautakunnan toimintojen osuus lapsiystävällisen kuntatunnustuksen sisällöissä on merkittävä. Lautakunnan toiminnot muodostavat toimintasuunnitelmassa ja arvioinnissa merkittävän toiminnallisen osuuden.

3.4.1 Opetuspalvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	2 400 746	2 239 788	2 054 374	1 956 572	1 956 572	1 956 572	1 956 572	1 980 092	2 004 396
TOIMINTAKULUT	-47 308 157	-47 571 139	-47 551 163	-48 775 429	-48 212 663	-48 212 663	-48 212 663	-49 022 083	-49 717 307
TOIMINTAKATE	-44 907 411	-45 331 351	-45 496 789	-46 818 857	-46 256 091	-46 256 091	-46 256 091	-47 041 991	-47 712 911

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vihdin kunnassa on yhdeksän alakoulua (vuosiluokat 1-6), kaksi yläkoulua (vuosiluokat 7-9), kaksi yhtenäiskoulua, yksi ruotsinkielinen alakoulu ja yksi lukio. Opetushenkilöstöön kuuluu noin 300 opettajaa, 12 rehtoria ja noin 90 kouluohjaajaa. Lukuvuoden 2025-2026 tuntikehys perusopetuksessa on 6409,3 vuosiviikkotuntia (vvt) ja lukiossa on tarjolla 685 kurssia. Lukuvuoden 2026-2027 tuntikehys vähenee 120 tunnilla oppilasmäärän vähentyessä n. 100 oppilaalla. Lukion kurssi- ja opiskelijamäärä säilyy ennallaan.

Kunnanvaltuusto päättää kouluverkosta ja lautakunta määrittelee oppilaaksiottoalueet. Vihdissä noudatetaan lähikouluperiaatetta, mutta maahanmuuttajien ja kehitysvammaisten lasten opetus järjestetään erikseen. Kehitysvammaisten lasten opetus on Kuoppanummen koulussa. Erityisen tuen oppilaille etsitään sopivin luokkamuo- to ja koulu yhdessä huoltajien kanssa.

Lukuvuonna 2025-2026 Vihdin kunnan valmistavan opetuksen luokat sijaitsevat Etelä-Nummelan koulussa (alakoulun oppilaat) ja Vihdin yhteiskoulussa (yläkoulun oppilaat). Valmistavan luokan henkilöstön palkkakuluja ei ole huomioitu sivistystoimialan budjetissa, koska seuraavan lukuvuoden oppilaiden määrä selviää vasta talousarvion päättämisen jälkeen. Luokassa työskentelee aina yksi opettaja ja yksi koulunkäynnin ohjaaja ryhmää kohden.

Vihdin lukiossa on noin 550 opiskelijaa ja sisäänpääsykeskiarvo on 7,4. Henkilökuntaan kuuluu noin 33 opettajaa, rehtori, apulaisrehtori ja opintosihteeri.

1.8.2025 voimaan astunut tuen lainsäädännön muutos toi paitsi uusia termejä ja poisti vanhoja, uudisti koko oppimisen tuen päätöksenteon. Kolmiportainen tuki muuttui ryhmäkohtaisiksi tukimuodoiksi ja oppilaskohtaisiksi tukitoimiksi. Erityisopetusta ja vuosiluokkiin sitomatonta opetusta ei enää anneta eikä oppiaineita yksilöllistetä. Näiden tilalla ryhmäkohtaista tukea (yleinen tukio- petus, oppimiskielen tukio- petus ja erityis-

opettajan antama tuki muun opetuksen yhteydessä) velvoitetaan järjestämään 0,122 tuntia jokaista oppilasta kohden, riippumatta oppilaan opetusryhmästä. Tuen toteutus kirjataan lukuvuosisuunnitelmiin. Oppilaskohtainen tuki voidaan toteuttaa osana yleisopetusta pienryhmässä, kokonaan pienryhmässä tai erityisluokassa. Tuen järjestämisen tapa vaikuttaa tukea antavan opettajan pätevyysvaatimuksiin ja kokonaan pienryhmässä annettavan tuen oppilaiden määrä on rajattu viiteen oppilaaseen yleisopetuksen ryhmässä. Oppilaskohtaisen tuen kaikista osista tehdään hallintopäätös.

Muutos on edellyttänyt resurssien laskentaperiaatteen uudistamista, nivelvaiheiden uudistamista ja opettajien kouluttamista uusien asiakirjojen käyttöön ja tuen toteuttamisen tapoihin. Kouluttamisen tarve jatkuu koko lukuvuoden 2025-2026 ajan, kun tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden tuen päätökset on arvioitava ja suunniteltava annettavan tuen osalta ja tehtävä uudet päätökset 31.8.2026 mennessä. Aiemmat tehostetun ja erityisen tuen päätökset saattavat jakautua useammaksi eri päätökseksi, joten valmisteltavaa ja päätettävää on paljon. Työn toteuttamiseksi tarvitaan tilapäisesti lisää henkilöstöresursseja opetuspalveluihin ja Nummelanharjun kouluun.

Syyslukukaudella 2025 varmistetaan uuden lainsäädännön jalkautuminen kouluihin ja nivelvaihteyöhön. Äidinkielen ja matematiikan sähköisten seulontatestien käyttö on vakiintunut, ja niiden avulla voidaan tuottaa dataa ryhmäkohtaisen tuen suuntaamisesta, seurata tuen ja määritellä oppilaskohtaisen tuen järjestämisen tarvetta.

Pätevän erityisopetuksen henkilöstön, varsinkin erityisluokanopettajien, saaminen kuntaan on tärkeää, ja siihen pyritään tarjoamalla hyvät työskentelyolosuhteet ja tuki. Erityisopettajiksi pätevoitymistä tuetaan Vihdin veto- ja pitovoimaohjelman kautta, mahdollistamalla palkallinen harjoittelu opintojen yhteydessä.

Osa oppilaista tarvitsee tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen. Tämä ohjaus annetaan 8. ja 9. vuosiluokilla ja se kohdistuu noin 17 % oppilaista, mikä edellyttää uuden opinto-ohjaajan viran perustamista perusopetukseen.

Lukion opiskelijalla on lukiolakiin kirjatun uudistuksen myötä lakisääteinen oikeus saada tukiovetusta eli aineenopettajien antamaa opetusta ja ohjausta, joka vastaa opiskelijan oppimisen tuen tarpeisiin. Osana oppimisen tukea lukion on tarjottava erityisopettajan antamaa opetusta, tukea ja ohjausta. Opiskelijalla on oikeus hallintopäätökseen perustuvaan erityisopetukseen (käsite säilyy lukio-opetuksessa), jos edellä kuvattu oppimisen tuki ei riitä ja hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi erityisopetusta lukion oppimäärän suorittamiseksi. Erityisopetusta antaa erityisopettaja ja se kohdistuu todennettuihin oppimisvaikeuksiin tai muihin niihin rinnastettaviin syihin. Lukioon perustettiin 1.8.2025 alkaen erityisopettajan virka.

Vihdin peruskouluissa on aktiivista kerhotoimintaa, joka tukee lasten hyvinvointia tarjoamalla monipuolista vapaa-ajan toimintaa koulupäivän jälkeen. Vihdin kunnan opetuspalvelut koordinoivat Hobby Hour- harrastustoimintaa, jonka tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Toimintaa rahoitetaan vuosittain haettavilla Harrastamisen Suomen mallin sekä kerhotoiminnan kehittämisen valtionavustuksilla.

Koulukuljetuksia järjestetään mahdollisuuksien mukaan harrastustuntien jälkeen, ja lukuvuodesta 2024-2025 lähtien kaikilla kouluilla on ollut ryhmiä, joista on koulukuljetusmahdollisuus. Tämä lisää koulukuljetuskustannuksia.

Toiminnan järjestämiseen myönnettyt valtionavustukset ovat pienentyneet viime vuosina. Harrastamisen Suomen mallin avustusta on myönnetty 25 000 euroa vähemmän ja koulukerhotoiminnan tukemisen avustusta 5 000 euroa vähemmän kuin lukuvuodelle 2023-2024. Harrastamisen Suomen mallin hakkeen omavas-

tuuosuus on myös noussut 25 %:sta 30 %:iin, ja kustannusten nousu lisää toiminnan järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia vuosittain.

Opetuspalvelut on hakenut jatkoa Move-testauksesta toimintaan hankkeelle, missä kehitetään Move-testauksiin liittyviä prosesseja sekä koulujen liikkuva koulu -toimintaa. Hanketta toteutetaan yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa. Avustusta on jaettu liikuntapalveluille hankkeelle palkattavan työntekijän palkkakustannuksiin. Työntekijän työpanos kohdentuu peruskoululaisten liikkumisen tukemiseen.

Opetuspalvelut on saanut vuosittain koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen tarkoitettua valtion erityisavustusta. Vuosille 2024-2027 myönnetty avustus on 245 000 euroa vuodessa, mikä on huomattavasti vähemmän kuin aiemmin. Hankerahat näkyvät tuloina tuissa ja avustuksissa, mutta yhtä suurina kuluina henkilöstömenoissa.

Tunnusluvut	TP 2024/20.9.2024	TA 2026/20.9.2025	Suomenkielisen opetuksen osuus	Ruotsinkielisen opetuksen osuus
Perusopetuksen oppilasmäärä yht.	3 280	3 144	3 108	36
Oppilasmäärä 1-6 lk	2 014	1 915	1 879	36
Oppilasmäärä 7-9 lk	1 255	1 219	1 219	
Valmistavan opetuksen oppilasmäärä	11	10	10	
Vieraskielisten oppilaiden määrä (äidinkieli muu kuin suomi, ruotsi, saame tai romani ja viittomakieli)	240	237		
Tehostetun tuen oppilasmäärä	601	767		
Erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden määrä, ei pidennetty oppivelvollisuus	404	349		
Erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden määrä, pidennetty oppivelvollisuus muut kuin vaikeimmin kehitysvammaiset	26	30		
Erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden määrä, pidennetty oppivelvollisuus, vaikeimmin kehitysvammaiset	<5	<5		
Toiminta-alueittain opiskelevien oppilaiden määrä	6	6		
Joustavan perusopetuksen oppilaiden määrä	9	10		
Kotiopetuksessa olevien oppilaiden määrä	6	8		
Oppilaat, joilla lupa aloittaa ko. lukuvuonna koulunkäynti vuotta säädettyä myöhemmin	<5	<5		
Oppivelvollisuusiän ylittäneet muut perusopetuksen oppilaat	0	0		
Vahvistettu tuntikehys	6 409	6 409		
Käytetty tuntikehys	6 409	6 409		
Osa-aikaista erityisopetusta saaneet (%) lv 2024-2025	14%	15%	461	
Ruotsinkielisten osuus osa-aikaista erityisopetusta saaneista (%)	0,00%	0,00%		
Kouluohjaaja	134	116		
Oppilasta/kouluohjaaja	24,48	27,1		
Kuljetusoppilaiden määrä	869	851	833	18
Kuljetusoppilaiden määrä %	26,00%	27,00%		

Ruotsinkielisten osuus kuljetusoppilaista	2,40%	2,10%		
Lukion oppilasmäärä	550	570		

Tunnusluvut	LV 2022-2023	LV 2023-2024	LV 2024-2025	LV 2025-2026					
Opetustuntien määrä	6 409	6 409	6 409	6 409					
Lukion kurssimäärät	685	685	685	685					
Tunnusluvut	TP2022	TP2023	TP2024	MTA2025 20.9.2024	TA2026 20.9.2025	Suomenkielisen opetuksen osuus 20.9.2025	Ruotsinkielisen opetuksen osuus 20.9.2025	Ennuste 2027	Ennuste 2027
Perusopetuksen oppilasmäärä yht.	3 514	3 402	3 280	3 280	3 144	3 108	36	3 044	2 871
Oppilasmäärä 1-6 lk	2 253	2 102	2 014	2 014	1 915	1 879	36		
Oppilasmäärä 7-9 lk	1 240	1 284	1 255	1 255	1 219	1 219			
Valmistavan opetuksen oppilasmäärä	21	16	11	11	10	10			
Lukion oppilasmäärä	543	539	550	550	570				
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lasten määrä yht.	1 237	1 233	1 213	1 217	1 193				
(vuoden ka.)									
Tunnusluvut	TP 2022	TP2023	TP 2024	MTA2025 20.9.2024	TA 2026/LTK	TA 2026			
Nettomenot €/ oppilas (ulkoiset+sisäiset erät)									
Varhaiskasvatus ja esiopetus	15 900	17 618	18 942	19 062	19 412	19 675			
Perusopetus	9 627	10 721	12 018	12 442	13 341	13 143			
Lukiokoulutus	7 759	8 186	8 323	7 954	8 288	8 387			
Nettomenot €/ oppilas (ulkoiset erät)									
Varhaiskasvatus ja esiopetus	11 417	12 813	13 258	13 520	13 811	14 074			
Perusopetus	6 249	7 097	7 702	8 067	8 765	8 567			
Lukiokoulutus	5 078	5 464	5 664	5 853	5 465	5 708			
Nettomenot €/ opetustunti (ulkoiset+ sisäiset erät)									
Perusopetus	5 293	5 691	6 151	6 367	6 544	6 447			

Nettomenot €/ opetus- tunti (ulkoiset erät)									
Perusopetus	3 435	3 767	3 942	4 128	4 300	4 203			
Henkilöstömenot €/ope- tustunti									
Perusopetus	3 114	3 396	3 500	3 717	3 816	3 728			
Henkilöstömenot €/op- pilas									
Varhaiskasvatus ja esi- opetus	10 627	11 602	12 067	12 079	12 619	12 881			
Perusopetus	5 664	6 397	6 840	7 262	7 779	7 600			
Lukiokoulutus	4 588	4 966	5 096	5 035	4 712	4 811			
Kotikuntakorvaukset									
Kotikuntakorvaustulot	1 069 392	983 500	924 162	927 976	1 079 661	1 079 661			
oppilasmäärä	118	106	99	99	107	107			
Kotikuntakorvausmenot	-941 808	-988 969	-1 115 715	-1 052 196	-1 129 059	-1 129 059			
oppilasmäärä	104	110	120	110	114	114			
Netto	127 584	-5 469	-191 553	-124 220	-49 398	-49 398			
oppilasmäärä	14	-4	-21	-11	-7	-7			
Kotikuntakorvauksissa huomioitu vain valtionosuuksien kautta tulevat erät									

3.4.2 Varhaiskasvatuspalvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	1 657 928	1 525 419	1 452 419	1 577 960	1 577 960	1 577 960	1 577 960	1 605 024	1 632 719
TOIMINTAKULUT	-24 634 878	-24 724 307	-24 164 102	-24 736 618	-25 050 126	-25 050 126	-25 050 126	-25 499 119	-25 960 054
TOIMINTAKATE	-22 976 950	-23 198 888	-22 711 683	-23 158 658	-23 472 166	-23 472 166	-23 472 166	-23 894 095	-24 327 335

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuksen talousarvioon on varattu rahat 1.1.2026 alkaen varhaiskasvatuksen opettajalle, joka toimii koko varhaiskasvatuksen kentällä kieli- ja kulttuuriopettajana. Lisäksi talousarviossa on varauduttu 1.1.2026 tulevaan palvelusetelilakiin, joka tuo tarpeen nostaa palvelusetelin perusarvo 900 eurosta 950 euroon. Lakimuutoksen jälkeen palveluntuottajat eivät voi laskuttaa asiakkailta heidän omavastuuosuutensa lisäksi lisämaksuja. Palvelusetelin arvon nostosta huolimatta palvelusetelimenoja on vähennetty 200 000 euroa lasten määrän vähenemisen takia.

Talousarviossa 2026 on varattu rahat vain siirtyvälle ja tulevalle tasa-arvohankkeelle, jonka omarahoitussuus on 20 prosenttia. Tasa-arvohanke on huomioitu sekä tulo että menopuolella. Menojen osalta suurimmat muutokset koskettavat palkkakulujen kasvua. Palkkojen osalta korotus koostuu vuoden 2025 palkankorotuksista, tasopalkkajärjestelmään siirtymisestä sekä arviosta vuoden 2026 palkankorotuksista. Suurin vähennys palvelusetelimenojen lisäksi tulee Kelan kautta maksettavien avustusten (lasten kotihoidontuki sekä yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä) osalta, noin 110 000 euroa.

Varhaiskasvatuslaissa säädetään lapsiryhmien enimmäiskoosta päiväkodissa, eikä henkilöstömitoituksesta voi poiketa. Lasten määrä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on vähentynyt noin 50 lapsella elokuuhun 2024 verrattuna, mikä on huomioitu henkilöstön määrässä. Vuodelle 2026 talousarviosta on vähennetty kuuden tehtävän palkat, jotka on jätetty syksyllä 2025 täyttämättä.

Vuonna 2025 kunnallisissa päiväkodeissa työskentelee noin 240 henkilöä kasvatusvastuullisissa tehtävissä, noin 50 avustavissa tehtävissä ja kahdeksan alueellista erityisopettajaa. Päiväkodin johtajia on 11 ja perhepäivähoitajia kaksi. Varhaiskasvatuksen hallinnossa on viisi henkilötyövuotta. Varhaiskasvatuksen palveluverkko koostuu 15 päiväkodista, joista yhdessä toimii avoimen varhaiskasvatuksen toiminta. Vuorohoito on keskitetty Pajuniityn päiväkotiin, jossa vuorohoitoa tarvitsee noin 50 lasta kuukausittain.

Vuosittain haettavat valtion erityisavustukset koulutukselliseen tasa-arvoon ja varhaiskasvatukseen yhdistyvät vuonna 2024. Vihti sai hankerahaa 245 000 euroa, josta esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen osuus on vuosittain 68 680 euroa. Näillä rahoilla pystytään palkkaamaan kolme hoitajaa kymmeneksi kuukaudeksi. Vuoden 2025 hankerahoista osa siirtyy vuodelle 2026, lisäksi talousarviossa on varauduttu myös vuoden 2026 hankerahoitukseen sekä siihen liittyvään omarahoitussuuteen.

3.5 Hyvinvointilautakunta

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	680 188	592 156	674 731	570 500	570 500	570 500	570 500	575 630	580 980
MYYNITUOTOT	404 335	415 461	418 000	387 000	387 000	387 000	387 000	394 740	402 635
MAKSUTUOTOT	5 230	6 695	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 080	4 162
TUET JA AVUSTUKSET	241 839	140 000	222 682	149 500	149 500	149 500	149 500	146 510	143 580
MUUT TOIMINTATUOTOT	28 784	30 000	30 049	30 000	30 000	30 000	30 000	30 300	30 603
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-4 730 221	-4 671 424	-4 724 394	-4 649 645	-4 712 870	-4 712 870	-4 712 870	-4 784 994	-4 859 051
HENKILÖSTÖKULUT	-2 029 745	-1 945 908	-1 992 378	-1 950 383	-1 990 608	-1 990 608	-1 990 608	-2 041 356	-2 093 431
PALKAT JA PALKKIOT	-1 665 018	-1 632 186	-1 667 944	-1 629 116	-1 661 052	-1 661 052	-1 661 052	-1 703 402	-1 746 853
HENKILÖSIVUKULUT	-364 726	-313 722	-324 434	-321 267	-329 556	-329 556	-329 556	-337 954	-346 578
PALVELUJEN OSTOT	-765 064	-667 828	-660 828	-694 607	-694 607	-694 607	-694 607	-710 090	-726 062
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-289 107	-302 750	-314 750	-293 350	-293 350	-293 350	-293 350	-293 552	-293 757
AVUSTUKSET	-175 414	-200 000	-200 000	-200 000	-223 000	-223 000	-223 000	-227 460	-232 009
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 470 891	-1 554 938	-1 556 438	-1 511 305	-1 511 305	-1 511 305	-1 511 305	-1 512 536	-1 513 792
TOIMINTAKATE	-4 050 033	-4 079 268	-4 049 663	-4 079 145	-4 142 370	-4 142 370	-4 142 370	-4 209 364	-4 278 071

(ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	KJ 2026	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	680 134	592 156	674 731	568 965	570 500	570 500	570 500
TOIMINTAKULUT	-3 204 755	-3 075 278	-3 128 248	-3 219 085	-3 097 753	-3 160 978	-3 160 978
TOIMINTAKATE	-2 524 621	-2 483 122	-2 453 517	-2 650 120	-2 527 253	-2 590 478	-2 590 478

Toiminnan kuvaus

Hyvinvointilautakunnan sitova toimintakate on talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen -4 142 370 €. Ulkoinen kehys on -2 650 120 € ja talousarvioesitys -2 590 478 €, alitus kehykseen nähden 59 642€.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tuottavat sujuvia, tehokkaita sekä oikea-aikaisia peruspalveluja yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Hyvinvointilautakunta vastaa kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä hyvinvointi- ja nuorisopalvelujen tulosalueista. Kirjasto- kulttuuri- ja museotoimen ja hyvinvointi- ja nuorisopalvelujen tulosalueet ovat osa sivistys- ja hyvinvointipalveluja.

Nuorisopalvelujen toimintaa ohjaa nuorisolaki ja sen toiminnan tavoitteina on mm. nuorten hyvinvoinnin edistäminen, osallisuuden mahdollistaminen ja kasvun sekä kehityksen tukeminen.

Maahanmuuttopalvelujen tehtävänä on huolehtia kuntaan sijoitetuista kiintiöpakolaisista sekä tarjota palveluja kaikille Vihdissä luvallisesti asuville maahanmuuttajille.

Hyvinvointipalvelut sisältävät lakisääteisen hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen, Lapsiystävällinen kunta - kehittämistyön sekä järjestöyhteistyön kehittämisen toiminnot. Hyvinvointipalveluilla on merkittävä rooli olla edistämässä paikallista yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja lapsen oikeuksien toteutumista. Yksi merkittävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäväalue on yhdyspinnan rakentaminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuritoimen toiminta-aluetta määrittelee laki yleisistä kirjastoista (2016/1492) ja museon tehtävistä säädetään museoista annetusta laissa ja asetuksessa (314/2019) sekä kuntien kulttuuritoimintalaki korostaa kulttuurin ja taiteen hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa edistäviä vaikutuksia. Vihdin kuntaorganisaatio on paikallisen kulttuuritoiminnan rakentamisen ja kehittymisen mahdollistaja.

3.5.1 Hyvinvointi- ja nuorisopalveluiden tulosalue

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	557 964	523 156	580 000	501 500	501 500	501 500	501 500	505 830	510 361
TOIMINTAKULUT	-1 408 059	-1 418 243	-1 473 486	-1 406 395	-1 449 266	-1 449 266	-1 449 266	-1 480 377	-1 512 295
TOIMINTAKATE	-850 095	-895 087	-893 486	-904 895	-947 766	-947 766	-947 766	-974 547	-1 001 934

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä, jonka tulee näkyä kunnan strategisessa suunnittelussa. Kunnan on asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet sekä määriteltävä tavoitteisiin kytkeytyvät toimenpiteet. Kuntalaisten elinolojen, hyvinvoinnin ja terveyden sekä niihin vaikuttavien tekijöiden seuranta kuuluu kunnan tehtäviin. Lainsäädäntö velvoittaa kunnat, hyvinvointialueet sekä muut toimijat tekemään yhteistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kytkeytyy kaikkeen kunnan palvelutuotantoon. Verkostomaisissa ohjauksissa toteuttava ohjaus, seuranta ja koordinaatio sekä yhdyspintatyö ovat hyvinvointipalvelujen keskeisimpiä tehtäviä. Toimintaa ohjaa lakisääteinen valtuustokausittain päivitettävä laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma. Uusi laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma 2026 - 2029 valmistuu syksyllä 2025 ja lähtee hyväksyttäväksi toimitelmiin loppuvuoden aikana. Vuoden 2026 osalta keskeisenä tehtävänä on vahvistaa laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman toiminnan roolia.

Nuorten työpajan toiminta siirtyi Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Luksian toteutettavaksi 1.9.2025 alkaen. Nuorten työpajan yhteydessä työskenteli aikaisemmin työllistämistä vastaava, jonka tehtävä sijoittui palkkatukityöllistettyjen, työkokeiluissa olevien sekä nuorten työpajan yhdyspinnoille. Tehtävän suorittamisen edellytykset kuitenkin poistuivat lakiuudistusten myötä. Tehtävälle esitetään tehtävän sisällön ja nimikkeen muutosta siten, että työllistämistä vastaavan tehtävä muutetaan hyvinvointipalveluihin sijoittuvaksi yhteisöasiantuntijan tehtäväksi. Yhteisöasiantuntijan tehtävän keskeisimmät sisällöt ovat järjestöyhteistyön koordinointi, Lapsiystävällinen kunta -kokonaisuus sekä viestintä.

Vihti on ollut mukana UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta kehittämismallissa syksystä 2021 lähtien. Mallin mukaista kehittämistyötä tehdään kaikilla kunnan toimialoilla. UNICEF myönsi Vihdille keväällä 2025 Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Samalla alkoi uusi kahden vuoden toimintakausi, jonka ensimmäisenä tehtävänä oli uuden toimintasuunnitelman laadinta. Jakson päättyessä kahden vuoden päästä arvioidaan uudessa toimintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista, jonka perusteella UNICEF joko uusii tai poistaa Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Lapsiystävällinen kunta -työ siis jatkuu. UNICEF edellyttää kunnalta mm. riittävällä työajalla resursoitua koordinaattoria ja poikkihallinnollista koordinaatioryhmää, pitkäjännitteistä lapsen oikeuksien edistämistä, lasten ja nuorten mukaan ottamista heitä koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä mallin kehittämistyöhön ja sitoutumista kuntalaisille kohdennettuun viestintään. Työllistämistä vastaavan tehtävän muuttaminen yhteisöasiantuntijan tehtäväksi varmistaa osaltaan riittävän koordinaation Lapsiystävällinen kunta -toiminnalle ja sen kehittämiseksi.

Hyvinvointipalvelut ohjaa ja koordinoi ehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä, jonka päämääränä on alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden sekä huumeiden käytön ehkäiseminen ja väheneminen, ongelmallisen rahapelaamisen ehkäiseminen sekä mielen hyvinvoinnin tukeminen. Hyvinvointipalvelujen tehtäviin kuuluu päihteisiin ja mielenterveyteen liittyvän indikaattori- ja ajankohtaistiedon koonti ja raportointi hyvinvointilautakunnalle, joka on ehkäisevästä mielenterveys- ja päihdetyöstä vastaava toimielin.

Nuorisopalvelut

Nuorisolaissa säädetään nuorisotyön ja -toiminnan edistämisestä ja nuorisopolitiikasta sekä niihin liittyvistä vastuista. Laki määrittelee nuorisotyön ja -politiikan kuuluvan kunnan vastuunalaan tehtäviin. Kunnan rooli on luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Lain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista, tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisotyötä ohjaavat lainsäädäntö, Vihdin kuntastrategia sekä lasten ja nuorten arjesta nousevat tarpeet. Kokonaiskuvan muodostamiseksi tarpeita arvioidaan kansallisen, alueellisen ja paikallisen hyvinvointitiedon (kouluterveyskysely, hyvinvointialueen tiedonkeruut, omat tiedonkeruut) sekä monialaisista verkostoista saatavan ilmiötiedon perusteella. Lasten ja erityisesti nuorten ikäryhmissä korostuvat tällä hetkellä tulevaisuuskatoon ja mielen hyvinvointiin liittyvät teemat. Vihdin nuorisopalvelut keskittyy näihin teemoihin vuonna 2026 vahvistamalla ja ylläpitämällä nuorten koettua turvallisuutta tukevia toimintoja. Tällaisia toimintoja ovat esimerkiksi alueellinen Ankkurityö sekä erityisnuorisotyö, jota kehitetään vuonna 2026 Aluehallintoviraston hankerahoituksen avulla. Toinen keskeinen päämäärä on vahvistaa nuorten kokonaishyvinvointia ja osallisuutta kannustamalla kohti terveellisiä elintapoja ja mahdollistamalla osallisuuden kokemuksen syntyminen suunnitelmallisesti kaikessa toiminnassa.

Vihdin nuorisopalvelut jaetaan avoimeen nuorisotyöhön ja erityisnuorisotyöhön. Avoimen nuorisotyön palveluvalikoimaan kuuluvat mm. nuorisotiloilla ja liikkuvassa nuorisotila Pontuksessa järjestettävä avoin ja saatavutettava nuorisotilatoiminta, erilaiset tapahtumat sekä pienryhmien ohjaaminen. Nuorten terveitä elintapoja sekä arjessa jaksamista tuetaan liikunnallisella toiminnalla. Kohdennetun nuorisotyön kokonaisuuteen kuuluvat palveluohjauksellinen etsivä nuorisotyö sekä kasvatuksellisesti tavoitteellinen ja yksilöä tai pieniä ryhmiä tukeva erityisnuorisotyö. Etsivän nuorisotyön nuorisolain asettamina tavoitteina on tukea ja auttaa nuorta pääsemään opintojen, työelämän tai muiden tarvitsemiensa palvelujen piiriin. Sekä etsivää nuorisotyötä että erityisnuorisotyötä tehdään verkostomaisella työotteella ja vahvassa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Avoimen nuorisotyön ja erityisnuorisotyön yhteinen työmuoto on koulu- ja oppilaitosnuorisotyö, jota on kehitetty suurelta osin hankemuotoisena lähes neljän vuoden ajan. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön keskeisenä tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten kouluun tai oppilaitokseen kiinnittymistä ja oppimisen edellytyksiä. Työtä tehdään nuorisotyöllisin menetelmin lapsia ja nuoria kohdaten, kunnioittaen ja kuullen. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyölle ominaisia lasten ja nuorten kanssa käsiteltäviä teemoja ovat esimerkiksi elämänhallintaan, koulunkäyntiin tai opiskeluun, vapaa-aikaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen liittyvät asiat. Lisäksi Vihdin, Lohjan ja Karkkilan alueella toimii Ankkuri-tiimi, joka muodostuu poliisin, erityisnuorisotyön sekä sosiaalityön ammattilaisista. Ankkuri-tiimin työskentely muuttui merkittävästi keväällä 2025, kun Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue veti useita vuosia Ankkuritiimissä toimineen psykiatrisen sairaanhoitajan resurssin pois tiimistä sekä siirsi oman sosiaalityön osuutensa suoritettavaksi osana lapsiperheiden sosiaalipalveluita. Muutos ja vielä syksyllä 2025 meneillään oleva rakenteiden ja yhteistyön kehittäminen ovat vähentäneet Ankkuri-tiimin asiakasmääriä. Tavoitteena on selkiyttää ja tehostaa toimintaa siten, että mahdollisimman usea alueella asuva ja rikoksilla oireileva alaikäinen lapsi tai nuori perheineen saisi Ankkurityön kautta monialaista apua elämäntilanteeseensa.

Maahanmuuttopalvelut

Laki kotoutumisen edistämisestä uudistui vuoden 2025 alussa. Uusi laki laajensi maahanmuuttopalveluiden asiakasryhmää ja täsmensi kotoutumiseen liittyviä vastuuta kunnan, hyvinvointialueen ja työllisyysalueen vä-

lillä entistä selkeämmin. Samalla laki myös velvoittaa tiiviiseen monialaiseen yhteistyöhön muiden toimijoiden kanssa ja edellyttää tehokkaampaa kotoutumisen edistämistä. Uudistettu laki kotoutumisen edistämisestä määrittelee, että kunnan tehtävänä on huolehtia kuntaan asettuneista maahanmuuttajista riippumatta maahanmuuton syystä ja maassaolon kestosta. Asiakkaisiin kuuluu niin työperäiset maahanmuuttajat, ulkomaalaiset opiskelijat kuin kansainvälistä suojelua saavat henkilöt perheineen. Kunnan on annettava maahanmuuttajalle tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, palvelu- ja koulutusjärjestelmästä, työelämästä sekä maahanmuuttajan oikeuksista ja velvollisuuksista Suomessa.

Uusi laki velvoittaa kuntia kehittämään uudenlaisen kotoutumishjelman. Kotoutumishjelman tarkoituksena on varmistaa, että kaikki kunnalle asetetut kotoutumiseen liittyvät velvollisuudet tulee huomioiduksi. Tällaisia ovat mm. tarjota alle kolme vuotta maassa oleskelleille palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma ja yhteiskuntaorientaatio sekä kotoutumista tukevia palveluja. Kotoutumishjelmaa kuvaava asiakirja on koottu monialaisessa yhteistyössä ja se lähtee hyväksyttäväksi toimitelmiin syksyn 2025 aikana.

Maahanmuuttopalvelut tarjoaa tukea, ohjausta ja neuvontaa esimerkiksi viranomaisasioinnissa, kieliopinnoissa, asumis- ja koulutusjärjestelyissä, työllistymisen tukemisessa, terveydenhoito- ja sosiaalipalvelujen saavuttamisessa sekä lasten päivähoidon, kouluun sekä harrastuksiin liittyvissä asioissa. Maahanmuuttopalvelujen työ on luonteeltaan verkostomaista ja pitää sisällään tiivistä yhteistyötä viranomaistahojen, työliikeyksen, hyvinvointialueen, paikallisten yhdistysten, seurakuntien sekä vapaaehtoisten kanssa.

Kunnan sisäinen yhteistyö esimerkiksi työllistymistä edistävän Navigaattori-hankkeen kanssa sekä varhaiskasvatuskentän kanssa on tehostanut ja monipuolistanut toimintaa. Kotoutumiseen kytkeytyvän verkoston koonti on vahvistanut kunnan kykyä vastaanottaa vieraskielisiä asukkaita jatkossa. Kunnan osuutta pakolaisten vastaanottoprosessista on kehitetty ja tällä hetkellä palvelutarpeisiin pystytään vastaamaan nopeasti ja tehokkaasti. Uudet toimitilat Nummolan keskustassa ovat osaltaan tehostaneet palvelujen saavutettavuutta.

Vihtiin saapuu lokakuussa 2025 kiintiöpakolaisten ryhmä. Kyseisen ryhmän tukeminen, ohjaaminen ja neuvonta tulevat muodostamaan maahanmuuttopalveluiden työn ytimen vuonna 2026.

3.5.2 Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tulosalue

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	122 224	69 000	94 731	69 000	69 000	69 000	69 000	69 800	70 619
TOIMINTAKULUT	-3 322 162	-3 253 181	-3 250 908	-3 243 250	-3 263 604	-3 263 604	-3 263 604	-3 304 617	-3 346 756
TOIMINTAKATE	-3 199 938	-3 184 181	-3 156 177	-3 174 250	-3 194 604	-3 194 604	-3 194 604	-3 234 817	-3 276 137

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vihdin kunnankirjasto tarjoaa kuntalaisille monipuolisia, asiantuntevia ja kattavia kirjastopalveluita. Kirjasto tarjoaa pääsyn aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Toiminta perustuu lakiin yleisistä kirjastoista (2016/1492).

Vihdin kunnankirjasto palvelee pääkirjastossa, Kirkonkylän kirjastossa ja kirjastoautossa. Kirjastojen laajat aukioloajat lisäävät tilojen käyttöastetta ja mahdollistavat esimerkiksi etätyöskentelyn ja kokous- ja tapahtumakäytön. Kirjaston näyttely- ja tapahtumatoiminta tekevät kirjastosta merkittävän kulttuuritoimijan Vihdissä ja kirjastotoiminta tukee laajasti kuntalaisten hyvinvointia. Kehittyvän e-aineiston ja verkkosivustojen myötä toiminta tukee kunnan digitalisaatiota. Kirjasto toimii lukemisen edistämisen, mediakasvatuksen ja elinikäisen oppimisen keskuksena. Laajaa ja aktiivista yhteistyötä toteutetaan muun muassa opetustoimen ja

varhaiskasvatuksen, sekä 3. sektorin toimijoiden kanssa.

Kirjastoautopalvelun jatkaminen vaatii investoinnin uuteen kirjastoautoon, nykyinen kirjastoauto on elinkaarensa loppupäässä. Tulevina vuosina kirjastopalvelujen toimintaan vaikuttaa suunniteltu pääkirjaston peruskorjaus, jonka ajaksi pääkirjasto tarvitsee väistötilan. Väistötilan ja toiminnan organisointi peruskorjauksen ajaksi vaatii mittavan suunnittelun. Peruskorjauksen aikataulutusta ei ole vielä päätetty.

Maailma ympärillämme muuttuu nopeammin kuin koskaan. Jotta kestävämpi tulevaisuus olisi mahdollinen, meidän kaikkien on osattava katsoa ympärillemme, ymmärtää mennyttä, kuvitella tulevaa. Vihdin museo on paikallisen kulttuuriperinnön asiantuntija, museopalveluiden tuottaja, toimialansa kehittäjä ja viranomainen. Ammatillisesti toimiva kunnallinen Vihdin museo on voittoa tavoittelematon ja kuuluu julkisen tuen (VOS) piiriin. Museon tehtävistä säädetään museoista annetusta laissa ja asetuksessa (314/2019). Lisäksi museon toiminnalle antavat suuntaa Euroopan neuvoston ja Unescon valtioiden väliset kulttuuriperintösopimukset sekä EU:n ja kansallisen sekä paikallisen tason strategiat ja politiikkaohjelmat. Lainsäädäntö- ja ohjelmata-solla kulttuuriperintö on tunnistettu paitsi suojelun kohteeksi myös merkittäväksi voimavaraksi ja museot tärkeäksi ajuriksi osana yhteiskunnan kokonaisvaltaista kestävää kehitystä. Myös kulttuuriperintöstrategiassa 2023–2030 tunnistetaan, että museoilla on tärkeä rooli kestävämmän tulevaisuuden rakentamisessa.

Uudistuneen Vihdin museon tavoitteeksi asetettiin museo, joka toisi esiin vihtiläisyyden hyvälle maineelle rakentuvan potentiaalin ja loisi Vihdille vetovoimaisen erottautumistekijän. Museo toimii tiiviissä yhteistyössä kulttuurikentän, elinkeinoelämän, kansalaisjärjestöjen ja oppilaitosten kanssa. Museoiden taloudellisia vaikutuksia koskevan selvityksen mukaan julkiset investoinnit museoon palautuvat kunnan talouteen työllisyyden, kulutuksen ja verotuksen kautta. Vihdin museo tavoittelee määrätietoisesti käyttäjäkuntansa laajentamista ja uusia kohderyhmiä pyrkien näin heijastamaan ympäröivää moninaista ja moniäänistä yhteiskuntaa. Uudistuneen museon sähköisten palveluiden huomattava lisääntyminen edellyttää lisäystä myös ICT-resurssiin (koneet, yhteydet, päivitykset, ylläpito). Vastuullinen taloudenpito ja hyvä hallintotapa muodostavat perustan myös Vihdin museopalveluiden toiminnalle. Vihdin museo on maailman ainoa museo, joka talentaa Vihtiä ja vihtiläisyyttä.

Kuntien kulttuuritoimintalaki korostaa kulttuurin ja taiteen hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa edistäviä vaikutuksia. Vihdin kuntaorganisaatio on paikallisen kulttuuritoiminnan rakentumisen ja kehittymisen mahdollistaja. Kulttuuripalveluiden tehtävä on vahvistaa vihtiläisten taiteen tuottajien toimintaedellytyksiä, lisätä kuntalaisten osallisuutta taiteeseen ja kulttuuriin sekä edistää kulttuuristen oikeuksien toteutumista.

Kunnassa toimii viisi taiteen perusopetusta antavaa opistoa kuvataiteen, käsityön, musiikin ja tanssin aloilta, joiden toimintaa kunta tukee vuosittain kumppanuussopimuksella sovitulla taloudellisella avustuksella, sekä osoittamalla tiloja opetuskäyttöön. Musiikkiopistopalveluita ostetaan lisäksi Lohjan kaupungilta. Vapaata sivistystyötä alueella tarjoaa Hiiden Opisto, jonka toimintaa tuotetaan kuntasopimuksella yhteistyössä Siuntion ja Lohjan kaupungin kanssa. Vuonna 2025 Vihdin kunta tuki kulttuuri- ja kansalaisjärjestöjä 59.000 eurolla kohde- ja yleisavustuksien muodossa. Kulttuuripalvelut pitää yllä valtakunnallisesti arvostettua, laadukasta kotimaista taidetta ilmaiseksi kuntalaisille esittelevän, taidegalleria Galleria Pictorin toimintaa. Taide- ja tapahtumatuotantoa toteutetaan yhteistyössä paikallisten luovien alojen toimijoiden, yhdistysten ja yritysten kanssa.

Vuonna 2026 kulttuuripalveluissa jatketaan panostamista kulttuurikeskus Kultsan toiminnan kehittämiseen sekä kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttamisen jatkamiseen. Kulttuurikasvatussuunnitelma tuo laadukkaat kulttuuri- ja taidekokemukset osaksi jokaisen vihtiläisen lapsen arkea. Laajamittaisen kunnan kulttuuri-toiminnan, kulttuurikasvatussuunnitelman toimeenpanon ja kulttuurikeskuksen jatkuva kehittäminen vaati-

vat henkilöstöresursseihin panostamista. Talousarviossa esitetään määräaikaisen kulttuuriassistentin tehtävän vakinaistamista ja nimikkeen muutosta kulttuurituottajaksi. Tämän kulttuurituottajan tehtäväkuva rakentuu kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttamiseen ja sen jatkuvan kehittämisen ympärille, sekä kunnan lasten- ja nuortenkulttuuritoiminnan edistämiseen ja tapahtumiin.

Kulttuuritoimi palvelee laajaskaalaisesti kuntalaisia. Vuoden tarjontaan kuuluu matalan kynnyksen ilmaisia, kävijöitä osallistavia, tapahtumia, kuin myös maksullisia korkeantasoisia kulttuurielämyksiä. Toimintaa toteutetaan laajasti Kultsalla, mutta myös muissa taajamissa. Vuonna 2026 kunnan kulttuuritoimi panostaa budjetin sallimissa rajoissa myös isompiin tapahtumakokonaisuuksiin. Yksi tavoite on vahvistaa toimintasynergioita kunnan kulttuuritoimen ja paikallisten kulttuuritoimijoiden välillä ja näin ollen kasvattaa kulttuuri-toiminnan kehitystä kunnassa.

Kirjaston tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA2025	TOT 6/2025	LTK 2026	TA 2026
Lainat	525 120	556 831	543 738	550 000	269 503	550 000	550 000
Lainat / asukas	18,14	19,33	18,88	19,02	9,34	19,05	19,05
Kävijämäärä	392 594	465 797	415 663	450 000	245 559	450 000	450 000
Nettomenot €/ asukas (ulk.+ sis.)	53,09	56,25	58,06	60,51	35,84	60,15	60,15
Nettomenot €/ asukas (ulk.)	32,34	34,74	34,94	36,71	18,23	36,84	36,84
Nettomenot €/laina (ulk.+sis.)	2,93	2,91	3,08	3,18	3,2	3,16	3,16
Nettomenot €/laina (ulk.)	1,78	1,8	1,85	1,93	1,91	1,93	1,93

Huom! Lainoissa fyysiset- ja e-aineistolainat. Kävijämäärässä fyysiset- ja verkkokävijät

Museon tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA2025	TOT 6/2025	LTK 2026	TA 2026
Näyttelyjen määrä	2	4	3	3	2	3	3
Kävijämäärä	1 593	6 904	6 825	6 500	3 123	6 500	6 500
Nettomenot €/ asukas (ulk.+ sis.)	11,29	12,92	13,62	13,43	6,54	13,48	13,48
Nettomenot €/ asukas (ulk.)	3,67	4,35	4,45	5,07	2,39	5,14	5,14
Nettomenot €/kävijämäärä (ulk.+sis.)	205,25	53,91	57,47	59,74	60,35	59,72	59,72
Nettomenot €/ kävijämäärä (ulk.)	66,64	18,16	18,79	22,56	22,01	22,75	22,75

3.6. Tekninen lautakunta

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	36 289 283	36 252 583	36 297 469	34 982 030	38 332 030	38 332 030	38 332 030	34 669 065	34 808 733
MYYNITUTUOTOT	14 090 176	13 788 319	13 798 107	14 552 737	17 902 737	17 902 737	17 902 737	14 225 749	14 351 220
MAKSUTUOTOT	118 738	80 800	40 000	82 000	82 000	82 000	82 000	83 640	85 313
TUET JA AVUSTUKSET	136 118	48 300	109 628	27 300	27 300	27 300	27 300	26 754	26 218
MUUT TOIMINTA-TUOTOT	21 944 251	22 335 164	22 349 734	20 319 993	20 319 993	20 319 993	20 319 993	20 332 922	20 345 982
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	364 053	372 692	340 000	397 700	437 700	437 700	437 700	437 700	437 700
TOIMINTAKULUT	-24 705 932	-24 475 172	-24 328 235	-23 409 726	-23 281 235	-23 281 235	-23 281 235	-23 675 106	-24 079 679
HENKILÖSTÖKULUT	-7 746 042	-7 590 654	-7 428 767	-7 955 764	-7 877 273	-7 877 273	-7 877 273	-8 073 626	-8 275 089
PALKAT JA PALKKIOT	-6 126 063	-6 356 150	-6 207 191	-6 646 592	-6 574 464	-6 574 464	-6 574 464	-6 738 308	-6 906 414
HENKILÖSIVUKULUT	-1 619 978	-1 234 504	-1 221 576	-1 309 172	-1 302 809	-1 302 809	-1 302 809	-1 335 318	-1 368 675
PALVELUJEN OSTOT	-6 250 312	-5 729 773	-5 810 090	-5 371 358	-5 351 358	-5 351 358	-5 351 358	-5 490 950	-5 634 978
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 700 549	-7 710 014	-7 735 011	-7 022 794	-6 992 794	-6 992 794	-6 992 794	-7 028 698	-7 065 319
AVUSTUKSET	-184 419	-195 900	-195 936	-195 900	-195 900	-195 900	-195 900	-199 818	-203 814
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 824 611	-3 248 831	-3 158 431	-2 863 910	-2 863 910	-2 863 910	-2 863 910	-2 882 014	-2 900 479
TOIMINTAKATE	11 947 404	12 150 103	12 309 234	11 970 004	15 488 495	15 488 495	15 488 495	11 431 659	11 166 754

(ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	KJ 2026	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	9 181 128	9 097 249	9 452 225	7 774 755	7 743 623	11 093 623	11 093 623
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	364 053	372 692	340 000	432 692	397 700	437 700	437 700
TOIMINTAKULUT	-22 268 245	-21 708 353	-21 863 754	-21 211 302	-20 849 670	-20 721 179	-20 721 179
TOIMINTAKATE	-12 723 064	-12 238 412	-12 071 529	-13 003 855	-12 708 347	-9 189 856	-9 189 856

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan toimintakate on talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen 15 488 495 €. Ulkoinen kehys on -13 003 855 € ja talousarvioesitys -9 189 856 €, alitus kehykseen nähden 3 813 999 €.

Teknisen lautakunnan alaisuudessa toimii kuntaympäristön palvelukeskus.

Kuntaympäristön palvelukeskuksen toimialaan kuuluu kunnan omistuksessa ja hallinnassa olevista rakennuksista, tiloista ja asunnoista vastaaminen. Tämän lisäksi kuntaympäristön palvelukeskuksen toimivaltaan kuuluvat yhdyskuntatekniikan tehtävät, kiinteistöjen omistajatehtävät, kiinteistöjohtaminen ja -hallinto, rakennuttaminen ja ylläpito kunnan omistamien ja hallinnoimien kiinteistöjen ylläpitäminen, kunnan yleisiin teihin liittyvät tehtävät, vesihuoltolaitoksen toiminta, ateria- ja puhdistuspalvelut sekä jätehuollon tehtävät niiltä osin, kuin ne eivät kuulu Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan alaiseen toimintaan. Kuntaympäristön palvelukeskus vastaa toimialallaan myös rakennusvalvonnasta, ympäristövalvonnasta ja -suojelusta sekä luonnon-suojelusta, jotka ovat ympäristölautakunnan alaisena.

Tekninen lautakunta vastaa:

- kunnan omistuksessa ja hallinnassa olevista rakennuksista ja muista tiloista sekä kunnan omistamista asunnoista
- yhdyskuntatekniikasta
- kunnan omistuksessa ja hallinnassa olevien kiinteistöjen (maa- ja vesialueet) ylläpidosta
- yleisiä teitä koskevista asioista lukuun ottamatta kunnanhallitukselle annettua toimivaltaa päättää valtion ylläpitämiä teitä koskevista suunnitelmista
- vesihuoltolaitoksen toiminnasta
- ateria- ja puhdistuspalveluista
- öljy- ja kemikaalivahinkoasioissa kunnan vastaavana torjunta- ja jälkitorjuntaviranomaisena toimimisesta.

Kunnan strategian ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti tekninen lautakunta kehittää ja ylläpitää osaltaan hyvää yhdyskuntarakennetta sekä luo edellytykset kunnan asukkaille ja elinkeinoelämälle toimia terveellisesti, turvallisessa, viihtyisässä ja toimivassa ympäristössä. Lisäksi tehtävänä on järjestää kunnan peruspalveluille toimivat ja tehokkaat tilapuitteet.

Lautakunnan osalta talousarviossa pysymistä tai palveluiden tuottamista koskevat merkittävimmät riskit liittyvät mm. energian hinnan ja sääolosuhteiden voimakkaisiin vaihteluihin (mm. lämmitys, valaistus, talvi- ja kesähoito), palvelumäärien nousuun kyseisiä määrärahalisäyksiä nopeammin (uudet tilat, kadut, verkostot, puistot), ulos ja sisään vuokrattujen ja väliaikaisesti tyhjiällä olevien kiinteistöjen määrän vaihteluun. Kunnan omistaman rakennuskannan kunnossapitovelka voi realisoitua vaikeasti ennakoitavina korjaustarpeina ja -laajuuksina. Sisäilmaongelmat ovat jatkuvassa seurannassa ja saattavat edellyttää erityistoimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Henkilöstön jaksamiseen ja ikääntymiseen liittyy riskejä vakanssien täyttämisen ja sijaisen saamisen osalta. Toiminnan jatkuvuuden kannalta on tärkeää pitää huolta ns. hiljaisen tiedon siirtymisestä organisaation uudistuessa.

Kuntaympäristön strategisia tavoitteita ovat olemassa olevan infrastruktuurin ja rakennuskannan tarkoituksenmukainen ylläpito ja kehittäminen. Korjausvelan syntymistä tulee välttää suunnitelmallisilla toimenpiteillä. Uustuotannon osalta on suunnittelussa teknistaloudellisen optimin ohella tavoiteltava ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja. Kuntastrategia on asettanut tavoitteeksi suunnitelmallisen öljylämmityksestä luopumisen. Tavoite edellyttää kohdekohtaisten suunnitelmien ja ratkaisujen selvittämistä ja toteutuksen suunnittelua. Osana vihreää siirtymää tavoitteeksi on asetettu myös aurinkoenergian hyödyntämisen lisääminen julkisissa rakennuksissa. Vesilaitoksen vastuualueella keskeisin tavoite on jätevedenpuhdistamohankkeen edistäminen ja suunnitelman saattaminen viranomaiskäsittelyyn lupavalmiuden saavuttamiseksi. Kevyenliikenteen väylien rakentuminen on mukana keskuksen strategisissa tavoitteissa. Rakentamisen edellyttämät suunnitteluvaiheet on tehtävä yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Tärkeimmät verkolliset puutteet ovat kylien välisellä kevyenliikenteenverkolla. Nämä raitit sijoittuvat lähes poikkeuksetta valtion maantieverkon yhteyteen. Tavoitteena on vuositason suunnitteluohjelman laatiminen.

3.6.1 Kuntaympäristön tukipalvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	36		100						
TOIMINTAKULUT	-573 486	-62 223	-143 077	-69 154	-69 406	-69 406	-69 406	-70 322	-71 266
TOIMINTAKATE	-573 450	-62 223	-142 977	-69 154	-69 406	-69 406	-69 406	-70 322	-71 266

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Teknisen tukipalvelut sisältävät teknisen lautakunnan kokouskulut ja lautakunnan alaisen toiminnan yhteiset jakamattomat henkilöstö- ja toimistokulut. Jakamattomiin kuluihin kuuluu myös aurinkopaneelien leasing-vuokrat, jotka näkyvät tukipalveluiden alla. Tukipalveluihin on keskitetty myös sähkön kilpailutuskustannukset.

3.6.2 Yhdyskuntatekniikan palvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	842 898	585 900	603 000	858 990	858 990	858 990	858 990	870 531	882 297
TOIMINTAKULUT	-3 682 202	-3 369 002	-3 283 559	-3 757 329	-3 761 617	-3 761 617	-3 761 617	-3 825 684	-3 891 561
TOIMINTAKATE	-2 676 490	-2 664 102	-2 580 559	-2 750 639	-2 714 927	-2 714 927	-2 714 927	-2 767 453	-2 821 564

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yhdyskuntatekniikan palvelut huolehtii Vihdin kunnan katu- ja viheralueiden, liikuntapaikkojen, leikkipuistojen, ulkovalaistuksen, liikennevalojen, ylijäämämaan ja lumenvastaanottoapaikkojen kunnossapidosta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta sekä ajoneuvojen siirrosta.

Kunnossapidettävää katuverkostoa on noin 650 000 m² (150 km), ja se kasvaa vuosittain noin 10 000 m². Viheralueita on noin 700 000 m², ja ne kasvavat vuosittain noin 5 000 m². Katuverkoston kasvu lisää kunnossapitokustannuksia, ja talvisin alueita hoidetaan alueurakoina. Kunnan oma henkilöstö keskittyy Nummelan katujen talvikunnossapitoon.

Yhdyskuntatekniikan palvelut vastaavat myös liikuntapaikkojen investoinneista, vaikka niiden tuotanto on siirretty Elinvoimapaalveluihin. Palvelutuotantoa hoidetaan 23 henkilön voimin, ja ulkoisilta palveluntuottajilta ostetaan erikoistyöt ja maanrakennustyöt.

Palveluiden vastuualueet ovat liikennealueet sekä puistot ja viheralueet, joissa pääpaino on investointikohdeiden rakentamisessa. Yhdyskuntatekniikan asiantuntijaryhmä hoitaa suunnittelun ohjauksen, taloudenpidon, yksityistieavustukset, metsäomaisuuden ylläpidon, jätehuollon, kilpailutukset ja rakennuttamistehtävät.

Hulevesiviemäriverkostojen vastuu on siirtynyt vesilaitokselta yhdyskuntatekniikan palveluihin vuoden 2025 alusta.

Kunnossapidon tavoitteena on säilyttää alueiden kunto ja käytettävyys sekä optimoida käyttö- ja kunnossapitokustannukset. Sähköisten järjestelmien kehittäminen osaksi omaisuudenhallintaan ja palautejärjestelmien parantaminen ovat keskeisiä kehityskohteita.

Metsien hoito tapahtuu kestäväällä tavalla ja ilmastonmuutosta ehkäisevästi. Tämä vaatii osaamisen ja yhteistyön syventämistä eri sidosryhmien välillä. Uuden vuonna 2025 hyväksytyn metsänhoitosuunnitelman tueksi on tarpeen laatia metsästrategia ohjaamaan kunnan omistamien metsien kestävää käyttöä.

Yhdyskuntatekniikan palveluiden tavoitteena on tuottaa kestävästi uusia palveluja kuntalaisille ja yrityksille sekä keskittää resursseja olemassa olevien alueiden kunnossapitoon ja peruskorjauksiin. Kaluston ylläpitoon tulee panostaa, koska laitteet ja koneet ovat käyttöikänsä lopussa. Organisaation kehittäminen ja tehtäväjaon täsmentäminen ovat käynnissä.

3.6.3 Tilapalvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTA- TUOTOT	21 882 380	22 360 124	22 375 823	20 489 093	20 489 093	20 489 093	20 489 093	20 505 843	20 522 805
TOIMINTAKULUT	-9 985 887	-10 318 163	-10 238 029	-8 858 325	-8 778 285	-8 778 285	-8 778 285	-8 906 384	-9 038 153
TOIMINTAKATE	12 056 355	12 295 653	12 337 794	11 840 768	11 920 808	11 920 808	11 920 808	11 809 459	11 694 652

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tilapalvelun tulosalue muutettiin laskennalliseksi taseyksiköksi vuonna 2011, tavoitteena tilavuokrien läpinäkyvyys ja kunnan tilaomaisuuden hallinnan kehittäminen. Pitkällä aikavälillä tavoitteena on vastata palvelutuotannon tilojen hankinnasta ja ylläpidosta ilman korjausvelkaa.

Tilapalvelu vastaa kunnan rakennettujen kiinteistöjen omistajaohjauksesta, tilojen suunnittelusta ja rakennuttamisesta, kiinteistöjen isännöinnistä, kunnossapidosta, huollosta ja vuokraustoiminnasta. Keskeisiä tilatarpeita ovat päivähoiton ja koulun tilat. Tilapalvelu tekee suunnitellusti investointeja ja vuosittain määriteltäviä suunniteltuja korjauksia. Suunnitelmallisuudesta huolimatta joudutaan tekemään ennakoimattomia korjaustöitä.

Kiinteistönpidon merkittävimmät riskit liittyvät korjausvelan kasvuun, kustannusten heilahteluun, ilkeävaltaan ja resurssien riittämättömyyteen.

Korjausinvestointeja on lisättävä taloussuunnitelmavuosina, jotta korjaukset olisivat suunnitelmallisia ja äkillisiä hätäkorjauksien olisi mahdollisimman vähän.

Merkittävimpiä investointeja lähivuosina ovat energiajärjestelmän muutos Vihdin Yhteiskoulun alueella, Nummelan kirjaston peruskorjaus ja Otalammen valmistuskeittiön peruskorjaus.

Tilapalvelu järjestää tilat kunnan toiminnoille, erityisesti varhaiskasvatukseen ja koulujen tarpeisiin. Keskeisiä tehtäviä rakennuttaminen, kunnossapito, kiinteistöhoito ja isännöinti.

Sisäilmaolosuhteita seurataan aktiivisesti kunnan kiinteistöissä ja käyttäjien palautteeseen reagoidaan nopeasti ja ratkaisua hakien.

Tyhjistä tiloista luopuminen on keskeinen tavoite. Vuonna 2026 puretaan Rakvesin kiinteistö, joka on kustannukseltaan kohtalaisen suuri purkutyö.

Hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt eli Nummellan terveyskeskus, Nummellan paloasema, Kirkonkylän vanha terveyskeskus ja Kirkonkylän VPK poistuvat tilapalvelun hallinnasta. Kyseisiä kiinteistöistä ei koidu tilapalvelulle jatkossa sen enempää tuottoja kuin kulujakaan.

Tilapalvelussa työskentelee tällä hetkellä useita asiantuntijoita, ja henkilöstön eläköityminen lähivuosina on tiedossa. Hiljaisen tiedon siirtäminen ja uusien osaajien rekrytointi ovat tärkeitä tehtäviä.

Tilapalvelu käyttää kausityöntekijöitä ruuhkahuippujen tasaamiseen. Suurin osa tiloista on kouluja ja päiväkoteja, mutta myös kirjastoja ja muita tiloja kuuluu Tilapalvelun hallintaan.

Hankkeiden suunnittelu ja valvonta hankitaan yhä enemmän ostopalveluina.

Vuodelle 2026 tilapalvelu on budjetoitunut kesäksi rakennustöiden valvojan, jonka tehtävänä on valvoa ja aikatauluttaa kesälomakaudella tehtävät korjaus- ja kunnossapitotyöt. Kesätyöntekijäksi ammattikorkeakouluopiskelija, rakennusmestari tai insinööri. Edistetään samalla positiivista kuvaa Vihdin kunnasta työnantajana.

3.6.4 Ateria- ja puhdistuspalvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	8 063 735	7 762 910	7 768 147	8 009 947	8 009 947	8 009 947	8 009 947	8 015 211	8 020 602
TOIMINTAKULUT	-7 388 552	-7 996 939	-7 935 810	-8 014 274	-7 945 707	-7 945 707	-7 945 707	-8 101 914	-8 262 034
TOIMINTAKATE	675 183	-234 029	-167 663	-4 327	64 240	64 240	64 240	-86 703	-241 432

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vihdin Aterian ja Puhdistuksen palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja helposti tavoitettavissa. Henkilöstö reagoi nopeasti asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin ja palautteen perusteella kehitetään toimintaa. Palautetta kerätään vuosittaisella asiakastyytyväisyyskyselyllä päivittäisten kohtaamisten lisäksi.

Vuonna 2026 Vihdin Ateria valmistaa päiväkoteihin aamupalaa, lounasta ja välipalaa 1 167 lapselle ja 250 aikuiselle, yhteensä 813 535 ateriaa vuodessa. Koululounaita valmistetaan 3977 oppijalle ja 267 opettajalle, yhteensä 797 872 lounasta vuodessa. Ateriamäärät laskevat tasaisesti kaikissa asiakasryhmissä.

Ateria tarjoaa kunnan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille aamupalaa, lounasta ja kokoustarjoiluita Kipinä-henkilöstöravintolassa. Vihdissä toimii neljä tuotantokeittiötä, joista kolme lähettää lounaat 16 palvelukeittiöön ja kahteen toimipisteeseen. Aterian toiminnanohjausjärjestelmänä käytetään Jamix-sovellusta, jonka avulla voidaan hallinnoida tilauksia, reseptejä ja laskutusta.

Omavalvonta varmistaa toiminnan lainmukaisuuden ja laadun. Fredman Chefstein -sovellukseen dokumentoituu automaattisesti lämpötilat. Hävikki kirjataan itse päivittäin. Terveysviranomaisilla on oikeudet tarkastella kohteiden tietoja sovelluksen kautta.

Vihdin Puhdistus vastaa 76 713 m² siivousalueesta, johon kuuluvat koulut, päiväkodit ja kunnan muut tilat. Puhdistus tekee 95 % siivouksista itse ja 5 % ostopalveluna. Atop-mitoitussuunnitelma auttaa siivouksen ja ylläpidon suunnittelussa.

Ateria- ja Puhdistuspalvelut osallistuvat varhaiskasvatukseen ja opetuksen vanhempainiltoihin sekä tiedottavat toiminnastaan kunnan kanavilla. Jamix Menu -sovelluksesta asiakkaat ja kuntalaiset näkevät ajantasaiset ruokalistat. Erityisruokavalioita valmistetaan Vihdin yhteiskoulussa lääkärintodistuksen perusteella noin 200 annosta päivittäin.

Vuonna 2026 toteutetaan suunniteltu peruskorjaus Otalampi-talon keittiössä. Lisäksi rikkoutuneiden laitteiden tilalle hankitaan uusia ja huolehditaan vuosihuolloista kaikissa keittiöissä.

Aterian ja puhdistuksen toimintaa seurataan ja kehitetään jatkuvasti, sekä henkilöstöä koulutetaan ergonomian ja turvallisuuden parantamiseksi. Tavoitteena on nolla työtaturmaa vuosittain.

2026 toteutetaan hävikin vähentämistä ruokalautasilta hankkeen muodossa, jonka tuotantosuunnittelija toteuttaa opinnäytetyönään.

Vihdin Ateria		TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Päiväkotiateriat (ap,lo,vp,pä,ip)	kpl	504 512	639 374	805 823	873 523	905 884	813535
Peruskoulun, lukion ja ip ateriat	kpl	637 011	791 779	828 784	806157	793 548	747 676
Luontaisetuateriat	kpl	75 751	91 356	98 367	104 457	100 381	106 096
Myyntisopimukset	ateria	44 131	43 976	45 318	14 000	3061	3061
Kassamyynänti (oppilas, hlöstö, sop.)	€	201 288	159 932	285 000	213 000	196 025	195 471
Ostopalvelusopimus; palvelutyö	h	372	375	375	372	372	372
Vihdin Puhdistus		TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Siivottavat kokonaism ² :t, joista:	m ²	86 581	85 135	83 267	76 713	76 713	76713
päiväkodit	m ²	13 921	13 021	12 417	13 921	12 695	12695
koulut	m ²	53 078	50 174	49 519	50 174	50 174	50 174
muut (toimisto, kirjasto mm.)	m ²	11 793	12 866	11 194	12 618	12 618	12 618
myyntisopimus	m ²	7 789	6 217	7 738	3 746	3 300	3 300
ostopalvelusopimus	m ²	4 266	2 857	2 399	1 534	1 534	1 534
Ateria- ja Puhdistuksen henkilöstö		TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Työntekijämäärä vak.	hlö	116	125	115	110	115	119
Henkilöstön kokonaisresurssi htv:	htv	122,42	118,78	120,00	106,93	104	105,02
Hallinto, esimiehet, asiantuntijat	htv	7,64	7,79	7,79	6,79	6,00	6
Ateriapalvelu: kokit, rpte, yhd.	htv	56,73	53,85	54,11	53,08	47,9	48
Puhdistuspalvelu: ohj., lh, yhd.	htv	58,08	57,14	58,10	47,06	50,67	43
Yhdistelmätyöntekijät sis. ed.	htv	31,64	32,64	30,29	28,67	27,80	21

3.6.5 Vihdin Vesi

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	5 500 234	5 543 649	5 550 399	5 624 000	8 974 000	8 974 000	8 974 000	5 277 480	5 383 029
TOIMINTAKULUT	-3 075 806	-2 728 845	-2 727 760	-2 710 644	-2 726 220	-2 726 220	-2 726 220	-2 770 802	-2 816 665
TOIMINTAKATE	2 465 805	2 814 804	2 862 639	2 953 356	6 287 780	6 287 780	6 287 780	2 546 678	2 606 364

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vihdin Veden tehtävänä on tuottaa ja toimittaa laadukasta talousvettä sekä huolehtia jätevesien poisjohtamisesta ja käsittelystä kunnanhallituksen vahvistamalla toiminta-alueella. Toiminta on kustannustehokasta ja ympäristöystävällistä, ja kaikki vesilaitoksen menot katetaan asiakkailta perittävillä maksuilla. Vihdin Vedellä on noin 3 700 asiakaskiinteistöä ja 21 000 vedenkäyttäjää.

Vesihuoltolaitoksen talousarvio ja -suunnitelma on laadittu kattamaan toiminnan kulut ja maksamaan peruspääoman korkoa kunnalle. Peruspääoman korko on ollut viime vuosina 393 000 euroa ja samaa esitetään

vuodelle 2026. Vihdin kunta maksaa Vihdin Vedelle kuukausittain yhdystilin saldon mukaisesti 1 kk:n euriborin mukaista korkoa. Jos korkotaso on negatiivinen, Vihdin Vesi ei ole velvollinen maksamaan korkoa kunnalle.

Vesihuoltolaitoksen merkittävimmät talouden riskit liittyvät vedenkulutuksen laskuun, ikääntyvien tai virheellisesti rakennettujen verkostojen putkirikkoihin ja viemäritukoksiin, jotka voivat aiheuttaa taloudellisia ja ympäristöön liittyviä riskejä. Sääolosuhteiden vaihtelut voivat nostaa energia- ja kemikaalikustannuksia jätevedenpuhdistamoilla sade- ja sulamisvesien määrän kasvaessa. Lisäksi energia-, lämmitysöljy- ja kemikaalikustannusten mahdolliset hinnankorotukset lisäävät käyttömenojen riskejä ja näiden kustannusten kasvu on ollut huomattavaa viime vuosina.

Vesilaitoksen kymmenen vuoden taloussuunnitelmaa on päivitetty ja siinä on hyödynnetty vuonna 2017 hankittua taloudenmallinnusohjelmaa. Taloussuunnitelma on nyt laadittu vuoteen 2034 asti ja suunnitelmassa on huomioitu tulevien vuosien suuret jäteveden käsittelyyn liittyvät investoinnit sekä niiden vaikutus lainanottoon ja maksujen korotustarpeisiin. Vuonna 2026 ei koroteta maksuja. Taloussuunnitelmaa ylläpidetään ja päivitetään vuosittain. Kiinteistöjen vesikalusteiden kehittymisen ja ihmisten vedenkulutustottumusten muutosten myötä, on vedenkulutuksessa ollut havaittavissa laskua vaikka asiakkaiden määrä on kasvanut samanaikaisesti. Vedenkulutuksen mahdollinen lasku ja suuret investoinnit tulevina vuosina edellyttävät vesilaitoksen taksarakenteen uudelleen tarkastelua perusmaksujen ja käyttömaksujen osalta. Vesilaitosyhdistys ry:n vesihuoltolaitosten maksuja koskevat suositukset tähtäävät vesilaitosten tulorakenteessa 50-50 malliin, jossa 50 % tuloista kertyisi perusmaksuista. Vihdissä perusmaksujen osuus on tällä hetkellä 16 % vesilaitoksen tuloista.

Vihdissä vuotovesimäärät ovat Suomen mittakaavassa erittäin pienet. Jätevesiviemäriin johtuvien hulevesien määrää pyritään vähentämään ja laskuttamattoman talousveden osuus koostuu pääasiassa kunnossapidon ja saneerausten huuhteluista. Nykyinen noin 10 % vuotovesimäärä vesijohtoverkostossa on hyväksyttävä taso, eikä sen pienentämiseen ole järkevää keskittää resursseja. Viemäriverkostoon kulkeutuvat vuotovedet muodostuvat sade- ja sulamisvesistä sekä jonkin verran kiinteistöjen johtamista hulevesistä. Viemäriverkostoon kuntoa parannetaan kaivojen ja putkistojen saneerauksilla sekä tiivistämistoimenpiteillä. Suuret määrät hulevesiä jätevesiviemäriverkostossa aiheuttavat lisäkustannuksia jätevedenpumppaamoilla ja puhdistamoilla sekä häiriöitä jäteveden puhdistustuloksissa.

Jätevesien käsittelyratkaisuja on tarpeen uudistaa nykyisten puhdistamojen ikääntyessä ja maankäytöllisten haasteiden vuoksi. Vuonna 2021 päätettiin uudistaa Nummelan ja Vihdin kirkonkylän puhdistamot ja hakea niille ympäristöluvut. Jos lupia ei myönnetä, neuvotellaan HSY:n kanssa jätevesien johtamisesta Espooseen Blominmäen puhdistamolle. Kirkonkylän puhdistamon saneeraus voi toteutua nykyisen luvan puitteissa ja jatkopilotointi tulevan prosessin valinnasta on suunniteltu talvelle/kevääseen 2025-2026. Nummelan uuden puhdistamon ympäristölupahakemus hylättiin kesällä 2025. Päätöksestä jätettiin valitus ja sen käsittely voi kestää 2 vuotta.

Vihdin Vesi pumppaa neljältä vedenottamoltaan yli miljoona m³ vettä vuodessa, josta noin 80 % tulee Luontolan vedenottamolta. Lisäveden hankintatutkimuksia tehdään nykyisten vedenottamoiden alueilla ja muilla pohjavesialueilla. Etelä-Nummelan ja koko Vihdin vesihuollon järjestämistä tarkastellaan strategisten osayleiskaavojen mukaisesti. Nykyiset vedenottamot eivät riitä Etelä-Nummelan väestönkasvun ja teollisuuden vedentarpeisiin, joten veden hankkimiseen toiselta vesihuoltolaitokselta varaudutaan.

Vihdin Vesi on saanut hyviä kokemuksia kesätyöntekijöistä ja esittää yhden kesätyöntekijän palkkaamista vuonna 2026 vuosiloma-ajan resurssitilanteen paikkaamiseksi ja projektiluonteisiin töihin.

VESILAITOS		TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TS 2027
Toiminnan laajuus					
Kulutusposteitä / liittyneet kiinteistöt	kpl	3724	3747	3784	3822
Pumpattu vesimäärä	m ³	1 113 176	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Myyty vesi	m ³	974 556	980 000	990 000	999 900
Laskuttamattoman veden osuus	%	12,3 %	10,9 %	10,0 %	9,1 %
Puhdistettu jätevesi	m ³	1 386 955	1 280 000	1 280 000	1 280 000
Laskutettu jätevesi	m ³	926 603	940 000	940 000	949 400
Vastaanotettu lokajäte	m ³	32 815	35 000	35 000	35 000
Jätevesiverkoston vuotovedet	%	31%	24%	23,8 %	23,1 %
Vesijohtoverkosto	km	282	285	289	291
Viemäriverkosto	km	214	215	219	221
Hulevesiviemäriverkosto	km	141	-	-	-
Jätevedenpumppaamot	kpl	101	102	105	106
Henkilöstö	htv	13	13	13	13
Toiminnan tehokkus/taloudellisuus		0			
Vesitaksa m ³ (alv 0%)	€	1,29	1,29	1,29	1,33
Jätevesitaksa m ³ (alv 0%)	€	3,08	3,08	3,08	3,26
Muut toiminnan suoritteet		0			
Saneeratut vesijohdot	km	0,7	2	2	2
Saneeratut jätevesiviemärit	km	0,3	1	1	1
Saneeratut jätevedenpumppaamot	kpl	1	2	2	1

3.7 Elinvoimalautakunta

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	39 493 749	7 744 560	7 964 007	2 993 902	2 993 902	2 993 902	2 993 902	3 034 030	3 074 883
MYYNTITUOTOT	14 456 418	152 360	156 160	236 447	236 447	236 447	236 447	240 801	245 243
MAKSUTUOTOT	1 851 282	897 000	894 500	1 141 655	1 141 655	1 141 655	1 141 655	1 164 055	1 186 903
TUET JA AVUSTUKSET	559 567	245 200	251 178	92 800	92 800	92 800	92 800	90 944	89 125
MUUT TOIMINTATUOTOT	22 626 482	6 450 000	6 662 169	1 523 000	1 523 000	1 523 000	1 523 000	1 538 230	1 553 612
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	364 205		500						
TOIMINTAKULUT	-32 242 046	-11 803 821	-11 070 778	-12 168 384	-12 235 332	-12 311 732	-12 311 732	-12 498 614	-12 767 981
HENKILÖSTÖKULUT	-10 680 405	-3 010 957	-2 595 234	-3 212 151	-3 279 099	-3 279 099	-3 279 099	-3 362 625	-3 448 328
PALKAT JA PALKKIOT	-8 590 310	-2 523 175	-2 172 589	-2 685 950	-2 739 143	-2 739 143	-2 739 143	-2 808 846	-2 880 359
HENKILÖSIVUKULUT	-2 090 095	-487 782	-422 645	-526 201	-539 956	-539 956	-539 956	-553 779	-567 969
PALVELUJEN OSTOT	-8 426 680	-5 631 310	-5 220 991	-5 456 551	-5 456 551	-5 432 951	-5 432 951	-5 572 971	-5 692 032
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 843 901	-140 933	-138 187	-137 186	-137 186	-137 186	-137 186	-137 208	-137 230
AVUSTUKSET	-2 043 453	-2 748 000	-2 827 000	-3 077 000	-3 077 000	-3 077 000	-3 077 000	-3 138 540	-3 201 311
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 247 607	-272 621	-289 366	-285 496	-285 496	-285 496	-285 496	-287 270	-289 080
TOIMINTAKATE	7 615 908	-4 059 261	-3 106 271	-9 174 482	-9 241 430	-9 317 830	-9 317 830	-9 464 584	-9 693 098

(ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	KJ 2026	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	12 335 464	7 707 900	7 927 347	2 994 449	2 953 500	2 953 500	2 953 500
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	364 205		500				
TOIMINTAKULUT	-29 459 610	-11 549 412	-10 823 921	-12 121 517	-11 939 876	-12 006 824	-12 083 224
TOIMINTAKATE	-16 759 941	-3 841 512	-2 896 074	-9 127 068	-8 986 376	-9 053 324	-9 129 724

Toiminnan kuvaus

Elinvoimalautakunnan toimintakate on talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen - 9 317 830 €. Ulkoinen kehys on - 9 127 517 € ja talousarvioesitys - 9 129 724 €, ylitys kehykseen nähden 2 656 €. Sitovuustaso kunnanvaltuustoon nähden on toimintakate vähennettynä pysyvien vastaavien myyntivoitoilla eli - 9 317 830 € - 750 000 € = - 10 067 830€.

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii elinvoiman palvelukeskus.

Elinvoiman palvelukeskuksen toimialaan kuuluu maankäytöstä ja maankäytön suunnittelusta, kaavoituksesta, kartasto-, mittaus- ja paikkatietopalveluista, kuljetuspalveluista, elinkeino- ja työllisyyspalveluista sekä liikuntapalveluista vastaaminen. Elinvoimalautakunnalla on keskeinen tehtävä kunnan maankäytön kehittämisen ohjaajana ja valvojana.

Kunnan strategian ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti elinvoimalautakunta kehittää ja ylläpitää hyvää yhdyskuntarakennetta sekä luo edellytykset kunnan asukkaille ja elinkeinoelämälle toimia terveellisessä, turvalisessa, viihtyisässä ja toimivassa ympäristössä.

Keskeisiä muutoseriä elinvoiman vuoden 2026 talousarviossa on varautuminen merkittävästi suurempaan työttömyysetuuskien kuntaosuuteen. Tämä on arvioitu käyttäen pohjana arviota vuodelle 2025, eli perustuen siihen, että työttömyys ei enää ensi vuoden aikana Vihdissä kasvaisi. Maanvuokrien määrä on merkittävästi nousemassa johtuen jo allekirjoitetuista uusista sopimuksista Etelä-Nummelan (Rostin) yritysalueella sekä sote-kiinteistöjen maanvuokrista. Joukkoliikenteessä on lisätty lipputuloennustetta positiivisen tulokehityksen takia. Toisaalta valtion joukkoliikenneavustukset pienenevät.

Mittaus- ja paikkatietopalveluihin ollaan lisäämässä kahta vakanssia. Lunastuslakiin valmisteltu muutos aiheuttaa sen, että kunnassa rästissä olevat yleisten alueiden lohkomiset ja haltuunotot on kunnan kannalta kannattavaa saada tehtyä ennen lakimuutosta. Työllisyyspalveluista on vähenemässä yksi henkilötyövuosi, ja jäljelle jäävään toimintaan on saatu neuvoteltua pysyvämpi rahoitusmalli, jossa Kirkkonummen-Siuntion-Vihdin työllisyysalue ostaa vuoden 2026 alusta alkaen kunnan työllisyyspalveluiden palveluita. Lisäksi talousarvioesitys sisältää maankäyttösihteerin lisävakanssin, jolla saadaan järkevämpi työnjako nykyiselle kolmen

hengen yksikölle, sekä osapäiväisen uimahallin kassavakanssin, jolla korvataan nyt säännöllistä sijaisten käyttöä.

Lautakunnan osalta talousarviossa pysymistä tai palveluiden tuottamista koskevat merkittävimmät riskit liittyvät erityisesti työttömyyden kehitykseen ja maanmyyntivoittojen määrään eli sitä kautta rakentamistoinnin aktivoitumiseen. Henkilöstön jaksamiseen ja ikääntymiseen liittyy riskejä vakanssien täyttämisen ja sijaisten saamisen osalta. Toiminnan jatkuvuuden kannalta on tärkeää pitää huolta ns. hiljaisen tiedon siirtymisestä organisaation uudistuessa.

3.7.1 Kuntakehityspalvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	2 449 523	7 355 500	7 549 000	2 621 500	2 621 500	2 621 500	2 621 500	2 656 830	2 692 759
TOIMINTAKULUT	-3 226 443	-4 520 247	-3 783 449	-4 615 896	-4 654 340	-4 654 340	-4 654 340	-4 763 421	-4 875 220
TOIMINTAKATE	-776 920	2 835 253	3 765 551	-1 994 396	-2 032 840	-2 032 840	-2 032 840	-2 106 591	-2 182 461

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaavoituspalvelut

Kaavoituspalvelut mahdollistavat kunnan maankäytön kehittämisen yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa, luoden edellytyksiä väestönkasvulle ja elinkeinoelämän sijoittumiselle. Kaavoituspalvelut laativat yleis- ja asemakaavoja sekä erinäisiä selvityksiä. Kaavoitustiimiin kuuluu 11 henkilöä, mukaan lukien kaavoituspäällikkö, asemakaava- ja yleiskaavasunnittelijat, kaavoitussihteeri, suunnitteluavustaja, kaavoitusassistentti ja liikennesuunnittelija. Yksikössä on ollut vaihtuvuutta - kaksi uutta kaavasunnittelijaa on aloittanut keväällä 2025. Viimeinen kokeneen kaavasunnittelijan vakanssi pyritään täyttämään vuoden 2025 aikana.

Vuonna 2025 on jatkettu strategisesti tärkeiden hankkeiden valmistelua, ja osa niistä viedään hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2025 puolella. N203 sai lainvoiman elokuussa. Loppusyksystä hallinnolliseen käsittelyyn etenevät N202a, N205, N154 sekä N175. N210 -kaavan lainvoimaistuminen on myös todennäköistä. Lisäksi Nummelan osayleiskaavahankkeen valmistelu on edennyt luonnosvaiheeseen.

Vuonna 2025 laadittiin neljän vuoden kaavoituksen työohjelma pitkäjänteisyyden luomiseksi. Tästä kokonaisuudesta aloitetaan vuonna 2026 kaavoittaa sekä kaupallisia, asunto-, että liikerakentamiskaavoja. Teemme myös liikenneverkon toimivuuteen liittyviä tarkasteluja, sekä kaupallisia selvityksiä. Vuoden 2026 puolella saadaan Vihdin strategisen yleiskaavan päivityksen OAS hallinnolliseen käsittelyyn. Lisäksi nähtäville tulee Nummelan osayleiskaavan luonnokset. Asemanseudun yhdyskuntatekninen- ja kaavoitustyö käynnistetään niin ikään vuonna 2026 Länsiradan päätöksen niin edellyttäessä. Muita kaavoituskatsauksen ja työohjelman kaavoja edistetään prioriteettijärjestyksessä mittauspuolen, kunnallistekniikan ja kaavoituksen resurssien mukaan.

Maankäyttöpalvelut

Maankäyttöpalveluiden oikea-aikainen ja kohdennettu maanhankinta luo mahdollisuuksia ja edellytyksiä kunnan maankäytön kehittämiseksi sekä uusien asuin- ja työpaikka-alueiden luomiselle. Tonttien luovuttaminen asumisen ja elinkeinotoiminnan tarpeisiin edistää kunnan väestönkasvua ja työpaikkojen lisääntymistä. Kunnassa maankäyttöpalveluita tuottaa kolmen hengen tiimi, johon kuuluvat maankäyttöpäällikkö ja kaksi maankäyttöasiantuntijaa. He vastaavat kunnan maapoliittisten linjausten valmistelusta ja toteuttamisesta sekä hallinnoivat kunnan maaomaisuutta.

Keskeisiin tehtäviin kuuluu vuosittain mm. uusien asemakaavoittamattomien maa-alueiden hankinta tulevaisuuden tarpeita varten, asemakaavoitettujen tonttien myynti ja vuokraus sekä maankäyttösopimusten laatiminen. Loppuvuodesta 2025 käynnistetään haja-asutusalueen rakennuspaikkojen myynti Tervalammen ja Haimoon osalta. Vuonna 2026 selvitetään mahdollisia uusia alueita, joista voidaan tarjota luovutettavaksi haja-asutusalueen rakennuspaikkoja. Lisäksi myydään kunnan omistamia, tarpeettomia kiinteistöjä. Vuonna 2026 tavoitteena on jatkaa pitkän tähtäimen maanhankintasuunnitelman laatimista raakamaavarannon lisäämiseksi ja tehostaa maanhankintaa erityisesti asemanseutua sekä tulevaisuuden työpaikka-alueita varten. Maanhankinnassa huomioidaan liikenteellisesti keskeiset sijainnit, pohjavesiolosuhteet, luontoarvot sekä joukkoliikenne.

Asuinkerrostalo- ja rivitalorakentamisen aktivoimiseksi jatketaan markkinointia rakennusliikkeille ja rakennuttajille sekä aktiivista vuoropuhelua heidän kanssaan, tavoitteena saada rakennushankkeita käyntiin vuonna 2026. Lisäksi kehitetään uusia tontinmyyntikeinoja sekä panostetaan tonttimarkkinointiin. Oikea-aikainen ja kohdennettu maanhankinta tukee kunnan maankäytön kehittämistä sekä uusien asuin- ja työpaikka-alueiden luomista, mikä edistää kunnan väestönkasvua ja työpaikkojen lisääntymistä.

Kuljetuspalvelut

Kuljetuspalvelut vastaavat kunnan joukkoliikenteestä ja oppilaskuljetuksista. Tiimiin kuuluu kuljetusasiantuntija ja kaksi reittisuunnittelijaa. Kunnan joukkoliikenne- ja koulukuljetuspalvelut vaikuttavat laajasti kuntalaisten hyvinvointiin ja arkeen. Koulukuljetukset vaikuttavat lapsiin, nuoriin ja perheisiin, koulujen päivittäiseen toimintaan sekä liikenneturvallisuuteen. Kuljetuspalvelut mahdollistavat kunnan liikennejärjestelmän kehittämisen yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa. Toimiva joukkoliikenne edistää kestävästä kehitystä, taloudellista tehokkuutta ja sosiaalista hyvinvointia. Kattava joukkoliikenne vahvistaa kunnan veto- ja pitovoimaa, palveluiden saavutettavuutta ja kuntalaisten viihtyvyyttä.

ELY-keskuksen järjestämän joukkoliikenteen palvelutarjonta jatkuu vakiintuneena kuluvan sopimuskauden ajan. Asiakasinformaation kehittämistä sekä tiedotusta joukkoliikenneyhteyksistä, lipputuotteista ja vyöhykkeistä jatketaan. Joukkoliikenneyhteyksien toimivuutta seurataan ja kehittämistoimenpiteitä toteutetaan tarpeen mukaan. Tavoitteena on kehittää kunnan palveluliikennettä. Yhteistyötä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa jatketaan palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi.

Koulukuljetuksissa kuluvat sopimuskaudet päättyvät 31.7.2026 ja kouluautojen uusi kilpailutus järjestetään lukuvuoden 2025-2026 aikana. Koulukuljetusten kilpailutuksen yhteydessä kilpailutetaan myös kunnan palveluliikenne.

Mittaus- ja paikkatietopalvelut

Mittaus- ja paikkatietopalvelujen henkilöstö vastaa uudiskartoituksesta, pitää yllä kunnan kantakarttaa, laatii sekä hyväksyy asemakaavojen pohjakartat, vastaa kaavalaskennasta, pitää yllä osoitekarttaa ja osoiterekisteriä, päättää tienimet asemakaava-alueiden ulkopuolella, huolehtii paikkatietojärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä, myöntää karttojen julkaisuluvat sekä hyväksyy käyttöoikeussopimukset, suorittaa kiinteistötoimitusten valmistelua sekä antaa ja tarkistaa tietoja Verohallinnolle, Maanmittauslaitokselle sekä Digi- ja väestötietovirastolle. Tehtäviin kuuluvat myös rakentamisen valvontaan, maankäytön suunnitteluun, kunnallistekniseen suunnitteluun ja rakentamiseen sekä tonttituotantoon liittyvät maastomittaukset.

Paikkatietojärjestelminä ovat käytössä Trimblen sovellukset, joilla hoidetaan mm. karttojen ylläpito ja tuottaminen, kaavojen laatiminen sekä rakentamis-, poikkeamis- ja sijoittamislupien käsittely, myytävien ja vuokrattavien tonttien haku, maanvuokrien ja kunnan maaomaisuuden hallinta, katu- ja viheraluekasterin ylläpito, sisäinen ja ulkoinen karttapalvelu sekä rajapintapalvelut. Paikkatietojärjestelmät sisältävät myös Vihdin alueen kiinteistötiedot, rakennus- ja huoneistotiedot sekä väestötiedot.

Mittaus- ja paikkatietopalvelujen vahvuus on 11 henkilöä. Kesällä 2025 saimme täyttöluvan maanmittausinsinöörin vakituisen tehtävään ja paikka saatiin täytettyä urakehityksenä, kartoittajana aiemmin toiminut, koulutukseltaan maanmittausinsinööri aloitti tehtävässä toukokuun alussa sisäisenä siirtona. Tästä lähtien lisäresurssina on ollut määräaikainen maanmittausinsinöörin tehtävä, jota on hoidettu osa-aikaisena kokeneen jo eläköityneen tekijän toimesta, jotta pohjakarttoja on saatu työstettyä ja hyväksyttyä kaavoituksen tarpeiden mukaisesti. Järjestelyllä on taattu myös paras mahdollinen perehdytys sekä tiedonsiirto uudelle tekijälle. Muutaman hankalan resurssivajavuoden jälkeen, vastuualueen kaikki vakanssit on nyt täytetty. Perustehtävien lisäksi voidaan paremmin myös keskittyä tehtävänkuvien tarkentamiseen sekä toiminnan kehittämiseen. Maastokartoittajien töitä on kokeiluna jaksotettu vuodenajan mukaan järkevästi. Uutena käytäntönä mittausryhmät ovat työstäneet talvisäiden aikaan pitkään rästissä olleita perusparannus- sekä ylläpito-tehtäviä ns. talvitehtävinä, jotka ovatkin edenneet kiitettävästi.

Yleisten alueiden lohkomisia työstedään urakalla, työ jatkuu myös vuonna 2026. Tällöin voidaan hyödyntää alueidenkäyttölaissa vielä olevaa mutta poistuvaa ilmaisuusvelvollisuuspykälää. Mittaus- ja paikkatietopalveluiden toimesta on tehty myös katualueiden haltuunottoja avustaen yhdyskuntatekniikkaa. Lisäksi on menossa kiinteistöveroselvitys, jota vastuualue hoitaa maapohjan osalta omana projektina, jotta verottajalle sekä muihin rekistereihin tulee yhdenmukaiset tiedot.

Vuodelle 2025 sovittuja tavoitteita on saatu osittain toteutettua ja osittain aloitettua. Poikkihallinnollinen paikkatietoryhmä, PILOS – Paikkatiedon ilosanoma, on perustettu. Tavoitteena on, että paikkatietoasioiden hallinta ja ohjaus olisi järjestelmällistä sekä sujuvaa koko kunnan osalta. Paikkatietoasioihin liittyen työn alla on paikkatietosuunnitelman laatiminen. Suunnitelmalla on tarkoitus luoda toimenpiteet paikkatietojärjestelmien, osaamisen sekä paikkatietoaineistojen hyödyntämisen kehittämiseksi. Tavoitteena on myös 3D-kantakartan tuottaminen. Testauksia tehdään ensin koealueelta, jotta saadaan määriteltyä tarkoituksenmukainen tietojärjestelmäympäristö sekä nykyisen kantakartan korjausvaatimukset 3D-kantakartan tuottamisen mahdollistamiseksi. Samalla luodaan selkeä menettelytapa 3D-kantakartan tuottamisesta. Lisäksi jatketaan resurssien puitteissa paikkatietoaineistojen laadun sekä saatavuuden parantamista tarkentamalla rajamerkkejä, täydentämällä kaavalaskentaa sekä lisäämällä paikkatietoaineistoja hyödynnettäväksi.

Vihdin kunta on tehnyt vuonna 2020 päätöksen siirtymisestä kiinteistörekisterinpitäjäksi, käytäntöönpanoa ei vielä ole toteutettu. Tiedostamme, että kunnan ollessa rekisterinpitäjä, olisi moni asia joustavampaa sekä helpommin hallittavissa ja aikataulutettavissa. Perusparannusten ja ylläpidon sujuvoittamiseksi sekä kiinteistötoimituksiin liittyvien kustannusten vähentämiseksi saattaisi asemakaavoitettujen alueiden osalta olla perustelua siirtyä hoitamaan kiinteistötoimitukset kokonaisuudessaan kunnan toimesta. Toiminnan muutoksella olisi mahdollista saada myös lisää joustavuutta kunnan omien tonttien luovutusmenettelyyn. Yhteistyössä maankäyttöpalveluiden kanssa onkin harkinnassa ottaa tehty päätös käytäntöön lähivuosien aikana ja ryhtyä rekisterinpitäjäkunnaksi ja luoda siihen mahdollisimman tehokas toimintatapa. Ensin tulee huolellisesti selvittää hyödyt ja haitat sekä selvittää kustannustehokkuus. Lähdemme tulevan vuoden aikana tekemään laskelmia, selvityksiä sekä suunnitelmia tämän päätöksen voimaan saattamiseksi.

Lisääntynyt kaavoitus ja sen tuoma valtaisa pohjakarttojen laatimis- tarkastus- ja hyväksymistarve, erinäiset vireillä olevat projektit sekä mahdollisesti ryhtyminen kiinteistörekisterinpitäjäkunnaksi edellyttävät resurssien lisäyksiä, jotta voidaan vastata myös jatkossa kaikkiin tarpeisiin.

3.7.2 Liikuntapalvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	240 009	211 660	234 807	248 102	248 102	248 102	248 102	252 026	256 026
TOIMINTAKULUT	-1 476 665	-1 478 956	-1 434 961	-1 549 792	-1 570 651	-1 570 651	-1 570 651	-1 602 866	-1 635 916
TOIMINTAKATE	-1 236 503	-1 267 296	-1 199 654	-1 301 690	-1 322 549	-1 322 549	-1 322 549	-1 350 840	-1 379 890

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikuntapalvelut ylläpitää kunnan liikuntapaikkoja sekä tuottaa matalan kynnyksen liikuntapalveluita, joihin on helppo osallistua ja jotka ovat kustannuksiltaan kohtuulliset. Liikuntapalveluiden toiminnalla on merkittävää vaikuttavuutta kuntalaisten hyvinvointiin. Liikuntapalveluiden toiminta-ajatuksena on tuottaa monipuoliset matalan kynnyksen liikuntapalvelut lähellä kuntalaista sekä kannustaa kuntalaisia omaehtoiseen liikunnan harrastamiseen.

Liikuntapalveluiden toiminta keskittyy kuntalaisten aktivointiin, koululaisten uimaopetukseen, liikuntapaikkojen ylläpitoon sekä kunnan omistamien tilojen vuokraamiseen. Kuntalaisia aktivoidaan järjestämällä ohjattua kausittaista liikuntaa ja erilaisia tapahtumia. Uimakouluopetusta annetaan kaikille vihtiläisille eskari-ikäisistä 2. luokkalaisiin. Uutena kokeiluna liikuntapalveluiden ohjaaja on jalkautunut alakouluille tukemaan koulupäivän aikaista liikkumista mm. järjestämällä oppituntien aktivointia sekä liikunnallisia välitunteja.

Liikuntapalveluiden ylläpitämiä liikuntapaikkoja on 75 kappaletta. Lukuun sisältyy sekä kesä- että talviolosuhteiden ylläpito, eli fyysisesti sama liikuntapaikka saattaa olla mukana kahteen kertaan. Liikuntapalvelut ylläpitää aktiivisesti Nummelan ja Kirkonkylän alueen liikuntapaikkoja, kylien liikuntaolosuhteita ylläpidetään kumppanuussopimusten avulla.

Vuoden 2026 tavoitteena on vahvistaa liikuntapalveluiden ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä yhdessä toteutettavan liikuntalähete-toiminnan puitteissa. Lisäksi tavoitteena on aktiivisesti kehittää ja luoda uusia matalan kynnyksen liikuntapaikkoja ympäri kuntaa. Kolmantena tavoitteena on ottaa käyttöön tilojen verkko-kauppa, jotta kuntalaisten olisi nykyistä helpompaa hyödyntää kunnan vuokrattavia tiloja. Tarkoituksena on tehdä entistä vaikuttavampaa työtä, ja koska ohjattuihin ryhmiin hakeutuneiden määrä on rajallinen, on tarkoituksenmukaista luoda omaehtoiseen liikuntaan soveltuvia liikuntapaikkoja ja pyrkiä opastamaan yksilöitä kohti aktiivisempaa elämää.

		TP 2022	TP 2023	TP2024	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Uimahallin kävijät	kpl	37 925	42 394	41 921	40 000	40 000	40 000
Liikuntaryhmien toteutunut lukumäärä	kpl	68	71	65	65	70	70
Liikuntaneuvonta asiakasmäärä	kpl	38	71	122	160	160	180
Yleisavustusta saaneiden järjestöjen määrä	kpl	24	26	29	30	30	30
Yleisavustuksen määrä €/harrastaja		12	12	11	10	10	10
Uimakoulujen osallistujien alkeisuimataito prosentteina 1.-2. lk	kpl	90	89	90	90	90	90

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

3.8 Rakentamis- ja ympäristölautakunta

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	535 982	495 000	399 368	555 000	555 000	555 000	555 000	566 100	577 422
MYYNITUTUOTOT	15 493	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 300	15 606
MAKSUTUOTOT	520 220	480 000	384 000	540 000	540 000	540 000	540 000	550 800	561 816
TUET JA AVUSTUKSET	269		368						
MUUT TOIMINTATUOTOT									
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
TOIMINTAKULUT	-1 337 975	-1 622 248	-1 485 695	-1 725 139	-1 743 481	-1 781 811	-1 781 811	-1 783 490	-1 824 499
HENKILÖSTÖKULUT	-740 670	-840 366	-783 163	-889 383	-907 725	-946 055	-946 055	-930 886	-954 645
PALKAT JA PALKKIOT	-612 863	-704 734	-660 226	-744 647	-759 219	-791 202	-791 202	-778 543	-798 370
HENKILÖSIVUKULUT	-127 806	-135 632	-122 937	-144 736	-148 506	-154 853	-154 853	-152 343	-156 275
PALVELUJEN OSTOT	-540 965	-716 374	-647 024	-737 885	-737 885	-737 885	-737 885	-754 060	-770 623
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 388	-10 100	-8 100	-11 400	-11 400	-11 400	-11 400	-11 432	-11 465
AVUSTUKSET				-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 400	-20 808
MUUT TOIMINTAKULUT	-50 953	-55 408	-47 408	-66 471	-66 471	-66 471	-66 471	-66 712	-66 958
TOIMINTAKATE	-801 993	-1 127 248	-1 086 327	-1 170 139	-1 188 481	-1 226 811	-1 226 811	-1 217 390	-1 247 077

(ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	KEHYS 2026	LTK 2026	KJ 2026	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	532 066	495 000	399 368	395 000	555 000	555 000	555 000
TOIMINTAKULUT	-1 292 709	-1 572 366	-1 435 813	-1 691 257	-1 663 963	-1 682 305	-1 720 635
TOIMINTAKATE	-760 642	-1 077 366	-1 036 445	-1 296 257	-1 108 963	-1 127 305	-1 165 635

Toiminnan kuvaus

Rakentamis- ja ympäristölautakunnan sitova toimintakate on talousarvioesityksessä: ulkoinen ja sisäinen -1 226 811 €. Ulkoinen kehys on -1 296 257 € ja talousarvioesitys -1 165 635 €, alitus kehykseen nähden 130 622 €.

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut -tulosalue koostuu kahdesta vastuualueen yksiköstä: rakennusvalvontapalveluista sekä ympäristöpalveluista. Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan osalta merkittävimmät muuttujat ovat viime vuosina olleet tulojen kehityksessä. Rakennusvalvonnan tulot koostuvat lupamaksuista, joiden kehitystrendi on viime vuodet ollut pääasiassa laskeva. Koronapandemia heikensi tilannetta vuonna 2020, mutta vuonna 2021 rakentamisessa ja siten lupamaksuissa näkyi elpymistä. Vuonna 2022 tapahtui uusi notkahdus sodan alettua Euroopassa, mikä on muun muassa rakennusmateriaalien hintojen nousun vuoksi vaikuttanut merkittävästi rakennusalaan ja käynnistytävien hankkeiden määrään. Rakennusalan matalasuhdanteesta johtuen vuonna 2025 ei tulla saavuttamaan tavoitteita rakennusvalvonnan tulojen osalta. Tulojen näkökulmasta kehitystä on kuitenkin ennakoitu talousarviossa vuodelle 2026.

Ympäristövalvonnan tulot kertyvät niin ikään lupamaksuista, mutta niiden kehitys ei ole rakennusvalvonnan tavoin suhdanneriippuvaista. Tuloja muodostuu ympäristövalvonnassa myös valvontasuunnitelman mukaisesta valvonnasta.

Vuodelle 2026 laaditussa talousarvioesityksessä selkeää poikkeamaa vuoteen 2025 verratessa aiheuttavat seuraavat kohdat: suunnittelutarvealueiden ja poikkeamislupien sekä maisematyölupien siirto kaavoituksesta rakennusvalvontaan sekä palkkakustannusten vaikutukset. Tämän vuoksi rakennusvalvontaan esitetäänkin uutta vakituista rakennustarkastajan vakanssia. Rakennusvalvonnan tulojen näkökulmasta ennakoidaan suurempaa tulosta suhteessa vuoteen 2025.

Sekä ympäristövalvontaan, että rakennusvalvontaan esitetään yhtä kesätyöntekijää kolmeksi kuukaudeksi vuodelle 2026.

3.8.1 Rakentamis- ja ympäristöpalvelut

(sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	535 982	495 000	399 368	555 000	555 000	555 000	555 000	566 100	577 422
TOIMINTAKULUT	-1 337 975	-1 622 248	-1 485 695	-1 725 139	-1 743 481	-1 781 811	-1 781 811	-1 783 490	-1 824 499
TOIMINTAKATE	-801 993	-1 127 248	-1 086 327	-1 170 139	-1 188 481	-1 226 811	-1 226 811	-1 217 390	-1 247 077

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut -tulosalue koostuu kahdesta vastuuyksiköstä: rakennusvalvontapalveluista sekä ympäristöpalveluista. Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Ympäristöpalvelut

Ympäristöpalveluiden tehtävänä on hoitaa kunnan ympäristönsuojelun valvonta- ja edistämistehtäviä, luonnonsuojelua sekä eräitä hallintosäännöllä määrättyjä tehtäviä. Ympäristöterveydenhuoltoa ja eläinlääkintähuoltoa hoitaa Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys, ja ympäristöpalvelut valvoo palvelun järjestämissopimusta.

Vihdin kunta on hyväksynyt Länsi-Uudenmaan kuntien vesienhoidon yhteistyön vision ja strategian vuosille 2019–2026. Tavoitteena on parantaa vesien tilaa yhteistyön avulla, ja vesiensuojelua toteutetaan monivuotisia yhteishankkeina. Vuonna 2024 kunta sitoutui Siuntionjoen vesistöalueen kunnostushankkeeseen sekä Enäjärvi-pilotin jatkamiseen samoina vuosina esitetyllä rahoitusosuudella vuosiksi 2025–2030. Vihti on sitoutunut vuosina 2022–2029 edistämään Karjaanjoen valuma-alueen Lohikalat Karjaanjokeen 2030 -vesistövisiota ja rahoittamaan siihen liittyviä toimenpiteitä. Vuodelle 2026 esitetään lisäksi Mankijoen alueen vesistövisioon liittymistä.

Jätevesien käsittelyn viranomaisratkaisut työllistävät edelleen vuonna 2026, sillä haja-asutuksen jätevesijärjestelmiä saatetaan lainsäädännön vaatimuksia vastaaviksi tai toteutukseen haetaan lykkäystä tai poikkeamista ympäristönsuojelumääräyksistä. Neuvontapalvelun kehittämistarpeena tunnistettua ohjeistusten laatimistyötä jatketaan vuonna 2026. Lisäksi jatketaan valtuustossa laaditun LUMO-ohjelman mukaisia toimenpiteitä.

Ilmastotyötä jatketaan vuonna 2026. Vihdissä vauhditetaan tavoitteellista ilmastotyötä Kestävän energian ja ilmastoinnituksen toimintasuunnitelman (SECAP) pohjalta siten, että jokaisella palvelukeskuksella ja yksiköllä on toteuttamisvastuu. SECAP-suunnitelma sisältää tavoitteet, strategian ja vision; perus- ja seurantavuoden päästölaskennan; hillintätoimenpiteet ja niiden vaikuttavuuden arvioinnin; skenaariotarkastelut (vapaaehtoinen); riskien ja haavoittuvuuksien analyysin; sopeutumisen tilannekatsauksen ja sopeutumistoimet. Kunnan energiapuolen osaamista ja tärkeyttä korostaa vuoden 2025 keväällä palkattu kokoaikainen energia- ja ilmastoasiantuntija. Asiantuntijan avulla kunnassa edistetään energiatehokkuutta ja kuntien välistä yhteistoimintaa sekä eri rahoitusvaihtoehtojen hakemista. Lisäksi energia- ja ilmastoasioista tiedottaminen kuntalaisille ja yrityksille tehostuu.

Ympäristölupien käsittelyaika on Vihdissä saatu normalisoitua lisättyjen henkilöstöresurssien ansiosta. Ympäristövalvonnassa on käytössä sähköinen asiointijärjestelmä lupapiste.fi-palvelu, jolla lupahakemukset vastaanotetaan.

Ympäristöpalveluiden osalta palvelutuotantoa hoidetaan viiden henkilön voimin. Yksikössä työskentelee ympäristöpäällikön lisäksi neljä vakituista ympäristötarkastajaa. Sihteeripalvelut on hajautettu ja jaettu usealle toimistosihteerille. Lisäksi vuonna 2025 palkattu energia- ja ilmastoasiantuntija jatkaa työtä Vihdin kunnan

energia- ja ilmastoasioiden edistämiseksi pitkäjänteisesti.

Kunta hoitaa itse kunnan ympäristövalvonnan tehtävät. Vuonna 2026 ympäristön valvonnan toimenpiteiden tavoitteet määrittelevät uuden valvontasuunnitelman perusteella laadittava päivitetty valvontaohjelma.

Vihdin ympäristönsuojeluhankkeet ja käynnissä olevat monivuotiset projektit toteutetaan alueellisena yhteistyönä kuntien, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa. Näitä ovat mm. Hiidenvesihanke, Lohikalat Karjaanjokeen -hanke, Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki -vesistövisio 2030, Vihdin järvien seurantaohjelman toteuttaminen, osallistuminen Hiidenveden sekä Vihtijoen ja Siuntionjoen yhteistarkkailuseurantoihin (yhteistyössä kunnat ja tarkkailuvelvolliset laitokset). Lisäksi Siuntion latvajärvien pilottihanketta jatketaan. Ympäristönsuojeluavustukset esitetään otettavan käyttöön vuonna 2026.

Löytöeläinten tilapäisestä hoidosta vastaa Läntisen Uudenmaan Eläinsuojeluyhdistys ry, jonka kanssa kunta on tehnyt toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen. Ympäristöpalvelut koordinoivat palvelun järjestämistä.

Ympäristönsuojelu ja -valvonta		TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	30.6.2025
Ympäristölupapäätökset	kpl	4	3	4	0	1	2
Maa-aineslupapäätökset	kpl	3	1	1	1	1	1
Vesilain mukaiset päätökset	kpl	0	0	0	0	0	0
Ympäristölautakunnan antamat määräykset	kpl	0	0	0	0	0	0
Rekisteröinnit	kpl	3	0	1	0	2	2
Hallintopakopäätökset	kpl	4	2	0	2	1	0
Viranhaltijapäätökset	kpl	23	24	15	25	21	12
Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen	kpl	5	10	2	8	2	0
Lykkäys jätevesien käsittelyvaatimuksista	kpl	0	0	2	0	0	0
Vapautus vesijohtoon ja viemäriin liittymisvelvollisuudesta	kpl	1	2	5	5	3	1
Kirjalliset vireillepanot, ratkaistu	kpl	4	2	0	1	1	0
Lausunnot (rakennusvalvonta, kaavoitus)	kpl	0	0	0	120	62	25
Haittailmoitukset, saapuneet	kpl	185	117	63	60	92	55
Ylijäämämaiden lausunnot	kpl						10

Rakennusvalvontapalvelut

Rakennusvalvonnassa työskentelee johtavan rakennustarkastajan lisäksi kolme rakennustarkastajaa ja kaksi toimistosihteerä. Suunnittelutarvealueiden, poikkeamislupa-asioiden sekä maisematyölupien käsittelyt on siirretty kaavoituksesta rakennusvalvontaan. Rakennusvalvontaan esitetään uutta rakennustarkastajan vakanssia. Rakennusvalvonnassa on käytössä sähköinen asiointijärjestelmä lupapiste.fi-palvelu, jolla lupahakemukset vastaanotetaan, sekä Trimble-sovellus, jota käytetään rakennuslupien käsittelyyn ja karttaohjelmalla. Tulevalla talousarviokaudella rakennusvalvonnan paperiarkiston digitointityötä ja vanhojen rakennustietojen tarkistusta on tarkoitus jatkaa edelleen. Samalla paperiarkiston käyttö vähenee ja sähköinen piirustusarkisto helpottaa ja nopeuttaa sekä rakennuslupien käsittelyä että vanhojen lupapiirustusten toimittamista niitä tarvitseville. Lisäksi sähköinen arkisto tukee osaltaan ilmastotavoitteiden saavuttamista. Vuoden 2025 alusta voimaan tulleen rakentamislain myötä tarvitaan lisäkoulutusta rakennusvalvontaan myös vuonna 2026

Rakennusvalvonta		TP2022	TP2023	TP2024	30.6.2025
Uudet rakennusluvut	kpl	106	26	122	53
Laajennukset ja muutokset	kpl	23	2	22	8
Katselmukset	kpl	543	2	502	227

4 INVESTOINTIOSA

Investointisuunnitelman laadinnassa periaatteena on, että talousarvio- ja taloussuunnitteluvuosille varataan määrärahat tai rahavaraukset vain niihin merkittäviin hankkeisiin, joista on tehty hankesuunnitelmat. Poikkeuksena tähän ovat suunnitteluvaraukset. Taloussuunnitteluvuosilla olevista hankkeista tehdään investointipäätökset erikseen. Hankkeet, joihin on suunniteltu myös tuloja, käsitellään uudelleen, jos tulon odotus olennaisesti muuttuu. Korjausinvestointien tarve jatkuu läpi koko suunnittelukauden.

Investointisuunnitelma on tehty viisivuotiskaudelle 2026-2030, koska investointien suunnittelu on pitkäjänteistä toimintaa ja investointeihin tulee varautua hyvissä ajoin ennakkoon.

INVESTOINTISEURANTA	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MENOT	-28 855 921	-24 130 000	-22 290 612	-22 724 610	-34 028 916	-26 310 647	-24 692 760	-26 851 217
TULOT	849 791	5 780 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	500 000
NETTO	-28 006 131	-18 350 000	-21 710 612	-22 144 610	-33 448 916	-25 730 647	-24 112 760	-26 351 217

HANKE	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
KUNNANHALLITUS								

KONSERNIPALVELUIDEN TULOSALUE

Aineeton käyttöomaisuus

Pysyvien vastaavien arvopaperihankinnat/sijoitukset/muut pitkävaikutteiset menot

MENOT	-2 604 202	0	-447 610	-447 610	-487 916	-2 545 647	-6 427 760	-8 061 217
Asunto-osakkeiden myynti *	166 319	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	0
NETTO	-2 437 883	80 000	-367 610	-367 610	-407 916	-2 465 647	-6 347 760	-8 061 217

Tietohallinnon hankinnat

Keskitetty tietohallinnon hankinta

MENOT	-9 442	-225 000	-100 000	-100 000	-50 000	-50 000	-50 000	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-9 442	-225 000	-100 000	-100 000	-50 000	-50 000	-50 000	0

Valokuiturakentaminen

MENOT	-644 169	-520 000	0	-34 000	-66 000	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-644 169	-520 000	0	-34 000	-66 000	0	0	0

Irtain omaisuus

Konsernipalveluiden irtaimen omaisuuden hankinta

MENOT	-57 269	-90 000	-150 000	-150 000	-50 000	-20 000	-20 000	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-57 269	-90 000	-150 000	-150 000	-50 000	-20 000	-20 000	0

Osallistuva budjetointi

MENOT	0	0	0	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	0	0	0	0	0	0	0

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

MENOT	-3 315 082	-835 000	-697 610	-731 610	-653 916	-2 615 647	-6 497 760	-8 061 217
TULOT	166 319	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	0
NETTO	-3 148 763	-755 000	-617 610	-651 610	-573 916	-2 535 647	-6 417 760	-8 061 217

HANKE		TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
SIVISTYSLAUTAKUNTA									
OPETUKSEN TULOSALUE		TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Irtain omaisuus									
	MENOT	-268 495	-335 000	-504 000	-504 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-268 495	-335 000	-504 000	-504 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ									
	MENOT	-467 245	-335 000	-504 000	-504 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-467 245	-335 000	-504 000	-504 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000

HANKE		TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
HYVINVOINTILAUTAKUNTA									
KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUIDEN TULOSALUE		TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Muu irtain omaisuus									
	MENOT	-10 530	-15 000	0	0	-515 000	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-10 530	-15 000	0	0	-515 000	0	0	0
HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ									
	MENOT	-134 439	-15 000	0	0	-515 000	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-134 439	-15 000	0	0	-515 000	0	0	0

HANKE		TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
ELINVOIMALAUTAKUNTA									
KUNTAKEHITYSPALVELUIDEN TULOSALUE		TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Maa-alueet									
Kiinteän omaisuuden osto	MENOT	-1 119 550	-3 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Kiinteän omaisuuden myynti	TULOT	165 210	5 700 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
	NETTO	-954 340	2 700 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Irtaimen omaisuuden hankinta									
	MENOT	-21 300	-60 000	-25 000	-25 000	-50 000	-60 000	-50 000	-40 000
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-21 300	-60 000	-25 000	-25 000	-50 000	-60 000	-50 000	-40 000
KUNTAKEHITYSPALVELUIDEN TULOSALUE YHTEENSÄ									
	MENOT	-1 140 850	-3 060 000	-2 025 000	-2 025 000	-2 050 000	-2 060 000	-2 050 000	-2 040 000

TULOT	165 210	5 700 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
NETTO	-975 640	2 640 000	-1 525 000	-1 525 000	-1 550 000	-1 560 000	-1 550 000	-1 540 000

LIIKUNTAPALVELUIDEN TULOS- ALUE

	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MENOT	0	-305 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	-305 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000

ELINVOIMALAUTAKUNTA YH- TEENSÄ

MENOT	-1 140 850	-3 365 000	-2 100 000	-2 100 000	-2 125 000	-2 135 000	-2 125 000	-2 115 000
TULOT	165 210	5 700 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
NETTO	-975 640	2 335 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 625 000	-1 635 000	-1 625 000	-1 615 000

HANKE

TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
---------	----------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

TEKNINEN LAUTAKUNTA

YHDYSKUNTATEKNIIKAN PALVELUI- DEN TULOSALUE

TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
---------	----------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

Kunnan osuudet valtion tiehankkei- siin

MENOT	-358 606	-1 700 000	-2 500 000	-2 500 000	-4 250 000	-4 050 000	-2 200 000	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-358 606	-1 700 000	-2 500 000	-2 500 000	-4 250 000	-4 050 000	-2 200 000	0

Työpaikka-alueet

MENOT	-7 049 548	-4 550 000	-2 350 000	-2 350 000	-4 800 000	-3 000 000	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-7 049 548	-4 550 000	-2 350 000	-2 350 000	-4 800 000	-3 000 000	0	0

Asuinalueiden rakentaminen

MENOT	-1 095 711	-1 100 000	-1 200 000	-1 600 000	-3 700 000	-1 500 000	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-1 095 711	-1 100 000	-1 200 000	-1 600 000	-3 700 000	-1 500 000	0	0

Meritien rautatiesillan saneeraus

MENOT	-92 585	-100 000	-25 000	-25 000	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-92 585	-100 000	-25 000	-25 000	0	0	0	0

Muu yhdyskuntatekniikan rakentaminen

MENOT	-2 429 469	-4 175 000	-3 070 000	-3 070 000	-5 950 000	-5 955 000	-1 815 000	-920 000
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-2 429 469	-4 175 000	-3 070 000	-3 070 000	-5 950 000	-5 955 000	-1 815 000	-920 000

Liikunta-alueiden rakentaminen

MENOT	-141 138	-475 000	-150 000	-150 000	-450 000	-50 000	-50 000	-50 000
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-141 138	-475 000	-150 000	-150 000	-450 000	-50 000	-50 000	-50 000

Irtain omaisuus

Yhdyskuntatekniikan

irtaimen omaisuuden hankinta

MENOT	-404 455	-360 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0
TULOT	107 762	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-296 693	-360 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0

YHDYSKUNTATEKNIIKAN PALVELUI-
DEN TULOSALUE YHTEENSÄ

MENOT	-11 571 513	-12 460 000	-9 395 000	-9 795 000	-19 150 000	-14 555 000	-4 065 000	-970 000
TULOT	107 762	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-11 463 751	-12 460 000	-9 395 000	-9 795 000	-19 150 000	-14 555 000	-4 065 000	-970 000

TILAPALVELUN TASEYKSIKÖ	TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
-------------------------	---------	----------	----------	---------	---------	---------	---------	---------

Talonrakennus

Uudisrakentaminen

Vihdin kirkonkylänkoulukeskus

VIHKO	MENOT	-6 574	-30 000	0	0	0	0	0
Lähiliikunta-alue	TULOT	44 000	0	0	0	0	0	0
	NETTO	37 426	-30 000	0	0	0	0	0

Kirkonkylän VPK:n paloasema

MENOT	-51 127	-100 000	0	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-51 127	-100 000	0	0	0	0	0	0

Talonrakennus

Perusparannus ja muutokset

Hyvinvointialueen tilamuutokset ja
korj.

MENOT	-67 083	-100 000	-364 000	-364 002	0	0	0	0
Eläinlääkäritilat Enäranta	TULOT	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-67 083	-100 000	-364 000	-364 002	0	0	0

Kiinteistöjen suunnitelmalliset pien-
korj.

MENOT	-1 067 398	-1 275 000	-1 320 000	-1 320 000	-1 315 000	-770 000	-770 000	-470 000
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-1 067 398	-1 275 000	-1 320 000	-1 320 000	-1 315 000	-770 000	-770 000	-470 000

Kunnantalon remontointi

MENOT	-17 375	-545 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-17 375	-545 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0

Kunnanviraston varikon parantami-
nen

MENOT	-231 620	-450 000	-130 000	-130 000	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-231 620	-450 000	-130 000	-130 000	0	0	0	0

Kiinteistöjen energiajärj. muutokset

MENOT	-832 186	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 100 000	-100 000	-100 000	0
TULOT	91 500	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-740 686	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 100 000	-100 000	-100 000	0

Valmistuskeittiöiden peruskorjauk-
set

MENOT	-381 802	-400 000	-600 000	-600 000	-385 000	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-381 802	-400 000	-600 000	-600 000	-385 000	0	0	0

Kalustohallit, liikuntapaikkatuotanto

MENOT	0	-100 000	-850 000	-850 000	-1 800 000	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	0	-100 000	-850 000	-850 000	-1 800 000	0	0	0

Nummelan kirjaston peruskorjaus

MENOT	0	-75 000	-150 000	-150 000	0	0	0	0
-------	---	---------	----------	----------	---	---	---	---

	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	0	-75 000	-150 000	-150 000	0	0	0	0
Muu irtain omaisuus	MENOT	-43 151	-45 000	-80 000	-80 000	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-43 151	-45 000	-80 000	-80 000	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
TILAPALVELUN TASEYKSIKKÖ YHTEENSÄ	MENOT	-6 875 387	-3 120 000	-5 594 002	-5 594 000	-5 645 000	-915 000	-915 000	-515 000
	TULOT	410 500	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-6 464 887	-3 120 000	-5 594 002	-5 594 000	-5 645 000	-915 000	-915 000	-515 000
VIHDIN VESI									
		TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Vihdin puhdistamoprojekti	MENOT	-28 940	-50 000	-50 000	-50 000	-100 000	-500 000	-10 000 000	-15 000 000
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-28 940	-50 000	-50 000	-50 000	-100 000	-500 000	-10 000 000	-15 000 000
Puhdasvesilaitoshankinnat	MENOT	-16 593	-150 000	-100 000	-100 000	-150 000	-50 000	-50 000	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-16 593	-150 000	-100 000	-100 000	-150 000	-50 000	-50 000	0
Verkon uudisrakentaminen ja saneeraminen	MENOT	-4 875 463	-3 550 000	-3 250 000	-3 250 000	-2 500 000	-2 850 000	-850 000	-50 000
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-4 875 463	-3 550 000	-3 250 000	-3 250 000	-2 500 000	-2 850 000	-850 000	-50 000
Puhdistamoiden investoinnit	MENOT	-46 887	-50 000	-100 000	-100 000	-3 000 000	-2 500 000	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-46 887	-50 000	-100 000	-100 000	-3 000 000	-2 500 000	0	0
Irtaimistoinvestoinnit	MENOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	0	0	0	0	0	0	0	0
Pumppaamot	MENOT	-64 733	-100 000	-100 000	-100 000	-50 000	-50 000	-50 000	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-64 733	-100 000	-100 000	-100 000	-50 000	-50 000	-50 000	0
VIHDIN VEDEN TULOSALUE YHTEENSÄ									
	MENOT	-5 032 616	-3 900 000	-3 600 000	-3 600 000	-5 800 000	-5 950 000	-10 950 000	-15 050 000
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-5 032 616	-3 900 000	-3 600 000	-3 600 000	-5 800 000	-5 950 000	-10 950 000	-15 050 000
ATERIA JA PUHDISTUS TULOSALUE									
		TP 2024	MTA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Ensikertainen kalustaminen									
Ateria ja puhdistuksen ensikertainen kalustaminen	MENOT	-283 500	-100 000	-300 000	-300 000	0	0	0	0
	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-283 500	-100 000	-300 000	-300 000	0	0	0	0

Ateria ja puhdistuksen irtaimen	MENOT	-35 291	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
omaisuuden hankinta	TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0
	NETTO	-35 291	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000

ATERIAN JA PUHDISTUKSEN TULOSALUE YHTEENSÄ

MENOT	-318 791	-100 000	-400 000	-400 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
TULOT	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-318 791	-100 000	-400 000	-400 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

MENOT	-23 798 306	-19 580 000	-18 989 002	-19 389 000	-30 695 000	-21 520 000	-16 030 000	-16 635 000	-16 635 000
TULOT	518 262	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO	-23 280 044	-19 580 000	-18 989 002	-19 389 000	-30 695 000	-21 520 000	-16 030 000	-16 635 000	-16 635 000

INVESTOINTIEN PERUSTELUT

Merkittävimmistä investoinneista tehdään erilliset investointikortit avaamaan perusteita investoinneille. Muut investoinnit avataan myöhemmin investointiperusteluiden alla heti investointikorttien jälkeen.

VIHDIN KIRKONKYLÄN CAMPUSALUEEN ENERGIAHANKESUUNNITELMA JA KALUSTOHALLI SEKÄ KENTÄN JÄÄHDYTYS

Nykytila

Vihdin kirkonkylän **VIHKOn** alueella sijaitsevat Pappilanpellon koulu, Kirkonkylän liikuntahalli sekä Vihdin yhteiskoulu ja näiden lämmitysjärjestelmä on toteutettu aluelämpöverkostona, jossa lämmityspotket tulevat viereiseltä väliaikaiselta lämpölaitoksesta.

Hanke

Tarve pohjautuu Vihdin kunnan strategiaan vähentää hiilidioksidipäästöjä. Energiasäästön ja ympäristön päästöjen vähentämiseksi on lämmitysjärjestelmä tarkoitus muuttaa esim. maalämmöksi tai syväkaivoiksi. Tulevan kalustohallin yhteyteen rakennetaan tekniset tilat lämmitysjärjestelmälle sekä tekojään jäähdyttämiseen tarvittavat tekniset tilat.

Talousarvio

Talousarviossa 2026-2027 on esitetty kohteelle kokonaiskustannusarviomuutosta 4 M€. Perusteluna muutokselle on kohteeseen tehdyn Energiahankesuunnitelmassa mainitun kustannusten tarkennus, jossa mainitaan ettei arvioidut kustannukset sisällä lämpökeskusrakennusta ja lämmönjakohuoneiden muutoksia.

Aikataulu

- Hankesuunnitelma versio C Elinvoimalautakunta 6.11.2024, Kunnanhallitus 18.11.2024 OK
- Tarjouskilpailutus Cloudiaan 7.3.2025, tarjousten palautus 5.5.2025 -> KH 19.5. -> Kilpailutuksen keskeytys, uudelleen kilpailutus uusin ohjein
- Sijoituslupahakemusten kuulutukset VU 5.3.2025, huomautukset 21.3. mennessä -> Ei huomautuksia -> sijoituslupahakemus prosessissa -> valitus sijoitusluvasta
- Uusi hankeaikataulu:
 - Yleissuunnittelu, toteutussuunnittelu ja kustannuslaskenta 8/2025 – 12/2025
 - Urakkakilpailutus ja urakoitsijavalinnat 1/2026 – 2/2026
 - Toteutusvaihe ja vastaanotto 3/2026 – 2/2027
 - Väliaikaisen laitoksen alasajo ja vipu-korjaukset 8/2027
 - Toiminnan käynnistyminen 1.9.2027

Kustannukset

- Kiinteistöjen energiahankemuutoksille varattu vuodelle 2024 750 000 €
- Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 2,6 M€ vuosille 2025-2026
- Talousarviossa on varattu 1 M€ kalustohalliin vuosille 2025-2026
- Talousarviomuutos, käytetään vuonna 2025 300 000€
- Tähän mennessä kuluja
 - 2024: 82 010 €
 - 2025: 112 489 €

Vaikutukset

Päästään eroon väliaikaisesta lämpölaitoksesta

Nykyinen väliaikainen lämpölaitos käyttöikänsä lopussa

KIRKONKYLÄN VPK:N PALOASEMA

Nykytila

Nykyinen paloasema sijaitsee Vihdin kirkonkylässä osoitteessa Kyläaukio 6, 03400 Vihti 1938 valmistuneessa ja 1952 laajennetussa rakennuksessa. Rakennus on luokiteltu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ja sillä on maisemallista arvoa. Rakennus tulee säilymään, tontin kaavamerkintä AL-12, sr-8.

Hanke

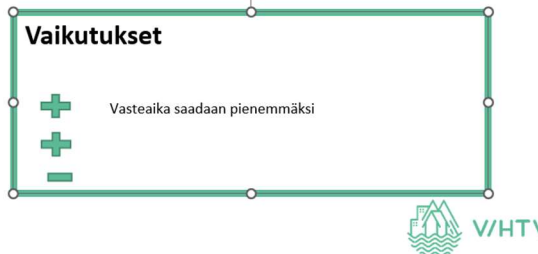
Vihdin nykyinen paloasema on huonossa kunnossa eikä se vastaa sijoitukseltaan, kaikilta tiloiltaan, toiminnoiltaan ja tekniikaltaan tämän hetken eikä tulevaisuuden tarpeita. Toimintaa on kahdessa kerroksessa ja siirtyminen kerrosten välillä tapahtuu ulkokautta. Paloasematoimintojen kehittäminen nykyvaatimusten mukaisiksi tällä kiinteistöllä on hankalaa: mm. hälytysreitit turvaaminen torialueen poikki yleisötilaisuuksien aikana on erittäin haastava. Uusiin tiloihin sijoitetaan Vihdin VPK sopimuspalokunta. Hankkeen käyttäjämuutoksista käyttäjätoimiala tekee uudet päätökset.

Aikataulu

- Hankeosapuolten esisopimus aloittaa käsittelykierron Elinvoimalautakunnassa 13.5.2025 -> KH 18.8.2025 -> Aloituskokous LUVNin kanssa 15.9.2025
- Rakennuslupa voimassa

Kustannukset

- Hankkeen kokonaiskustannusarvio hankesuunnitelmavaiheessa oli n. 3,2 milj.
- Laaditun hankesuunnitelman rinnalle on esitetty paloaseman malliksi Raaseporin Tenholan paloasemaa, joka on kooltaan pienempi. Kustannuksiltaan 30% hankesuunnitelman mukaista kiinteistöä halvempi, eli kustannusarvio on noin 2,3 M€.
- Talousarviossa 2025 varattu suunnitteluun 100 000 €
- Kustannukset tähän mennessä
 - 2021: 1 124 €
 - 2022: 15 344 €
 - 2023: 161 132 €
 - 2024: 51 127 €
 - 2025: 6 645 €

NUMMELAN KIRJASTON PERUSKORJAUS

Nykytila

Kirjasto rakennettu 90-luvulla aikakaudelleen tyypilliseen tapaan. Kirjastossa isot ikkunat julkisivuilla ja kattoikkunoita. Kiinteistössä ei ole jäähdystystä, joten sisälämpötilat ovat kesäaikaan liian korkeat. Kiinteistö on talotekniikaltaan peruskorjauksen tarpeessa.

Hanke

Hankkeesta tehdään Hankesuunnitelma ja energiasimulointi 2025. Niiden pohjalta tehdään kustannusselvitys, ja ehdotetaan investointimäärärahaa vuodelle 2026-2027.

Hanke muuttumassa talotekniikkakorjauksesta kiinteistön peruskorjaukseksi kiinteistön huonon kunnon takia.

Talousarvio

Talousarviossa esitetty vuodelle 2026 suunnitteluun 150 000 €. Vuodelle 2027 esitetään Investointia hankesuunnitelmaan pohjautuvan kustannusarvion mukaisesti.

Vaikutukset

- Tilat saadaan käyttäjäystävälliseen olosuhteisiin
- Päästään eroon vesivahinkoriskeistä talotekniikan osalta
- Todennäköisesti kirjasto joudutaan sulkemaan korjauksen ajaksi

Aikataulu

- Suunnittelijat kilpailutettu 4/2025
- Hankesuunnitelma ja energiasimulointi 5-9/2025
- Hankeaikataulu
 - Hankesuunnittelu, kustannuslaskenta 6/2025 – 10/2025
 - Investointipäätös
 - Suunnittelukilpailutus 10/2025 – 12/2025
 - Ehdotus- ja yleissuunnittelukilpailutusaineisto 1/2026 – 5/2026
 - Urakkakilpailutus ja toteutussuunnittelu 6/2026 – 7/2026
 - Toteutusvaihe 1/2027 – 12/2027
 - Luovutus, käyttöönotto, kalustus 1/2028 – 3/2028

Kustannukset

- Hankkeeseen varattu suunnittelulle vuodelle 2025 75 000 €
- Talousarviomuutokseen lisärahaa hankesuunnittelun lisäselvityksiin
- Kustannukset tähän mennessä
 - 2025: 13 094 €

SUUNNITELMALLISET PIENKORJAUKSET VUOSILLE 2026-2030

Rakennusautomaation päivittäminen 200 000 € per vuosi

- 2026 Otalampi toteutus + Pajuniitty suunnittelu
- 2027 Pajuniitty toteutus + Ojakkala suunnittelu
- 2028 Ojakkala toteutus + Kultsa suunnittelu
- 2029 Kultsa toteutus + Virastotalo suunnittelu
- 2030 Virastotalo toteutus +

Lukitusten uusiminen 50 000 € per vuosi

Leikkivälineiden korjaukset ja uusiminen 100 000 € per vuosi

- Korjataan kartoitusraportin mukaiset puutteet
- Uusitaan leikkipihjoja määrärahan puitteissa

Hiidenrannan päiväkoti

- 2026 Vesikaton korjaus 120 000 €
- 2027 Vesi- ja viemärijärjestelmä, märkätilat, keittiö 350 000 €
- 2028 Salaojat 200 000 €
- 2029 Alapohjan kapseloinnit 300 000 €

Lisäksi mm:

- 2026 Ojakkalan koulun vesikatto vaihe 2
- 2026 Uimahallin laattasaumakorjaukset
- 2026 Kultsan parkkipaikka
- 2026-2027 Vihdin museon maalaus
- 2026-2027 Huoltomaalaus Otalampi ja Nuhako
- 2027 Vihdin pirtin vesikatto
- 2028 Huoltomaalaus Myrskylän perhekeskus
- 2026-2028 Esteettömyyden lisääminen

VALTATIE 25 PARANTAMINEN UKINTIEN LIITTYMÄN KOHDALLA, VIHTI

Nykytila

Valtatie 25 on liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen mukainen maanteiden pääväylä ja kuuluu palvelutasoluokkaan I. Valtatie 25 on osa lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä mukaista runkoverkkoa. Valtatie 25 on Länsi-Uudenmaan pääyhteys pääkaupunkiseudun suuntaan ja merkittävin poikittaisyhteys Länsi- ja Keski-Uudellamaalla lähellä pääkaupunkiseutua.

Hanke ja tavoitteet

Tiesuunnitelmassa esitetään porrastettu liittymä Ukintien liittymän ja Hiekkahentusen tonttiliittymän välille. Suunnitelmassa esitetään myös suunnittelualueella pohjaveden suojaus sekä tievalaistus välillä Suonpääntien liittymä ja Hiekkahentusen tonttiliittymä. Lisäksi Ukintie peruskorjataan.

Aikataulu

- Tiesuunnitelma valmistui syksyllä 2023. Rakennussuunnittelu tehty 2024. Hankkeen kilpailutus 9/2025. Urakoitsijan valinta, Tekninen lautakunta 10/25. Toteutusaikataulu 3-12/2026.
- Ukintien liittymän tiesuunnitelma ollut nähtävillä 3.4.-3.5.2024.
- Kunta antanut suunnitelmasta lausunnon nähtävillä oloajan päätyttyä.

Kustannukset

- Rakentamiseen varattu talousarviossa 2026, 2,2 milj. euroa.
- Urakoitsijaksi valittu vertailuhinnaltaan edullisimman tarjouksen jättänyt KMS Palvelut Oy.

Vaikutukset

- + Parantaa liikenneturvallisuutta
- + Liikenteen sujuvuus paranee
- + Pohjaveden pilaantumisriski pienenee

ETELÄ-NUMMELAN TYÖPAIKKA-ALUE ROSTI 198

Nykytila

Etelä-Nummellan työpaikka-alue, asemakaava N198 sijoittuu Nummellan taajaman keskustan ja tulevan ESA-radan juna-aseman eteläpuolelle Vanhan Turuntien (mt110) ja Tarvontien (VT1) väliselle alueelle. Suunnittelualue rajautuu lännessä Lohjan kaupungin rajaan ja idässä Kauhussuohon ja Kauhukallioon.

Hanke ja tavoitteet

Vihdissä on tarve lisätä kunnan työpaikkaomavaraisuutta ja luoda mahdollisuuksia erilaisten yritysten sijoittumiseen kunnan alueelle. Asemakaavalla on mahdollistettu monipuolinen työpaikka-alue hyvien liikennelähtöjen äärelle, näkyvälle paikalle pohjavesialueiden ulkopuolelle. Työpaikkatoimintojen suunnittelussa on huomioitu alueella jo oleva asuinrakentaminen, joka kaavan myötä kuuluu asemakaavoituksen piiriin. Alueen kunnallistekniikan rakennussuunnitelmat ovat valmistuneet v.2023.

Aikataulu

- Rakentaminen v.2024-2026
- Hankasalontien urakka valmistui kesäkuussa 2025
- Rostientien urakka valmistuu joulukuussa 2026

Kustannukset

- Länsi-osan kadut Kreate
- 12,9 milj.euroa , Itä-osan kadut (Ramboll Oy) Louhintahiekka
- 5,5 milj. euroa , lisätyö lämpölaitosalueen esirakentaminen 0,4 M€

Vaikutukset

- + Työpaikka-alueen rakentaminen; työpaikat, kuntatalous
- Huom rakentamisen aikaisen liikenteen vaikutus tielle 110, liikenneturvallisuuksuunnitelmaa pyydetty.

KUOPPANUMMEN ALIKULKUSILTA

Nykytila

Nykyisessä tilanteessa kevyen liikenteen väylä risteää tasossa peräkkäin kahden liikennöitävän väylän osalta (Tuusankaari ja Hango-Hyvinkää rata). Lähistöllä on koulu, joka tarkoittaa sitä, että on ajoittaista vilkastakin oppilasliikennettä. Hanke toteutettaneen ST-urakkana.

Hanke ja tavoitteet

Eritasoristeyksen tarkoituksena on ohjata jalankulku- ja pyöräilyliikenne mm. oppilaiden koulumatka kulkemaan turvallista reittiä radan ja Tuusankaaren ajoradan ylitse. Koulumatkat pidentyvät, jos tasoristeyks poistetaan ennen ylikäytävän rakentamista. Junaradan sähköistämisen yhteydessä v.2024 tasoristeyks todennäköisesti poistetaan. Suunnittelussa on päädytty ylikulkusillan toteuttamiseen, sillä alikulun rakentaminen kyseiselle paikalle ei pohjavesiolosuhteiden vuoksi ole mahdollista. Toteutetaan hissillinen vaihtoehto

Aikataulu

- Selvitetään mahdollisuutta toteuttaa ST/STk hankkeena
- Toteutussuunnitelmat v. 2026
- Rakentaminen v. 2027-2028

Kustannukset

5 milj.euroa. Kustannusindeksi 112,31 (2015=100)
Suunnitteluun varattu 500 k€ v2026

Vaikutukset

- + Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuus paranee
- Kävelyn ja pyöräilyn väyläntalvikunnossapidon haasteet

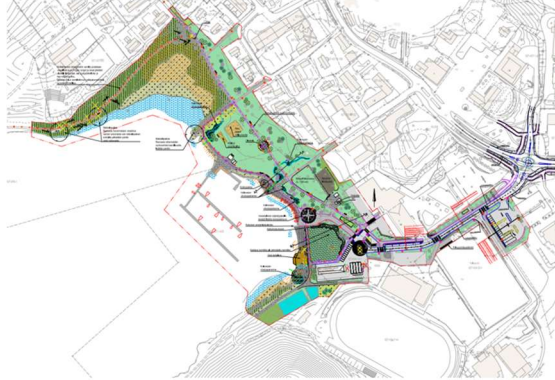
KIRKONKYLÄN RANTA-ALUEEN SANEERAUS

Nykytila

Afry Finland Oy on suunnittelun puitesopimukseen perustuen laatinut Vihdin kirkonkylän ranta-alueen ja Nietoinkujan uudistamisen suunnitelman. Suunnitelman tavoitteena on kehittää ja parantaa alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta mm. selkeyttämällä liikennejärjestelyjä.

Hanke ja tavoitteet

Suunnitelman tavoitteena on kehittää ja parantaa alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta mm. selkeyttämällä liikennejärjestelyjä.

Aikataulu

Suunnitelmien tavoitteena on valmistua 12/2025.

Kohteen toteutusaikataulu vuoden 2026 aikana

Kustannukset

2,1 milj. euroa. Kustannusindeksi (126,60 2020=100)

Vaikutukset

- + Alueen viihtyisyys
- + Alueen turvallisuus paranee selkeyttämällä liikennejärjestelyjä

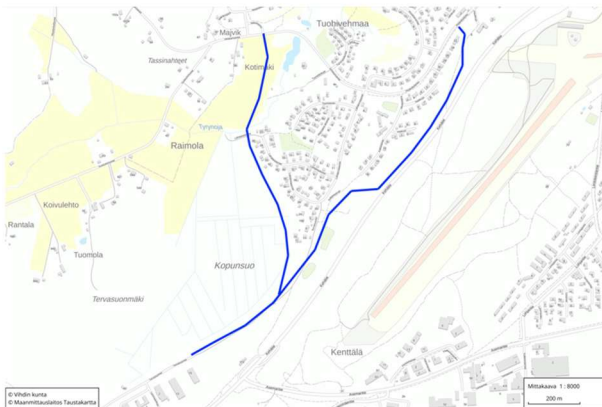
TUOHIVEHMAAN UUSI KATUYHTEYS

Nykytila

Nykyisellään Hiidenrannan asuinalueella on kaksi liittymää Valtatielle 25 Hiidenvedentien liittymä, sekä Kaukoilantien valo-ohjattu liittymä. Uudenmaan ELY-keskus on esittänyt, että Hiidenvedentien liittymä katkaistaan ajoneuvoliikenteeltä kun Kaukoilantien valo-ohjattua liittymää on parannettu lisäkaistoilla.

Hanke ja tavoitteet

Asemantien eritasoliittymästä suunnitellaan uusi katuyhteys Hiidenrannan asuinalueelle korvaamaan suljettava Haapakyläntien ja Hiidenvedentien liittymä.

Aikataulu

Katuvaihtoehtojen esiselvitys valmistunut toukokuu 2024

- Vaihtoehtoja tutkitaan vielä maaston hankaluuden takia
- Luontoselvitykset kevät-syys v 2025

Kustannukset

- Kustannukset arvioitu Fore (HOLA) 132,8(2015=100)

VE-A: Kustannusarvio on 2,05 milj. euroa

VE-B: Kustannusarvio on 1,8 milj. euroa

Suunnitteluun varattu 100 k€ v2026

Vaikutukset

- + Liikenneturvallisuus paranee
- Molemmat linjausvaihtoehdot sijoittuvat lähelle asutusta
- Suon läpi kulkevalla yhteydellä luontoarvoja.
- Haastavat maaperäolosuhteet

NUUKSION LÄNTINEN PORTTI

Hanke ja tavoitteet

Rakennuskohteena on Vihdin kunnan Tervalammen alueella sijaitsevan Nuukion läntisen portin pysäköintialueen ja Huvilamäen yksityistien parantaminen sisältäen sillan uusimisen.

Nykyisen noin 3 metriä leveän soratien rakennekerrokset uusitaan kokonaisuudessaan ja samalla tietä levennetään noin 1 metri sekä kuivatusta parannetaan. Lisäksi rakennetaan erillinen ratsastusreitti sekä pysäköintialue yksityistien päähän palvelemaan Nuukion kansallispuiston kävijöitä.

Aikataulu

- Arvio kohteen toteutusaikataulusta on vuoden 2026 aikana

Kustannukset

- 300 000€

Vaikutukset

- + Nuukion kansallispuiston saavutettavuus

HELMINHARJUN ASUINALUE KAAVA OT 18

Kaavan Ot 18 itäosan toteutussuunnittelu valmis. (1. vaihe)
Länsiosan katusuunnittelu aloitetaan v.2026. (2. vaihe)

Kustannukset ja urakka

1. vaihe:
- 1,2 M€
 - Urakoitsija on valittu Elinvoimalautakunnassa 18.2.2025
 - Urakka alkanut viikolla 13 2025.
 - Urakan päällystys- ja viimeistelytyöt siirtyvät keväälle 2026. Urakka valmistuu toukokuussa 2026.

ROSTIN YRITYSALUE 2 N202A

Nykytila

Asemakaava-alue sijoittuu Nummelan olemassa olevan taajaman eteläpuolelle rajautuen etelässä Tarvontiehen (valtatie 1), pohjoisessa Vanhaan Turuntiehen (110), lännessä rajautuen viireillä olevaan kaavaan N198 etelä-Nummelan työpaikka-alueeseen I ja idässä Ahonpäähän. Suunnittelualueen alustava rajausta kattaa noin 166 ha, rajausta tulee tarkentamaan suunnittelun edetessä.

Hanke ja tavoitteet

Etelä-Nummelan yritysalueen asemakaavalla on tarkoitus tutkia työpaikka-alueen sijoittamista eteläiseen Nummelaan erinomaisten liikenneyhteyksien ulottuville ja näkyvyydeltään erinomaiselle paikalle, joka sijaitsee myös pohjavesialueiden ulkopuolella. Tavoitteena on laatia yritysalueelle katujen yleissuunnitelmat, joilla varmistetaan riittävät tilavaraukset katualueille.

Aikataulu

Asemakaava jaetaan kahteen osaan N202a ja N202b
N202a kaavaluonnos Ella 3/2025 -> tavoite hyväksyminen 4/2026
Yleis- ja katusuunnittelu 2024-2025
Louhinnan yleissuunnitelma valmis
Liikenneselvitys valmis
Suunnittelurahaa 2026 300 k€

Kustannukset

0,4 milj.euroa. Kustannusindeksi 130,40 (2015=100)

Vaikutukset

- + Yritysalueiden omavaraisuus paranee
24 ha tontista jo alustavasti kaupat sovittu

RIDALIN KAAVA-ALUE

Nykytila

Suunnittelualue on pääosin tiheää ja mäkistä metsää. Alueen maisemakuvaa hallitsee metsäinen mäki, jonka jyrkkä pohjoisrinne rajautuu Kilsoinniitun alavaan lähivirkistysalueeseen. Suunnittelualueen pinta-ala on alustavan rajauksen mukaan noin 81 ha.

Hanke ja tavoitteet

Aluetta tutkitaan tiiviinä rivitalo- ja pientalovaltaisena alueena, jonka tarkoituksena on täydentää ja laajentaa Nummelan taajamarakennetta taajaman edulliseen kasvusuuntaan. Tavoitteena on luoda monipuolinen ja viihtyisä asuinalue palveluineen, turvata alueen luontoarvot sekä luoda hyvät jalankulun ja pyöräilyn yhteydet sekä virkistysreitit. Ensimmäisessä vaiheessa laaditaan kaava-alueelle katujen yleissuunnitelmat ja sen jälkeen katu- ja rakentamissuunnitelmat.

Aikataulu

- Kaavaehdotus 4/25, hyväksyminen 12/2025
- Yleis- ja katusuunnitelmat 2025
- Vesihuollon yleissuunnitelmat tehty 2024
- Suunnittelu syksy 2025/kevät 2026
- Rakentaminen 2027

Kustannukset

Katu- ja rakennussuunnitteluun varattu 200 k€ v2026

Vaikutukset

- + Kunnan tonttivaranto paranee
- + Kestävä yhdyskuntarakenne
- + Haastavat maasto-olosuhteet sekä luontoarvot

N203 KUIKKU KAAVA-ALUE

Aikataulu

- Katu- ja rakennussuunnittelu käynnistyy 9/2025
- Rakentaminen alkaa arviolta syksyllä 2026

Kustannukset

- Alustava kustannusarvio 3 milj. euroa.

HIIDENLAAKSON TYÖPAIKKA-ALUE

Nykytila

Alue sijaitsee Nummelan taajamassa, Hanko-Hyvinkää -radan varrella, noin 2-5 kilometrin etäisyydellä Nummelan keskustasta. Suunnittelualue koostuu hajanaisista asuin- ja työpaikkarakennuspaikoista, alavista peltoaukeista ja kumpuilevasta metsämaastosta.

Suunnittelualue on pääosin asemakaavoittamatonta aluetta, rajautuen Hiidenmäen asemakaavoitettuun työpaikka-alueeseen ja toisaalta myös Pajuniityn asemakaavoitettuun alueeseen idässä. Alue on laaja, alustavan rajauksen mukaan noin 68 ha.

Hanke ja tavoitteet

Tavoitteena on luoda uusia työpaikkatoimintojen sijoittumismahdollisuuksia hyvien kulkuyhteyksien äärelle ja luokiteltujen pohjavesialueiden ulkopuolelle ja kasvattaa näin Vihdin kunnan alueella työpaikkatonttien tarjontaa. Katujen yleissuunnitelmat laadittiin kaavatyön yhteydessä ja seuraavaksi laaditaan katusuunnitelmat.

Aikataulu

- Luontoselvitys uusitaan 2025
- Viimeinen maanomistaneuvottelu kesken
- Tavoite hyväksyminen 10-11/2025

Kustannukset

- Suunnittelurahaa varattu vuodelle 2026 200 k€
- Ei kustannusarviota

Vaikutukset

- Yritystonttien omavaraisuus paranee
- Alueella luontoarvoja
- Espoo-Salo oikoradan vaikutukset

Nykytila

Nummela nykyinen puhdistamo on rakennettu 1976. Tämän jälkeen sitä on laajennettu 1990-luvun alussa ja saneerattu vuonna 2000. Uusi esikäsittelyrakennus valmistui vuonna 2017. Puhdistamolle vaadittaisiin merkittävää kapasiteettia lisäämistä Vihdin kunnan tulevaisuuden väestöennusteeseen vastaamiseksi. Lisäksi koko puhdistamorakennus vaatisi rakenteellista uusimista. Puhdistamo sijaitsee maankäytöllisesti haastavassa paikassa tulevan ESA-radan asema-alueella. Puhdistamon nykyisen ympäristölupaan mukaan käsiteltävien jätevesien johtaminen Siuntionjoen vesistöön tulee lopettaa 31.12.2026. Näihin perustuen on vuosina 2019-2021 selvitetty erilaisia vaihtoehtoja ja kustannuksia jätevesien käsittelylle tulevaisuudessa. Kunnanvaltuusto on päättänyt selvitysten pohjalta hakea ympäristölupaa uudelle puhdistamolle Etelä-Nummelaan yritysalueelle (kaava N202, viireillä). Ympäristölupahakemus on jätetty Etelä-Suomen aluehallintoviraston käsiteltäväksi 13.3.2023. AVI hylkii hakemuksen päätöksellään 18.6.2025. Valitus Vaasan hallinto-oikeuteen jätetty 21.7.2025.

Hanke ja tavoitteet

Nummela uusi puhdistamo on esisuunnitelman perusteella tarkoitus toteuttaa kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe on mitoitettu vuoden 2040 väestöennusteeseen perustuen ja laajennuksella voidaan puhdistamon kapasiteettia lisätä vuoden 2050 ennusteen mukaiselle jätevesimäärälle. Vesistövaikutusten arviointi ja ympäristölupahakemus on laadittu vuoden 2050 mitoitukseen perustuen, jotta ympäristölupa kattaa puhdistamon koko elinkaaren aikaisen toiminnan. Uuden puhdistamon purkuvesistöksi on esitetty Siuntionjoen vesistöä, mutta uuden puhdistamon tehokkaamman puhdistustuloksen vuoksi kuormituksen ei katsota merkittävästi lisääntyvän nykyisestä. Mikäli puhdistamolle ei myönnetä ympäristölupaa, Vihdin Vesi edistää siirtoviemärvaihtoa HSY:n Blominmäen puhdistamolle.

Molempia vaihtoehtoja palvelevia putkikytkäisiä nykyiseltä puhdistamolta rakennetaan Hankasalontien urakan yhteydessä vuosien 2023-2025 aikana.

Aikataulu

- AVI hylännyt lupahakemuksen, valitus Vaasan hallinto-oikeuteen 21.7.2025
- Vaasan HAO käsittely noin 2 vuotta, siihen mahdollinen KHO 2 vuotta lisää
- Vaihe 1 rakentaminen voi alkaa aikaisintaan 2029 ->
- Vaihe 2 rakentaminen tarvittaessa 2040 jälkeen

Kustannukset

- Vaihe 1, kustannusarvio 44,3 M€
 - vuoden 2040 asukasmääräennusteen mukainen mitoitus
- Vaihe 2, kustannusarvio 7,5 M€
 - laajennus vuoden 2050 asukasmääräennusteelle

Vaikutukset Vihdin Vedelle

- + Uusi puhdistamo sijoittuu teollisuusalueelle, pois asutuksen lähistöltä
- + Tehokkaampi puhdistusprosessi vähentää vesistökuormitusta
- + Oman puhdistamon käyttöönkustannukset alhaisemmat kuin siirtoviemärvaihtoehdossa
- + Investoinnin rahoittaminen edellyttää merkittäviä asiakasmaksujen korotuksia vuodesta 2022 ->

Nykytila

Etelä-Nummelaan yritysalueen (kaava N198) vesihuoltoa varten rakennettavat siirtolinjat. Vesijohdon ja jäteveden siirtolinjat toteutetaan kahdessa vaiheessa, 1. vaihe on vesijohdon rakentaminen Piilistöntieltä Nummelaan puhdistamolle ja 2. vaihe on vesijohdon ja 2 kpl viemäreiden rakentamista puhdistamolta yritysalueelle Hankasalontien alkuun. Siirtolinjat kulkevat ESA-radan asema-alueen läpi, jossa siirtolinjat on sijoitettu asemanseudon kaavarungon mukaisille katualueille. Myöhemmässä vaiheessa alueelle tulee rakennettavaksi toinen syöttövesijohto ja vesitorni alueen vedenriittävyyden varmistamiseksi. Toinen vesijohto alueelle tuodaan Hakalanrinne suunnalta Linnanmäen asemakaava-alueen läpi Rostintielle. Vesitornille on varattu Etelä-Nummelaan osayleiskaavassa paikka Linnanmäellä.

Hanke ja tavoitteet

Asemakaavalla on mahdollistettu monipuolinen työpaikka-alue pohjavesialueiden ulkopuolelle. Työpaikkatoimintojen suunnittelussa on huomioitu alueella jo oleva asuinrakentaminen. Yritysalue on vahvistettu vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeksi.

Siirtolinjan rakennussuunnitelmat Piilistöntien ja yritysalueen välillä ovat valmistuneet. Toisen syöttövesijohdon ja vesitornin mallinnus on valmistunut syksyllä 2023. Suunnittelua jatketaan vuoden 2026 aikana. Vesitornin suunnittelussa huomioidaan mahdollisuus ottaa vastaan vettä jostain muusta lähteestä kuin nykyisiltä vedenottamoilta.

Aikataulu

- Rakentaminen vuosina 2022-2028

Kustannukset

- Siirtolinja, vaihe 1 Piilistöntie – Nummelaan puhdistamo (FCG Oy)
 - 200 000 €, valmistunut keuhällä 2023
- Siirtolinja, vaihe 2 Nummelaan puhdistamo – E-N yritysalue (Sveco Oy)
 - Urakkahinta 1,5 M€, urakka valmistunut kesä 2025
- 2. syöttövesijohto + vesitorni (yleissuunnitelma ja mallinnus Ramboll Oy)
 - vj Hakalanrinne – yritysalue, ys kustannusarvio 0,7 M€
 - Vj syöttölinja vesitornille, ys kustannusarvio 1,4 M€
 - vesitornin karkea kustannusarvio 2 M€
 - Vesitornin ja syöttölinjojen suunnittelu 2026 ja rakentaminen 2027 ->

Vaikutukset Vihdin Vedelle

- + Yritysalueen siirtolinjojen rakentamisen yhteydessä on pystytty varautumaan tulevaan jätevesiratkaisuun
- + Uusi vesitorni parantaa vedenjakelun varmuutta
- + Nykyisillä vedenottoilla ei pystytä vastaamaan tulevaisuuden vedentarpeeseen
- + Tulevilla liittymismaksuilla ei pystytä kattamaan kaikkia verkoston rakentamiskustannuksia

Kunnanhallitus

Aineeton käyttöomaisuus

Länsirata Oy:n rahoittamiseen on varauduttu alustavan rahoitussuunnitelman mukaisesti. Rahoitus vaatii

kuitenkin vielä valtuuston päätöksen, ja summat ovat ehdollisena esitetty investointisuunnitelmassa.

Kunnan omistamien asunto-osakkeiden myynnistä saatavan myyntivoiton arvioidaan vuonna 2026 olevan n. 80 000 euroa.

Tietohallinnon hankinnat

Hankintalain uudistukset tulevat vaikuttamaan perustietotekniikkapalveluiden palvelutuotannon järjestämiseen. Perustietotekniikkapalveluiden kilpailuttaminen edellyttää nykyiseen palvelutuottajaan sidoksissa olevien palveluiden purkamista ja eriyttämistä sekä toteuttamista niin, että palveluiden kilpailuttaminen kustannustehokkaasti on mahdollista. Tällä hetkellä tiedossa olevat muutokset koskevat erityisesti tietoverkkoja ja muita keskitettyjä palveluita. Samanaikaisesti on tehtävä myös vanhentuvien laitteiden ja palveluiden uusimista. Investoinnin alle tulee myös talous- ja palkkahallinnon järjestelmien investointikustannukset.

Valokuiturakentaminen

Kuntalaisten laajakaistayhteyksien saatavuutta ja laatua pyritään kehittämään valtakunnallisten tukihankkeiden avulla sen lisäksi miten kaupalliset toimijat kehittävät omaehtoisesti kunnan tietoliikenneyhteyksiä.

Irtain omaisuus

Kunnanviraston koulutusluokan remontti toteutetaan loppuvuoden 2025 ja alkuvuoden 2026 aikana. Tämän lisäksi kunnanvirastolta vapautuu työhuoneita kunnan käyttöön. Tilamuutosten johdosta on varauduttu kalustehankintoihin vuoden 2026 puolelle 150 000 eurolla. Tämän lisäksi on varauduttu yleisiin irtaimen omaisuuden hankintoihin, joita tulee vuoden aikana eteen.

Sivistyslautakunta

Irtain omaisuus

Vuosi 2026

Opetus

Koulukalusteita, 174 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa (Huhmarnummi, Kuoppanummi, Nummela, Ojakkala, Pappilanpelto, Lukio, Vanjärvi) olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin investointeja.

Iwall- peliseinä Nummelanharjun kouluun 20 000 €

Kaikissa yläkouluissa on vuonna 2026 Iwall- peliseinät.

Opetustilojen ICT- ja AV-laitteistojen uudistaminen 270 000 €

Uudistetaan ja yhdenmukaistetaan Vihdin koulujen luokkien näytöt, dokumenttikamerat ja tietokoneet vastaamaan nykyajan vaatimuksia jaksottaen vuosilta 2024–2026.

Opettajien työtilojen kalusteet, 30 000 € (päivitettävät kalusteet)

Opettajien työtiloihin Kuoppanummen koulun ja Nummelanharjun kouluun ajanmukaiset kalusteet.

Laavu Vanjärven koulun pihaan, 10 000 €

Laavua käytetään ulko-opetuksen yhteydessä sekä muussa toiminnassa myös kouluajan ulkopuolella.

Vuosi 2027

Opetus

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2028

Opetus

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Vuosi 2029

Opetus

Koulukalusteita, 40 000 € (päivitettävät kalusteet)

Jotta kouluissa olisi opetussuunnitelmien mukainen kalustus, tarvitaan niihin vuosittain investointeja 40 000 euron edestä.

Hyvinvointilautakunta

Irtain omaisuus

Vuosi 2026

Museon näyttelyn näyttöpylonien uusinta, 15 000 €

Museon näyttelylle pakolliset näytöt vaativat uusimista.

Vuosi 2027

Uuden kirjastoauton hankinta, 500 000€

Nykyinen kirjastoauto on tulossa ajokilometriensä päähän ja uuden kirjastoauton hankinta on ajankohtainen kirjastopalveluiden saavutettavuuden takaamiseksi haja-asutusalueiden ulkopuolella asuville kuntalaisille.

Elinvoimalautakunta

Investoinnit

Maankäyttöpalvelut

Kiinteä omaisuus

Vihdin kunnanvaltuusto on 3.6.2019 § 25 hyväksynyt Vihdin kunnan päivitetyn maapoliittisen ohjelman. Maapoliittisessa ohjelmassa määritellään kunnan maapoliittiset tavoitteet sekä esitetään ne periaatteet ja maapoliittiset keinot, joita noudatetaan pyrittäessä asetettuihin tavoitteisiin.

Talousarviota laadittaessa kunnan työpaikkatonttien tarjonta ei ole merkittävästi parantunut edellisvuodesta. Käynnissä olevat ja vireille tulevat työpaikka-alueiden kaavatyöt kuitenkin parantavat kunnan työpaikkatonttien tarjontaa tulevina vuosina merkittävästi. Alkavallakin kaudella maanhankintaa tullaan painottamaan sellaisille alueille, jotka voivat lähitulevaisuudessa muodostua työpaikka-alueiksi ja lisätä kunnan veto-voimaan myös yrittämisen näkökulmasta.

Jotta Vihti kuntana voi säilyttää ja lisätä vetovoimaansa asuinpaikkana, on uusiin, kaavoitettaviin asuinalueisiin sekä olevien asuinalueiden ympäristön ylläpitoon ja parantamiseen pystyttävä satsaamaan nykyistä enemmän. Yksi keino käytettävissä olevan resurssin kasvattamiseen on laatia ensimmäiset asemakaavat ensisijaisesti kunnan omistamalle maalle, jolloin kaavoituksesta saatava hyöty voidaan ohjata kokonaisuudessaan kunnan kehittämiseen. Jotta näin voidaan toimia, on raakamaata myös pystyttävä hankkimaan asumisen tarpeisiin silloin, kun sitä on kohtuuhintaan tarjolla kunnan kehittämisstrategian mukaisilla alueilla.

Vuosina 2023 ja 2024 maanhankintaan varattiin 1,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2025 3 miljoonaa euroa. Riittävä sekä asumiseen, että työpaikkatonttien tarpeeseen vastaavaa kaavoitusta varten tulee budjetissa varautua maanhankintaan 2 miljoonalla eurolla vuodelle 2026. Taloussuunnitelmavuosille voidaan osoittaa myös 2 miljoonaa euroa.

Mittaus- ja paikkatietopalvelut

2026 Ilmakuvauskohterin (drone) uusiminen

Nykyinen drone on hankittu 2019 eikä se täytä enää uusia määräyksiä ja säännöksiä. Traficomilta saatu lupa on voimassa vuoden 2025 loppuun, eikä sitä voi uusia nykyiselle dronelle koska se ei täytä enää tämän päivän vaatimuksia. Muuttuneiden säännösten johdosta uusiminen on syytä tehdä nyt ja hankkia laite sekä hoiata luvat kuntoon siten, että täytetään toiminnalle asetetut vaatimukset.

2027 Mittauslaitteiston uusiminen

Trimble S6 takymetri on hankittu vuonna 2013 eli investointivuonna on ollut käytössä jo 14 vuotta. Luotettavan toiminnan takaamiseksi laite on tarpeen vaihtaa uuteen ja myös monipuolisempia ja tehokkaampia toiminnallisuuksia sisältävään mittauslaitteeseen.

2028 Pakettiauton vaihto

Mittaustoiminnan sujumisen kannalta on tärkeää, että myös käytössä olevat autot ovat mahdollisimman luotettavia. Toinen pakettiautoista on hankittu vuonna 2019 ja ollut jatkuvassa käytössä siitä lähtien. Hankinnassa tullaan huomioimaan mahdollisuuksien mukaan auton ympäristöystävällisyys mm. käyttövoima ja kulutus. Tämä on huomioitu määrärahavaroituksessa, joka mahdollistaa myös täyssähköisen pakettiauton kilpailuttamisen.

2029 Mittauslaitteiston uusiminen

Tarvetta uusia keilaustakymetri SX12. Takymetri on hankittu vuonna 2019 eli investointivuonna on ollut käytössä jo 10 vuotta. Luotettavan toiminnan takaamiseksi laite on tarpeen vaihtaa uuteen ja myös monipuolisempia ja tehokkaampia toiminnallisuuksia sisältävään mittauslaitteeseen.

2030 Ilmakuvaus ja laserkeilaus

Ilmakuvaus on tarpeellinen pohjakartan laatimista varten alueille, joilla ei vielä ole kantakarttaa ja jonne asemakaavoitus on laajenemassa. Aineistoja käytetään lisäksi 3D-maasto- ja 3D-kaupunkimallien tuottamiseen.

Liikuntapalvelut

Vihdin kuntastrategiassa määritellään, että Vihti on aktiivisen ihmisen koti. Palvelulupauksemme on, että tarjoamme modernit liikuntapaikat, mahdollistamme liikkumisen lähiluonnossa, kannustamme vihtiläisiä aktiiviseen elämäntapaan sekä terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen. Liikkumisen edistämiseksi on hyväksytty kaksi erillistä ohjelmaa: Vihdin kunnanvaltuusto on hyväksynyt 27.03.2023 §10 liikkumishjelman ja elinvoimalautakunta 14.1.2025 §3 liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman vuosille 2025-2030.

Liikuntapalvelut ylläpitää ainoaa kunnallista liikuntasaliamme Nummelanharjun koulun yhteydessä. Kuntosalin laitekanta on vanhentunutta ja tavoitteena on uudistaa laitekantaa siten, että se tulevaisuudessa täyttäisi strategiaan kirjatun modernin liikuntapaikan kriteerit. Tämä edellyttää vuosittaisia investointeja ja tästä syystä vuodelle 2026 esitetään liikuntasalilaitteisiin 15 000 e investointimäärärahaa. Samanlainen määräraha on tarpeen myös taloussuunnitelmavuosille. Talousarviossa tulee varautua vuodelle 2026 myös liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman mukaiseen 60 000 e määrärahaan matalan kynnyksen rakentamiseen. Ko. määrärahan tarkempi käyttö päätetään, kun tiedetään osallistavan budjetoinnin tulos. Sillä voidaan esimerkiksi toteuttaa ulkokuntosalien laitehankintoja tai yksi ministadion. Vuoden 2026 investointikohteiden suunniteltu sijainti on Otalampi ja/tai Ojakkala.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Ateria- ja puhdistuspalvelut

- Otalammen koulun keittiö on kolmas aluekeittiöistä, joka on peruskorjaus vuorossa. Hanke on jaettu kahdelle vuodelle. 2025 tehtiin keittiösuunnitelma ja tilapalvelun kanssa toteutettiin keittiökäynti. Tilapalvelu ottaa kokonaisvastuun peruskorjauksen onnistumisesta ajallaan. Otalammen keittiön biojätekontti tullaan uusimaan myös kesällä 2026. Erillinen tila sille on jo tehty.
- Varataan 100 000 € isompien ja kalliimpien laiterikkojen varalle, koska laitekanta alkaa olla iäkästä ja käyttöikänsä päässä. Ensimmäisenä hankintana on Kuoppanummen koulukeskuksen ruoanottolinjat.

Yhdyskuntatekniikan palvelut

Kunnan osuudet valtion tiehankkeisiin

- Asemantien vt 25:n eritasoliittymän tiesuunnitelmasta kunta on antanut lausuntonsa, tarvittavia asemakaavamuutoksia laaditaan.
- MT 110 (Vanhan Turuntien) välillä Hankasalontie – VT 2 (Porintie) tie- ja katusuunnittelu jatkuu vuoden 2026 aikana. Em. suunnitelmilla parannetaan Pillistöntien liittymäaluetta ja kehitetään tukemaan Rostin yrityspuiston turvallisia yhteyksiä. Hankasalontien ja Rostintien liittymien toteutus MT110 jatkuu 2026. Kadunpitopäätös on tehty Lohjan rajalta VT2 ramppiin.
- Kunnan strategian mukaisten kevyenliikenteen yhteyksien parantamisen edistäminen yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Kevyenliikenteen väylän suunnittelu Rostin yrityspuistosta Veikkolaan jatkuu.
- Ukintien / Hiekkahentusen liittymän turvallisuuden parantaminen yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Hanke on käynyt hyväksymismenettelyssä 2025 ja hanke etenee toteutukseen vuonna 2026.

Työpaikka-alueet

- Merkittävin uudisrakennushanke on Rostin yrityspuiston kunnallistekniikan rakentaminen. Ensimmäisten katujen rakennusurakat käynnistyivät vuoden 2024 aikana. Hankasalontie liittyvine katuihin valmistui 2025 ja Rostintie katuineen jatkuu 2026 aikana.

Asuinalueiden rakentaminen

- Kuikon alueen katu- ja rakennussuunnittelu. Rakentaminen aloitetaan syksyllä 2026.
- Ridalin alueen katusuunnittelu vuonna 2026. Rakentaminen ajoittuu alustavasti vuodelle 2027.
- Helmiharjun 2-vaiheen katu- ja rakennussuunnittelu vuonna 2027. Rakentaminen ajoittuu alustavasti vuodelle 2028.

Muu yhdyskuntatekniikan rakentaminen

- Helsingintie kirkonkylällä on nykyisin valtion maantie. Valtio on esittänyt ja kunta päättänyt valtatie 2 alikulun toteutuspäätösten yhteydessä, että Helsingintie otetaan kaavoituksen edetessä kaduksi VT2:lta Olkkalantien liittymään asti. Osuudelle laaditaan katusuunnitelma. Kaavavalitus viivyyttää katusuunnitelman käynnistämistä. Katusuunnitelmaa ei voi hyväksyä ennen asemakaavan vahvistamista. Katusuunnitelmassa esitetään jk+pp-tie / jalkakäytävä Helsingintien kirkon puoleiselle reunalle.
- Tärkeä hanke on Hanko - Hyvinkää radan ylittävä Kuoppanummen kulkuyhteys. Kulkuyhteyden toteutussuunnitteluun on varattu vuoden 2026 talousarviossa 0,5 M€. Alustava rakennusaikataulu on 2027 - 2028. Kustannusarvio ylikäytäväsillalle on 6,0 M€. Ylikäytäväsillan rakentamisella turvataan yhteydet mm. Enärannan suunnalta Kuoppanummen koulukeskukselle kuten myös Kuoppanummen alueelta kaupallisiin palveluihin radan eteläpuolelle.
- Meritien rautatiesillan ja katualueiden uudistamisen suunnitelma palautui valmisteluun Elinvoimalautakunnasta, lopullinen suunnitteluratkaisu tehdään kiertoliittymällä.
- Nissolan ylikulkusilta tulee tukemaan Ojakkalasta ja Lankilasta kulkua Nummellan keskusta. Samalla se helpottaa työmatkapaluuliikennettä Nummellaan.
- Kirkonkylän ranta-alueen ilmeen uudistaminen. Suunnittelu valmistui 2025 ja ensimmäinen rakennusvaihe tehdään 2026.
- Nummellan venerannan veneen laskupaikan uudistaminen käynnistyi 2025 ja jatkuu vuonna 2026.
- Ridalin alueen ja Vesikansan kevyen liikenteen väylän katusuunnittelu 2024.
- Nummellan torin puiston suunnittelu 2026.
- Päälylystystöihin varatulla määrärahalla uusitaan päälylysteitä siinä laajuudessa kuin määrärahat sallivat.
- Valaistuksen parantamishankkeessa vaihdetaan mm. vanhojen elohopea tai suurpainenatrium valaisimet LED valaisimiin.

Puistot

- Määrärahalla ylläpidetään yhdyskuntatekniikan tulosalueen ylläpidossa olevien leikkipaikkojen kuntoa. Määrärahalla on varauduttu parantamaan joitakin puistopolkuja sekä kirkonkylän rannan viihteyttä.
- Talousarviossa on varattu 300 000 euron määräraha Nuuksion läntisen portin palvelualueen - pysäköinti ja sosiaalityöt - suunnittelua ja toteutusta varten. Kulkujärjestelyistä sovittiin vuoden 2024 aikana.

Liikunta-alueiden rakentaminen

- Nummelan lentokentän eteläpuoleisen polun ja Lentokentätien ylittävän sillan toteuttamiselle on varattu määräraha suunnitelmavuodelle 2027.
- Harjun kuntoratahankkeen jatkuminen.

Tilapalvelu

UUDISRAKENTAMINEN

Kirkonkylän paloasema

- Vihdin VPK:n paloasema nykyinen paloasema sijaitsee Vihdin kirkonkylässä, osoitteessa Kyläaukio 6, 03400 Vihti. Paloasema on rakennettu 1938 ja sitä on laajennettu vuonna 1952. Paloasema ei täytä työsuojellisia, toiminnallisia eikä rakenteellisia vaatimuksia.
- Kunnanvaltuusto hyväksyi uuden paloaseman hankesuunnitelman syksyllä 2021. Hankkeen hankesuunnitelma on tehty.
- SOTE uudistuksen myötä pelastustoimi siirtyy kokonaisuudessaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle. Myös kirkonkylän paloasema -hanke siirtyy Hyvinvointialueen vastuulle. Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti hankkeen tilaajan toimii kunnan omistama Nummelan Teollisuustalo Oy. Tilapalvelu sitoutuu tarjoamaan kohteeseen projektipäällikön rakennuttamistehtäviin. Hanke käynnistetään vuoden 2026 aikana, mutta se ei kuulu kunnan investointiohjelmaan. Hyvinvointialue vuokraa tilat Nummelan Teollisuustalot Oy:ltä.

Uimahallihanke

- Hankesuunnitelmaa on käsitelty vuonna 2025 lautakunnassa ja kunnanhallituksessa. Hankesuunnitelmassa on esitetty eri laajuusvaihtoehtoja. Uimahallin rakentaminen huomioidaan investointisuunnittelussa tulevana vuosina.

Campus-alueen energiahanke

- Campus-alueen energiahankkeen lämmitysmuodoksi on valikoitunut maalämpö. Energiahanke kilpailutettiin vuoden 2025 aikana KVR-urakkana. Tarjouksia saatiin vain yksi kappale. Valintaa ei tehty, ja päätettiin tehdä uusi kilpailutus muuttamalla urakkamuotoa. Uusi kilpailutus suoritetaan alkuvuodesta 2026 ja rakentaminen aloitetaan keväällä 2026 aikana. Energiahankkeen kustannus-arviota on tarkennettu 4,0 M€:n.

Liikuntapaikatuotannon kalustohallit

- Campus-alueen kalustohalli toteutetaan rinnan energiahankkeen kanssa, kuitenkin omana hankkeenaan.

- Nummelanharjun kalustohallin hankesuunnittelu aloitetaan heti kun kaava kyseisellä alueella on varmistunut. Hanke suunnitellaan vuoden 2026 aikana ja investointi toteutetaan vuonna 2027.

PERUSKORJAUS

Kiinteistöjen suunnitelmalliset pienkorjaukset

- Määrärahan tarve vaihtelee vuotuisesti ja sitovana määrärahana vuodelle 2026 on 1,32 M€. Suurimpina suunniteltuina korjauksina suoritetaan:
 - Rakennusautomaation päivittäminen kohde kerrallaan
 - Leikkivälineiden korjaukset ja uusiminen
 - Lukitusten päivitys kohde kerrallaan (1-2 kohdetta per vuosi)
 - Hiidenrannan päiväkodin korjaukset vuosina 2026-2029
 - Vihdin museon maalaus 2026-2027
 - Uimahallin saumakorjaukset 2026
 - Kultsan parkkipaikka
 - Esteellisyyden poistaminen kiinteistöistä
 - Vieraslajipoistot kiinteistöjen pihoilta
- Odottamattomat vikakorjaukset lisääntyvät vuosittain kiinteistökannan sekä talotekniikan ikääntymisessä. Vikakorjaukset ovat arvaamattomia korjaustarpeita, jotka täytyy suorittaa, jotta kiinteistön käyttö voi jatkua. Odottamattomiin vikakorjauksiin on varattu 120 000 €.

Kunnan viraston varikon parantaminen

- Varikon pihan järjestelyt aloitettiin vuonna 2022 ja niitä on tarkoitus jatkaa vuoden 2026 puolella jolloin saatetaan loppuun vuonna 2025 aloitetut hankkeet tankkauspiste ja tukirakennuksen 2. kerroksen sosiaalitilat. Vuoden 2026 aikana kartoitetaan ja suunnitellaan varikkoalueen toiminnot eri palvelualueiden välillä. Osana tätä suunnittelua on romuautojen säilytysalueen turvallisuus.

Valmistuskeittiöiden peruskorjaus

- Vuonna 2025 on toteutettu Otalammen keittiön peruskorjauksen biotilan rakentaminen ja keittiön suunnittelu. Vuonna 2026 toteutetaan keittiön peruskorjaus, hankitaan biokontti ja suunnitellaan varavoima. Varavoimakonetilan toteutus ja koneen hankinta on vuonna 2027.

Nummelan kirjaston peruskorjaus

- Nummelan kirjastoa talotekniikka -korjaus on hankesuunnitelman ja kuntoarvioinnin perusteella muuttunut peruskorjaukseksi. Kiinteistön kunto vaatii perusteellista korjausta. Kohteeseen on laadittu vuoden 2025 aikana hankesuunnitelma. Vuodelle 2026 on varauduttu investointiraha varsinaiseen suunnitteluun ja kohteen toteutukseen varataan investointirahat vuodelle 2027. Kustannusarvio määräytyy hankesuunnitelman perusteella tehtävään kustannusarvioon.

Eläinlääkäritilat Enäranta

- Eläinlääkärivastaanotolle on etsitty uusia tiloja. Nykyiset tilat sijaitsevat kirkonkylän entisen terveyskeskuksen tiloissa. Etsinnän tuloksena uudeksi sijainniksi valikoitui Enärannan entisen päiväkodin tilat. Tiloihin rakennetaan nykyaikaiset tilat. Kohteen toteutus on vuonna 2026 ja tilat ovat käytössä vuoden 2027 alusta.

Tilapalvelun irtain omaisuus

- Tilapalvelun irtaimen omaisuuden hankintaa on varattu vuodelle 2026 80 000€. Kyseinen summa on varattu työkoneen alustan vaihtoon. Seuraavina vuosina kaluston vaihtoon tarvitaan 45 000 € per vuosi, jotta kalusto pysyy toimintakuntoisena.

Vihdin Vesi

Vihdin puhdistamo projekti

- Vihdin jätevesihuollon kehittäminen. Vihdin Veden nykyiset jätevedenpuhdistamot ovat rakennettu 1970-luvulla. Molempien puhdistamoiden rakenteellinen elinkaari ja kapasiteetti alkavat olla päättymäisillään. Tulevaisuuden maankäyttösuunnitelmat ja puhdistamoiden kuormituksen aiheuttamat haasteet vesistöissä ovat tuoneet tarpeen selvittää eri vaihtoehtoja jätevesien käsittelylle. Hankkeen tarkoitus on löytää elinkaareltaan tehokkain tapa toteuttaa Vihdin kunnan jätevesien käsittely kustannukset ja ympäristövaikutukset huomioiden. Kesällä 2021 päätettiin uudistaa molemmat nykyiset puhdistamot ja Etelä-Nummelan uuden puhdistamon ympäristölupahakemus jätettiin keväällä 2023. Kesällä 2025 aluehallintovirasto hylkäsi lupahakemuksen. Vuonna 2026 varaudutaan mahdollisiin jatkoselvityksiin ja Vaasan hallinto-oikeuteen jätetyn vallituksen täydentämiseen. Budjetti vuodelle 2026 on 50 000 €.

Puhdasvesilaitos hankinnat

- Uudet vedentuotantolähteet. Jatketaan lisäkaivotutkimuksia ja koepumppauksia olemassa olevilla vedenottamoilla sekä täysin uusien vedenhankintalähteiden selvittämistä. Hankkeen tarkoitus on palvelukyvyn parantaminen sekä talousvedentuotannon palveluresurssien lisääminen. Budjetti vuodelle 2026 on 50 000 €.
- Laitoksien perusparannuksissa varaudutaan pieniin korjausinvestointeihin sekä automaatiojärjestelmän ajotapaselvityksiin mm. kemikaalien syöttöjen osalta. Budjetti vuodelle 2026 on 50 000 €.

Puhdistamoiden investoinnit

- Puhdistamoiden investoinnit sisältävät kirkonkylän puhdistamon saneeraussuunnitteluun liittyvän typenpoiston pilottihankkeen toteuttamisen suunnitellun prosessin toimivuuden varmistamiseksi ja kirkonkylän puhdistamon saneeraussuunnittelun käynnistämisen. Nummelan puhdistamolle hankitaan UV-laite käsitellyn jäteveden hygienisointiin. Hankkeen budjetti vuodelle 2026 on 100 000 €.

Verkoston uudisrakentaminen ja saneeraus

Verkostojen saneeraus. Vuonna 2026 jatketaan asbestivesijohtojen uusimista Vanhan Nummelan alueella Aapontiellä, Simeonintiellä, Timontiellä ja Laurinpolulla. Jätevesiviemäreitä saneerataan noin 2 km, saneerauskohteet valitaan vuotovesitutkimusten perusteella kirkonkylän alueelta ja Nummelassa kohteet pyritään yhdistämään vesijohdon saneerauksien yhteyteen. Vuoden 2026 verkostosaneerauksien budjetti on 800 000 €. Hankkeilla on tarkoitus parantaa vesihuollon toimivuutta.

- Verkoston uusinvestoinneissa keskitytään Etelä-Nummelan yritysalueen, Yöviläntien ja Kuikun alueen vesihuollon rakentamiseen. Lisäksi varaudutaan vesihuoltolinjojen rakentamiseen Huhmarista Palojärven työpaikka-alueella. Vuonna 2026 käynnistetään uuden vesitornin suunnittelu ja varaudutaan uusien verkostojen suunnitteluun ajankohtaisissa kaavoitushankkeissa. Uusinvestointeihin varataan 3 250 000 € vuodelle 2026.

Pumppaamot

- Pumppaamoiden saneeraus. Vihdissä on lähes 100 pumppaamoa, joista noin 20 % on rakennettu ennen vuotta 1985. Pumppaamoiden laskennallinen saneerausikä on 40-70 vuotta. Osa pumppaamoista on luokiteltu saneerausta vaativaksi ja lisäksi useamman pumppaamon huonokuntoisia sähkökeskuksia ja automaatiolaitteita uusitaan. Pumppaamoiden saneerauksien budjetti on vuonna 2026 yhteensä 100 000 €. Hankkeen tarkoitus on parantaa jätevesiverkon luotettavuutta.

Vesilaitoksen kalusto

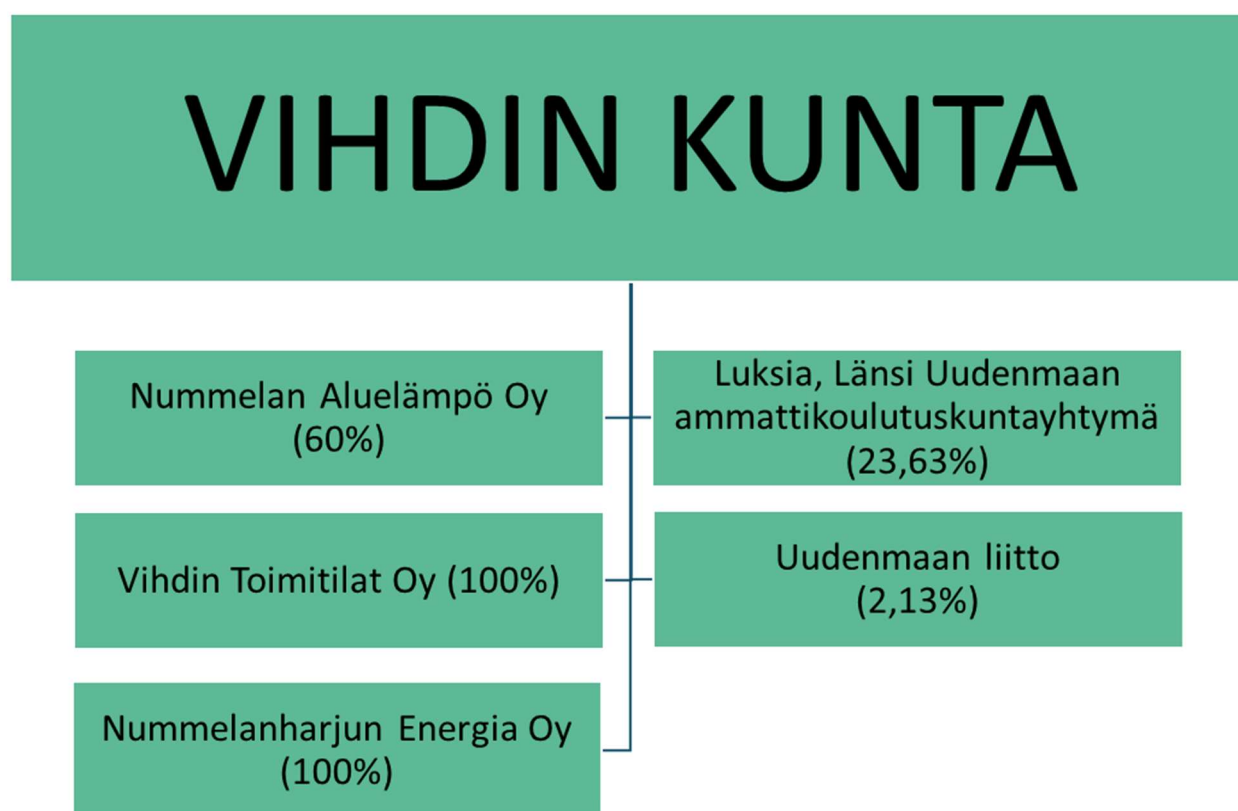
- Vuodelle 2026 ei esitetä kalustoinvestointeja.

5 KONSERNIYHTEISÖT JA TAVOITTEET

Vihdin kuntakonserniin kuuluvat kunnan tytäryhteisöt sekä osin omistettut kuntayhtymät, kuten Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä ja Uudenmaan liitto.

Vuonna 2025 konsernissa toteutettiin merkittäviä rakenteellisia uudistuksia. Palman Tieto-taito-keskus Oy fuusioitiin Vihdin Toimitilat Oy:hyn (entinen Nummelan Teollisuustalo Oy). Samalla Vihdin Toimitilat Oy:lle siirtyy kunnalta kunnanvaltuuston 29.9.2025 § 91 päätöksen mukaisesti ostaa Nummelan ja Kirkonkylän paloasemat sekä vastaanottaa apporttiomaisuutena Nummelan ja Kirkonkylän terveysasemat. Fuusion ja omaisuusjärjestelyjen myötä yhtiö on muuttanut nimensä Vihdin Toimitilat Oy:ksi.

Kuvio 14. Vihdin kuntakonserni 2026

5.1 Tytäryhteisöt

5.1.1 Nummelan Aluelämpö Oy

Yhtiön omistavat Vihdin kunta 60 % ja Adven Oy 40 %, joten yhtiö on Vihdin kunnan tytäryhteisö. Yhtiöllä on

sivutoiminen toimitusjohtaja ja yhtiö ostaa tekniset palvelut ostopalvelusopimuksena Adven Oy:lta. Hallituksen puheenjohtajana toimii Ville Könönen ja yhtiön osa-aikaisena toimitusjohtajana Roald von Schoultz.

Uusi 15 vuoden lämmöntoimitussopimus lämmöntoimittajan kanssa astui voimaan 1.10.2025. Kaukolämpöverkostoa on laajennettu vuonna 2025 Tuusankaaren ja Kyöstinpolun välisellä putkella. Yksi uusi asiakas on liitetty verkkoon, mutta asiakasmäärän kehitykseen on vaikuttanut yhtiön aiemmat hinnanmuutokset. Tänä vuonna 5 asiakasta on irtisanonut lämmöntoimitussopimuksensa. Näiden vaikutus myyntiin on noin 1 000 MWh/vuosi.

Välttääkseen lisää irtisanomisia, yhtiö laski energian hintaa 1.6 alkaen vuoden 2024 tasolle ja tulee laske-
maan hintaa edelleen noin 4 % vuoden 2026 alusta. Tällä pyritään hillitsemään asiakkaita siirtymään muihin
lämmitysmuotoihin kaukolämmön korkean hinnan takia. Lämmöntoimittaja on investoimassa uuteen pellet-
tikattilaan, mikä vähentää huomattavasti fossiilisten polttoaineiden käyttöä Nummelan Aluelämmön lämpö-
verkossa.

Vuodelle 2026 omistajan asettama tulostavoite:

Tilinpäätöksessä käyttökate on vähintään +200 000 euroa.

Vuodelle 2025 omistajan asettamat toiminnalliset tavoitteet:

- Pyrkä toimii, että hinta on alle Energiateollisuus ry:n keskiarvon vuoteen 2030 mennessä.
- Olla aktiivisesti mukana edistämässä datakeskuksen hukkalämmön hyödyntämistä kaukolämpöverkossa
- Fossiilisten tuontipolttoaineiden osuus vuotuisesta käytöstä on maksimissaan 6 prosenttia.
- Lämmöntoimitusten keskeytykset asiakkaille 0. Kriittinen infra on turvattava kaikissa olosuhteissa.
- Yhtiön asiakasviestinnän ja maineen kehittäminen.
- Yhtiö voi laajentua hallitusti vähäriskisiin alueille.
- Varautuminen konsernin keskitettyyn taloushallintoon siirtymisestä vuodesta 2027 alkaen

Talous ja toiminta	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	Tot 1-6/2025	Budjetti 2026
Liikevaihto, €	2 871 237	3 214 918	3 021 037	3 662 328	5 126 412	3 135 899	5 207 445
Käyttökate, €	293 061	284 706	-50 681	-807 456	-70 041	390 218	786 914
Liikevoitto, €	136 212	130 208	-204 939	-1 063 677	-338 660	262 393	522 914
Investoinnit, €	0	99 021	980 604	1 574 655	293 398	0	300 000
Lainat, €	117 000	38 000	19 000	1 353 299	1 148 588	303 267	500 000
Henkilöstömäärä, htv	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5	0,5

5.1.2 Vihdin Toimitilat Oy

Yhtiö on 100 % Vihdin kunnan omistama tytäryhtiö. Yhtiön toimialana on omistaa, rakennuttaa, ylläpitää ja hallinnoida toimitiloja, vuokrata niitä sekä harjoittaa muuta toimitilojen omistamiseen, kehittämiseen ja vuokraamiseen liittyvää toimintaa. Yhtiö ostaa isännöintipalvelut Retta Isännöinti Oy:ltä. Hallituksen puheenjohtajana toimii Sami Somero.

Yhtiö omistaa teollisuushallit osoitteissa Harjutie 14 ja Tehtaantie 4-6. Vuoden 2025 lopun aikana yhtiössä tapahtuu merkittäviä muutoksia. Palman Tieto-taito-keskus Oy fuusioituu yhtiöön ja kunnanvaltuuston

29.9.2025 § 91 mukaisesti yhtiö ostaa kunnalta Nummelan ja Kirkonkylän paloaseman sekä saa apportiomaisuuden siirtona Nummelan terveysaseman ja Kirkonkylän terveysaseman. Tulevien muutosten myötä yhtiö on muuttanut nimensä Nummelan Teollisuustalo Oy:stä Vihdin Toimitilat Oy:ksi.

Vuonna 2026 yhtiö vakiinnuttaa toimintansa muutosten myötä ratkaisemalla yhtiön tarvittavan resurssoinnin ja laatii toimitilastrategian, joka ottaa kantaa olemassa olevien kiinteistöjen tulevaisuuteen ja yhtiön laajentumisen mahdollisuuksiin.

Yhtiön riskeinä nähdään mahdollisten vuokrasopimusten irtisanomiset ja siirtyvien kiinteistöjen korjausvelat. Lisäksi vuoden 2026 riskinä nähdään myös toiminnan hallittu vakauttaminen

Vuodelle 2026 omistajan asettama tulostavoite:

Positiivinen käyttökate ja liikevoitto.

Vuodelle 2026 omistajan asettamat toiminnalliset tavoitteet:

1. Yhtiön toiminnan vakauttaminen muutosten jälkeen ja uuden toimitilastrategian laatiminen
2. Uuden Kirkonkylän VPK:n rakentamisen edistäminen
3. Huolehtia omistamiensa kiinteistöjen kunnosta ja korkeasta käyttöasteesta
4. Varautuminen konsernin keskitettyyn taloushallintoon siirtymisestä vuodesta 2027 alkaen

Talous ja toiminta	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	Tot 1-6/2025	Budjetti 2026
Liikevaihto, €	140 071	151 289	157 680	141 124	104 810	47 550	1 800 000
Käyttökate, €	76 360	76 880	59 845	76 944	48 139	20 896	1 040 000
Liikevoitto, €	47 972	46 309	31 413	33 550	14 876	16 970	540 000
Investoinnit, €	0	59 586	0	127 906	0	0	6 010 000
Lainat, €	0	0	0	0	0	0	6 500 000
Henkilöstömäärä, htv	0	0	0	0	0	0	0,33

5.1.3 Nummelanharjun Energia Oy

Vihdin kunta omistaa yhtiön 100%. Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi 10.6.2024 § 27 Nummelanharjun lämpölaitoksen oston määrärahat. Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 7.8.2024. Vihdin kunnanhallitus käsitteli kauppaa 2.9.2024 ja yhtiö liittyi Vihdin kunnan konserniin kaupan myötä 1.10.2024. Yhtiön toimintaa johtaa hallituksen puheenjohtaja, Vihdin kunnan elinvoimajohtaja Mika Herpiö. Yhtiöllä ei ole muuta henkilökuntaa. Yhtiön tarkoituksena on tuottaa pääasiallisesti lämpöä Nummelanharjun koululle, Vihdin lukiolle sekä uimahallille.

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 2025 oli suunnitelman teettäminen ja neuvottelut lämpölaitoksen liittämistä Nummelan Aluelämmön verkkoon, sekä neuvottelut Microsoft Incin kanssa hukkalämpösopimuksen laatimisesta. Vuonna 2025 kilpailutettiin myös hakkeen hankinta ja saatiin kustannuksia laskettua.

Vuonna 2026 näitä neuvotteluja jatketaan ja pyritään solmimaan sopimukset hukkalämmön hyödyntämisestä Microsoftin ja NAL:n kanssa sekä laatimaan toteutussuunnitelma hukkalämmön hyödyntämiseen.

Vuodelle 2026 omistajan asettama tulostavoite:

Positiivinen käyttökate ja liikevoitto. Yhtiön liikevaihdon kasvaminen

Vuodelle 2026 omistajan asettamat toiminnalliset tavoitteet:

- Lämmöntoimitusten keskeytykset asiakkaille 0. Kriittinen infra on turvattava kaikissa olosuhteissa
- Pyrkiä toimiin, että hinta on alle Energiateollisuus ry:n keskiarvon vuoteen 2030 mennessä
- Olla aktiivisesti mukana edistämässä taloudellisesti kannattavaa ja järkevää ratkaisua datakeskuksen hukkalämmön talteenotoksi
- Fossiilisten tuontipolttoaineiden osuus vuotuisesta käytöstä on maksimissaan 5 prosenttia
- Varautuminen konsernin keskitettyyn taloushallintoon siirtymisestä vuodesta 2027 alkaen

Talous ja toiminta	Tot 1-6/ 2025	Budjetti 2026
Liikevaihto, €	206 000	413 000
Käyttökate, €	80 000	186 000
Liikevoitto, €	67 000	159 000
Investoinnit, €	0	0
Lainat, €	0	0
Henkilöstömäärä, htv	0	0

5.2 Tytäryhteisöjen seuranta

Vihdin kuntakonsernia ohjataan ja seurataan talousarvioon asetettujen tavoitteiden sekä kunnanvaltuuston 18.3.2024 § 17 hyväksymän konserniohjeen mukaisesti. Kunnanhallitus on 5.6.2023 § 139 nimennyt konserniohjauksen valvontavastuulliset.

Kunnan edustajien tytäryhteisöissä tulee raportoida yhteisön toiminnasta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Raportit toimitetaan konsernivalvontavastuullisille ja kootaan osaksi kunnan osavuositarkastusta. Valvontavastuulliset raportoivat edelleen asioista, jotka edellyttävät omistajan kannanottoa tai sisältävät omistajalle merkittävää taloudellista tai toiminnallista riskiä.

Konsernivalvonnassa painotetaan jatkossa entistä tiiviimpää taloudellista ja toiminnallista seurantaa, erityisesti kiinteistöomaisuuden hallinnan ja yhtiöiden tuloksellisuuden näkökulmasta. Tavoitteena on vahvistaa kunnan kokonaisohjausta, varmistaa konsernin yhtenäinen taloussuunnittelu sekä tunnistaa ajoissa riskit, joilla voi olla vaikutuksia kunnan taloudelliseen asemaan.

6 LASKELMAT

6.1 Laskennallisesti eriytetty tilapalvelujen taseyksikkö

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallituksen päätöksellä 24.10.2011 § 218 Tilapalvelun tulosalue on muutettu laskennalliseksi taseyksiköksi. Järjestelyn tavoitteena on ollut tilavuokrien läpinäkyvyys ja Tilapalvelun kehittäminen kunnan tilaomaisuuden hallintayksiköksi. Pitkällä aikavälillä Tilapalvelun taseyksikön tavoitteena on vastata palvelutuoannon tilojen hankinnasta ja ylläpidosta siten, että korjausvelkaa ei synny.

Tilapalvelun taseyksikön tehtävänä on kunnan rakennettujen kiinteistöjen omistajaohjaus, tilojen suunnittelu- ja rakennuttamisasiat, kiinteistöjen isännöinti, suunnitelmallinen kunnossapito ja huolto sekä vuokraustoiminta. Tilapalveluiden jäännöspääomaan sovelletaan 3 prosentin korkoa. Tilapalvelulle on kohdistettu kunnan lainasalkun pitkäaikaisista veloista vuoden 2026 lopussa yhteensä 56,0 miljoonaa euroa vierasta pääomaa.

TILAPALVELU TULOSLASKELMA	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	TA 2026	TS 2027	TS2028
LIKEVAIHTO	21 882 380	22 360 124	22 375 823	20 489 093	20 505 843	20 522 805
Myyntituotot	101 008	68 260	68 260	213 000	217 260,00	221 605
Tuet ja avustukset	647	0	829	0	0,00	0
Vuokrat	21 776 035	22 291 864	22 306 734	20 276 093	20 288 583	20 301 200
Liiketoiminnan muut tuotot	4 691	0	0	0	0,00	0
Valmistus omaan käyttöön	159 862	253 692	200 000	210 000	210 000	210 000
Materiaalit ja palvelut	7 891 549	6 915 022	7 008 511	5 702 013	5 771 828	5 843 894
Aineet tarvikkeet ja tavarat	3 965 426	3 950 203	3 950 000	3 292 555	3 292 555,00	3 292 555
Palvelujen ostot	3 926 122	2 964 819	3 058 511	2 409 458	2 479 273,00	2 551 339
Henkilöstökulut	1 428 625	1 646 080	1 555 821	1 684 633	1 728 175,00	1 772 850
Palkat ja palkkiot	1 197 486	1 378 052	1 299 984	1 405 734	1 442 070	1 479 349
Henkilösivukulut	231 139	268 028	255 837	278 899	286 105,00	293 501
Avustukset	0	0	36	0	0,00	0
Poistot ja arvonalennukset	5 817 153,00	6 545 843	6 445 843	6 954 941	7 788 183	7 743 518
Suunnitelman muk. poistot	5 817 153,00	6 545 843	6 445 843	6 954 941	7 788 183,00	7 743 518
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0,00	0
Liiketoiminnan muut kulut	1 461 929	1 757 061	1 673 661	1 391 639	1 406 381	1 421 409
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJ.)	5 442 986	5 749 810	5 891 951	4 965 867	4 021 276	3 951 134
Rahoitustuotot ja -kulut	2 229 850	1 970 905	1 970 952	1 614 900	2 006 000,00	1 852 667
Korkokulut muille	1 083 761	1 070 905	1 070 905	714 900	1 106 000,00	952 667
Korvaus jäännöspääomasta	1 145 347	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000
Muut rahoituskulut	742	0	47	0	0,00	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-490 284	997 771	997 771	224 045	808 582,00	1 100 176
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	750 000	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 472 852	4 776 676	4 918 770	3 575 012	2 823 858	3 198 643

RAHOITUSLASKELMA	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	TA 2026	TS 2027	TS2028
Toiminnan rahavirta	13 489 989	14 266 558	14 308 746	13 535 708	13 815 459	13 547 319
Liikelyijäämä (-alijäämä)	5 442 986	5 749 810	5 891 951	4 965 867	4 021 276	3 951 134
Poistot ja arvonalentumiset	5 817 153	6 545 843	6 445 843	6 954 941	7 788 183	7 743 518
Rahoitustuotot ja -kulut	2 229 850	1 970 905	1 970 952	1 614 900	2 006 000	1 852 667
Investointien rahavirta	-6 464 887	-3 650 000	-3 420 000	-5 594 000	-5 645 000	-915 000
Investointimenot	-6 875 387	-3 650 000	-3 420 000	-5 594 000	-5 645 000	-915 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	410 500	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	0	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	7 025 102	10 616 558	10 888 746	7 941 708	8 170 459	12 632 319
Rahoituksen rahavirta	-9 990 019	-9 933 333	-9 933 333	-9 933 333	-9 933 333	-4 933 333
Lainakannan muutokset	-9 990 019	-9 933 333	-9 933 333	-9 933 333	-9 933 333	-4 933 333
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0	0	0	0	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-9 990 019	-9 933 333	-9 933 333	-9 933 333	-9 933 333	-9 933 333
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	0	0	0
Taseyksikön vaikutus maksuvalmiuteen	-2 964 918	683 225	955 413	-1 991 625	-1 762 874	7 698 986
Investointien tulorahoitus %	79,17%	157,53%	172,28%	88,77%	71,24%	431,82%
Pääomamenojen tulorahoitus %	79,99%	105,03%	107,15%	87,17%	88,68%	124,88%
Lainanhoitokate	1,45	1,54	1,55	1,43	1,49	1,45

6.2 Kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö Vihdin Vesi

Toiminnan kuvaus

Vihdin vesihuoltolaitos on 1.1.2018 alkaen toiminut kirjanpidollisesti eritettynä taseyksikkönä. Vesihuoltolaitoksen toiminta on elinvoimalautakunnan alaista toimintaa ja kuuluu kuntaympäristöpalvelukeskuksen alaiseen toimintaan. Vihdin vesihuoltolaitoksesta käytetään yleisesti nimeä Vihdin Vesi.

Vihdin Veden ydintehtävä on tuottaa ja toimittaa asiakkailleen hyvää ja laatuvaatimukset täyttävää talousvettä sekä huolehtia asiakkaiden jätevesien poisjohtamisesta ja käsittelystä. Hyvä asiakaspalvelutaso tuotetaan kustannustehokkaasti ja ympäristöystävällisesti. Vesihuoltolaitoksen toiminnan menot katetaan kokonaan asiakkailta perittäviltä maksuilla.

Vesihuoltolaitoksen talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittu niin, että vesihuoltolaitos pystyy asiakkaitaan perimillä maksuilla kattamaan toiminnastaan aiheutuvat kulut sekä maksamaan peruspääoman korkoa kunnalle. Vihdin Vedelle asetetaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä peruspääoman korko. Peruspääoman korko on ollut viime vuosina yhteensä 393 000 euroa ja samaa esitetään vuodelle 2026. Vihdin kunta maksaa Vihdin Vedelle kuukausittain yhdystilin saldon mukaisesti 1 kk:n euriborin mukaista korkoa. Korkotason ollessa miinusmerkkinen, ei Vihdin Vesi ole velvollinen maksamaan vastaavaa korkoa kunnalle.

Vesihuoltolaitoksen merkittävimmät talouden riskit vedenkulutuksen laskun lisäksi ovat käyttömenoihin liittyvät ennalta arvaamattomat tapahtumat mm. ikääntyvän tai virheellisesti rakennettujen verkostojen putkiritot ja viemäritukokset, jotka saattavat aiheuttaa taloudellisen riskin lisäksi myös ympäristöön kohdistuvia riskejä sekä sääolosuhteiden merkittävät vaihtelut, joiden vaikutus näkyy energia- ja kemikaalikustannuksissa jätevedenpuhdistamoilla hetkellisesti kasvavan sade- ja sulamisvesien määrän vuoksi.

Vesihuoltolain mukaan laitos voi sisällyttää maksuihin kohtuullista tuottoa. Vihdin kunta on määritellyt Vihdin Vedelle talousarviovuodelle 2026 sitoviksi tasoiksi ylijäämän vähintään 400 000 € ja kunnalle maksettavan peruspääoman koron suuruudeltaan 393 000 €.

Tuloslaskelma

VIHDIN VESI (sis + ulk)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	LTK 2026	KJ 2026	KH 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
LIIKEVAIHTO	5 493 197	5 543 649	5 550 000	5 624 000	8 974 000	8 974 000	8 974 000	5 277 480	5 383 029
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	41 377	0	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Materiaalit ja palvelut	-2 057 326	-1 781 600	-1 800 000	-1 780 000	-1 780 000	-1 780 000	-1 780 000	-1 803 508	-1 827 764
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 083 614	-950 400	-1 000 000	-951 500	-951 500	-951 500	-951 500	-951 500	-951 500
PALVELUJEN OSTOT	-973 712	-831 200	-800 000	-828 500	-828 500	-828 500	-828 500	-852 008	-876 264
HENKILÖSTÖKULUT	-898 622	-860 745	-837 760	-849 224	-864 800	-864 800	-864 800	-884 329	-904 359
PALKAT JA PALKKIOT	-755 403	-720 593	-700 000	-709 343	-721 630	-721 630	-721 630	-737 923	-754 639
HENKILÖSIVUKULUT	-143 219	-140 152	-137 760	-139 881	-143 170	-143 170	-143 170	-146 406	-149 720
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 300 985	-1 332 067	-1 232 067	-1 013 336	-1 013 336	-1 013 336	-1 013 336	-953 222	-1 173 181
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 300 985	-1 332 067	-1 232 067	-1 013 336	-1 013 336	-1 013 336	-1 013 336	-953 222	-1 173 181
ARVONALENTUMISET									
Liiketoiminnan muut kulut yht.	-119 859	-86 500	-90 000	-81 420	-81 420	-81 420	-81 420	-82 965	-84 542
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 164 820	1 482 737	1 630 173	1 940 020	5 274 444	5 274 444	5 274 444	1 593 456	1 433 183
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-393 017	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liikelait.korvaus peruspääom.	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000
Korkokulut lainoista liikelait	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korkokulut lainoista ulkopuoli	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-17	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä/alij. ennen satunn.eriä	771 803	1 089 737	1 237 173	1 547 020	4 881 444	4 881 444	4 881 444	1 200 456	1 040 183
Satunaiset tuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET TUOTOT	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET KULUT	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	771 803	1 089 737	1 237 173	1 547 020	4 881 444	4 881 444	4 881 444	1 200 456	1 040 183
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 228 197	1 089 737	1 237 173	1 547 020	4 881 444	4 881 444	4 881 444	1 200 456	1 040 183

VIHDIN VESI, RAHOITUSLASKELMA	TP 2024	MTA 2025	TAE 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta	2 072 787	2 421 804	2 469 639	5 894 780	2 153 678	2 213 364
Liikelyijäämä (-alijäämä)	1 164 819	1 482 737	1 630 572	5 274 444	1 593 456	1 433 183
Poistot ja arvonalentumiset	1 300 985	1 332 067	1 232 067	1 013 336	953 222	1 173 181
Rahoitustuotot ja -kulut	-393 017	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000	-393 000
Muut tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-5 032 616	-3 900 000	-3 870 000	-3 600 000	-5 800 000	-5 950 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5 032 616	-3 900 000	-3 870 000	-3 600 000	-5 800 000	-5 950 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 959 829	-1 478 196	-1 400 361	2 294 780	-3 646 322	-3 736 636
Rahoituksen rahavirta	2 959 828	680 000	680 000	680 000	5 700 000	5 200 000
Lainakannan muutokset	0	0	0	0	5 000 000	4 500 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0	0	0	5 000 000	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0	0	0	0	0	-500 000
Kunnalta saat. lyh.aik. lainojen muut.	0	0	0	0	0	0
Muilta saat. lyhytaik. lainojen muutos.	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset						
Peruspääoman muutos	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 959 828	680 000	680 000	680 000	700 000	700 000
Vaihto-omaisuuden muutos	4 979	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta	4 340 086	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Saamisten muutos muilta	-1 410 859	380 000	380 000	380 000	400 000	400 000
Korott.velk.muutos muilta	25 622	0	0	0	0	0
Korott.velk. muutos kunnalta	0	0	0	0	0	0

6.3 Tuloslaskelmaosa

Vihdin kunta, sis + ulk.	TP 2023	TP 2024	TAE 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	53 116 793	45 399 934	49 281 120	46 451 858	42 892 520	43 138 565
MYYNITUOTOT	15 132 973	16 685 417	15 882 567	20 316 678	16 687 593	16 861 927
MAKSUTUOTOT	2 727 480	3 707 585	2 677 100	3 127 655	3 189 775	3 253 137
TUET JA AVUSTUKSET	3 076 885	2 226 267	1 615 376	1 072 532	1 051 080	1 030 058
MUUT TOIMINTATUOTOT	32 179 54	22 780 665	29 106 077	21 934 993	21 964 072	21 993 443
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	248 275	364 205	340 500	437 700	437 700	437 700
TOIMINTAKULUT	-110 522 264	-117 528 207	-122 231 232	-124 420 257	-126 606 820	-128 715 397
HENKILÖSTÖKULUT	-54 944 888	-56 789 457	-58 349 059	-60 825 371	-62 316 061	-63 749 587
PALKAT JA PALKKIOT	-44 240 350	-46 303 528	-47 383 893	-49 519 014	-50 762 932	-51 959 110
HENKILÖSIVUKULUT	-10 704 338	-10 485 929	-10 965 166	-11 306 357	-11 553 129	-11 790 477
PALVELUJEN OSTOT	-24 386 213	-27 294 131	-29 100 229	-29 602 039	-30 046 183	-30 581 502
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 840 647	-9 631 454	-9 733 779	-8 993 726	-9 031 100	-9 069 217
AVUSTUKSET	-3 375 154	-3 295 425	-4 327 686	-4 600 400	-4 666 708	-4 739 442
MUUT TOIMINTAKULUT	-18 975 562	-20 517 741	-20 720 479	-20 518 451	-20 546 768	-20 575 649
TOIMINTAKATE	-57 157 196	-71 764 069	-72 609 612	-77 650 429	-83 276 600	-85 139 132
VEROTULOT	74 052 624	69 835 742	71 025 168	74 233 818	77 293 591	79 935 547
VALTIONOSUUDET	20 162 551	18 068 737	19 070 285	17 638 900	17 991 678	18 351 513
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-992 628	-626 080	-1 471 711	-612 000	-553 100	-431 100
KORKOTUOTOT	259 030	463 204	332 000	750 000	950 000	950 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	563 245	620 964	175 262	603 200	560 200	560 200
KORKOKULUT	-1 318 656	-1 310 552	-1 579 654	-1 568 900	-1 667 000	-1 545 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-426 258	-399 697	-399 319	-396 300	-396 300	-396 300
VIISIKATE	36 135 352	15 514 331	16 014 130	13 730 019	11 455 569	12 716 828
POISTOT&ARVONALENTUMISET	-10 141 803	-10 988 760	-11 870 306	-12 047 358	-12 688 811	-12 874 168
TILIKAUDEN TULOS	8 209 081	4 525 571	4 143 824	1 562 931	-1 233 242	-157 340
POISTOERON MUUTOS	77 400	-2 749 532	1 107 595	1 392 566	1 211 000	1 131 000
VARAUSTEN MUUTOS	140 000	1 675 158	0	0	0	0
RAHASTOJEN MUUTOS	-10 000 000	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	16 210 949	3 451 197	5 251 419	2 955 497	-22 242	973 660

Toimintakate

Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2026 talousarvion mukainen toimintakate on noin 77,531 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnan verotuloilla ja valtionosuuksilla on merkittävä osuus toiminnan rahoituksessa.

Vuosikate

Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruisen, kunnan tulorahoitus olisi riittävä. Kunnan vuosikate on vuonna 2026 yhteensä 13,7 miljoonaa euroa. Vuosikate riittää kattamaan kunnan poistojen.

Suunnitelman mukaiset poistot

Poistoina esitetään kaikki suunnitelman mukaiset poistot pysyviin vastaaviin kuuluvien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista. Määrältään ne ovat vuoden 2026 talousarvioissa noin 12,0 miljoonaa euroa. Korkea investointitaso tulee asettamaan taloussuunnitelmavuosille paineita ylläpitää vahvaa vuosikatetta.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Vihdin kunnan tilikauden tulos on positiivinen 1,6 milj. euroa ja kun huomioidaan poistoeron muutos tilikauden ylijäämäksi, tulee 3 075 227 euroa. Poistoerojen muutoksissa aktivoituu aikaisempina vuosina tehdyt investointivaraukset Nämä valmistuneet ja siten aktivoituneet

investointivaraukset nostavat arvion vuoden 2026 vahvistavat tilikauden ylijäämää.

Taseeseen kertynyt kumulatiivinen yli-/ alijäämä

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä Vihdin kunnalla on kertynyttä ylijäämää 36,5 miljoonaa euroa. Kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan nouseva 44,8 miljoonaan euroon vuodelle 2026.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Taloussuunnitelma on tässä laskelmassa ole kuntalain mukainen, koska on kumulatiivisesti ylijäämäinen.

6.4 Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja kuinka rahoitustarve katetaan. Samoin ilmenee, kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se käytetään.

RAHOITUSLASKELMAN RAKENNE JA SISÄLTÖ

Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta

Tulorahoitus muodostuu tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä rahoituksen korjauseristä. Käyttöomaisuusinvestoinnit ovat investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä käyttöomaisuuden myyntitulot.

Rahoitustoiminnan nettokassavirta

Antolainojen muutokset sisältävät kunnan myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset. Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä kuinka paljon kunta ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Budjettilainojen määrän ja lyhytaikaisten lainojen limiitin vahvistaminen

Kunnanhallituksella on talousarviovuoden 2026 aikana oikeus ottaa uutta pitkäaikaista lainaa 20 miljoonaa euroa. Kunnanhallituksella on oikeus ottaa lyhytaikaista lainaa (laina-aika enintään vuosi) siten, että lyhytaikaista lainaa on samanaikaisesti käytettävissä enintään 80 miljoonaa euroa (Kunnanvaltuuston päätös 30.3.2020 §20).

VIHDIN KUNTA						
RAHOITUSLASKELMA 2026-2028	TP 2024	MTA 2025	Ennuste2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta						
Tulorahoitus	15 143 736	8 258 339	10 004 130	12 800 289	10 637 469	11 890 547
Vuosikate	15 514 331	14 268 339	16 014 130	13 610 289	11 455 569	12 716 828
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-370 595	-6 010 000	-6 010 000	-810 000	-818 100	-826 281
Investoinnit	-28 006 131	-12 340 000	-18 327 000	-20 934 610	-32 598 816	-24 970 366
Pysyvien vastaavien investoinnit	-28 855 921	-24 130 000	-24 307 000	-22 324 610	-33 996 916	-26 376 647
Rahoitusosuudet investointimenoihin	410 500	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien myyntitulot	439 291	11 790 000	5 980 000	1 390 000	1 398 100	1 406 281
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-12 862 395	-4 081 661	-8 322 870	-8 134 321	-21 961 347	-13 079 819
Rahoitustoiminnan rahoitusvirta						
Antolainauksen muutokset	88 712	80 000	83 000	160 000	160 000	160 000
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	88 712	80 000	83 000	160 000	160 000	160 000
Lainakannan muutokset	-2 286 464	2 000 000	7 305 817	7 540 000	22 107 000	11 813 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	15 000 000	15 000 000	20 000 000	35 000 000	25 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 656 683	-13 000 000	-12 694 183	-13 460 000	-13 893 000	-15 187 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10 370 219	0	5 000 000	1 000 000	1 000 000	2 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 588 914	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-6 786 667	2 380 000	7 688 817	8 000 000	22 567 000	12 273 000
Rahavarojen muutos	-19 649 061	-1 701 661	-634 053	-134 321	605 653	-806 819
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Investointien tulorahoitus %	55 %	59 %	66 %	61 %	34 %	48 %
Pääomamenojen tulorahoitus %	37 %	38 %	43 %	38 %	24 %	30 %
Lainanhoitokate	1,204	1,075	1,679	1,355	1,143	1,107
Lainakanta 1000€	97 670	109 450	109 450	116 990	139 097	150 910
Lainaa /asukas	3 390	3 786	3 796	4 061	4 830	5 253
Asukasluku	28 812	28 910	28 832	28 811	28 799	28 731

V/HT\